ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 29 (80)
20 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1940 - Ε'

Ἡ Νεολαία

Ἡ Νεολαία

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικουμένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β'. — ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β' ὄροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
» » Συντάξεως 34-425

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀρ. Τεύχ. 29 — 20 Ἀπριλίου 1940
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

		Μελῶν	καὶ μὴ μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἐσωτερικοῦ)	Δρ.	160	200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ »	»	80	100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ »	»	40	50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ:	Λίρ. Ἀγγλίας		1
	Ἀμερικῆς Δολ.		6
	Αἰγύπτου Λίρ.		1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας) καὶ Σχολικὰς Ἐφορίας. ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν.

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἐ. ἀ. καὶ τὴν σφραγῖδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

Ἀπὸ τὰς βραβευθείσας σχολικὰς ἐκθέσεις ὑπὸ τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων

ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΘΗΛΕΩΝ ΛΑΡΙΣΗΣ (παλαιοῦ τύπου)
Ε' ΤΑΞΙΣ

Ποῖαι αἱ διαφοραὶ μεταξὺ τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς φιλαργυρίας ἀπὸ εὐρυτέρας ἀπόψεως.

Τί νὰ σᾶς ἀραδιάσω πάλι σήμερα, μέλισσες, μυρμήγκια καὶ προϊστορικοὺς ἀνθρώπους;

Δὲν ξέρω κι' ἐγὼ πόσες φορὲς τἄχουμε πῆ ὅλα αὐτὰ ὥς τώρα. Φέτος μᾶς ἀλλάξατε κάπως τὸν τίτλον καὶ φυσικὰ θἄχετε κάποια ἀπαίτησι νὰ σᾶς ἀναπτύξουμε τὸ θέμα «ἀπὸ εὐρυτέρας ἀπόψεως», χωρὶς ν' ἀρχίσουμε πάλι νὰ ἐπαινοῦμε τὸ μυρμήγκι καὶ νὰ κοροϊδεύουμε τὸ κακόμοιρο τὸ τζιτζίκι. Μᾶς ζητᾶτε νὰ σᾶς δείξουμε διαφορές. Διαφορὲς μεταξὺ δύο πραγμάτων ποὺ λίγο νὰ φύγῃ τὸ ἕνα ἀπὸ τὸ ἄλλο ἀπ' τὸ δρόμο ποὺ τοῦ χάραξε ἡ Ἀρετή, πλησιάζουν μεταξύ τους καὶ γίνονται ἕνα πρᾶγμα.

Πρέπει νὰ περιορισθοῦν καὶ τὰ δύο στοὺς δρόμους των, γιὰ νὰ ὑπάρχουν διαφορές.

Ἀπέχει πολὺ τὸ κομπόδεμα ἀπὸ τὸ καμάρωμα «τοῦ παρᾶ» μέσα στὸ σκοτεινὸ δωμάτιο. Ὑπάρχει πολὺς δρόμος μεταξὺ τοῦ Ταμιευτηρίου καὶ τοῦ διπλοκλειδωμένου σεντουκιοῦ. Τὸ βλέπετε τὸ σεντοῦκι; Οὔτε Ἐγγλέζικο θωρηκτὸ νὰ ἦταν. Εἶναι τὸ καμάρι ἀλλὰ καὶ συγχρόνως ἡ δυστυχία τοῦ ἀφέντη του. Γι' αὐτὸ ζῆ, γι' αὐτὸ ἀναπνέει, μὲ τ' ὄνομά του στὰ χείλη πεθαίνει ὁ φιλάργυρος.

Βλέπετε τὸν οἰκονόμο καὶ τὸν φιλάργυρο νὰ περνοῦν ἀπ' τὰ ἐμπορικά. Ὁ πρῶτος στέκεται μπροστὰ στὴ βιτρίνα, δὲν φοβᾶται νὰ κυττάξῃ τὸ κασμῆρι, γιατὶ ξέρει πὼς μιὰ μικρὴ ἀφαιμαξοῦλα ἀπ' τὸ Ταμιευτήριο θὰ τοῦ δώσῃ τὸ κοστοῦμι ποὺ ζηλεύει.

Ὁ ἄλλος περνάει, τὸ βλέπει, τὸ ζηλεύει, θέλει νὰ τὸ πάρῃ, μὰ φεύγει μακριά. Δὲν μπορεῖ νὰ φαντασθῇ τὸ σεντουκάκι του ἔστω καὶ λιγάκι ἐλαφρωμένο.

Ὑπάρχουν πολλὲς - πολλὲς διαφορὲς μεταξύ τους στὸ κάθε τι. Ἀκόμα καὶ στὰ μοῦτρα τους. Τὸν βλέπεις τὸν οἰκονόμο εὔθυμο νὰ κυττᾷ τὸ μέλλον θαρρετά. Βλέπεις καὶ τὸν φιλάργυρο σκυθρωπό, μελαγχολικὸ καὶ κατηφῆ, μὲ τὸ κεφάλι πάντα κατεβασμένο, αἰωνίως παραπονούμενο γιὰ τὴν ζωὴ καὶ γιὰ τὴν μοῖρα του.

Εἶναι νὰ τὸν λυπᾶται κανεὶς ἀλήθεια.

Ἐν Λαρίσῃ τῇ 31η Ὀκτωβρίου 1939.

ΚΑΚΙΑ Ν. ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΥ

ΟΙ Β΄ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΙ

«Τὴν σωματικὴν ἄσκησιν συμβάλλεσθαι πρὸς ἀρετὴν ἀνάληψιν...». ΔΙΟΓΕΝ. ΛΑΕΡΤ. 2

Τὴν πρώτην ἡμέρα τοῦ Πάσχα ἀρχίζουν πανηγυρικὰ οἱ Β΄ Πανελλήνιοι Ἀγῶνες τῆς Ε. Ο. Ν.· ἡ ἀθλητικὴ δὲ αὐτὴ ἐξόρμησι, σύμφωνα μὲ τὸ πρόγραμμα ποὺ καθώρισε ἡ Ἀνωτάτη Ἐπιτροπὴ Ἀθλητισμοῦ (Α. Ε. Α) τῆς Διευθύνσεως Ἀθλητισμοῦ τῆς Κ. Δ., μὲ τὴν ἐφετεινὴν μάλιστα ἵδρυσι ἀθλητικῆς κατασκηνώσεως, πρέπει ἀσυζήτητα νὰ θεωρηθῇ ἕνας μεγάλος σταθμὸς στὴ νέαν Ἑλλάδα.

Ὕστερα ἀπὸ τὴν κατάλυσι τῶν ἀθλητικῶν ἀγώνων τῆς ἀρχαίας Ὀλυμπίας ἀπὸ τὸν Θεοδόσιο τὸν Β΄ — ποὺ στάθηκαν ἡ ἀκλόνητη βάσι καὶ ὁ θεσμὸς στὸ σημερινὸ σύστημα τῆς ἀθλητικῆς καὶ σωματικῆς ἀγωγῆς ὁλόκληρου τοῦ πολιτισμένου κόσμου — μόλις σήμερα, ὕστερα ἀπὸ χίλια πεντακόσια τόσα χρόνια, ὁ «ἀθλητικὸς χῶρος», τὸ ἀθλητικὸ χωριό, ὅπως λέμε μ' ἄλλα λόγια, ξαναγεννιέται, γιὰ πρώτη φορὰ πάλι στὸν τόπο μας ἀπὸ τὴν Ε.Ο.Ν. στοὺς Β΄ Πανελληνίους της.

Οἱ ἀθλητικοὶ ἀγῶνες καὶ οἱ ἐπιδείξεις τῆς σωματικῆς ἀγωγῆς στὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα — ὅπως καὶ στὸ σύγχρονό πρόγραμμα τῆς Ε. Ο. Ν. — δὲν ἀποσκοποῦσαν τὴν ἀνάδειξι τῶν καλύτερων ἀθλητῶν στὸν δρόμο, στὸ πήδημα, στὸ ἀκόντιο, στὸ λιθάρι ἢ στὸ πένταθλο, καὶ τὴ στέψι τους σὲ Ὀλυμπιονῖκες, μὲ μοναδικὴ διάθεσι καὶ τάσι τὴν κατάρριψι τῶν προηγουμένων ἐπιδόσεων, «τῶν παγκοσμίων ρεκόρ», ὅπως λέμε σήμερα.

Οἱ ἀγῶνες, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἔννοια τῆς παραστάσεως, ἐκτὸς ἀπὸ μιὰν εὐχαρίστησι ποὺ χαρίζουν στὴν ὅρασι, ἕνα θέαμα δηλαδή, θέαμα εὐγενικό, ὑγιεινὸ καὶ ἀλτρουϊστικό, ποὺ συντελεῖ στὴν πιὸ λογικευμένη καὶ σοβαρὴ διαφήμισι τοῦ ὅλου ἀθλητισμοῦ καὶ στὴν πρόσκλησι τῆς μεγάλης μάζας τοῦ κοινοῦ καὶ τῆς νεότητος στὶς τάξεις τῆς σωματικῆς ἀγωγῆς, οἱ ἀγῶνες ἀποσκοποῦν βασικὰ καὶ πρωταρχικά: τὴν ψυχικὴ γνωριμία μεταξὺ τῶν ἀθλητῶν, τὴν ἀπὸ φιλικὲς συζητήσεις ἀναμεταξύ των ψυχικὴν ἀναγνώρισι, τὴν ἀνταλλαγὴ σκέψεων καὶ ἰδανικῶν, τὸ κυριώτερο δὲ σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα τὴν βασικὴ διαπαιδαγώγησι καὶ προπόνησι στοὺς αὐστηροὺς νόμους τῆς σωματικῆς ἀγωγῆς, τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ἀθώου ὑλικοῦ τοῦ κορμιοῦ τῶν ἀθλουμένων ἀπὸ τοὺς παιδοτρίβας, τοὺς γυμναστὰς καὶ τοὺς προπονητὰς τῶν διαφόρων ἀγωνισμάτων.

Ἡ διαπαιδαγώγησι αὐτὴ τοῦ σώματος τῶν ἀθλουμένων εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτελεσθῇ ὁλοκληρωτικὰ μονάχα σὲ ἰδιαίτερους χώρους, μακριὰ ἀπὸ κάθε ἄλλη φθοροποιὸ ἴσως ἐπίδρασι, σὲ ἄρτιους τεχνικὰ χώρους, ὅπου ἀνενόχλητος ἡ διδασκαλία μπορεῖ ὄχι μονάχα νὰ ἐφαρμοσθῇ ἄρτια, ἀλλὰ καὶ νὰ παρακολουθηθῇ ἡ προσαρμογή της καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς βαθμιαίας της ἐξελίξεως.

Τέτοιοι χῶροι δὲν εἶναι βέβαια τὰ ἀθλητικὰ γυμναστήρια, ποὺ δέχονται γιὰ ὡρισμένες μονάχα ὧρες τὶς ὁμάδες τῶν ἀθλουμένων, ἀλλὰ αἱ ἀθλητικαὶ κατασκηνώσεις, τὰ ἀθλητικὰ στρατόπεδα, μέσα στὰ ὁποῖα προσφέρεται συνετά, λογικὰ καὶ ἀμόλυντα ἀπὸ τὸν ἄλλο κόσμο, ἡ ἐφαρμογὴ μιᾶς τέλειας ἀθλητικῆς πολιτείας, συντονισμένη στὰ καλύτερα ἠθικὰ διδάγματα τῆς ἀλτρουϊστικῆς ἀθλητικῆς σκέψεως, ὡλοκληρωμένη δὲ στὴν ἔννοια τῆς μητέρας πατρίδος.

Εἶναι αὐτονόητο πὼς ἡ συντονισμένη αὐτὴ διαπαιδαγώγησι τοῦ σώματος τῶν ἀθλητῶν ἐπεκτείνεται καὶ στὴν ἄριστη καὶ εὐγενικὴν ἀνάπτυξι τῆς ψυχῆς των. Ἡ ἔννοια δὲ τῆς κατασκηνώσεως αὐτὴ τὴν τάσι ἔχει κι' ἐκεῖ, στὴν ψυχικὴν ἀναδιοργάνωσι ἀποβλέπει, τὴν ψυχικὴ ἀναδημιουργία, βελτίωσι καὶ ἀνωτερότητα ἔχει γιὰ τελικό της σκοπό. Τὸ ἀρχαῖο ρητὸ «νοῦς ὑγιὴς ἐν σώματι ὑγιεῖ» εἶναι βασικὸ ἀξίωμα, ἀναντίρρητο. Ἡ σωματικὴ ἀγωγὴ εἶναι ἀναπόσπαστη ἀπὸ τὴν γνῶσι· κι' ἡ γνῶσι συμβαδίζει καλύτερα, τὸ πνεῦμα κι' ἡ ψυχὴ δημιουργοῦνται ἐντονώτερα, ὅταν ὅλα τὰ ὄργανα τοῦ σώματος εἶναι ὑγιᾶ καὶ ὄχι ἀρρωστιάρικα καὶ βλαμμένα. Ἀκόμα δὲ εἶναι ἰατρικὰ ἀποδεδειγμένο πὼς ἕνα προπονημένο κορμί, δυνατὸ καὶ δεμένο, ἀντέχει εὐκολώτερα καὶ καλύτερα στὶς πνευματικὲς μελέτες καὶ στὴ βάσανο κάθε διανοητικῆς μαθήσεως.

Τὰ προτερήματα μιᾶς συστηματικῆς σωματικῆς ἀγωγῆς στοὺς ἀθλουμένους εἶναι τόσα ὅσες καὶ οἱ ἀρετὲς ποὺ ἀναμένει ἡ Κοινωνία, ἡ Πολιτεία κι' ἡ μεγάλη Πατρίδα ἀπὸ τὸν καλὸ καὶ ἀντάξιό της πολίτη.

Σὲ μιὰν ἀθλητικὴ κατασκήνωσι ἡ ἐφαρμογὴ κάθε διδασκαλίας εἶναι τόσο μετρημένη, ὥστε ὁ ἀθλούμενος πρέπει νὰ παραμερίσῃ κάθε ἀναβολὴ καὶ κάθε ἔμφυτη παιδιάστικην ὀκνηρία γιὰ νὰ συμβαδίσῃ, νὰ βελτιώσῃ καὶ νὰ παρακολουθήσῃ τὴν ἐπιτελούμενη συστηματικὴ καὶ κλιμακωτὴν αὔξησι καὶ πρόσκτησι τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ.

Ὁ παραμερισμὸς τῆς ὀκνηρίας καὶ τὸ ἀκούραστο μαθηματικὸ βοήθημα τῶν σωματικῶν ἱκανοτήτων στὴν καλυτέρα τους δυνατὴ διάπλασι, αὔξησι καὶ βελτίωσι ἐπιφέρει στὸν ἀθλούμενο τὸ προτέρημα τῆς ἐπιμονῆς. Τὸ προτέρημα αὐτὸ προσκτᾶται γιατὶ τὸ ἴδιο τὸ σῶμα, ἡ ψυχὴ καὶ τὸ πνεῦμα αἰσθάνονται βαθμιαῖα τὴ συντελουμένη συντονισμένη ἀνάπτυξι καὶ πρόοδο. Ἡ ἐπιμονὴ λοιπόν, ποὺ ἀσυναίσθητα εἰσέρχεται στὰ κύτταρα τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως, προσφέρει κι' αὐτὴ τὸ δῶρό της μὲ τὴν γένεσι τῆς ὑπομονῆς, ποὺ εἶναι ἀναγκαία γιὰ νὰ γίνουν σῶμα καὶ πνεῦμα ἀντάξια τῶν κανόνων καὶ νόμων τῆς ἀληθινῆς σωματικῆς ἀγωγῆς.

Ἡ ἐπιμονὴ καὶ ὑπομονὴ ὁλοκληρώνονται ὕστερα στὸ ψυχικὸ θάρρος, τὸ θάρρος στὴν εὐθυκρισία καὶ στὴν ἐλεύθερη σοβαρὴν ἀτομικότητα. Τὰ χαρίσματα τοῦ καλοῦ πολίτη μονάχα μ' αὐτὴ τὴ μέθοδο εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναπτυχθοῦν — ἑνὸς πολίτη ποὺ θέλει καὶ ποθεῖ ἀληθινὰ νὰ βοηθήσῃ τὸ περιβάλλον ποὺ ζῇ καὶ ποὺ θὰ ζήσῃ — καὶ κάθε ἀληθινὸς καὶ πραγματικὸς ἀθλητὴς βγαλμένος ἀπὸ μιὰν ἀθλητικὴ κατασκήνωσι ἔχει ὅλα αὐτὰ τὰ ἀναγκαῖα καὶ χρηστὰ προτερήματα:

Θάρρος, γενναιότητα, ἐπιμονή, ὑπομονή, τιμιότητα, εὐθυκρισία, δικαιοσύνη, ἀλτρουϊσμό, μεγαλοψυχία καὶ ἐλεύθερην ἀτομικότητα.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ψυχικὴν ἀνωτερότητα, αὐτὴ προέρχεται ἀπὸ τὴν ὅλη συστηματικὴ προεργασία καὶ ὁλοκληροῦται στὴ βράβευσι τοῦ πρώτου ἀνάμεσα στοὺς πρώτους. Ἐσφαλμένα πολλοὶ νομίζουν πὼς ἡ βράβευσι τοῦ πρώτου νικητοῦ εἶναι πρωταθλητισμός. Τί εἶναι ἐξ ἄλλου ὁ πρωταθλητισμός; Μία ἀέναη ἀλλαγὴ προσώπων, μία ἀέναη καλυτέρευσι πρὸς τὸ τέλειον κι' ἕνα παράδειγμα γιὰ τοὺς ἐρχομένους, ἕνα κέντρισμα γιὰ νὰ ξεπεράσῃ ὁ ἀθλούμενος καὶ διανοούμενος ἄνθρωπος τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό του, ὄχι γιὰ ὑλικὰ ὀφέλη, ἀλλὰ ἁπλᾶ γιὰ ν' ἀποκτήσῃ καὶ νὰ αἰσθανθῇ τὸ συναίσθημα τῆς πραγματικῆς ἀνωτερότητος, ποὺ σφραγίζεται μ' ἕνα ἁπλὸ κι' ἐγκάρδιο «μπράβο», μὲ μιὰ χαρμόσυνη ζητωκραυγὴ ἀπὸ τοὺς συναδέλφους του, ἀπὸ τὸ περιβάλλον του, ἀπ' ὅλους ὅσοι τὸν βλέπουν καὶ τὸν χαίρονται στὴν ἀνθρωπινή του τελειότητα. Αὐτὴ ἡ ἀνθρώπινη τελειότης ἄλλως τε δημιουργεῖ τὴν τέλεια Πολιτεία, τὸ ὡραιότερο κοινωνικὸ σύστημα: Νὰ κυττάζῃ ὁ καθένας μας νὰ ξεπεράσῃ τὸν ἑαυτό του, νὰ γίνῃ καλύτερος ἀπὸ τοὺς ἄλλους, παράδειγμα στοὺς ἄλλους!

Κι' ἐδῶ δημιουργεῖται, προστίθεται, ὁλοκληροῦται καὶ γιγαντώνεται ἡ μεγαλύτερη δυνατὴ ἔννοια:

Ἡ ἔννοια τῆς Πατρίδος.

Ναί. Ὅταν ἕνας ἀθλητὴς ἀγωνίζεται, ἀγωνίζεται γιὰ τὴν Πολιτεία του, γιὰ τὴν πόλι ποὺ τὸν ἐγέννησε καὶ τὸν ἔστειλε διαλεγμένο, καλύτερο ἀπ' ὅλα τ' ἄλλα τὰ παιδιά της γιὰ νὰ τὴν βγάλῃ ἀσπροπρόσωπη. Ἔτσι ὑποσυνείδητα, ἀναγκαῖα, μὲ τὸ πνεῦμα τῆς ἀθλήσεως μεγαλώνει, ἀνδροῦται, ὁλοκληρώνεται στὴν ψυχὴ μέσα τῶν ἀθλητῶν ἡ ἔννοια, ἡ συνειδητὴ πιὰ ἐνόρασι τῆς πατρίδας, ἡ ἀναγκαία γιὰ τὴν νίκη, καὶ στὴ νίκη, ἡ μεγάλη μητέρα ποὺ θέλει νὰ καμαρώσῃ τὰ παιδιά της στὴν ἄνοδο, στὸ στεφάνωμα καὶ γενικὰ στὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν πιὸ εὐγενικιὰν ἐπικράτησι, σ' ἕνα διαγωνισμὸ παρθένο ἀπὸ κάθε ὑλιστικὴ τάσι, ἀπὸ κάθε ἀλλοπρόσαλλο καὶ ἀνισόρροπο βασκάνεμα τῆς πνευματικῆς ἀνωτερότητος τῆς ζωῆς της.

Αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ μεγαλύτερος σκοπὸς τοῦ ἀθλητισμοῦ: Ὁ Πατριωτισμός! Ἡ ἀπόλυτη κι' ἀκαταμάχητη φιλοπατρία! Αὐτὸ εἶναι!

Ρ. Α. Δ.

ΟΤΑΝ ΕΠΕΣΕ ΤΟ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ...

22 - 23 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1826

Τὸ Μεσολόγγι ἔπεσε τὴ νύχτα τῆς 22ας πρὸς τὴν 23ην Ἀπριλίου 1826. Καμμιὰ καταστροφὴ δὲν εἶχε βαθύτερην ἀπήχησι μέσα στὴν ψυχὴ τῶν Ἑλλήνων καθ' ὅλη τὴ διάρκεια τῆς Ἐπαναστάσεως. Στὴν εἴδησι τῆς πτώσεως ὅλους κατέλαβε ἡ ἀπόγνωσι καὶ πολλοὶ ντύθηκαν στὰ μαῦρα. Στὴν ἄμυνα τοῦ Μεσολογγίου στήριζαν ὅλες τους τὶς ἐλπίδες. Ὅταν ἔπεσε ὅλοι ἀπελπίστηκαν. Ἐπὶ μῆνες ἀκούγοντας οἱ Ἕλληνες τὶς νῖκες καὶ τοὺς θριάμβους τῆς φρουρᾶς καὶ πιστεύοντας στὸ ἀπόρθητο τῆς πόλεως, ὅταν ἔμαθαν τὴν πτῶσι του σάστισαν καὶ καθένας ἀναλογιζόταν τὴν ἴδια του καταστροφή. Ὁ Ἰμβραΐμ γυρίζοντας στὸ Μωρηᾶ κι' ὁ Κιουταχῆς διασχίζοντας τὴ Στερεὰ κι' ὑποτάζοντας, ὅσους ἀκόμη κρατοῦσαν ἄρματα, θάπνιγαν τὴν Ἐπανάστασι κι' ὁ ἀγῶνας θὰ τελείωνε μὲ τὴν ὑποταγή, τὴ δούλωσι καὶ τὴν αἰχμαλωσία. Ἡ τύχη τοῦ Μεσολογγίου στὴ σκέψι τῶν περισσοτέρων παρουσιάζονταν σὰν ἡ κοινὴ τύχη τῶν ἐπιζώντων. «Ἡ πτῶσις τοῦ Μεσολογγίου, γράφει ὁ Γέρω Κολοκοτρώνης, ὄχι μόνον δειλίαν καὶ ἀνανδρίαν πρὸς πάντας ἐπροξένησεν, ἀλλὰ καὶ ἀπελπισία μεγάλη». Πολλοὶ προσκυνοῦν κι' ἀπὸ τότε ἀρχίζει ἡ τραγικώτερη φάσι τῆς Ἐπαναστάσεως. Ἄλλοι διαθέτοντας χρήματα ζητοῦν ἄδεια γιὰ ν' ἀναχωρήσουν στὴν Εὐρώπη κι' ἄλλοι ἑτοιμάζονται νὰ δραπετεύσουν στὴν Ἑπτάνησο. Οἱ Ὑδραῖοι ἰδίως, ἔχοντας κατὰ νοῦ τὸ μῖσος τοῦ Ἰμβραΐμ ἐναντίον τους, συζητοῦν σοβαρὰ ν' ἀφήσουν τὸ νησί τους καὶ νὰ πλεύσουν στὴν Ἀμερικὴ ἱδρύοντας ἐκεῖ ἰδιαίτερη ναυτικὴ κοινότητα!

Ἀλλ' ὁ λαός, ἡ μεγάλη ἐκείνη μᾶζα τοῦ ἑλληνκοῦ κόσμου, ποὺ τόσον εἶχε δοκιμασθῆ, ποὖχε κρατήσει τὸν ἀγῶνα καὶ συνεισέφερε τὰ περισσότερα, ὀρθώθηκε θαρραλέα ἀπέναντι τῶν δειλῶν καὶ τῶν ἀπελπισμένων. Αὐτὸς ἀγρυπνοῦσε γιὰ τὴν τύχη τῆς Ἑλλάδος. Αὐτὸς ἐμπόδιζε τὴ φυγὴ τῶν πλουσίων. Αὐτὸς ἀνέλαβε τὸν ἀγῶνα τῆς ἐγκαρδιώσεως. Μὲ συνεχεῖς πράξεις δείχνει τὴν πίστι του στὴν Ἐπανάστασι. Πολλοὶ ποὺ σκέπτονται νὰ φύγουν, συνέρχονται. Αὐτὸς ὁ Λάζαρος Κουντουριώτης ἀρνιέται ν' ἀναχωρήση καὶ προτρέπει καὶ τοὺς ἄλλους νὰ μείνουν καὶ πεθάνουν στὸν τόπο τους.

Ἂν κι' οἱ περισσότεροι ζητοῦσαν μιὰ λύσι τῆς καταστάσεως, ἀπηυδησμένοι ἀπὸ τὸν πολυχρόνιο, τὸν πολύκαιρο καὶ σκληρότατον ἀγῶνα, ὅμως κανένας δὲν τόλμησε νὰ προτείνη τὴ συνεννόησι μὲ τοὺς Τούρκους. Αὐτὴ ἡ ἀπόφασι τῆς Συνελεύσεως, ποὖχε δεχθῆ τὴ μεσολάβησι τῆς Ἀγγλίας κρατήθηκε μυστική. Ἀλλ' ὅπως συμβαίνει στὶς στιγμὲς τῆς ἀπογνώσεως νὰ παίρνωνται οἱ πιὸ παράτολμες ἀποφάσεις, ἔτσι καὶ τώρα ἡ ἀποτυχία συγκεντρώνει ὅλες τὶς δυνάμεις τοῦ Ἔθνους.

Καὶ πραγματικῶς, ἐνῷ ἡ ἀπελπισία ζωγραφίζεται στὰ πρόσωπα τῶν ἀπελπισμένων καὶ καμμιὰ ἀκτῖδα φωτὸς δὲν φαίνεται μέσα στὴ νύχτα τοῦ χάους, νά, παρουσιάζονται μερικοὶ ἐμπνευσμένοι, ποὺ ἀναλαμβάνουν τὸ ἔργο τῆς ἀνυψώσεως τοῦ ἠθικοῦ τῶν κατοίκων καὶ τῆς Κυβερνήσεως. Ἂς τοὺς παρακολουθήσουμε ἐμπνέοντας, ἐξεγείροντας, ἐνθουσιάζοντας. Οἱ στιγμὲς αὐτὲς ἀπὸ τὶς ὁποῖες πέρασε ἡ ἑλληνικὴ ἐθνότητα, οἱ τραγικὲς καὶ μεγάλες αὐτὲς στιγμές, ἀποτελοῦν γιὰ τὸ ἠθικὸν ὕψος τους τὴ θεϊκώτερη σκηνὴ τοῦ δράματος τῆς Ἐπαναστάσεως. Κάθε Ἕλληνας ἀναλογιζόμενος τὶς περιστάσεις ἐκεῖνες τῆς ἀφάνταστης ἀγωνίας καὶ τὶς ἐλπίδες τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς θὰ μπορῇ νὰ καυχιέται γιὰ τὴ φυλὴ ποὺ τὸν γέννησε. Κάθε ἀνάμνησι τῶν στιγμῶν αὐτῶν, τοποθετημένη μέσα στὸ ἠθικό της πλαίσιο, θὰ φέρνη στὰ μάτια τὰ εἰλικρινέστερα δάκρυα καὶ θὰ διεγείρη στὴν ψυχὴ τὰ γενναιότερα αἰσθήματα. Κάθε λέξι, κάθε χειρονομία τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, κάθε τι τέλος, εἶναι μεγάλο, τολμηρό, ὑπεράνθρωπο. Ἀλλὰ τί εἶναι ἡ Ἑλλάδα αὐτὴ τὴ στιγμὴ γιὰ νὰ ξεσηκώση τὰ τεράστια συναισθήματα; Περιορίζεται στὸ Ναύπλιο, στὴν Ἀθήνα καὶ σὲ μερικὰ νησιά, ὅπου ἔχουν καταφύγει οἱ κάτοικοι κι' αὐτοὶ ἀπελπισμένοι καὶ πεινασμένοι... Αὐτὸ τὸ Ναύπλιο, ἡ πρωτεύουσα τῆς ἐπαναστατημένης Ἑλλάδος, βρίσκεται στὴν τραγικώτερη κατάστασι: «Ἐμβάντες εἰς τὴν πόλιν, λέει ὁ Ζαΐμης, δὲν εὕρομεν μήτε τροφάς, μήτε πολεμεφόδια. Ὅλη ἡ ἐν αὐτῇ προμήθεια συνίστατο εἰς ὀλίγον μπαροῦτι καὶ τριῶν ἡμερῶν ψωμί. Εὕρομεν τὸν λαὸν

Ἔξοδος τοῦ Μεσολογίου. (Πίναξ Σόλωνος Γ. Φραγκουλίδη).

ἀπελπισμένον διὰ τὴν πτῶσιν τοῦ Μεσολογγίου, τὰ στρατεύματα διαλελυμένα, τὸ Ναύπλιον γέμον ἀπὸ στρατιώτας ἀργούς, ὄργανα τῶν φατριῶν καὶ τῆς ἰδιοτελείας».

Αὐτὸς ὁ Κολοκοτρώνης φαίνεται γιὰ μιὰ στιγμὴ πὼς λύγισε κι' ἔγραψε ἀπελπισμένος στὸν Καποδίστρια πὼς ἡ πατρίδα του καταστρέφεται. Κι' ὅμως, ἡ φυλὴ αὐτή, ἀφημένη στὸν ἑαυτό της κι' αἱματοκυλισμένη μὲ τὸν ἐχθρό, ποὺ πατοῦσε πάνω στὰ στήθη της, σὰν ἀπὸ θαῦμα σηκώνεται καὶ στὰ τελευταία προσφέρεται ὁλοκαύτωμα γιὰ τὴ λευτεριά της. Πέντε χρόνια πολέμου, ποὺ πέρασαν μέσα στὴ μέθη τῶν θριάμβων καὶ στὴν ἀπελπισία τῶν καταστροφῶν, ἀνάμεσα στὰ μίση καὶ στὴ διχόνοια, κλείνουν μὲ τὴν ἐξέγερσι τοῦ αἰσθήματος τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς θυσίας. Οἱ ἀδιάφοροι συνέρχονται. Οἱ μισούμενοι ἀδελφώνονται κι' ὅλα τὰ στήθη, ὕστερα ἀπὸ τὴν πρώτη ἔκπληξι τῆς πτώσεως, τὰ φουσκώνει ἡ πνοὴ τῆς ἐκδικήσεως καὶ τῆς καρτερίας.

Ἡ πτῶσις τοῦ Μεσολογγίου γονάτισε τοὺς Ἕλληνες τὴν πρώτη στιγμή, ἀλλ' ὕστερα ἀναφτέρωσε καὶ πάλι τὶς ἐλπίδες καὶ δυνάμωσε τὴν πεποίθησι γιὰ τὴν τελικὴ νίκη. Σαυτοὺς τοὺς συγχρόνους τὸ θέαμα ἐκεῖνο προκάλεσε τὴν ἔκπληξι: «Ἐξύπνησε τοὺς Ἕλληνας, γράφει ὁ «Φίλος τοῦ Νόμου» τῆς 26 Ἀπριλίου 1826, ἀπὸ τὸ λήθαργο καὶ καθησύχασε τὸ πνεῦμα τῆς ἰδιοτελείας». Ἀλλ' ἂς ἀφήσουμε τὰ γεγονότα νὰ μιλήσουν μόνα τους.

Ἡ εἴδησις τῆς πτώσεως ἔφθασε στὸ Ναύπλιο τὴ Μεγάλη Τετάρτη τὸ βράδυ. Ἀπὸ στόμα σὲ στόμα διαδιδόμενη ἔρχεται τέλος στὰ μέλη τῆς Συνελεύσεως, μόλις ἡ συνεδρίασις εἶχε λυθῆ. «Μᾶς ἦρθε ἡ εἴδησις, λέει ὁ Κολοκοτρώνης, Μεγάλη Τετάρτη εἰς τὸ δειλινό, ἐκεῖ ὅπου εἶχε παύσει ἡ Συνέλευσις καὶ εἴμεθα εἰς κάτι ἴσκιους. Μᾶς ἦρθε ἡ εἴδησις ὅτι τὸ Μεσολόγγι ἐχάθη. Ἔτσι ἐβάλαμε τὰ μαῦρα ὅλοι. Μισὴ ὥρα ἐστάθη ἡ σιωπή, ποὺ δὲν ἔκρενε κανένας, ἀλλ' ἐμέτραε καθένας μὲ τὸ νοῦ του τὸν ἀφανισμό μας. Βλέποντας ἐγὼ τὴ σιωπὴ κινήθηκα εἰς τὸ πόδι καὶ τοὺς ἐμίλησα λόγια νὰ ἐμψυχωθοῦν. Τοὺς εἶπα ὅτι τὸ Μεσολόγγι ἐχάθη ἐνδόξως καὶ θὰ μείνη αἰῶνες αἰώνων ἡ ἀνδρεία του. Δὲν πρέπει νὰ καταβληθοῦμε ἀπὸ ἀθυμία καὶ πένθος ἢ θλῖψι, τὰ ὁποῖα καταβάλλουν καὶ ταπεινώνουν τὸ πνεῦμα καὶ τὸ φρόνημα, ἀλλὰ νὰ σκεφθοῦμε πῶς θὰ πράξωμεν ἀντάξια τούτων καὶ ὁ Θεὸς θὰ εἶναι βοηθός μας. Ὁ Θεὸς ἀποφάσισε νὰ ἐλευθερω-

θοῦμε καὶ ὁ Θεὸς τὸ λόγο του δὲν τὸν ΠΑΙΡΝΕΙ ΠΙΣΩ».

Συγχρόνως κυκλοφόρησε προκήρυξι γιομάτη ὑψηλὰ αἰσθήματα, ποὺ τοιχοκολλήθηκε σ' ὅλους τοὺς δρόμους τοῦ Ναυπλίου καλῶντας ὅλους τοὺς πολῖτες νὰ ὑπερασπίσουν τὴν ἑλληνικὴ ἐλευθερία μ' ὅλα τὰ μέσα, ποὺ ὑπῆρχαν ἀκόμη. Ἕλληνες ἀκοῦστε τὶς θαρραλέες ὑποθῆκες τῶν προγόνων σας κατὰ τὶς στιγμὲς ἐκεῖνες, ποὺ παιζόταν ἡ τύχη τῆς πατρίδος σας: «Ἄνδρες καὶ νέοι, ὅσοι σεμνύνεσθε μὲ τοῦ Χριστοῦ τὸ ὄνομα, ὅσοι ἔχετε αἷμα ἑλληνικὸν εἰς τὰς φλέβας σας, ὁπλίσατε τοὺς ἰσχυροὺς βραχίονας ἐναντίον τοῦ μισοχρίστου τυράννου. Ὁ κλῆρος, οἱ πρόκριτοι, οἱ πλούσιοι καὶ εὐκατάστατοι, συνδράμετε μὲ τὰς γενναίας συνεισφοράς σας τὴν κινδυνεύουσαν πατρίδα. Κοινὸς εἶναι ὁ ἀγών, κοινὸς ὁ πόλεμος καὶ ἡ αὐτὴ τύχη προσμένει ὅλους μας. Ἂς δείξωμεν καὶ πάλιν πῶς εἴμεθα χριστιανοί, ὅτι εἴμεθα Ἕλληνες πιστοὶ εἰς τὸν ὅρκον μας καὶ ὅτι μὲ τὸν Σταυρὸν ἐμπρὸς καὶ μὲ τὰ ὅπλα εἰς τὰς χεῖρας προτιμῶμεν νὰ κατεβῶμεν εἰς τοὺς τάφους ἐλεύθεροι παρὰ νὰ ζῶμεν σκλάβοι, χωρὶς θρησκείαν, χωρὶς πατρίδα, χωρὶς τιμήν».

Τοὺς λόγους τούτους ἀκολούθησαν ἔργα, ἔργα μεγάλα. Οἱ περιστάσεις ἐκεῖνες ζητοῦσαν μέτρα δραστήρια καὶ σωστικά. Ἡ γενικὴ ἀρχηγία ἀνετέθεκε καὶ πάλι στὸν Κολοκοτρώνη κι' ἡ ἀπόφασι αὐτὴ ἀναφτερώνει τὸ φρόνημα τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν χωρικῶν. Ὅλοι σπεύδουν στὴν πρόσκλησι τῆς στρατολογίας. Ἀπ' τὸ Μωρηᾶ, τὰ νησιὰ καὶ τὴ Ρούμελη τρέχουν στρατιῶτες στὸ Ναύπλιο, στὴν τελευταία αὐτὴ ἐλπίδα τῆς Ἐπαναστάσεως, ὅπου τὸ φρόνημα εἶναι ἐξημμένο κι' ὁ ἐνθουσιασμὸς ἀκράτητος. Τὸ Ναύπλιο καὶ τὰ γύρω μέρη δίνουν τὴν ἐντύπωσι στρατοπέδου. Ὁλόκληρη ἡ πολεμικὴ Ἑλλάδα ἐκεῖ ἔχει συγκεντρωθῆ. Ἀλλὰ πῶς νὰ τραφῆ τόσος στρατιωτικὸς ὄχλος, πῶς νὰ ὁπλισθῆ, πῶς νὰ νικήσῃ; Χρήματα δὲν ὑπάρχουν. Ἡ νέα κυβέρνησις δὲν βρῆκε στὸ ταμεῖο παρὰ ἑξῆντα γρόσια! Ἀλλ' ἀκριβῶς ἐντελῶς αὐθόρμητα παρουσιάζονται στὴ μέση μερικοὶ παράτολμοι ποὺ προτείνουν τὴν ἐνέργεια συνεισφορῶν γιὰ τὴ συνέχισι τοῦ ἀγῶνα. Καὶ πραγματικὰ κατάλογοι ἀνοίχθηκαν ἀμέσως σ' ὅλες τὶς πόλεις τῆς ἐπαναστατημένης Ἑλλάδος.

Ὅταν μάλιστα τὰ ρακένδυτα ὑπολείμματα τῆς ἀθάνατης φρουρᾶς τοῦ Μεσολογγίου κατέφθασαν στὸ Ναύπλιο, ἔχοντας ἐπὶ κεφαλῆς τὸ Νότη Μπότσαρη, τὸ Τζαβέλλα καὶ τοὺς ἄλλους Ρουμελιῶτες ἀρχηγούς, τότε ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν κατοίκων πολλαπλασιάστηκε. Πλεῖστοι σπεύδουν στὴν εἴσοδο τῆς πόλεως καὶ χαιρετοῦν τοὺς ἥρωες ἐκείνους. Τὰ σπίτια ἀνοίγονται κι' ὑποδέχονται τοὺς στρατιῶτες σὰν ἀδερφούς. Νέοι ἔρανοι ἐνεργήθηκαν τότε γιὰ τὴ φρουρά. Ἡ κυβέρνησι διαθέτει καὶ τὰ τελευταῖα γρόσια τοῦ ταμείου γιὰ τοὺς μισθούς τους. Τὰ μέτρα αὐτὰ ἀνακουφίζουν τοὺς δυστυχεῖς ἐκείνους καὶ τὸ σπουδαιότερο τονώνουν τὸ πνεῦμα τῶν κατοίκων κι' οἱ συνεισφορὲς συνεχίζονται ἀποδοτικώτατα. Ἐνθουσιώδεις ρήτορες ἀναλαμβάνουν συγχρόνως τὸ ἔργο τῆς ἀνυψώσεως τοῦ φρονήματος. Προτρέπουν σὲ νέες θυσίες. Ὁ πατριώτης Σκοῦφος, ἀφοῦ ἀνέβηκε σὲ κάποια πέτρα κάτω ἀπὸ τὸν μεγάλο πλάτανο τῆς πλατείας τοῦ Ναυπλίου μιλεῖ στὰ πλήθη καὶ τὰ ἐνθουσιάζει:

«Ὁ ἀγὼν ματαιοῦται, λέει, ἡ ἐλευθερία ἐκπνέει. Ἀπαιτεῖται βοήθεια σύντομος. Πρέπει οἱ ἀνδρεῖοι αὐτοὶ τοῦ Μεσολογγίου, οἵτινες ἔφαγον πυρῖτιν καὶ ἀνέπνευσαν φλόγας καὶ ἤδη ἀργοὶ καὶ λιμώττοντες μᾶς περιστοιχίζουσι, νὰ σπεύσουν πρὸς νέους κινδύνους. Πρὸς τοῦτο ἀπαιτοῦνται νέοι πόροι καὶ πόροι ἐλλείπουσι. Ἀλλ' ἂν θέλωμεν νὰ ἔχωμεν πατρίδα, ἂν εἴμεθα ἄξιοι νὰ ζῶμεν ἐλεύθεροι, πόρους εὑρίσκομεν. Ἂς δώσῃ ἕκαστος ὅ,τι ἔχει καὶ δύναται. Ἰδοὺ ἡ πενιχρὰ προσφορά μου, ἂς μὲ μιμηθῇ ὁποιος θέλει!».

Δέχεται ἀκόμη νὰ πωληθῇ ὡς δοῦλος καὶ τὸ τίμημά του νὰ χρησιμεύσῃ «εἰς περίθαλψιν τῶν γενναίων ὑπερασπιστῶν τοῦ Μεσολογγίου». Οἱ χρόνοι ἐκεῖνοι ἦσαν μεγάλοι κι' ἡ πτῶσις τοῦ Μεσολογγίου ἀναρρίπισε τὸν ἐνθουσιασμὸ τῶν Ἑλλήνων. Ἀντὶ ν' ἀποκαρδιώσῃ κι' ἀπελπίσῃ, ἀπεναντίας γιὰ τελευταία φορὰ διεγείρει τὰ ἡρωϊκώτερα συναισθήματα. Αὐτοὶ οἱ στρατιῶτες δέχονται νὰ ὑπηρετήσουν χωρὶς μισθὸ καὶ πουλοῦν ὅ,τι ἔχουν, προσφέροντες τὸ ἀντίτιμο στοὺς ἐράνους. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἡ Ἑλλάδα ἔζησε τὶς τραγικώτερες στιγμὲς καὶ συγχρόνως τὶς ὑψηλότερες κι' ἡρωϊκώτερες. Ὁ ὕστατος ἀγῶνας εἶχε ὅλους μεταμορφώσει, τοὺς εἶχε μεταρσιώσει, τοὺς εἶχε μεθύσει.

Φάνης Μιχαλόπουλος

Γράμματα ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Ο ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Ἀγαπητοί μου Φίλοι,

Ἡ συναγωνίστρια Βασιλικὴ Κ. Καλέμη σ' ἕνα ὡραῖο γράμμα της μᾶς ἀφηγεῖται ἕνα χαρακτηριστικὸ καὶ συγκινητικὸ ἐπεισόδιο ποὺ ἔγινε στὸ χωριό της Φίλια (Μελιγαλᾶ). Πρόκειται γιὰ ἕναν ἔρημο καὶ ξένο γέρο, ποὺ στὴν ἀρχὴ τοῦ φετεινοῦ χειμῶνα ἦρθε κι' ἔμεινε στὸ χωριό τους. Δὲν ἤξεραν οὔτε θέλησαν νὰ μάθουν ἀπὸ ποῦ ἐρχόταν καὶ γιατί ἦρθε ἐκεῖ. Ἦταν τόσο εὐγενικός, τόσο σεμνὸς καὶ συμπαθητικὸς ὁ ἄγνωστος γέρος ποὺ δὲν θέλησαν νὰ τὸν ἐνοχλήσουν μὲ τὶς ἐρωτήσεις τους. Ποιὸς ξέρει ἂν οἱ ἐρωτήσεις αὐτὲς δὲν θὰ τοῦ ἔφερναν θλιβερὲς ἀναμνήσεις, ἂν δὲν θὰ τοῦ ἀνέξεαν παλιὲς πληγές... Τὸν ἄφηκαν λοιπὸν στὴν ἡσυχία του, στὴν ἀπομόνωσί του καὶ στὴ σιωπή του καὶ τοῦ προσέφεραν τὴ συμπάθειά τους καὶ τὴ στοργή τους.

Ξαφνικά, ὅπως ἀθόρυβα, ἥσυχα καὶ σιωπηλὰ ἦρθε στὸ χωριό τους κι' ἔμεινε μερικοὺς μῆνες, ἔτσι ἀθόρυβα, ἥσυχα καὶ σιωπηλὰ ἔσβησε μιὰ μέρα ὁ ξένος κι' ἄγνωστος γέρος. Ὅταν αὐτὸ ἔγινε γνωστὸ στὸ χωριό, ὅλοι ἐξεδήλωσαν τὴ λύπη τους, μὰ πιὸ πολὺ ἀπ' ὅλους τὰ παιδιὰ τῆς Ὀργανώσεώς μας, ποὺ ἀσυνεννόητα κι' ἐντελῶς αὐθόρμητα ἔτρεξαν στὴν καλύβα τοῦ νεκροῦ γέρου. Ἐκεῖ ἔφθασε καὶ ὁ Λοχίτης τῆς Νεολαίας, ποὺ ἦταν καὶ δάσκαλος τοῦ χωριοῦ, κι' ἀφοῦ στάθηκε σιωπηλός, κυττάζοντας μὲ πονετικὴ ματιὰ τὸν νεκρό, στράφηκε στὰ παιδιὰ τῆς Νεολαίας καὶ τοὺς εἶπε:

— Παιδιά, ὅπως βλέπετε, ὁ νεκρὸς δὲν ἔχει συγγενεῖς, δὲν ἔχει παιδιά, νὰ φροντίσουν γιὰ τὴν ταφή του. Ἐμεῖς θὰ γίνουμε παιδιά του καὶ θὰ φροντίσουμε γιὰ ὅλα.

Κι' ἔγιναν πράγματι παιδιά του καὶ φρόντισαν γιὰ ὅλα. Κι' ὅταν ὁ ἄγνωστος γέρος ὡδηγόταν σὲ λίγο στὴν τελευταία ἀνθρώπινη κατοικία, σιωπηλή, σοβαρὴ καὶ συγκινημένη τὸν συνώδευε μιὰ σεμνὴ τιμητικὴ συνοδεία, ὁλόκληρος ὁ ἐκεῖ Λόχος τῆς Ὀργανώσεώς μας.

«Ἡ εὐγενικὴ καὶ ἀξιοπρεπὴς συμπεριφορὰ τῆς Νεολαίας μας, καταλήγει ἡ συναγωνίστρια Καλέμη, ἐπροκάλεσε δάκρυα καὶ πραγματικὴ συγκίνησι στοὺς χωριανούς μας».

Ὄχι μόνο στοὺς χωριανούς σας, εὐγενικοὶ φίλοι τοῦ μικροῦ ἐκείνου χωριοῦ, ἀλλὰ καὶ σ' ὅλους ἐμᾶς ποὺ μάθαμε τὴ συμπεριφορά σας καὶ σ' ὅλους ὅσοι θὰ τὴν μάθουν.

Ἡ ἀγάπη, ἡ στοργὴ κι' ἡ φροντίδα ποὺ δείξατε στὸν ἄγνωστο γέρο ὅταν ζοῦσε κι' ὅταν πέθανε στὸ χωριό σας, δὲν ἐδόθηκαν σ' ἕναν ὡρισμένον ἄνθρωπο· ἐδόθηκαν στὸν Ἄνθρωπο. Κι' ὅταν ὁ Λοχίτης σας φώναξε «ἐμεῖς θὰ γίνουμε παιδιά του», δὲν ἐξέφραζε τὴ σκέψι ἑνὸς ἀτόμου· ἐξέφραζε τὴν ψυχὴ ὅλων σας, τὴν ψυχὴ ὅλων τῶν παιδιῶν τῆς Ὀργανώσεώς μας, τὴν ἀληθινή, τὴ γνήσια Ἑλληνικὴ ψυχή.

Ἡ ἀληθινὴ Ἑλληνικὴ ψυχὴ εἶναι ἐκείνη ποὺ σᾶς ὑπαγόρευσε τὴν εὐγενικὴ διακριτικότητα μπροστὰ στὸ σιωπηλὸ μυστήριο τῆς ζωῆς τοῦ συνανθρώπου σας· ἡ ἴδια Ἑλληνικὴ ψυχὴ εἶναι ἐκείνη ποὺ σᾶς ἔδωσε κατόπιν τὸ πρόσταγμα τῆς σεμνῆς πομπῆς, ποὺ σχηματίσατε πίσω ἀπὸ τὸ ἄλλο ἱερὸ μυστήριο, τὸ μυστήριο τοῦ θανάτου. Ἡ ἀληθινή, ἡ γνήσια Ἑλληνικὴ ψυχή, ποὺ σημαίνει εὐγένεια, φιλοξενία, ἀγάπη, ἀνθρωπισμό, ἀλληλεγγύη, μὲ μιὰ λέξη: ἀρετή.

Ἐκδηλώνοντας αὐτὴ τὴν ψυχή, ἀγαπητοί μου φίλοι, ἀποδείχνεσθε ἄξια Ἑλληνόπουλα, ἄξια παιδιὰ τῆς Ὀργανώσεώς μας, ποὺ ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ βασικοὺς σκοποὺς της εἶναι αὐτὸς ποὺ τῆς καθώρισε ὁ Ἀρχηγός: ἡ ἄσκησι τῆς ἀρετῆς.

Μὲ ὅλη μου τὴν ἀγάπη
Μελῆς Νικολαΐδης

Στό περιθώριον

ΟΙ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΙ

Δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι οἱ νέοι τῆς Ὀργανώσεως, ἰδίως τῶν ἀγροτικῶν περιφερειῶν, θὰ ἐπιδείξουν ὅλην τὴν ἐπιμέλειαν ποὺ χρειάζεται εἰς τὸ νὰ παρακολουθήσουν τὰ πρακτικὰ μαθήματα ἐμβολιασμοῦ δένδρων, ποὺ ὀργανώνει πρὸς χάριν των ἡ Ὀργάνωσις ἐν συνεργασίᾳ μὲ τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας καὶ πρὸ παντὸς ὅτι θὰ τὰ ἐφαρμόσουν μὲ πειθαρχημένον ἐνθουσιασμὸν καὶ μὲ ζῆλον. Εἴπαμε καὶ ἄλλοτε ὅτι περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλην ἡ ἐργασία ποὺ γίνεται διὰ τὴν δενδροκομίαν, εἴτε περὶ φυτεύσεων πρόκειται, εἴτε περὶ ἐξημερώσεως δένδρων, εἶναι ὑπόθεσις τοῦ μέλλοντος καὶ τὸ μέλλον ἀνήκει εἰς τοὺς νέους. Ἑπομένως οἱ νέοι πρέπει νὰ ἐκτιμήσουν ἰδιαιτέρως καὶ ν' ἀγαπήσουν αὐτὴν τὴν προσπάθειαν. Οἱ εἰδικοὶ ποὺ θὰ τοὺς διδάσκουν τὴν τέχνην τῆς ἐξημερώσεως τῶν δένδρων δὲν θὰ παραλείψουν βεβαίως νὰ τοὺς εἴπουν ὅτι οἱ ἐμβολιασμοί, διὰ νὰ ἔχουν πρακτικὴν ἀπόδοσιν, πρέπει νὰ γίνωνται μὲ σύστημα καὶ μέθοδον. Ὅτι δὲν ἀρκεῖ νὰ ἐμβολιάζωνται ὁπωσδήποτε τὰ σκόρπια ἄγρια δένδρα, διότι αὐτὸ πολλάκις καταλήγει εἰς ἄσκοπον δαπάνην ἐνεργείας, ἀλλὰ νὰ ἐκλέγωνται πρὸς ἐμβολιασμὸν ἐκεῖνα ποὺ εὑρίσκονται πολλὰ μαζὶ καὶ πλησίον εἰς τοὺς συνοικισμοὺς καὶ νὰ ἐμβολιάζωνται μὲ τὴν ἰδίαν ποικιλίαν, ὥστε νὰ εἶναι ἀσφαλὴς ἡ παρακολούθησις καὶ ἡ περιποίησίς των ἀλλὰ καὶ ἡ παραγωγὴ ἑνιαίου τύπου καρπῶν, ὥστε νὰ εἶναι δυνατὴ καὶ συμφέρουσα ἡ διάθεσίς των εἰς τὸ ἐμπόριον.

ΥΠΕΡΗΦΑΝΟΣ

Οἱ δύο Φαλαγγῖται τοῦ Σισανίου τῆς Κοζάνης, ποὺ μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς των κατέσβεσαν τὴν πυρκαϊὰν ποὺ ἠπείλησε τὸ χωρίον των, ἔδειξαν ὅτι κατώρθωσαν ν' ἀφομοιώσουν τελείως τὸ πνεῦμα τῆς Ὀργανώσεως. Ἔμαθαν νὰ κινδυνεύουν ὅταν πρόκειται νὰ ὑπηρετοῦν γενικοὺς σκοποὺς καὶ νὰ ἐκπληρώνουν τὸ χρέος των προκινδυνεύοντες. Ἡ Ὀργάνωσις εἶναι ὑπερήφανος δι' αὐτούς.

ΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ ΜΑΣ

Τὸ περιοδικὸν συνεχίζον τὰς ἀποστολάς του διὰ τὴν ἐπαφήν του μετὰ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ κόσμου καὶ τοῦ ἀναγνωστικοῦ του κοινοῦ μετὰ τὴν Κρήτην ἀπέστειλεν ἤδη τοὺς ἐκ τῆς συντάξεως κ. Μ. Δειλινὸν εἰς Μακεδονίαν καὶ Θράκην καὶ τὸν κ. Κορν. Ἀγγελίδην εἰς Ἤπειρον.

ΑΝΕΜΟΠΟΡΙΑ

Τὸ εἰδικὸν τμῆμα τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως τῆς Νεολαίας, τὸ ἀσχολούμενον μὲ τὴν ἀνεπορίαν, τὴν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ὡραίαν καὶ πολλαχῶς ἐπωφελῆ ταύτην ἄσκησιν, θὰ κρατῇ ἐνήμερον τὸ ἀναγνωστικόν μας κοινὸν εἰς εἰδικὴν στήλην τοῦ περιοδικοῦ περὶ τῆς κινήσεως τῆς πολυσημάντου ταύτης εἰδικότητος εἰς τὰς τάξεις τῆς Ὀργανώσεως, παρέχον ἅμα καὶ σχετικὰς γνώσεις εἰς τοὺς ἀσχολουμένους ἐν γένει μὲ τὴν ἀνεμοπορίαν.

Η ΕΛΟΝΟΣΙΑ

Μὲ τὴν εὐκαιρίαν τῆς ὑποβολῆς εἰς αὐτὸν ἀπὸ μέρους τοῦ ὑπουργοῦ Κρατικῆς Ὑγιεινῆς τοῦ προγράμματος τοῦ ἀνθελονοσιακοῦ ἀγῶνος διὰ τὸ οἰκονομικὸν ἔτος 1940-41, ὁ Ἀρχηγὸς ἔκαμε σπουδαιοτάτας ἀνακοινώσεις ποὺ διαφωτίζουν καὶ ἑρμηνεύουν τὴν πολιτικήν, τὴν ὁποίαν ἀκολουθεῖ εἰς τὸν τόσον σημαντικὸν αὐτὸν τομέα τὸ Ἐθνικὸν Κράτος.

Ὁ ἀνθελονοσιακὸς ἀγὼν εἶναι ἀληθινὰ ἀγὼν ὑπάρξεως τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς. Αὐτὸ τὸ παραδέχονται ὅλοι. Δὲν θὰ ἦτο ὑπερβολὴ ἂν ὑπεστήριζε κανεὶς ὅτι ὁλόκληρος ἡ προσπάθεια ποὺ καταβάλλεται διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν ὑγιεινῶν ὅρων τῆς ζωῆς τοῦ λαοῦ, εἴτε ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐπάρκειαν τῆς νοσοκομειακῆς περιθάλψεως γενικῶς, εἴτε εἰς τὴν καταπολέμησιν τῶν κοινωνικῶν νόσων, θὰ ἦτο ἀθεμελίωτος, χωρὶς τὴν μεθοδικὴν πάλην κατὰ τῆς ἑλονοσίας. Ἡ ἑλονοσία εἶναι παλαιότατος ἐχθρὸς τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Αἱ συνθῆκαι τοῦ ἐδάφους μας καὶ τοῦ κλίματος, αὐτὴ ἡ ὑδρογεωλογικὴ διαμόρφωσις μεγάλου τμήματος τῆς Χώρας εὐνοεῖ ἐξαιρετικῶς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ φοβεροῦ αὐτοῦ ἐχθροῦ. Πολλοὶ ἱστορικοὶ ὑποστηρίζουν ὅτι ἡ ἑλονοσία ὑπῆρξεν ἡ μία ἀπὸ τὰς αἰτίας, ἴσως ἡ μεγαλυτέρα, τῆς παρακμῆς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. Καὶ δὲν πρέπει νὰ μᾶς φαίνεται περίεργος αὐτὴ ἡ θεωρία, ἀφοῦ εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ μεγαλυτέρα ἑλληνικὴ μορφὴ διὰ μέσου τῶν αἰώνων, ὁ Ἀλέξανδρος, ἀπέθανε νεώτατος, ἀπὸ ἑλονοσίαν. Καὶ ὁ μῦθος τῆς Λερναίας Ὕδρας, μὲ τὸν ὁποῖον συνδέεται ἕνας ἀπὸ τοὺς ὡραίους ἄθλους τοῦ Ἡρακλέους, καθ' ὅλας τὰς ἐνδείξεις ἀναφέρεται εἰς αὐτήν.

Εἰς τὴν ἀρχαιότητα ὅμως δὲν ἦσαν γνωστὰ οὔτε τὰ αἴτια οὔτε ἡ ἑστία τῆς νόσου, ποὺ ἀνεκαλύφθησαν μόνον κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους. Μολονοτοῦτο καὶ εἰς τὴν ἐποχήν μας ἡ ἑλονοσία δὲν ἔπαυσε νὰ εἶναι ἡ αἰτία τῆς μεγαλυτέρας θνησιμότητος εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἐνδημεῖ εἰς ὅλας τὰς περιοχὰς καὶ μεταδίδει τὸ μόλυσμά της παντοῦ, ἀκόμη καὶ εἰς τὰ βουνά μας μὲ τὸ τόσον λαμπρὸν κλῖμα. Εἰς αὐτὴν ὀφείλεται ἡ γενικὴ καχεξία, ἡ νωθρότης καὶ ἡ κακομοιριὰ πολλῶν πεδινῶν περιοχῶν τῆς Ἑλλάδος. Ἡ περιωρισμένη γονιμότης των, ἡ σχετικῶς μικρὰ ἀπόδοσις τῆς ἐργασίας των, τὸ μειωμένον θάρρος τῆς ζωῆς ποὺ τοὺς χαρακτηρίζει. Ἀκόμη καὶ ἡ ἄλλη μάστιξ, ἐναντίον τῆς ὁποίας τόσον σύντονα μάχεται τὸ Κράτος καὶ ἡ Κοινωνία ἡ ἑλληνική, ἰδιαιτέρως ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου, ἡ φυματίωσις, εἰς τὴν διάδοσιν τῆς ἑλονοσίας εὑρίσκει τὸ γόνιμον ὑπέδαφος διὰ τὴν ἀνάπτυξίν της.

Παλαιότερον εἰς τὴν Ἑλλάδα κατεπολεμεῖτο ἡ ἑλονοσία μόνον θεραπευτικῶς καὶ μὲ πενιχρὰ ἀποτελέσματα. Τὰ ἐξυγιαντικὰ ἔργα, ἀποστραγγιστικὰ καὶ ἀρδευτικά, τὰ ὁποῖα ἐπεχειρήθησαν κυρίως διὰ παραγωγικοὺς σκοπούς, ἠλάττωσαν κάπως τὰς ἑστίας τῆς νόσου. Ὁ ἀγὼν ὅμως μὲ ἀποκλειστικὸν σκοπὸν τὴν μεθοδικὴν καὶ συστηματικὴν καταπολέμησιν τῆς νόσου εἰς τὰς πηγάς της μόλις τώρα ἐπιχειρεῖται. Ὁ Ἀρχηγὸς ἐξήγησεν ὅτι δὲν ἦτο τόσον τὸ χρῆμα ποὺ ἔλειπε διὰ τὴν ἀνάληψιν αὐτοῦ τοῦ ἀγῶνος, ὅσον ἡ ἐπιστημονικὴ μελέτη καὶ ἡ ἔμψυχος δύναμις ποὺ θὰ τὸν ἀνελάμβανε. Σήμερον ἔχομεν καὶ τὰ δύο εἰς τόσην ἔκτασιν, ὥστε νὰ εἶναι εἰς θέσιν τὸ ἁρμόδιον Ὑπουργεῖον νὰ ἱδρύῃ 8 ἐπιθεωρήσεις ἑλονοσίας, 5 νέους πειραματικοὺς καὶ 89 νέους ἀνθελονοσιακοὺς σταθμοὺς εἰς ὅλην τὴν Ἐπικράτειαν. Αὐτὰ ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἀνθελονοσιακὰ ἰατρεῖα τῆς ὑπαίθρου, ποὺ εἶναι πολλά. Ὀργανώνεται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐπιστημονικῶς, τεχνικῶς καὶ οἰκονομικῶς ἀπὸ τὰ θεμέλια ὁ πόλεμος κατὰ τῆς ἑλονοσίας μὲ πρόγραμμα εὐρύτατον, μὲ ὅλην τὴν νεωτέραν ἐπιστημονικὴν γνῶσιν τοῦ ἐχθροῦ, μὲ ὅλα τὰ δεδομένα καὶ μὲ ὅλα τὰ μέσα. Φυσικὰ εὑρισκόμεθα εἰς τὴν ἀρχήν, καὶ θὰ χρειασθῇ ν' ἀγωνισθῶμεν μὲ πεῖσμα, μὲ ἐπιμονὴν πολὺ καὶ εἰς χρόνον μακρόν. Θὰ χρειασθῇ εἰς τὸν ἀγῶνα νὰ συντονίζωνται καὶ νὰ συγκλίνουν αἱ προσπάθειαι τοῦ Κράτους καὶ τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ἀρχῶν καὶ τῆς κοινωνίας ἐν γένει, ἀλλὰ καὶ τῶν οἰκογενειῶν καὶ τῶν ἀτόμων, διὰ νὰ προσλάβῃ ἡ προσπάθεια ἀληθινὰ ὁλοκληρωτικὸν χαρακτῆρα. Ὅταν γίνῃ αὐτό, καὶ θὰ γίνῃ, τότε ἡ νίκη θ' ἀκολουθήσῃ ἀσφαλῶς, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐλάττωσιν τῆς θνησιμότητος γενικῶς, καὶ τὴν κατασφάλισιν τῆς φυσικῆς ρώμης καὶ τῆς ζωτικότητος τῆς φυλῆς, τόσον ἀπαραιτήτου διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν φωτεινῶν της πεπρωμένων.

Στό περιθώριον

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΑΚΡΙΤΑΣ

Ἡ Ἑλληνικὴ κοινωνία, πρὸς τὴν ὁποίαν ἀπευθύνει τὴν θερμήν της ἔκκλησιν ἡ Ὀργάνωσις, δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ ν' ἀπαντήσῃ μὲ γενναιότητα καὶ μὲ στοργὴν εἰς προσφορὰς δώρων διὰ τοὺς Ἀκρίτας τῶν συνόρων. Δύο σκοποὶ ἐξ ἴσου ὑψηλοὶ θὰ ἐκπληρωθοῦν μὲ τὰ δῶρα αὐτά. Θὰ δοθῇ πρῶτον εἰς τοὺς φρουροὺς τῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς εἰρήνης τῆς Χώρας ἡ χαρὰ νὰ αἰσθανθοῦν ἐνεργὸν καὶ ζωντανὸν τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Χώρας ὑπὲρ αὐτῶν καὶ δεύτερον θὰ ἐμπεδωθῇ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν παιδιῶν, ποὺ θὰ κληθοῦν καὶ αὐτὰ αὔριον νὰ φρουρήσουν τὰς ἐθνικὰς ἐπάλξεις, ἡ βεβαιότης ὅτι ὁ ἐνθουσιασμὸς καὶ ἡ πατριωτικὴ των συγκίνησις δὲν εἶναι αὐθυποβολὴ νεανικῆς φαντασίας, ἀφοῦ εὑρίσκουν θετικὴν ἀπήχησιν καὶ ἀνταπόκρισιν ἀπὸ μέρους ὅλης τῆς Κοινωνίας. Αὐτῆς τῆς βεβαιότητος ἔχουν τόσην ἀνάγκην αἱ νεανικαὶ ψυχαὶ καὶ ἡ Κοινωνία μπορεῖ καὶ πρέπει νὰ τοὺς τὴν χαρίσῃ, ἀφοῦ μάλιστα κοστίζει τόσο λίγο.

ΚΑΙ ΚΑΤΙ ΑΛΛΟ

Πραγματικὰ πρέπει ἡ Κοινωνία καὶ τὸ καταναλωτικὸν κοινὸν νὰ δώσῃ τὴν σημασίαν ποὺ ἀξίζει εἰς τὴν προτροπὴν τοῦ Ὑπουργείου Ἀγορανομίας, ποὺ συμβουλεύει τὴν χρῆσιν περισσοτέρας πατάτας. Εἰς τὴν Μεσσηνίαν ἡ ὑπερπαραγωγὴ διαθέτει αὐτὴν τὴν στιγμὴν 10.000.000 ὀκ. καὶ τὸ ἴδιον ἠμπορεῖ νὰ παρουσιασθῇ αὔριον εἰς ἄλλας περιφερείας. Καλὸν εἶναι ὅτι ἡ προπαγάνδα διὰ τὴν ἔντασιν τῆς πατατοκαλλιεργείας ἐπέτυχε. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἔχουν ὄρεξιν οἱ γεωργοὶ νὰ συνεχίσουν, χρειάζεται νὰ γνωρίζουν ὅτι θὰ εὕρουν ἀσφαλῆ ἀγορὰν τὰ προϊόντα των. Ἀλλὰ καὶ κάτι ἄλλο πρέπει νὰ τονισθῇ. Οἱ γεωργοί μας πρέπει νὰ συνηθίσουν νὰ καταναλίσκουν καὶ οἱ ἴδιοι ἕνα μέρος ἀπὸ τὰ προϊόντα των. Νὰ μὴ σκέπτωνται ἐμπορικὰ καὶ νὰ μὴ νομίζουν ὅτι ὅλα τὰ προϊόντα ποὺ καλλιεργοῦν, πρέπει χωρὶς ἄλλο νὰ τὰ ἀγοράζουν αἱ πόλεις. Αὐτὴ ἡ κακὴ συνήθεια παρατηρεῖται ἰδιαιτέρως — διατί νὰ τὸ κρύψωμεν; — εἰς τὴν Μεσσηνίαν, ὅπου οἱ παραγωγοὶ ἐξεσυνήθισαν νὰ τρώγουν ἀκόμη καὶ τὴν σταφίδα καὶ τὰ σῦκα, ποὺ εἶναι τὰ κυριώτερα καὶ πολυτιμότερα προϊόντα των.

Ἐθνικαὶ ἐπέτειοι

ΕΚΕΙ ΠΟΥ ΕΠΕΣΑΝ ΟΙ ΤΡΙΑΚΟΣΙΟΙ...

Ο ΗΡΩΪΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΔΙΑΚΟΥ

Αἱ Θερμοπύλαι.

Ἦταν ὁλοπράσινο τὸ τοπίο μὲ τὴν ἀπριλιάτικη βλάστησι. Ὁ Σπερχειὸς κι' ὁ Γοργοπόταμος κυλοῦσαν ἤρεμα τώρα κι' ἡ φύσις γελαστή, σὰν τὴν ὁμορφοντυμένη νύφη, ποὺ καμαρώνει μόνη, στὸν καθρέπτη της... Ὅλα ἡσυχάζουν... Τίποτα δὲν προμηνάει τὴ θύελλα, ποὺ θὰ ἐκραγῆ σὲ λίγο!... Γιατὶ λίγο πιὸ πέρα μερικὰ χιλιόμετρα οἱ φουστανελλοφόροι τῆς Ρούμελης ἑτοιμάζονται νὰ ἀντισταθοῦν ἐκεῖ, στὸ γεφύρι τῆς Ἀλαμάνας, καὶ νὰ δώσουν τὴ μεγάλη μάχη μὲ τὸν ἐχθρό, ποὺ κατεβαίνει κατὰ μυριάδες, γιὰ νὰ πνίξη στὸ αἷμά της τὴν ἐπαναστατημένη Ἑλλάδα...

Ἕνας λεβεντόκορμος πολεμιστὴς εἶναι ἐπικεφαλῆς τῶν ὁπλοφόρων: Μέσα στὰ ἡλιοκαμένα παλληκάρια, πιὰ παλληκάρι αὐτὸς μὲ τὴν ἀγγελοκάμωτη ὀμορφιά του. Ἡ μορφή του μένει πάντα γλυκειά, καὶ ἥμερη! Ἡ κλεφτουριὰ τοῦχει χαρίσει ὁλόϊσια κορμοστασιά, μὰ δὲν ἔχει τὴν ἀγριάδα ἐκείνη τῶν κλεφτῶν, ποὺ ζοῦν χρόνια καὶ χρόνια στὸ κλαρὶ μακρυὰ ἀπὸ τὴ θαλπωρὴ τῆς οἰκογενειακῆς ἑστίας. Ἡ κλέφτικη ζωὴ τοῦχει δώσει τὴν ἀνδρεία, τοῦχει γρανιτώσει τὴν καρδιά, μὰ τὴν ψυχή του τὴν ἔχει κρατήσει παιδιακίσια, θεία, γαληνιαία...

Εἶναι ἀρχηγὸς στὸ ἁρματωλίκι τῆς Λεβαδειᾶς, κι' ὅλοι τὸν ἀκοῦν ἕτοιμοι στὸ νεῦμα του νὰ πεθάνουν γιὰ τὸ σταυρὸ καὶ τὴν πατρίδα.

Ἔχει τὰ πάντα ξεσηκώσει στὴ Ρούμελη, ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἁρματωλῶν... Ξεγελάει τὸ Βοεβόδα τῆς Λεβαδειᾶς καὶ τοῦ παίρνει διαταγὴ νὰ ὁπλίση τοὺς χριστιανοὺς γιὰ νὰ τοὺς χρησιμοποιήση κατὰ τοῦ Δυσσέα, τοῦ γυιοῦ τοῦ Ἀνδρούτσου, μὰ ὁ Διάκος μαζεύει τὸ στρατὸ γιὰ νὰ τὸν παρατάξη κατὰ τοῦ Ὀμὲρ Βρυώνη καὶ τοῦ Κιοσσὲ πασᾶ ποὺ κατεβαίνουν στὴν Πελοπόννησο, ἕτοιμοι νὰ χτυπήσουν τοὺς ἐπαναστάτας... Στὰ στενὰ τῶν Θερμοπυλῶν ἑτοιμάζεται νέος θρίαμβος τῶν τριακοσίων τοῦ Λεωνίδα... Στὶς ὀχυρὲς θέσεις ταμπουρώνονται οἱ πολεμιστὲς κι' ὁ ἀρχηγὸς τοὺς δίνει τὶς τελευταῖες διαταγές του... Κι' ὅλοι τὸν ἀκοῦν τὸν ἀρχηγό, γιατὶ ἡ φωνή, ἡ καθάρια κι' εἰλικρινὴς φωνὴ τοῦ Ἀθανασίου Διάκου — γιατὶ αὐτὸς εἶναι ὁ λεβεντόκορμος ἀρχηγὸς — ἠλεκτρίζει τὰ παλληκάρια καὶ τοὺς δίνει θάρρος καὶ γενναιότητα:

Καρδιά, παιδιά μου, φώναξε, παιδιὰ μὴ φοβηθῆτε
Ἀνδρεῖοι ὡσὰν Ἕλληνες καὶ σὰν γραικοὶ σταθῆτε...
καὶ πιάνουν τὶς θέσεις τους...

Ὁ στρατὸς τοῦ Ὀμὲρ εἶναι πολυάριθμος!... Ἔχει ἀπ' ὅλα... «Πεζοῦρα» — πεζικό, ὅπως θὰ λέγαμε σήμερα, καβαλλαρία — ἱππικό!... Ἔχει καὶ κανόνια... Κι' ἡ μάχη, ἡ ἄνιση μάχη ἀρχίζει...

— Καρδιὰ παιδιά μου, ξαναφώναξε ὁ Διάκος...

Μὰ τί νὰ κάμουν τόσοι λίγοι μπροστὰ σὲ τόσους!...

Καί:

Ἐκεῖνοι φοβηθήκανε καὶ σκόρπισαν στοὺς λόγγους
Κι' ἔμεινε ὁ Διάκος στὴ φωτιὰ μὲ δεκοχτὼ λεβέντες...

Καὶ πολεμάει:

Χτυπιέται ἀλύπητα μὲ τοὺς ἐχθρούς! Τὰ παλληκάρια του σκοτώνονται, καὶ μένει αὐτὸς μὲ μερικοὺς ἄλλους... Ὁ Ἐπίσκοπος Ἠσαΐας κι' ὁ ἀδελφός του παπᾶ Γιάννης σκοτώνονται κι' αὐτοί!...

Σὲ λίγο καὶ ὁ ἀδελφὸς τοῦ Διάκου ὁ Μῆτρος, πέφτει κι' αὐτὸς νεκρός!.. Ὁ Διάκος παίρνει τὸ πτῶμα του καὶ τὸ χρησιμοποιεῖ γιὰ ταμποῦρι καὶ πολεμάει... Κάποιος τὸν πλησιάζει τὴ στιγμὴ ἐκείνη καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ φύγη... Τοῦχει φέρει κι' ἕνα ἄλογο!

Μὰ ὁ Διάκος τὸν ἀποπαίρνει:

— Ὁ Διάκος θὰ μείνη ἐδῶ... Θὰ πολεμήση μέχρι τελευταίας πνοῆς... Τὸ κορμί του θὰ γίνη ἐμπόδιο μεγάλο γιὰ τὸ πέρασμα τοῦ ἐχθροῦ...

Κι' ὁραματίζεται τὸ Λεωνίδα ποὺ τοῦ δείχνει τὸ καθῆκόν του. Ἡ αὐτοθυσία τῶν τριακοσίων τοῦ Λεωνίδα εἶναι ὁδηγός του.

Κι' ἐξακολουθάει νὰ μάχεται:

Τὸ τουφέκι του ἔχει ἀνάψει πιά. Μὰ αὐτὸς πολεμάει... Λίγα βόλια καὶ ἡ κάνη του σχίζεται... Βγάζει τότε τὸ πιστόλι... Σωρὸ σωρὸ πέφτουν οἱ ἐχθροί... Μὰ καὶ τὸ πιστόλι του ἀχρηστεύεται...

Καὶ τότε βγάζει τὸ σπαθί του πού:

ὅποιος τυράννους δὲν ψηφεῖ
κι' ἐλεύθερος στὸν κόσμο ζῆ
δόξα, τιμή, ζωή του
εἶναι μόνο τὸ σπαθί του...

Καὶ πολεμάει μ' αὐτὸ στῆθος μὲ στῆθος... Μιὰ σφαῖρα ὅμως τοῦ σπάει τὸ σπαθὶ λίγο πιὸ πάνω ἀπὸ τὴ λαβή, ἐνῷ μιὰ ἄλλη τοῦ σπάει τὸ δεξιὸ χέρι, ἀπάνω στὴν κλείδωσι μὲ τὴν ὠμοπλάτη!... Εἶναι πιὰ ὁ Διάκος ἄοπλος, τραυματίας... Οἱ φοβισμένοι ἐχθροί, ποὺ ἔχουν ἀποδεκατισθῆ ἀπὸ τοῦ λεοντόκαρδου πολεμιστῆ τὰ βόλια, τρέχουν τώρα κατ' ἐπάνω του μ' ἀλαλαγμούς!

Τὸν πιάνουν καὶ τὸν δένουν πισθάγκωνα!... τὸ αἷμα τρέχει ἀπὸ τὸν ὦμο του, μὰ κανεὶς δὲν συγκινεῖται...

Καὶ τὸν φέρνουν στὸ στρατόπεδο τοῦ Ὀμὲρ Βρυώνη... Παληοὶ γνώριμοι κι' οἱ δυὸ ἀπὸ τοῦ Ἀλῆ πασᾶ τὸ σεράγι... Μὰ ὁ Ὀμὲρ στὰ χάλια ποὺ βρίσκεται τώρα δὲν τὸν γνωρίζει...

— Ἐσὺ εἶσαι ὁ Διάκος;

— Ἐγώ...

Τοὺς μιλεῖ ἀντρίκια...

— Πῶς σὲ ἔπιασαν Διάκο!...

— Δὲν πίστευα πῶς θάμενα ζωντανός. Ἀλλοιῶς τὸ τελευταῖο βόλι θὰ τὸ χρησιμοποιοῦσα γιὰ τὸν ἑαυτό μου.

Ὁ Ὀμὲρ συγκινεῖται... Θέλει νὰ τὸν σώση!...

Σὲ λίγο μπαίνει κι' ὁ Κιοσσὲ μέσα... Προσπαθεῖ νὰ πάρη λόγια ἀπὸ τὸ δεσμώτη:

— Τί γίνεται μὲ τοὺς χριστιανούς;...

— Ὅλοι οἱ χριστιανοὶ ἔχουν ξεσηκωθῆ καὶ ζητᾶνε τὴν ἐλευθερία τους. Θὰ σᾶς ἀφανίσουν!...

Ὁ Ὀμὲρ κι' ὁ Κιοσσὲ προσπαθοῦν νὰ τὸν μαλακώσουν...

— Ἡ Τουρκία δὲν πεθαίνει... Ἐμεῖς θὰ σὲ σκοτώσουμε καὶ θὰ πᾶς χαμένος χωρὶς νὰ μπορέσης νὰ ἐλευθερώσης τὴν πατρίδα σου...

— Ἡ Ἑλλάδα ἔχει πολλοὺς Διάκους. Ἂς εἶναι καλὰ ὁ Δυσσέας!...

Ὁ Ὀμὲρ δὲν θέλει εἰλικρινὰ νὰ σκοτώση τὸ Διάκο!

Καὶ τὸν ξαναρωτᾶ...

— Γίνεσαι Τοῦρκος Διάκο μου!...

— Ἐγώ, ἀπαντάει ὁ Διάκος, Γραικὸς γεννήθηκα γραικὸς θὲ νὰ πεθάνω...

— Ἔλα τέλος νὰ μᾶς δουλέψης... Θὰ ἔχης τιμές, λεφτὰ ὅ,τι θέλεις...

— Καὶ νὰ ἔλθω κοντά σας δὲν θὰ σᾶς δουλέψω...

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ μπῆκε μέσα στὸ γραφεῖο τοῦ Ὀμὲρ ὁ Χαλήλμπεης, μεγάλος κτηματίας τῆς Λαμίας... Ἀκούει τὸν Ὀμὲρ καὶ ἀγριεύει...

Δίνω ὅ,τι μοῦ ζητήσετε γιὰ νὰ θανατωθῆ ὁ Διάκος, ὁ τρομερὸς κλέφτης.

— Δικός σου, εἶπε ὁ Ὀμὲρ...

Καὶ τὸν πῆρε ὁ Χαλημπέης...

Τὸν ὡδήγησαν δέσμιο στὸν τόπο τοῦ μαρτυρίου γιὰ νὰ τὸν σουβλίσουν κι' αὐτὸς τραγουδάει:

Γιὰ δὲς καιρὸ ποὺ διάλεξε ὁ χάρος νὰ μὲ πάρη
τώρα π' ἀνθίζουν τὰ κλαδιὰ καὶ βγάζει ἡ γῆ χορτάρι...

Τὸν σουβλίζουν... Κι' ἀνάβουν φωτιά... Καὶ ξεψυχάει σιγὰ-σιγά, ἤρεμα, ἡρωϊκά....

Σὲ λίγες ἡμέρες ὁ ἀδελφοποιτός φίλος του, ὁ Δυσσέας Ἀνδρούτσος, θὰ τὸν ἐκδικηθῆ στὸ χάνι τῆς Γραβιᾶς.

Ἄγγ. Μεταξᾶς

ΑΙΣΧΥΛΟΥ: ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Κι' ὁ Ἀγαμέμνονας: — Βαρὺ
πολὺ βαρύ, λέει, τὸ λόγο ν' ἀψηφήσω
μὰ καὶ βαρὺ τὴν κόρη μου νὰ σφάξω
ποὖναι καμάρι καὶ παρηγοριά μου,
στ' ἀθῶο τὸ αἷμά της νὰ βάψω
μπρὸς στοὺς βωμοὺς τὰ χέρια αὐτὰ τὰ πατρικά μου.

Φριχτότερη εἶναι συμφορά;
Προδότης πῶς μπορῶ νὰ γίνω
κι' ἀπ' τοὺς συντρόφους νὰ μακρύνω
ποὺ μὲ τὸ δίκιο τους ζητοῦνε
καὶ πεθυμοῦν μὲ τὴν καρδιά τους
νὰ πνέψουν ἄνεμοι καλοὶ
καὶ μὲ τῆς κόρης τὴ θυσία νὰ λυτρωθοῦνε
ἀπὸ τὰ βάσανά τους;
Μὰ τῆς ἀνάγκης σὰν τὸν βάρυνε ὁ ζυγὸς
τὸ νοῦ του ἀνάποδος ἀγέρας συνταράζει
σκληρός, παράνομος, ἁμαρτωλός.
καὶ κεῖθε γνώμη ἀλλάζοντας θαρρεῖ,
πὼς κάθε πράξη στὸ θνητὸ ταιριάζει.
— Γιατὶ εἶναι ἡ παραζάλη τοῦ μυαλοῦ
τῆς ἁμαρτίας ἡ πρώτη ρίζα —
Ἔτσι λοιπὸν γιὰ νὰ βοηθήση
στὸν πόλεμο ποὺ μιὰ γυναίκα εἶχε ἀφορμή του
καὶ τὰ καράβια νὰ νικήση,
δὲ δείλιασε νὰ σφάξη τὸ παιδί του.
Τοῦ κάκου ἡ κόρη παρακάλεσε,
τοῦ κάκου ἀναθυμήθηκε τὴν πατρικὴ στοργή,
τὰ τρυφερά της νειάτα δὲ λυπήθηκαν
οἱ πολεμόχαροι ἀρχηγοί.

Κι' ὄντας τὴν προσευχή του εἶχε τελειώσει
στοὺς δούλους δίνει διάτα ὁ βασιλιᾶς
νὰ τὴ σηκώσουν γρήγορα μὲ χέρι δυνατὸ
στὰ πέπλα τὰ μακρυὰ της τυλιγμένη
καὶ στοὺς βωμοὺς σὰν τὸ ριφάκι ἀναγερτὴ
νὰ τὴν κρατοῦν τὰ πίστωμα ριγμένη
μὲ στόμα σφαλιχτὸ
τὸ σπίτι του νὰ μὴν καταραστῆ.

Τὶς πλάκες βάφει τ' ἁλικό της αἷμα.
Ρίχνει τὴ θλιβερὴ ματιά της
σὰν τὴ σαΐτα ἡ κόρη ὁλόγυρά της
καὶ τοὺς φονιάδες γιὰ στερνὴ φορὰ κοιτάζει.
Κι' ἔμοιαζε σὰν τὴ ζωγραφιὰ
ποὔθελε κάτι νὰ σοῦ πῆ καὶ δὲν μποροῦσε
κάτι ἀπὸ τὰ τραγούδια ποὺ συχνὰ
στὰ πλούσια τοῦ πατέρα της τραπέζια τραγουδοῦσε
γιατὶ στὴν πολυευτυχισμένη του ζωὴ
ἦταν καμάρι ἀλήθεια ἡ δροσερὴ λαλιά της.

Μὰ ὁ Καλχας εἶχε πῆ καὶ ἄλλα. Προφήτεψε τὸ τί θ' ἀκολουθήση στὸ παλάτι τῶν Μυκηνῶν ὕστερα ἀπὸ τὴ θυσία τῆς Ἰφιγένειας. Καὶ δὲν ἦταν βέβαια τὰ λόγια του καθαρὰ τόσο ποὺ νὰ πῆς: «αὐτὸ κι' αὐτὸ θὰ γίνη δίχως ἄλλο, ἄς πάρω τὰ μέτρα μου», βάζουν ὅμως σὲ ἀνησυχία τοὺς γέρους.

Ὡς τόσο νὰ ποὺ ἀνοίγει ἡ μεγάλη χαλκοντυμένη πόρτα τοῦ παλατιοῦ καὶ παρουσιάζεται ἡ βασίλισσα Κλυταιμήστρα.

Τὰ μαλλιά της ἀρχίζουν ν' ἀσπρίζουν ὄχι τόσο ἀπὸ τὰ χρόνια ὅσο ἀπὸ τὸν καϋμὸ τῆς κόρης της. Τὸ πρόσωπό της εἶναι ὠχρὸ πολύ· ἔτσι τὰ μαῦρα μακροτσίνουρα μάτια της ξεχωρίζουν σὰ δυὸ σκοτεινὲς πηγὲς ποὺ δὲν ξέρεις τί κρύβουν στὰ μυστικὰ βάθη τους.

Κάνει λίγες κι' ἀπότομες κινήσεις ποὺ δείχνουν τόλμη καὶ σκληρότητα. Βραχιόλια, πλῆθος χρυσᾶ βραχιόλια στὰ γυμνὰ μπράτσα της κουδουνίζουν σὲ κάθε της κίνησι.

Οἱ γέροι δὲν τὴν ἀγαποῦν. Δὲν τοὺς ἀρέσει ἡ διαγωγὴ ποὺ ἔδειξε ὅσο καιρὸ ἔλειπε ὁ ἄντρας της. Θαρροῦν ὅμως πὼς ἔχουν χρέος σὰ βασίλισσα ποὺ εἶναι νὰ τὴ σέβωνται. Γι' αὐτὸ καὶ τὴ χαιρετοῦνε μὲ τέτοια λόγια:

Σέβας κρατῶ στὴν ἐξουσία σου Κλυταιμήστρα
γιατὶ εἶναι δίκιο τὴ γυναῖκα νὰ τιμάτε
τοῦ βασιλιᾶ ὅταν ὀρφανὸς ὁ θρόνος μένει.

Κι' εὐτὺς παίρνουν τὴν εὐκαιρία νὰ τὴ ρωτήσουν γιὰ ποιὸ λόγο κάνει αὐτὲς τὶς θυσίες. Ἔφτασε κανένα χαρούμενο μαντᾶτο; Ἄκουσε τίποτα;

Ἀνάμεσα στοὺς γέρους τότε καὶ τὴ βασίλισσα γίνεται ὁ παρακάτω διάλογος:

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ

Ἄμποτε αὐγὴ νὰ γεννηθῆ καλομηνύτρα
ἀπὸ μιὰ τέτοια μάνα νύχτα, ὡς λέει κι' ὁ λόγος.
γιατὶ θ' ἀκούσης μιὰ χαρὰ ποὺ δὲν ἐλπίζεις.
Πατῆσαν οἱ Ἕλληνες τοῦ Πρίαμου τὸ κάστρο.

ΧΟΡΟΣ

Τί λές; Τ' ἀκούω καὶ δὲν μπορῶ νὰ τὸ πιστέψω.

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ

Μὰ καθαρὰ δὲν τὄπα; Πήραμε τὴν Τροία.

ΧΟΡΟΣ

Τέτοια χαρά, ὤ νά, τὰ δάκρυα μ' ἀνεβάζει.

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ

Κι' αὐτὰ τὰ δάκρυα τὴν καλή σου γνώμη δείχνουν.

ΧΟΡΟΣ

Κρατεῖς σωστὰ γιὰ τοῦτο ἀλάθευτο σημάδι;

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ

Τὸ δίχως ἄλλο, ἂν οἱ θεοὶ δὲ μὲ γελᾶνε.

Ἡ Κλυταιμήστρα λέγει στοὺς γέρους τὸ χαρούμενο μαντᾶτο.

ΧΟΡΟΣ

Μὴ τάχα σ' ὀνειροφαντάσματα πιστεύεις;

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ

Ὤ δὲν μπιστεύομαι στὸ νοῦ τὸν ὑπνωμένο.

ΧΟΡΟΣ

Λόγια τοῦ ἀνέμου μὴ σοῦ δίνουν τέτοια ἐλπίδα;

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ

Σὰ νἄμουν νιὸ κοράσι ἀνέμυαλο μιλᾶς.

ΧΟΡΟΣ

Καὶ πότε ἀλήθεια, καὶ πῶς πάρθηκεν ἡ Τροία;

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ

Τὴ νύχτα ποὺ τὴ μέρα τούτη ἔχει γεννήσει.

ΧΟΡΟΣ

Τόσο γοργὰ τὸ μήνυμα ποιὸς τὄχει φέρει;

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ

Φωτιὰ σκορπίζοντας ἀπὸ τὴν Ἴδα λάμψη
δίνει τὸ μήνυμα σ' ἄλλη φωτιὰ ποὺ ἀνάβει
κι' ἀπὸ κορφὴ σ' ἄλλη κορφὴ εἶναι δῶ φτασμένη.
Ἀπὸ τὴν Ἴδα πηγαίνει στὸ Λημνιώτη κάβο
καὶ κεῖθε τὴν τρανὴ φωτιὰ παραλαβαίνει
ἡ Ἁγιονορήτικη ψηλὴ κορφὴ τοῦ Ζῆνα
κι' ἔτσι πηδῶντας πάνω ἀπ' τοῦ πελάου τὰ πλάτη
τὰ χρυσολαμπαδίσματα τοῦ πεύκου δείχνουν
τὴ λάμψη τους παντοῦ σὰν ἥλιος ν' ἀντιφέγγῃ.
Κάποτε καὶ στῶν Ἀτρειδῶν τὴ στέγη φτάνει
τὸ φῶς ποὔχει προπάππου του τὸ φῶς τῆς Ἴδας.
Ἔχουν μιὰ τέτοια προσταγὴ οἱ λαμπαδοφόροι
σειρὰ νὰ παίρνῃ καὶ νὰ δίνῃ ὁ ἕνας στὸν ἄλλο
κι' ὅμοια ὁ στερνὸς εἶναι ἄξιος ὅσο κι' ὁ πρῶτος.
Τέτοια μηνύματα σοῦ λέω καὶ σημάδια
ὁ βασιλιᾶς ἀπὸ τὴν Τροία πῶς μοὔχει στείλει.

ΧΟΡΟΣ

Τὴν προσευχή μου πρέπει στοὺς θεοὺς νὰ κάνω
Μὰ θἄθελα τὰ λόγια σου πάλε ν' ἀκούσω
κι' ἀκατάπαυστα νὰ τ' ἀκούω καὶ νὰ θαμάζω.

Ἡ χαρὰ τῶν γέρων βέβαια εἶναι μεγάλη καὶ τῆς Κλυταιμήστρας ἀκόμη μεγαλύτερη. Χαίρεται γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ νίκη σὰν Ἑλληνοπούλα ποὺ εἶναι. Χαίρεται γιατὶ ὁ Πάρης καὶ ἡ ἀδερφή της ἡ Ἑλένη θὰ τιμωρηθοῦν τέλος πάντω γιὰ τὴν ἄνομη πρᾶξι τους ποὺ ἔγινε ἀφορμὴ νὰ χάση αὐτὴ τὴν ἀγαπημένη της κόρη. Μὰ ἔχει κι ἕνα λόγο ἀκόμα παραπάνω νὰ χαίρεται. Ἦρθε ἡ στιγμὴ νὰ ἀνακουφιστῆ ἡ ἐκδικητική της ψυχή... Σὰν τίγρισσα παραμονεύει τόσον καιρὸ κρυμμένη στὰ βασιλικὰ παλάτια καὶ περιμένει... Τὸ μίσος ποὺ ἔχει γιὰ τὸν ἄντρα της τὸν Ἀγαμέμνονα εἶναι τρανότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο αἴσθημα. Ἔγινε πάθος, λύσσα καὶ μαζὶ ὁ σκοπὸς τῆς ζωῆς της. Ὅσοι εἶναι πρόθυμοι νὰ τὴ βοηθήσουν αὐτοὶ μονάχα εἶναι φίλοι της· τοὺς ἄλλους, ὅποιοι κι' ἂν εἶναι, ἀκόμα καὶ παιδιά της, τοὺς λογαριάζει γιὰ ἐχτρούς. Μὲ τὴ νίκη τούτη ὁ ἄνθρωπος, ποὺ τόσο θανάσιμα μισεῖ, κερδίζει βέβαια τιμὴ καὶ δόξα ἀθάνατη, μὰ τί σημαίνει. Αὐτὸ ποὺ τὸν δοξάζει θὰ τὸν φέρῃ κατὰ φυσικὸ λόγο καὶ στὸ σπίτι του, ὅπου μὲ τέχνη καὶ λαχτάρα τοῦ ἔχει στήσει δολερὴ παγίδα. Ἡ

σκέψι μονάχα πὼς ἐσήμανε τέλος πάντων ἡ ὥρα ποὺ τόσον καιρὸ περιμένε τὴν κάνει νὰ παραφέρεται, νὰ δραματίζεται σ' ὅλες του τὶς λεπτομέρειες τὸ περιστατικὸ ποὺ τῆς χάρισε αὐτὴ τὴν ἀφάνταστη χαρά.

—Ὢ! τί βουὴ ποὺ θ' ἀνεβαίνη τώρα ἀπὸ τὴ σκλαβωμένη Τροία. Οἱ Τρωαδίτισσες γυναῖκες γύρω ἀπὸ τὰ κοντάρια τῶν σκοτωμένων καθισμένες θὰ μοιρολογοῦνε τοὺς ἄντρες καὶ τ' ἀδέρφια τους. Τὰ παιδιὰ θὰ μοιρολογοῦνε τοὺς γονιούς τους. Ἀπὸ τ' ἄλλο μέρος τοὺς Ἕλληνες...

...νυχτοπλάνητους καὶ κουρασμένους
τοὺς φέρνει ἡ πεῖνα στὸ καλύτερο ποὺ βρίσκουν,
ὄχι μὲ πρόσταγμα καὶ τάξη, μὰ ὅπως λάχει.
Στὰ πατημένα σπίτια κάθονται τῶν Τρώων...
Ἀπὸ τὴν παγωνιὰ τοῦ κάμπου ἔχουν γλυτώσει
κι' ἀφύλαχτοι θὰ κοιμηθοῦν ὅλη τὴ νύχτα.

Ὡς τόσο ἡ Κλυταιμήστρα ἔχει καὶ μιὰ ἀνησυχία. Θὰ σεβαστοῦνε ἄραγε οἱ Ἕλληνες τοὺς Θεοὺς ποὺ προστατεύουν τὴν πολιτεία καὶ τοὺς ναούς της; Μήπως μέσα στὸ μεθύσι τῆς νίκης παραφερθοῦνε; Γιατὶ ἔχουν πολὺ δρόμο νὰ κάμουν ὡς ὅτου γυρίσουν στὴν πατρίδα τους καὶ οἱ Θεοὶ μποροῦν σὲ μιὰ τέτοια περίστασι νὰ τοὺς τιμωρήσουν σκληρά, σηκώνοντας λόγου χάρι φορτοῦνες κι' ἀνέμους ἐνάντιους ποὺ θὰ τοὺς ρίξουν σὲ μακρινοὺς κι ἀφιλόξενους τόπους. Ὢ δὲν τὸ εὔχεται καθόλου κάτι τέτοιο ἡ Κλυταιμήστρα. Αὐτὴ θέλει νὰ γυρίση ὁ ἄντρας της δοξασμένος, περήφανος, νὰ μπῆ στὸ σπίτι του μὲ τὴν ἰδέα, πὼς θὰ ξεκουραστῆ πιά, ὕστερα ἀπὸ τόσους κόπους καὶ κιντύνους καὶ θὰ περάση τὴν ἐπίλοιπη ζωή του εἰρηνικά, ἀνάμεσα στοὺς δικούς του καὶ τότε... ἀκριβῶς ἐκείνη τὴ στιγμή...

Τὸ φόβο της τόνε λέει μὰ τὴν ἀφορμὴ τοῦ φόβου της τὴν κρατᾶ μυστική... Γιατὶ κανεὶς δὲν πρέπει νὰ ξέρη τὰ σχέδιά της... Εὔχεται μονάχα:

Ἄμποτε τὸ καλύτερο ἂς γενῆ μὲ εἰρήνη
πιότερο ἀπ' ὅλα τ' ἀγαθὰ τοῦτο προκρίνω.

Ἡ Βασίλισσα ὕστερα ἀπὸ τοῦτα τὰ λόγια μπαίνει στὸ παλάτι. Οἱ γέροι μένουν μονάχοι στὴ μεγάλη πλακοστρωμένη αὐλή. Μιλοῦν συναμεταξύ τους. Τὰ αἰσθήματά τους καὶ οἱ σκέψεις τους ὅμως εἶναι διαφορετικές.

Ἄλλοι πιστεύουν στὰ λόγια τῆς Κλυταιμήστρας κι' εὐχαριστοῦν τὸ Δία γιὰ τὴ νίκη ποὺ χάρισε στὰ Ἑλληνικὰ ὅπλα:

Ὦ Δία μου βασιλιά,
κι' ὦ νύχτα πολυαγαπημένη
μὲ τ' ἄστρα τὰ λαμπρά σου
πυκνὰ πλεμάτια μοῦ ἅπλωσες στὴ γῆ τὴν Τρωική,
κι' οὔτε μεγάλος, οὔτε κι' ἄγουρο παιδὶ
δὲ θὰ ξεφύγη τὴ σκλαβιά σου.

Ἄλλοι ὡς τόσο ποὺ ξέρουν τί γίνεται στὸ παλάτι κ' ὑποψιάζονται τί θ' ἀκολουθήση, ἅμα ἔρθη ὁ Ἀγαμέμνων, ἐκφράζουν μαῦρα προαισθήματα ἀόριστα.

Φόνοι φοβεροί, αἷμα, πολὺ αἷμα, ποὺ βοᾶ ἐκδίκησι, ἔχει χυθῆ σὲ διάφορες περιστάσεις στὰ παλάτια τῶν Ἀτρειδῶν. Παλιὰ κατάρα κυνηγάει τὴν οἰκογένεια τούτη ποὺ τὰ μέλη της τρώγονται καὶ σφάζονται συναμεταξύ τους.

(Ἀκολουθεῖ) Μ. Ἀναστασίου

ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

ΔΙΑ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ

Τὰ ἑλληνόπουλα ποὺ ἀποτελοῦν ζωτικὴν ἰκμάδα τοῦ ἑλληνισμοῦ καὶ παίζουν τὸν ρόλο τους στὴ ζωὴ τοῦ τόπου, δὲν μποροῦν παρὰ νὰ ἐνδιαφέρωνται καὶ γιὰ τὸν πόλεμο ποὺ ξέσπασε ἀπρόοπτα καὶ στὴ μακρινὴ χώρα ποὺ λέγεται Νορβηγία, στὴν Σκανδιναυϊκὴ χερσόνησο. Εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς περισσότερο πολιτισμένες χῶρες, γιατὶ ἔχει κι' αὐτὴ παληὰ ἱστορία καὶ γιατὶ ἀκόμη δὲν εἶχε λόγους νὰ διεξαγάγη σκληροὺς καὶ αἱματηροὺς πολέμους, ὅπως αὐτοὶ ποὺ γεμίζουν τὴν ἱστορία τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἡ ζωὴ τῶν Νορβηγῶν ὑπῆρξεν ἤρεμος καὶ ἡ ναυτικότης τοῦ νορβηγικοῦ λαοῦ ἔδωσε στὴ Νορβηγία τὰ μέσα νὰ εὐημερῆ καὶ νὰ προοδεύη σὲ πολιτισμό. Ἡ εἰρήνη γιὰ ἕναν ἐργατικό, θετικὸ καὶ ἔξυπνο λαὸ εἶναι πάντοτε τὸ στοιχεῖο ἐκεῖνο ἐπάνω στὸ ὁποῖον βασίζει τὸ οἰκοδόμημα τῆς εὐημερίας του.

Αὐτὴ ἡ εἰρήνη ὅμως σημαίνει ὅτι πρέπει νὰ παραβλέπη καὶ τὰ ἔργα τοῦ πολέμου;

Ἀσφαλῶς, ὄχι. Τὸ λατινικὸ ἀξίωμα ἰσχύει σὲ κάθε ἐποχὴ καὶ γιὰ ὅλους τοὺς λαούς, ἂν θέλουν οἱ λαοὶ αὐτοὶ νὰ εἶναι βέβαιοι ὅτι δὲν θαρθῆ μιὰ στιγμὴ νὰ χάσουν ὅ,τι σπουδαιότερο μπορεῖ νὰ διαθέση μιὰ χώρα: Τὴν ἐλευθερία. Ἀκριβῶς, γιὰ νἆναι καὶ ἡ Ἑλλάδα χαλκόφρακτη καὶ νἄχη τὴν βεβαιότητα ὅτι κανεὶς δὲν θὰ μπορούσε νὰ ἀπειλήση τὴν ἐλευθερία ποὺ μὲ τόσο αἷμα κατέκτησε, ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἔδωσε ἀπὸ τὸν ἱδρῶτα του δέκα δισεκατομμύρια καὶ δίδει, καθημερινῶς. Ἔτσι ὅμως γεύεται τὰ ἀγαθὰ τῆς ἐλευθερίας, τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ ἔχει τὴν ὑπερηφάνεια ὅτι κατέχει τὴν θέσι του ἀνάμεσα στοὺς ἐλευθέρους λαούς, ἀπὸ τοὺς ὁποίους κανεὶς ὅπως αὐτὸς δὲν ἔχει νὰ παρουσιάση ἱστορία πέντε χιλιάδων ἐτῶν.

Ἕνας πόλεμος ὅμως φέρνει καὶ μερικοὺς ἄλλους στοχασμούς. Στὴ Νορβηγία ὅπως καὶ στὴ Φινλανδία πρίν, οἱ ἀντίπαλοι ἔρριξαν στὴ μάχη ὄχι μόνο τὸ στρατό τους, ἀλλὰ καὶ τὰ τελειότερα πολεμικὰ μηχανήματα ἐξ ὅσων ἐφαντάσθη ὁ ἄνθρωπος. Ἀεροπλάνα ποὺ διασχίζουν τοὺς αἰθέρας μὲ τὴν ἰλιγγιώδη ταχύτητα τῶν ἑπτακοσίων χιλιομέτρων τὴν ὥρα, τορπίλλας τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης, μαγνητικὰς νάρκας, ποὺ θὰ μπορούσαμε νὰ τὶς θεωρήσουμε ἕνα εἶδος ρομπὸτ τῶν νερῶν, κανόνια ποὺ χτυποῦν ἀπὸ ἀπόστασι δεκάδων χιλιομέτρων, βόμβες, ἅρματα μάχης κλπ.

Ἐδῶ ὅμως ἀκριβῶς προβάλλει ἕνα ἐρώτημα.

Ἐπειδὴ οἱ σημερινοὶ ἄνθρωποι διαθέτουν παρόμοια ὅπλα, εἶναι κατὰ πολὺ φοβερώτεροι τῶν ἀρχαίων;

Ἀμφιβάλλω πολύ. Τὰ ἀποτελέσματα θὰ ἦσαν πράγματι φοβερὰ ἂν ἐπρόκειτο νὰ συγκρουσθῆ ἕνας σημερινὸς στρατὸς μὲ ἕναν ἄλλον ποὺ θὰ τὸν ἀπετέλουν ἄνδρες ὡπλισμένοι ὅπως οἱ ἀρχαῖοι. Ὅταν ὅμως λάβουμε ὑπ' ὄψιν ὅτι στὴν ἀρχαιότητα συνεκρούοντο στρατοὶ ποὺ εἶχαν στὸν ὁπλισμό τους καὶ τὶς ψυχικὲς ἱκανότητες τὶς ἴδιες διαφορὲς ποὺ ἔχουν οἱ σημερινοὶ στρατοὶ μεταξύ τους, τότε θ' ἀντιληφθοῦμε ὅτι τὰ πράγματα παίρνουν ἄλλην ὄψι.

Ὁ σημερινὸς στρατιώτης εἶναι βέβαια ὡπλισμένος μὲ πυροβόλον ὅπλον καὶ εἶναι ἐπικίνδυνος ἀπὸ σημαντικὴ ἀπόστασι. Καὶ ὁ ἀρχαῖος ὅμως ἦταν τὸ ἴδιο ἐπικίνδυνος ἂν καὶ ὡπλισμένος μὲ ἀκόντιο, λόγχη καὶ τόξο, γιατὶ ἐπολεμοῦσαν ἀπὸ κοντὰ καὶ οἱ στρατιῶται τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἦσαν τὸ ἴδιο ἠσκημένοι στὴν τοξοβολία, ὅσο καὶ ἕνας σημερινὸς στρατιώτης στὴν σκοποβολή. Ἐκτὸς τούτου, ἂν οἱ σημερινοὶ διαθέτουν τὸ κανόνι, οἱ ἀρχαῖοι διέθεταν ἄλλα μέσα, τὰ ὁποῖα ἦσαν τὰ μηχανήματα τῆς ἐποχῆς. Ἡ βαλλίστρα δὲν ἦταν ὀλιγώτερο ἀξιόλογο ὅπλο ἀπὸ ἕνα πυροβόλο. Ἦταν ἕνα εἶδος κινητῆς πολεμικῆς μηχανῆς ποὺ ἔστηναν ὅπου ἤθελαν καὶ ἀπὸ τῆς ὁποίας ἔρριχναν κατὰ δεκάδας τὰ τόξα στὸν ἀντίπαλό τους. Εἶχαν ἀκόμη τὸν καταπέλτη ποὺ ἐκσφενδόνιζε σὲ σημαντικὴ ἀπόστασι μεγάλα βέλη καὶ ἄλλα ἀνάλογα ὅπλα, τὰ ὁποῖα ἐπροκαλοῦσαν θραῦσι στὶς τάξεις τῶν ἀντιπάλων.

Ὅταν λέγομε ὅμως ἀρχαῖοι, πρέπει, ἐμεῖς τοὐλάχιστον οἱ Ἕλληνες, νὰ ἐννοοῦμε τοὺς προγόνους μας, γιατὶ αὐτοὶ ἐτελειοποίησαν τὸ πολεμικὸ ὅπλο καὶ ἔθεσαν τὶς βάσεις τῆς ἀληθινῆς στρατιωτικῆς ὀργανώσεως. Θὰ μένη στοὺς αἰῶνες φαινόμενο ἐπινοήσεως ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον μετέδωσαν ἀπὸ τὴν Ἀσία μὲ πυρὲς αὐθημερὸν οἱ ἐκπολιορκηταὶ τῆς Τροίας τὴν κατάληψι τῆς πόλεως τοῦ Πριάμου καὶ ὅπως ξεύρουμε σήμερα, οἱ πρόγονοί μας διέθεταν ἀρτιώτατο σύστημα μεταδόσεως εἰδήσεων καὶ πληροφοριῶν ποὺ θὰ μπορούσαμε νὰ τὸ χαρακτηρίσουμε ὡς ὀπτικὸ τηλέγραφο.

Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκστρατεία τοῦ Ἀλεξάνδρου θὰ μποροῦσε νὰ πραγματοποιηθῆ καὶ νὰ ἐπιτύχη, ἂν δὲν ἦταν ἡ ὀργάνωσις ποὺ κατέστησε τὸ στρατό του χαλύβδινο τεῖχος; Βέβαια, εἶναι μέγα πρᾶγμα καὶ ἀνυπολογίστου ἀξίας ἐφόδιο ἡ ψυχή. Μὰ μ' αὐτὴ ὅμως μόνο καὶ χωρὶς τὰ ἄλλα στοιχεῖα ποὺ ἀπαιτοῦνται σ' ἕνα στρατό, δὲν κερδίζονται οἱ μάχες καὶ οἱ πόλεμοι. Οἱ εἰδικοὶ ξεύρουν ὅτι ἡ ὀργάνωσις τοῦ μακεδονικοῦ στρατοῦ ἀπὸ τὸν Φίλιππο καὶ τὸν Ἀλέξανδρο ἦταν κάτι ποὺ καὶ σήμερα προκαλεῖ τὸ θαυμασμό. Ἡ σάρισσα ὑπῆρξε τὸ ὅπλον ποὺ ἐπενόησεν ὁ Φίλιππος καὶ τόσο ρόλο ἔπαιξε στὶς νῖκες τοῦ ἰδίου καὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ ἡ ὀργάνωσις τοῦ μακεδονικοῦ μηχανικοῦ ἦταν τέτοια ποὺ θὰ ἐζήλευε καὶ σημερινὸς στρατός. Τάχα ὅμως καὶ τὸ ὑγρὸν πῦρ ποὺ ἐχρησιμοποιοῦσαν οἱ Βυζαντινοὶ δὲν ἦταν κάτι ποὺ θυμίζει τὸν σημερινὸ χημικὸ πόλεμο; Κι' ἂν λάβουμε ὑπ' ὄψιν ὅτι καὶ τὸν ἀτμὸ πρῶτοι οἱ Ἕλληνες ἐχρησιμοποίησαν [redacted] πόλεμο, δὲν βλέπουμε ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς πάντοτε καὶ τώρα διατηρεῖ τὶς προγονικές του ἀρετὲς στὸν πόλεμο, στὸ ὀργανωτικὸ πνεῦμα καὶ στὴν εἰρήνη;

Χρ. Ἐμμ. Ἀγγελομάτης

11. (Συνέχεια)

— Τί κάνεις αὐτοῦ; τὴ ρώτησε ἡ μητέρα της, ἡ κυρὰ Μέλπω. Τρελλάθηκες;

— Περιμένω τὶς φιλενάδες μου νὰ παίξουμε, ἀποκρίθηκε ἡ Ἄλκα. Περιμένω τὴν Ἰφιγένεια, τὴν Κλειὼ καὶ τὴν Ἑλένη.

— Καὶ τί θὰ παίξετε; Γιατὶ βάζεις μουστάκια στὶς κοῦκλες;

— Θὰ δῆς, μητέρα, θὰ δῆς... ἀποκρίθηκε ἡ Ἄλκα. Ἅμα ἔρθουν οἱ φιλενάδες μου, θὰ δῆς...

— Κι' ὁ Στέφανος θάρθη;

Ἡ Ἄλκα τινάχτηκε ἀπάνω. Ἔλυσε τὴν κορδέλα ἀπὸ τὰ μαλλιά της, τὴν ἔδεσε πάλι σφιχτά, ἔσκισε ἕνα κουρέλι ποὺ κρατοῦσε κι' εἶπε:

— Ποιὸς Στέφανος; Αὐτὸς πιὰ ἔφυγε ἀπὸ τὸ σπίτι του, εἶναι στὸ παλάτι. Μεγάλωσαν οἱ δουλειές του· μᾶς ξέχασε.

Ἡ κυρὰ Μέλπω χαμογέλασε, μὰ δὲν εἶπε τίποτα. Πῆγε στὸ πηγάδι ποὺ βρίσκουνταν στὴ μέση τῆς αὐλῆς, ἔσυρε νερό, γέμισε τὸ σταμνὶ καὶ στάθηκε πάλι μιὰ στιγμὴ νὰ κοιτάξη τὴν κόρη της ποὺ ἔφερνε τώρα ἕνα μικρὸ καρροτσάκι κι' ἔβαλε μέσα ἁπλωτὰ τὶς τρεῖς κοῦκλες της μὲ τὰ χοντρὰ μουστάκια.

— Θὰ φύγη στὸν πόλεμο ὁ Στέφανος, μοῦ λέν, μαζὶ μὲ τὸ διάδοχο... εἶπε ἡ μητέρα.

— Ναί, ναί, τὸ ξέρω! φώναξε ἡ Ἄλκα καὶ χτύπησε τὸ ποδαράκι της στὶς πλάκες. Τὸ ξέρω! Γι' αὐτὸ κάνω ὅλες τοῦτες τὶς ἑτοιμασίες...

— Τί θὰ παίξετε;

— Τὶς νοσοκόμες!

Ἡ πόρτα χτύπησε, φωνὲς χαρούμενες ἀκούστηκαν, ἔτρεξε ἡ Ἄλκα ν' ἀνοίξη.

— Καλῶς τις! Καλῶς τις! φώναζε καὶ δῶσ' τους φιλιὰ κι' ἀγκαλιάσματα.

Ἡ Ἰφιγένεια, ἡ Κλειὼ κι' ἡ Ἑλένη ἦταν τῆς ἡλικίας τῆς Ἄλκας, ὅμορφες, ἔξυπνες, χαριτωμένες. Ἡ Ἰφιγένεια ἦταν ψηλὴ καὶ λιγνή, μὲ κατάξανθα μαλλιὰ καὶ γαλανὰ μάτια· κατάγονταν ἀπὸ τὴ βόρεια Μακεδονία, ἐγγονὴ τοῦ στρατηγοῦ Ἀντιπάτρου. Ἡ Κλειώ, κοντή, μελαχροινή, διαρκῶς γελοῦσε καὶ πείραζε τὶς φιλενάδες της· ἦταν ἀνηψιὰ τοῦ Κλείτου, τοῦ ἀγαπημένου φίλου τοῦ Ἀλέξανδρου.

Κι' ἡ τρίτη, ἡ Ἑλένη, ἦταν ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, ἀνηψιὰ τοῦ λοχαγοῦ Ἀντίγονου· εἶχε ἔρθει πέρυσι, περήφανη γιὰ τὴν ξακουστὴ πατρίδα της.

— Τί εἶναι ἡ Πέλλα; ἔλεγε συχνὰ στὶς φιλενάδες της· χωριό! Ἕνα μεγάλο χωριό! Νὰ δῆτε ἐσεῖς τὴν Ἀθήνα! Νὰ δῆτε τί θέατρα ἔχει, τί ναούς, τί κήπους, τί παλάτια! Καὶ ν' ἀνεβῆτε στὴν Ἀκρόπολι, στὸν Παρθενῶνα, θὰ τὰ χάση ὁ νοῦς σας! Δὲν ὑπάρχει ὡραιότερος ναὸς στὸν κόσμο. Κι' ἀπὸ κεῖ ψηλὰ βλέπεις μπροστά σου ὅλη τὴν Ἀθήνα, ὡσπέρα στὴ θάλασσα· καὶ γύρω τριγύρω τὴν Ἀττικὴ μὲ τὰ βουνά της: τὸν Ὑμηττό, τὴν Πεντέλη, τὴν Πάρνηθα...

Οἱ φιλενάδες ἄκουγαν τὴν Ἑλένη κι' ἄνοιγαν τὰ μάτια τους ἐκστατικά.

— Πότε νὰ πᾶμε κι' ἐμεῖς, ἔλεγαν, πότε νὰ πᾶμε στὴν Ἀθήνα!

— Κι' εἶδες καὶ τὸν Περικλῆ; ρωτοῦσε ἡ Κλειώ, τὸ πειραχτήριο.

Ὅλες τότε ἔσκαζαν στὰ γέλια.

— Ποιὸν Περικλῆ, καλέ; ἔλεγε ἡ Ἑλένη μὲ θυμό. Αὐτὸν μήτε ὁ παππούς μου δὲν τὸν πρόφτασε!

Μπῆκαν λοιπὸν στὴν αὐλὴ οἱ τρεῖς τοῦτες κοπελλοῦδες κι' ὅλο τὸ σπίτι γέμισε μὲ μιᾶς φωνὲς καὶ γέλια.

— Τί θὰ παίξουμε; Τί θὰ παίξουμε; ρωτοῦσαν καὶ κοίταζαν μὲ περιέργεια τὶς ἑτοιμασίες τῆς Ἄλκας.

— Τὶς νοσοκόμες! ἀποκρίθηκε ἡ Ἄλκα μὲ σοβαρότητα.

— Τὶς νοσοκόμες; Γιατί; ἔκαμε ἡ Ἑλένη σουφρώνοντας τὰ χείλια.

— Γιατί, ἀποκρίθηκε ἡ Ἄλκα, μεθαύριο φεύγει πάλι στρατὸς δικός μας γιὰ τὸν πόλεμο.

Οἱ τρεῖς φιλενάδες τῆς Ἄλκας

— Αἴ καὶ τί; εἶπεν ἡ Ἰφιγένεια. Πρώτη φορὰ φεύγει; Δὲν ἔχουμε πάντα πολέμους; Πότε παίξαμε τὶς νοσοκόμες;

Ἡ Ἄλκα δὲ μιλοῦσε· μὰ ἡ Κλειὼ πετάχτηκε πάλι.

— Δὲν εἶναι τὸ ἴδιο τώρα! φώναξε. Δὲν εἶναι τὸ ἴδιο!

— Γιατί; ρώτησαν οἱ ἄλλες δυό.

Κι' ἡ Κλειὼ σήκωσε τὸ δάχτυλό της καὶ μ' ἐπίσημο τόνο εἶπε:

— Γιατὶ τώρα φεύγει γιὰ τὸν πόλεμο ὁ Στέ-φα-νος!

Πρόφερε σιγά, συλλαβιστὰ τ' ὄνομα τοῦ μικροῦ μας φίλου, κι' ὅλες ξεκαρδίστηκαν στὰ γέλια. Μονάχα ἡ Ἄλκα δὲ γελοῦσε· τῆς ἦρθε νὰ ξεσπάση σὲ κλάματα, μὰ κρατήθηκε. Ντράπηκε. Δὲν ἤξερε ὅμως τί νὰ πῆ καὶ τί νὰ κάμη...

Εὐτυχῶς ἡ κυρὰ Μέλπω πρόβαλε τότε στὴν αὐλὴ καὶ κρατοῦσε ἕνα μεγάλο δίσκο μὲ γλυκά, ποὺ εἶχε κάμει χτές, ἕνα εἶδος μελομακάρουνα μὲ πολὺ σουσάμι καὶ μέλι.

— Εὐχαριστοῦμε, εὐχαριστοῦμε, κυρὰ Μέλπω! φώναξαν οἱ φιλενάδες χοροπηδῶντας.

Καὶ σὲ λίγο τὰ μουτράκια τους ἦταν πασαλειμμένα μὲ σουσάμια καὶ μέλια. Ἔφαγαν, ἐπλύθηκαν, καιρὸς πιὰ νὰ παίξουν.

— Ἂς παίξουμε λοιπὸν τὶς νοσοκόμες! εἶπε ἡ Ἰφιγένεια. Ποῦ εἶναι οἱ πληγωμένοι;

— Νά τους! εἶπε ἡ Ἄλκα κι' ἔδειξε τὶς τρεῖς μουστακοφόρες κοῦκλες ποὺ ἦταν ξαπλωμένες στὸ μικρὸ καρροτσάκι.

— Τί ἔχουν; Ποῦ πληγώθηκαν;

— Φέρετε τοὺς ἐπιδέσμους!

— Κρασί, νὰ πλύνουμε τὶς πληγές τους!

Φώναζαν οἱ τέσσερις φιλενάδες, ἔτρεχαν στὴν αὐλὴ βιαστικές, ἔπλεναν τὶς πληγές, τὶς ἄλειφαν λάδι, ἔκοβαν λουρίδες πανιά, ἔκαναν ἐπιδέσμους, μετέφεραν στὸ νοσοκομεῖο, μέσα σ' ἕνα σπασμένο πιθάρι, τοὺς πληγωμένους...

— Ἔχουμε καὶ νεκρούς; ρώτησε ἡ ξανθὴ Ἰφιγένεια.

— Καὶ βέβαια ἔχουμε! εἶπε ἡ Ἑλένη· πόλεμος χωρὶς νεκροὺς γίνεται;

— Αἴ, τότε νὰ τοὺς μοιρολογήσουμε... πρότεινε ἡ Ἰφιγένεια.

— Ὄχι! Ὄχι! φώναξε ἡ Ἄλκα. Νὰ τοὺς μοιρολογήσουμε, γιατί; Ἔπεσαν δοξασμένοι γιὰ τὴν πατρίδα. Δὲν εἶναι πιὰ αὐτοὶ νεκροί, εἶναι ἀθάνατοι!

— Αἴ, τότε νὰ τοὺς θάψουμε! πρότεινε πάλι ἡ Ἰφιγένεια.

— Αὐτὸ μάλιστα! παραδέχτηκε ἡ Ἄλκα· καὶ νὰ στολίσουμε τοὺς τάφους μὲ λουλούδια.

— Καὶ νὰ βάλουμε τὸ Στέφανο,

πρότεινε ἡ Κλειώ, νὰ γράψη ἀπάνω ἀπὸ τοὺς τάφους ἕνα ἐπίγραμμα ποὺ νὰ ὑμνῆ τὴν παλληκαριά τους.

— Ποῦ μᾶς καταδέχεται πιὰ ὁ Στέφανος! εἶπε ἡ Ἄλκα σηκώνοντας τὰ φρύδια της. Ἀφήνει αὐτὸς τὸ Παλάτι νἄρθη στὸ φτωχικό μας!

Κεφ. 17.

Μὰ μόλις εἶχε προφέρει αὐτὰ τὰ λόγια νὰ καὶ χτυπάει ἡ πόρτα. Τρέχουν καὶ τὰ τέσσερα κορίτσια ν' ἀνοίξουν καὶ ποιὸν νὰ δοῦν; Τὸν Στέφανο!

Στεκόταν ὄρθιος μ' ἕνα καινούργιο μαντύα κόκκινο, μὲ χρυσὸ γύρω τριγύρω σειρήτι. Κι' ἀπὸ τὴ ζώνη του κρέμουνταν τὸ σπαθάκι ποὺ τοῦ εἶχε χαρίσει ὁ Ἀλέξανδρος, μὲ τὴ χρυσῆ λαβή.

Τὰ τέσσερα κορίτσια τάχασαν.

— Καλῶς ὥρισες στρατηγέ μου! τοῦ φώναξε ἡ Κλειὼ περιγελαχτά.

— Ἦρθες νὰ ἐπιθεωρήσης τὶς νοσοκόμες σου; ἔκαμε ἡ Ἰφιγένεια.

Ἡ Ἄλκα μονάχα δὲν ἔβγανε ἄχνα. Εἶχε τραβηχτῆ δυὸ βήματα πίσω ἀπὸ τὶς ἄλλες καὶ κοίταζε πέρα, κατὰ τὸ πηγάδι.

Ὁ Στέφανος δρασκέλισε τὸ κατώφλι γελαστὸς καὶ ζύγωσε τὴ μικρὴ φιλενάδα του.

— Τί ἔχεις, Ἄλκα; εἶπε. Εἶσαι θυμωμένη μαζί μου;

— Γιατί; ἔκαμε ἐκείνη τινάζοντας τοὺς ὤμους. Θυμωμένη; Γιατί;

— Μὰ τότε γιατὶ μοῦ φέρεσαι ἔτσι; Γιατὶ ἄλλαξες;

— Ἐγὼ ἄλλαξα; Ἐγώ; Ἐσὺ ἄλλαξες, κάθεσαι τώρα στὸ Παλάτι, φορᾶς χρυσὸ σπαθί, κόκκινα σαντάλια καὶ ποῦ νὰ μᾶς καταδεχτῆς πιά!

Ὁ Στέφανος γέλασε:

— Μὰ νά, βλέπεις, ἦρθα νὰ σὲ δῶ.

— Ἦρθες... ἦρθες... ψιθύρισε ἡ Ἄλκα, γιατὶ θὰ φύγης... Νὰ πᾶς στὸν πόλεμο...

Ὁ λαιμός της σφίχτηκε.

— Αἴ, τί κρυφομιλᾶτε ἐσεῖς ἐκεῖ πέρα στὸ πηγάδι; φώναξε ἡ Κλειώ. Ἐλᾶτε ὅλοι μαζὶ νὰ παίξουμε. Νά, ἐδῶ εἶναι οἱ νεκροὶ τοῦ πολέμου, τοὺς θάψαμε κι' ὅλας. Ἔλα Στέφανε νὰ τοὺς γράψης ἕνα ἐπίγραμμα.

Ὁ Στέφανος σκέφτηκε μιὰ στιγμή.

— Τί ἐπίγραμμα; ρώτησε.

— Ξέρω κι' ἐγώ; ἔκαμε ἡ Κλειώ' ἐσὺ ξέρεις καλύτερα ἀπὸ μᾶς.

— Τὸ καλύτερο ἐπίγραμμα ποὺ ξέρω, εἶπε ὁ Στέφανος, εἶναι αὐτὸ ποὺ ἔγραψαν οἱ Σπαρτιᾶτες ἀπάνω στὸ μνημεῖο τῶν συμπατριωτῶν τους ποὺ ἔπεσαν στὶς Θερμοπύλες. Τὸ ξέρετε;

— Πῶς δὲν τὸ ξέρουμε;! εἶπε μὲ περηφάνεια ἡ Ἰφιγένεια.

Κι' ἄρχισε ν' ἀπαγγέλλη:

«Ἐσύ, διαβάτη, ποὺ περνᾶς διάβα
καὶ πὲς στὴ Σπάρτη
πὼς εἴμαστε θαμμένοι ἐδῶ, πιστοὶ
στὸ θέλημά της».

— Αὐτὸ εἶναι γιὰ τὴ Σπάρτη! εἶπε ἡ Ἑλένη, ποὺ ὡς Ἀθηναία δὲν ἀγαποῦσε καὶ πολὺ τὴ Σπάρτη.

— Καὶ τί πειράζει; ἔκαμε ὁ Στέφανος. Ἀντὶ «Σπάρτη» βάλε «Ἀθήνα» ἂν θές.

— Βάλε «πατρίδα» εἶπε τότε ἡ Ἄλκα. Κι' ἔτσι κανένας δὲ θάχη παράπονο.

(Ἀκολουθεῖ)

ΟΙ ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΧΑΡΑΚΤΗΡ ΚΑΙ ΔΡΑΣΙΣ ΤΗΣ

Στὸ προηγούμενο μέρος καθωρίσαμε — βασισμένοι στὴν παράδοσι, στὴν ἱστορία καὶ στοὺς τόπους τῶν τοιχογραφικῶν μνημείων — τὸ εἰκονογραφικὸ κέντρο, ὅπου καλλιεργήθηκε καὶ διαμορφώθηκε ὁριστικὰ ἡ ζωγραφικὴ αὐτὴ κίνησι τοῦ ΙΔ' αἰῶνα, ἡ γνωστὴ στὴν ἱστορία τῆς Βυζαντινῆς εἰκονογραφίας ὡς «Μακεδονική». Στὸν ὅρο τοῦτο, ποὺ χρησιμεύει περισσότερο γιὰ νὰ τὴν διακρίνουμε ἀπ' ὅ,τι προϋπῆρξε ἢ ἀπ' ὅ,τι ἀκολούθησε, πρέπει νὰ δίδεται, καθὼς εἴπαμε, μιὰ περιωρισμένη, συμβατικὴ μᾶλλον, σημασία. Γιατὶ ἐκεῖνο ποὺ χαρακτηρίζει βαθύτερα τὴ Βυζαντινὴ τέχνη εἶναι ἀκριβῶς ἡ — ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸν τόπο προελεύσεως — καθολικότητα τῶν εἰκονογραφικῶν τύπων της. Ἔτσι καὶ στὴν προκειμένη περίπτωσι, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Θεσσαλονίκη τοῦ ΙΔ' αἰῶνα πρέπει νὰ θεωρηθῆ ὡς τὸ βέβαιο κέντρο, ὅπου ὁ τύπος αὐτὸς ἀναδείχτηκε καὶ διατυπώθηκε ὁριστικά, παραμένει ἐξ ἴσου γεγονὸς ὅτι τὶς πρῶτες ἀρχές του τὶς ἀπαντοῦμε ἤδη ἀπὸ τὸν ΙΓ' αἰῶνα στὴ γνωστὴ «ἀναγεννητική» κίνησι τῆς τέχνης τῶν Παλαιολόγων, μέσα στὴν ἴδια τὴν Κωνσταντινούπολι. Ἐδῶ πρωτοφανερώθηκε ἡ πρώτη ἀπόσχισι καὶ τὸ πρῶτο ρῆγμα ἀπὸ τὴ «βυζαντινὴ κοσμογονικὴ ἑνότητα». Ἐδῶ πρωταρχίζουν νὰ ἐγκαταλείπωνται παλαιοὶ καὶ αἰωνόβιοι τοιχογραφικοὶ τρόποι, — μέσα στοὺς ὁποίους ἀνευρίσκονται ἀκόμη τὰ σεβάσμια ὑπολείμματα τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Ζωγραφικῆς — καὶ ν' ἀντικαθίστανται μὲ τοὺς καλλωπισμένους, ἐπιδεικτικώτερους, καὶ πιὸ προσιτούς, γιὰ τὴν ἐξωτερικὴ ἀληθοφάνειά τους, στὴν κοινὴ κατανόησι Πομπηϊανοὺς τύπους τῆς ἑλληνιστικῆς περιόδου, ποὺ ἐξακολουθοῦν καὶ τοῦτοι νὰ μεταφέρωνται, ἀπ' ἄλλης ὁδοῦ — διὰ τῶν χειρογράφων. Τὸ πνεῦμα τῆς μεγάλης δημιουργίας ἔχει πλέον σκοτισθῆ, κι' ἡ αὐστηρή, λιτὴ καὶ ὑψηλὰ δογματικὴ μορφὴ τοῦ εἰκονογραφικοῦ κύκλου παλινδρομεῖ ἐκ νέου πρὸς τὶς ἱστορικὲς παραστάσεις τῶν πρώτων χριστιανικῶν χρόνων. Ἀλλ' αὐτὸ ποὺ μπορεῖ νὰ θεωρῆ ὡς κατάπτωσι γιὰ τὸ μεγάλο αὐτοκρατορικὸ κέντρο, παίρνει μιὰν ἄλλη σημασία ὅταν παραλαμβάνεται καὶ ἀναζωπυροῦται ἀπὸ τὴν ἡρωϊκὴ πνοὴ μιᾶς ἀντιστάσεως κατὰ τῆς φθορᾶς, μιᾶς ἀπεγνωσμένης ἀνατάσεως τῶν ἀπαυδησμένων δυνάμεων, ποὺ ἐπιχειρεῖ ἡ παλαίμαχη καὶ γεμάτη θεοσέβεια πόλις τοῦ Ἁγ. Δημητρίου. Ἡ ἀπεγνωσμένη αὐτὴ προσπάθεια, ποὺ βαστᾶ κοντὰ δύο αἰῶνες καὶ στὴ σοβαρὴ δρᾶσι τῆς ὁποίας περιλαμβάνεται καὶ ἡ καλλιτεχνικὴ αὐτὴ κίνησι, δὲν μοιάζει μὲ ἐπιθανάτιους ρόγχους, ἀλλὰ μὲ τ' ὀρθὸ χαροπάλαιμα ἑνὸς πραγματικοῦ βυζαντινοῦ Ἀκρίτα. Τί κι' ἂν ἔχη σταματήσει δυὸ αἰῶνες τώρα ἡ παλαιὰ καλλίρροη πηγή; Αὐτὴ χτυπᾶ μὲ μανία τὸ βράχο τῆς πίστεως, σὰν ἄλλος Μωϋσῆς, γιὰ ν' ἀναβλύσουν καινούργιες βρυσομάνες. Πασχίζει μέσ' στὸ σκοτάδι ἐπαναρχίζοντας ν' ἀνεύρη τοὺς λησμονημένους δρόμους. Μιὰ καὶ χάθηκε ἡ μεγάλη παράδοσι, ἐπανέρχεται — γιὰ νὰ μελετήση — στὴ φύσι. Αὐτὸ τὴν κάνει νὰ στέκη πάντα σὰ μιὰ τέχνη ζωντανή. Μὲ μάτι ἄμεσο ποὺ διψᾶ γιὰ περιπέτεια καὶ περιπτύσσεται τὰ «πράγματα» μὲ ἀπληστία καὶ περιπάθεια, μετατρέπει τὸν εἰκονογραφικὸ κύκλο σὲ πλούσια καὶ αὐθεντικὴ λαογραφία τῆς ἐποχῆς, γεμάτη ἀπὸ μαρτυρίες, γοητευτικώτερες ἴσως κι' ἀπ' ἐκεῖνες τῶν χειρογράφων, τὰ ὁποῖα ἀσφαλῶς τὴν ἐμπνέουν κι' ἀπὸ τὰ ὁποῖα πλουτίζεται θεματογραφικὰ αὐτὴ ἡ τέχνη, ἡ καθαρὰ παραστατική. Σὲ μεγάλες συνθέσεις ποὺ δὲν περιορίζονται ἀπὸ πλαίσια, ἀλλὰ τὸ ἕνα θέμα διαδέχεται τὸ ἄλλο σὲ ζῶνες συνεχεῖς — ποὺ μοιάζουν σὰν ζωοφόροι — ἡ μιὰ ἐπάνω ἀπὸ τὴν ἄλλη, καὶ κατακαλύπτουν τοὺς τοίχους ἀπὸ τὸ δάπεδο ὡς τὴν ὀροφή, προσπαθεῖ νὰ περιλάβη γιὰ πρώτη φορά, ὁλόκληρο τὸ εἰκονογραφικὸ ἔπος' παλαιὲς ἱστορικὲς παραστάσεις ποὺ εἶχαν δημιουργηθῆ κατὰ τοὺς παλαιοχριστιανικοὺς χρόνους κι' εἶχαν ἐκτοπισθῆ στὸ μεταξὺ ἀπὸ τὴν αὐστηρὴ ἐγκράτεια τῆς μεσοβυζαντινῆς περιόδου, ἐπανέρχονται καὶ κατακλύζουν μὲ τὴν πληθωρικότητά τους τὴν ἁπλῆ εἰκονογραφικὴ σύνθεσι, ποὺ παίρνει πλέον ἕνα χαρακτῆρα σχεδὸν ἐξωτικό. Μαζὶ μὲ τοὺς λησμονημένους αὐτοὺς τύπους, ποὺ διακομίζονται ἀθρόως ἀπὸ τὰ εἰκονογραφημένα χειρόγραφα, εἰσβάλλει κι' ἡ Ἑλληνικὴ πλαστικὴ ἀντίληψι: «τάσι πρὸς τὸ φυσικὸ σχῆμα, μεταβατικοὶ τόνοι, ἐντυπωσιακοὶ χρωματισμοί». Ἂν ὅλα τοῦτα δὲν μᾶς θυμίζουν πλέον τὴν ἐπικὴ σοβαρότητα τῆς μεγάλης Βυζαντινῆς τεχνικῆς, ποὺ τὴν χαρακτηρίζει ὅπως καὶ τὴν ἀρχαία, ἡ σὲ σοφὴ λιτότητα κρατημένη ἰσορροπία τοῦ αἰσθητικοῦ σχήματος καὶ τοῦ χρωματισμοῦ, ἂν ἡ αὐστηρὴ πνευματικὴ ἱεροπρέπεια ἔχη χαθῆ, ὅμως παραμένει θαυμαστὴ ἡ δεξιότητα ποὺ κατορθώνει νὰ χειρίζεται μὲ τόση ἀσφάλεια καὶ ἄνεσι αὐτὸ τὸ συνωστιζόμενο «πλῆθος»' οἱ κληρονομημένες συνθετικὲς ἀρετὲς δὲν ἔχουν ἀκόμη λησμονηθῆ' τὸ εὖρος τῶν σχημάτων, ἡ αἴσθησι τῶν ἐπιφανειῶν, ἡ σοφὴ ταξινόμησις τοῦ χώρου, τὰ ἁδρὰ περιγράμματα, ἡ ὑποταγὴ τῶν ἐπὶ μέρους στὸ ἑνιαῖο σύνολο, δείχνουν πὼς ἡ ἀρχιτεκτονικὴ συνείδησι ἀκόμα ἀγρυπνεῖ. Ἂν δὲν πρόκειται πλέον γιὰ καθαρὰ αἰσθητικὸ σχῆμα, δὲν πρόκειται οὔτε γιὰ σχῆμα φυσικό, πρόκειται μᾶλλον γιὰ μιὰ φυσικότητα στὸ σχῆμα καὶ στὴν κίνησι. Ἡ τονικότητα ἐξακολουθεῖ νὰ διατηρῆται ἐντελῶς ζωγραφική. Σ' αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ σημεῖο ἡ τεχνική της κατορθώνει κατακτήσεις καὶ ἐπισημαίνει ἀφετηρίες ἀπ' τὶς ὁποῖες θὰ ξεκινήση ἕναν αἰῶνα ἀργότερα ἡ ζωγραφικὴ τῆς Δύσεως. Ἔτσι νέα, γεμάτη χυμούς, συναρπαστικὴ καὶ ἐντυπωτικὴ καὶ μὲ μιὰ καταπληκτικὴ μέσα της δραστηριότητα, καθὼς δείχνουν οἱ κάθε μέρα ἀποκαλυπτόμενες κάτου ἀπὸ τὰ τουρκικὰ ἐπιχρίσματα τοιχογραφικὲς ἐργασίες τῆς Βυζαντινῆς Θεσσαλονίκης, ξεχύνεται ἀπὸ τὸ ἀρχικὸ κέντρο της καὶ κατακτᾶ ὁλόκληρη τὴ Μακεδονία ὡς πάνου τὴ Σερβία τὴν παλαιά, τὸ Ἅγιον Ὄρος, τὰ Μετέωρα, τὴν κυρίως Ἑλλάδα ὡς κάτου στὸ Μυστρᾶ. Ἀπὸ τὸ κέντρο τοῦτο προέρχονται ὅλοι οἱ ζωγράφοι ποὺ ἔχουν διακοσμήσει τὶς πολυάριθμες ἐκκλησίες ποὺ ἔχτισαν κατὰ τὴν ἐποχὴ τούτη παντοῦ οἱ Σέρβοι ἡγεμόνες, πρᾶγμα ποὺ παραπλάνησε σὲ τέτοιο σημεῖο καὶ σοβαροὺς ἀκόμη ξένους βυζαντινολόγους, ὥστε ν' ἀποφανθοῦν γιὰ τὴν κίνησι τούτη ὅτι πρέπει νὰ θεωρηθῆ μᾶλλον ὡς Σερβική. Τὴν ἀβάσιμη ὅμως αὐτὴ ὑπόθεσι ἀπὸ καιρὸ τὴν ἔχουν πλέον καταρρίψει, ὄχι μονάχα οἱ μεταγενέστερες ἀποκαλυπτικὲς ἐργασίες ποὺ προαναφέραμε στοὺς Βυζαντινοὺς ναοὺς τῆς Θεσσαλονίκης, ἀλλὰ κι' οἱ Ἑλληνικὲς ἐπιγραφές, ὅσες δὲν ἀντικατεστάθηκαν ἀπὸ Σερβικὲς ἀργότερα, ἀκόμα καὶ ὑπογραφές, ποὺ μᾶς διεφύλαξαν ὀνόματα ἀγνώστων ζωγράφων αὐτῆς τῆς ἐποχῆς, ὅπως ὁ Εὐτύχιος ποὺ ζωγράφισε κατὰ τὸ 1316 μέρος τοῦ ναοῦ τῆς Ναγορίτσας στὴν παλαιὰ Σερβία καὶ ὁ Καλλιέργης ποὺ διεκόσμησε στὰ 1315 τὴν μικρὴ ἐκκλησία «Ἅγ. Χριστὸς» στὴ Βέρροια. Ὅλ' αὐτὰ μαζὶ μὲ τὴν παράδοσι ποὺ θέλει ὡς Θεσσαλονικέα τὸ θρυλικὸ Μανουὴλ Πανσέληνο, τὸν λαμπρότερο ἐκπρόσωπο αὐτῆς τῆς σχολῆς, διασκεδάζουν κάθε πλάνη καὶ ἀποδίδουν τὴν τιμὴ τῆς δημιουργίας τοῦ εἰκονογραφικοῦ τούτου τόπου εἰς τὸ σοβαρὸ τοῦτο μεσαιωνικὸ κέντρο ποὺ μὲ τόση πνευματικὴ ἀγωνία τὸν ἐκυοφόρησε.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΔΟΥΚΑΣ

ΤΑ ΦΙΔΙΑ

Ο λαός μας έχει πολλὰς παραδόσεις σχετικὲς μὲ τὰ φίδια. Ἀλλὰ σχετίζονται μ' αὐτὰ καὶ ἀρκετὲς λαϊκὲς συνήθειες.

Τὰ ἑρπετὰ αὐτὰ εἶναι ἄφθονα σὲ πολλὰ σημεῖα τῆς Ἑλλάδος. Πρὸ πάντων στὰ πιὸ ὑγρὰ καὶ γύρω στὰ ποτάμια καὶ στὶς λίμνες. Ὑπάρχει μάλιστα μεγάλη ποικιλία φιδιῶν. Οἱ ἀγρότες τὰ ἔχουν χωρίσει σὲ δυὸ μεγάλες τάξεις: Στὰ φαρμακερὰ καὶ ἄκακα. Τὰ πρῶτα ἔχουν στὸ στόμα τους δηλητήριο καὶ μὲ τὸ δάγκωμά τους δηλητηριάζουν τὸν ἄνθρωπο ἢ τ' ἄλλα ζῶα. Μποροῦν νὰ προκαλέσουν καὶ τὸν θάνατο, προπάντων στὰ παιδάκια. Ἡ δεύτερη κατηγορία, δηλαδὴ τὰ ἄκακα, δὲν ἔχουν δηλητήριο καὶ δὲν μποροῦν νὰ πειράξουν καθόλου τὸν ἄνθρωπο.

Τὰ φαρμακερὰ φίδια εἶναι τὰ διάφορα εἴδη ἐχιδνῶν, ποὺ οἱ ἀγρότες ξεχωρίζουν μὲ τὰ ὀνόματα ὀχιὰ καὶ ὀχέντρα, μονομερίδα, ἀστρίτης, ἀφρίτης καὶ σαπίτης.

Τὰ ἄκακα εἶναι διάφορα εἴδη ποὺ ζοῦν στὰ χωράφια καὶ ἀκόμα καὶ στὰ ὑπόγεια ἢ στὶς σοφίτες τῶν σπιτιῶν. Αὐτὰ τὰ τελευταῖα ὁ λαὸς τὰ λέει σπιτικὰ φίδια καὶ δὲν τὰ πειράζει.

* * *

Τὰ φαρμακερὰ φίδια οἱ ἀγρότες θεωροῦν ὑποχρέωσι νὰ τὰ σκοτώνουν γιὰ νὰ προσφέρουν μιὰ εὐεργεσία στὸ σύνολο. Τὰ γνωρίζουν δὲ εὔκολα γιατὶ εἶναι πλουμισμένα μὲ διάφορα κοσμήματα, ἐνῷ τὰ ἄκακα εἶναι μονόχρωμα.

Τὸ πιὸ φαρμακερὸ φίδι θεωρεῖται ὁ ἀστρίτης. Λένε πὼς ὅποιος δαγκωθῇ ἀπ' αὐτὸν πεθαίνει. Ὑπάρχει καὶ σχετικὸ λαϊκὸ γνωμικὸ σὲ στίχους ποὺ παρουσιάζει τὴν σύγκρισι τῆς ὀχιᾶς καὶ τοῦ ἀστρίτη. Εἶν' αὐτό:

«Ἂν σὲ φάῃ ἡ ὀχιά,
ἔχει ὁ Θεὸς κι' ἡ Παναγιά.
Ἂν σὲ φάῃ ὁ γιὸς μ' ἀστρίτης
πάρτε φτυάρια καὶ ξινάρια
καὶ σαράντα παλληκάρια».

Μὰ γενικὰ τὰ φαρμακερὰ φίδια εἶναι ἐπικίνδυνα. Χρειάζεται προσοχὴ νὰ μὴ τὰ πατήσῃ κανείς, χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, μέσα στὰ χόρτα, γιατὶ τότε κάνουν ἐπίθεσι καὶ δαγκώνουν. Ὅταν δὲν τὰ πειράξῃ κανείς, τότε δὲν πειράζουν κι' αὐτά.

Πολὺ ἀρέσει στὰ φίδια τὸ γάλα. Γι' αὐτὸ ὅταν φάῃ κανεὶς γάλα καὶ κοιμηθῇ στὸ ὕπαιθρο τὸν πλησιάζουν τὰ φίδια καὶ ὑπάρχει φόβος νὰ φοβηθοῦν ἀπὸ ξαφνικὴ κίνησι τοῦ κοιμωμένου καὶ νὰ τὸν δαγκώσουν.

Γιὰ νὰ φυλαχθοῦν οἱ ἀγρότες ἀπὸ τὸ δηλητήριο τῶν φιδιῶν, πίνουν τοὺς «ὀσκρούς». Γιὰ νὰ φτιάσουν τοὺς ὀσκροὺς βράζουν φίδια μὲ διάφορα χόρτα, καθὼς καὶ σκορπιοὺς καὶ πίνουν αὐτὸ τὸ ζουμί. Φαίνεται πὼς οἱ ὀσκροὶ εἶναι εἶδος ἐμβολιασμοῦ τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Γι' αὐτὸ ἂν δαγκωθῇ ἀπὸ φίδι, ἢ ἀπὸ σκορπιό, ἐκεῖνος ποὺ ἔχει πιῆ ὀσκροὺς δὲν διατρέχει κίνδυνο. Ὁ αὐτοεμβολιασμὸς ματαιώνει τὴν ἐνέργεια τοῦ δηλητηρίου τῶν φιδιῶν.

* * *

Τὰ ἄκακα φίδια, ποὺ ζοῦν μέσα στὰ σπίτια καὶ κατοικοῦν στοὺς τοίχους των ἢ στὰ ὑπόγεια ἢ στὶς σοφίτες, δὲν τὰ σκοτώνουν ποτὲ καὶ λένε ὅτι εἶναι ἱερὸ ζῶο καὶ φίδι τοῦ σπιτιοῦ. Αὐτὴ ἡ περίεργη παράδοσι φαίνεται πὼς εἶναι μιὰ μακρινὴ ἀπήχησι τῆς λατρείας τοῦ ἀρχαίου Ἀσκληπιοῦ καὶ τῆς θεᾶς Ὑγείας, ποὺ ἀπεικονίζοντο μ' ἕνα φίδι στὰ χέρια τους. Ἐθεωρεῖτο δὲ τὸ φίδι ἐκεῖνο ἱερὸ σύμβολο τῆς ὑγείας τοῦ ἀνθρώπου.

Στὴ Μακεδονία ὑπάρχουν καὶ μεγάλου μεγέθους φίδια, ποὺ δὲν εἶναι φαρμακερά. Εἶναι ἕνα εἶδος πύθωνες, ποὺ ἔχουν μεταβληθῆ κάπως. Ἡ Μακεδονία στὴν ἀρχαιότητα εἶχεν ἀπέραντα δάση, ὅπου ἔζουσαν τεράστια φίδια. Ἀπὸ ἐκεῖνα φαίνεται κατάγονται αὐτὰ ποὺ ὑπάρχουν ἀκόμη καὶ σήμερα.

* * *

Εἶναι γνωστὸν ὅτι τὰ φίδια κατὰ τὸν χειμῶνα συνήθως ναρκώνονται, ὅπως καὶ ἄλλα ἑρπετὰ καὶ ἀρχίζουν πάλιν νὰ κινοῦνται κατὰ τὴν ἄνοιξι. Οἱ ἀγρότες μας πιστεύουν πὼς τὸν χειμῶνα τὰ φίδια «μπαίνουν βαθειὰ στὴ γῆ σαράντα ὀργυιές» καὶ ὅτι κατὰ τοὺς χειμωνιάτικους μῆνες «ζοῦν μὲ χῶμα». Ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶναι ὄχι ὅτι τρώγουν χῶμα, ἀλλὰ μένουν νηστικὰ τελείως.

Μόλις λοιπὸν τὰ φίδια φανοῦν τὴν ἄνοιξι, ἀρχίζει τὸ κυνηγητό τους, ἂν εἶναι φαρμακερά. Καὶ λένε πὼς διώχνονται εὔκολα τὰ φίδια ἀπὸ τὶς φωλιές τους, ἂν κάψουν ἀπέξω ἐλαφοκέρατο. Ὅταν ὅμως ἰδῆ κανεὶς φίδι στὸ δρόμο, πρέπει νὰ τὸ τρυπήσῃ μὲ καλάμι. Μόνον ἔτσι τραυματίζεται θανάσιμα καὶ ψοφᾷ. Ἂν τοῦ κόψῃ κανεὶς μὲ μαχαίρι ὁλόκληρο κομμάτι τοῦ σώματός του, τὸ φίδι ἐξακολουθεῖ νὰ ζῇ. Λένε μάλιστα ὅτι τὸ κομμάτι ἐκεῖνο ξαναγίνεται.

* * *

Πολλὰ περίεργα λένε γιὰ τὰ μυστηριώδη φίδια. Ἐξαφνα λένε πὼς ἕνα φίδι ἔχει στὸ κεφάλι δύο κέρατα καὶ πώς, ἂν σκοτωθῇ τὸ φίδι αὐτό, τὰ κερατάκια του γίνονται κόσμημα γιὰ τὰ παιδάκια... Φαίνεται ὅμως ὅτι πρόκειται περὶ ὀπτικῆς ἀπάτης, ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὰ χρώματα τῆς κεφαλῆς τῶν φιδιῶν.

Ἕνα εἶδος φιδιοῦ ὁ λαὸς τοῦ Μωριᾶ ὀνομάζει σαΐτα, δηλαδὴ βέλος. Καὶ λένε ὅτι τὸ φίδι αὐτὸ τρέχει γρήγορα σὰν βέλος.

* * *

Παραδόσεις καὶ μῦθοι κυκλοφοροῦν μὲ ἀφθονία σχετικὰ μὲ τὰ φίδια.

Στὰ ὀρεινὰ χωριὰ τῆς Κορινθίας διηγοῦνται αὐτὸ τὸ τερατολόγημα:

Ἕνας τσοπάνης κοιμούντανε στὸ βουνό. Καὶ ἀπάνου στὸν ὕπνο του ἕνα φίδι μεγάλο τόν... ἐρρούφηξεν ὡς τὴν κοιλιά. Τὸ φίδι ὅσο νἆναι μακρὺ γίνεται οὖλο στόμα! Τὸ κατάλαβε ὅμως ὁ τσοπάνης, βγάζει τὸ μαχαῖρι ἀπ' τὸ σελάχι του καὶ μὲ μιὰ μαχαιριὰ ἔσκισε τὸ φίδι ἀπὸ τὸ στόμα ὡς τὴν οὐρὰ κι' ἔτσι γλύτωσε.

Ὁ μῦθος εἶναι ἀφάνταστα τερατολογικός. Μὰ θυμίζει κάπως καὶ τὸν ἀρχαῖο μῦθο τοῦ Περσέως μὲ τὸν δράκοντα...

Σ' ἕνα πάλι δημοτικὸ τραγοῦδι τοῦ 16ου ἢ 17ου αἰῶνα, ἕνας φανταστικὸς ἥρωας περιγράφεται ὅτι ἐπῆγε «στῆς Ἀλεξάνδρειας τὰ βουνά», ἐκεῖ ὅπου:

«Σὺν δυὸ σὺν τρεῖς δὲν περπατοῦν
πέντε δὲν κουβεντιάζουν
παρὰ πενῆντα κι' ἑκατὸ
καὶ πάλε φοβισμένοι».

Στὰ μέρη λοιπὸν αὐτὰ ὁ φανταστικὸς ἥρωας τί ἔκαμε; Ἀκοῦστε τὸ τραγοῦδι:

«Μὲ πενταπίθαμο σπαθὶ
μὲ τρεῖς ὀργυὲς ντουφέκι,
δώδεκα ἀρκούδια σκότωσε
καὶ δεκοχτὼ λιοντάρια
καὶ πέντε φίδια μὲ φτερὰ
κ' ἐκεῖνα στοιχειωμένα...»

Φίδια μὲ φτερὰ βέβαια δὲν ὑπάρχουν. Φαίνεται ὅμως πὼς τὰ μυθολογήματα τοῦ Ἡροδότου γιὰ φτερωτὰ φίδια ἔφθασαν ὡς τοὺς τελευταίους αἰῶνες καὶ μπήκανε καὶ στὰ δημοτικά μας τραγούδια.

Ἄλλη μυθικὴ παράδοσι γιὰ τὰ φίδια εἶναι τούτη: Λένε ὅτι πολλὲς φορὲς ποὺ πέφτει ἀστραπὴ στὰ βουνά, πέφτει καὶ σκοτώνει φίδια στοιχειωμένα. Ἡ περίεργη αὐτὴ λαϊκὴ παράδοσι φαίνεται πὼς ἔχει σχέσιν μὲ τὸ ὅτι ἡ ἀστραπὴ πολλὲς φορὲς παρουσιάζεται μὲ μιὰ σπασμένη γραμμή, ποὺ μοιάζει σὰν φίδι ποὺ τρέχει.

Φ. Γιοφύλλης

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (28ης Ἀπριλίου Πάσχα)

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ὁ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος. Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν, Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν. Ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. Καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν.

Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης· οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσι δι' αὐτοῦ. Οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός. Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον, ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. Ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. Ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, οἳ οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκός, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρός, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν. Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ Πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγε λέγων· οὗτος ἦν ὃν εἶπον, ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν. Καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος· ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωϋσέως ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο.

Ἐξαιρετικὰ σήμερα, ἐπειδὴ τὸ Εὐαγγέλιό μας συμπίπτει νὰ ἀπαγγέλλεται τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα, δηλαδὴ τὴν μεγαλειτέραν ἑορτὴν τῆς Χριστιανωσύνης, δὲν θὰ ἑρμηνεύσωμεν τὴν ἀπέναντι περικοπὴν τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου, ἀλλὰ θὰ διασαλπίσωμε καὶ ἡμεῖς στὰ πέρατα τῆς Ἑλληνικῆς γῆς τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη». Ἑκατομμύρια σήμερα τῶν Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν χαιρετῶνται ἀναμεταξύ τους μὲ τὶς δυὸ αὐτὲς λέξεις: Χριστὸς Ἀνέστη. Ὁ τάφος ἦταν ἀνίσχυρος νὰ κρατήσῃ μέσα του τὸν ἀρχηγὸν καὶ τὸν ἐμπνευστὴν κάθε ζωῆς. Σύμφωνα μὲ τὰς προφητείας τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἀνεστήθη. Ἔπρεπε νὰ ἐπιβεβαιωθῆ ἡ θεότης τοῦ Ἰησοῦ, ἔπρεπε μὲ τὴν ἀνάστασίν του νὰ ἐπισφραγίσῃ τὸ ἔργον του διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ἀνθρωπότητος, ἔπρεπε νὰ γεμίσῃ τὸν κόσμον ἀπὸ τὴν χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν τῆς Ἀναστάσεως, διότι ἡ ἀνάστασις τοῦ Ἰησοῦ ἐσυμβόλιζε καὶ τὴν ἀνάστασιν καὶ νέαν περίοδον ζωῆς τῆς ἀνθρωπότητος.

Βέβαια οἱ ἐχθροὶ τῆς ἀληθείας καὶ οἱ ὑπέρμαχοι τῆς ἀπιστίας ἐτόλμησαν νὰ ἀμφισβητήσουν τὴν Ἀνάστασιν τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖνοι ποὺ τὸν εἶχαν σταυρώσει τυφλωμένοι ἀπὸ τὸ μῖσος διέδωσαν πὼς τὸ σῶμα τὸ ἔκλεψαν οἱ μαθηταί του. Εἰς τὰς μαρτυρίας τῶν στρατιωτῶν ποὺ ἐφρουροῦσαν τὸν τάφον αὐτοὶ ἀπήντησαν μὲ συκοφαντίας. Ἀλλὰ μάταια πολεμοῦσαν νὰ διαψεύσουν τὰ γεγονότα. Ἔφθασαν λίγες ἑβδομάδες ἔπειτα ἀπὸ τὴν Ἀνάστασιν νὰ κάμουν χιλιάδες Ἑβραίων νὰ ὁμολογήσουν τὴν πίστιν τους πρὸς τὸν Χριστόν. Αἱ μαρτυρίαι διὰ τὴν ἀνάστασιν ἦσαν ἄπειροι. Οἱ ἐχθροὶ καὶ σταυρωταὶ τοῦ Ἰησοῦ ματαίως ἠγωνίζοντο νὰ διαψεύδουν αὐτάς. Οἱ ἀψευδεῖς μάρτυρες τῆς Ἀναστάσεως, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ οἱ Ἀπόστολοι τοῦ Ἰησοῦ, κατώρθωσαν μέσα σὲ λίγον καιρὸ νὰ βροντοφωνήσουν, ἀφοῦ διεσπάρησαν παντοῦ τῆς Οἰκουμένης, τὴν ἀλήθειαν τῆς Ἀναστάσεως καὶ νὰ κάμουν πολλὰς χιλιάδας ἀνθρώπων πάσης ἐθνικότητος νὰ πιστεύσουν εἰς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Θεανθρώπου καὶ νὰ γίνουν φανατικοὶ ὀπαδοί του περιφρονοῦντες τὰ βασανιστήρια καὶ θυσιάζοντες μὲ προθυμία καὶ αὐτὴν τὴν ζωήν των. Ἂν οἱ μαθηταὶ τοῦ Σωτῆρος δὲν ἐβεβαιώνοντο ἀπολύτως ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦτο υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ ἂν δὲν ἐπείθοντο ἀπολύτως εἰς τὴν ἀλήθειαν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ, ἦταν δυνατὸν μὲ τόση πεποίθησι καὶ πίστι νὰ ἀναλάβουν τὴν διάδοσι τῆς διδασκαλίας του;

Ἔπειτα ὁ πιὸ φανατικὸς διώκτης τῆς ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, ὁ φανατικὸς Ἰουδαῖος Παῦλος, ἀπὸ ποιὰ αἰτία ἐξαναγκάσθηκε νὰ γίνῃ ὁ μεγαλύτερος διδάσκαλος τοῦ Χριστιανισμοῦ; Αὐτὸς ὁ ἴδιος μᾶς λέγει ὅτι τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ δὲν τὸ ἐδιδάχθη ἀπὸ κανένα ἄνθρωπον καὶ ὅτι μὲ τὴν Χάρι τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ μόνο τὸ ἐπίστεψε.

Βέβαια ἡμεῖς σήμερα οἱ Χριστιανοὶ ἔπειτα ἀπὸ τὶς ἄπειρες μαρτυρίες διὰ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ θὰ εἴμεθα τελείως ἀδικαιολόγητοι ἂν ἔστω καὶ γιὰ μιὰ στιγμὴ ἀμφιβάλλαμε γιὰ τὴν ἀλήθεια αὐτῆς. Ὁ Χριστὸς ἀνεστήθη ἐκ νεκρῶν διότι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ ἄλλως. Ἀνεστήθη διὰ νὰ καταργήσῃ τὸν Θάνατον. Ἀνεστήθη διὰ νὰ δώσῃ στοὺς ἀνθρώπους νέα ζωή. Γι' αὐτὸ ἂς ὑμνοῦμεν πάντα τὴν ἀνάστασίν του καὶ ἂς βροντοφωνοῦμε πάντοτε μὲ ἀκλόνητο πίστι τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη».

«Ἐκ στόματος νηπίων....»

Ἐπλησίαζαν οἱ μεγάλες μέρες. Ὁ Ἰησοῦς ἀνεβαίνει πρὸς τὰ Ἱεροσόλυμα γνωρίζοντας καλὰ τί τὸν περιμένει. Στοὺς μαθητάς του ἔχει προφητεύσει μὲ λεπτομέρειες: Θὰ συλληφθῆ, θὰ μαστιγωθῆ, θὰ τὸν περιπαίξουν, θὰ τὸν καταδικάσουν, θὰ τὸν σταυρώσουν. Ὅλα τὰ ξέρει καὶ τὰ προβλέπει καὶ τὰ προλέγει. Ὅμως, ἀποφασιστικὰ βαδίζει πρὸς τὸ μαρτύριο. Εἶναι ἀνάγκη. Πρέπει νὰ χύσῃ τὸ αἷμά του, γιὰ νὰ μᾶς σώσῃ. Νὰ σταυρωθῆ Ἐκεῖνος, γιὰ νὰ ζήσωμεν ἐμεῖς. Νὰ πεθάνῃ Ἐκεῖνος, γιὰ νὰ χαροῦμεν ἐμεῖς τὴν ἀθανασία. Ν' ἀναστηθῆ κατόπιν, γιὰ ν' ἀναστήσῃ τὴν ἀνθρωπότητα ἀπὸ τὴ νέκρα τῆς κακίας πρὸς τοὺς γαλανοὺς οὐρανοὺς τῆς ἁγίας καὶ αἰωνίας ζωῆς.

Ἀνεβαίνει πρὸς τὰ Ἱεροσόλυμα. Ἀπὸ τὴ Βηθανία, τὸ μικρὸ χωριὸ τοῦ φίλου του Λαζάρου, ξεκινᾶ μὲ τοὺς μαθητάς του καὶ φθάνει στὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. Εἶναι πρωῒ ἀκόμη. Ἀντίκρυ ἀστραποβολοῦν τὰ τείχη κι' οἱ μεγάλες οἰκοδομὲς κι' ὁ λαμπρὸς Ναὸς τῆς Ἱερουσαλήμ, καθὼς ὅλα τὰ λούζει μὲ τὸ φῶς του ὁ ἀνοιξιάτικος ἥλιος.

Οἱ μαθηταὶ χαρούμενοι δοξολογοῦν καὶ ψάλλουν ὕμνους. Μὰ ὁ Ἰησοῦς εἶναι σιωπηλός. Καθισμένος πάνω στὸ μικρὸ κι' ἄθῷο ζῶο, στὸ ὁποῖο κανένας ὡς τότε δὲν εἶχε καθίσει, — ταπεινὸς ὅπως σ' ὅλη του τὴ ζωὴ ὁ Βασιλῆας τῶν βασιλιάδων — προχωρεῖ ἀμίλητος.

Ἀλλά, τί συμβαίνει; Τ' εἶν' ὁ κόσμος ποὺ ξεχύνεται ἀπ' τὰ Ἱεροσόλυμα; Εἶν' ὁ λαὸς ποὺ ἔρχεται νὰ προϋπαντήσῃ τὸ Μεσία. Ἡ εἴδησις πὼς ἔρχεται στὴν Ἱερουσαλήμ, τοὺς συγκινεῖ ὅλους. Εἶναι πολλοὶ ποὺ ἔχουν ἔρθει ἀπὸ ἐπαρχίες κι' ἀπὸ χῶρες μακρινές, καὶ θέλουν νὰ δοῦνε κι' αὐτοὶ τὸν μεγάλο θαυματουργό, τὸν ξακουστὸ διδάσκαλο. Τρέχει λοιπὸν ὁ κόσμος σὲ προϋπάντησι. Ἡ πόλις ὁλόκληρος σηκώνεται στὸ πόδι. Μυριάδες ἀναρίθμητες ξεχύνονται πρὸς τοὺς ἐξοχικοὺς δρόμους νὰ τὸν ὑποδεχτοῦν.

Καὶ τὰ παιδιά; Ὤ, αὐτὰ πρωτοστατοῦν στὴν ὑποδοχή. Ὁ ἐνθουσιασμός τους εἶν' ἀπερίγραπτος. Ἡ χαρά τους πολὺ μεγάλη. Ξέρουν πὼς Αὐτὸς εἶν' ὁ μεγάλος φίλος τους. Ὁ μεγάλος εὐεργέτης τῶν παιδιῶν. Ἔχουν ἀκούσει πὼς κάμνει θαύματα γιὰ νὰ θεραπεύῃ μικρὰ παιδιά, πὼς ἀνέστησε παιδιὰ μικρὰ καὶ τάδωσε ξανὰ στοὺς γονεῖς τους. Ἔχουν ἀκούσει πὼς ὁ μεγάλος αὐτὸς διδάσκαλος εἶναι τόσο καταδεχτικὸς ποὺ κάθεται πολλὲς φορὲς καὶ μιλάει μὲ τὰ παιδάκια, τὰ συμβουλεύει, τὰ παίρνει στὴν ἀγκαλιά του, τοὺς χαρίζει τὴ θεία Του εὐλογία.

Τρέχουν λοιπὸν τὰ παιδιὰ νὰ ὑποδεχτοῦν τὸ Χριστό, τὸ μεγάλο τους φίλο. Ψάλλουν «Ὡσαννά!» Ἀνεβαίνουν στὰ δέντρα, στοὺς φράχτες, παντοῦ, γιὰ νὰ τὸν δοῦν καλύτερα. Τρυπώνουν ἀνάμεσα στὸ πλῆθος, πλησιάζουν περισσότερο, νὰ τὸν κυττάξουν κι' ἀπὸ πολὺ κοντά. Καὶ τὸν βλέπουν καὶ τὸν θαυμάζουν. Τί γαλήνια, τί γλυκειά, τί θεία μορφή!

Κι' οἱ φωνὲς τῶν παιδιῶν, ἀργυρόηχες ἀντιλαλοῦν: «Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος!» Κόβουν κλαριὰ φοινίκων καὶ βάγια, καὶ στρώνουν καταγῆς, γιὰ νὰ περάσῃ Ἐκεῖνος. Ζητωκραυγάζουν τὰ παιδιά, ἐνθουσιάζονται οἱ μεγάλοι. Ὑμνοῦν τὸν Βασιλέα. Στρώνουν κλαριά, στρώνουν τὰ ροῦχα τους γιὰ νὰ πατήσῃ.

Ὁ Ἰησοῦς προχωρεῖ. Μπαίνει στὴν πόλι. Τὰ παιδιὰ δὲν τὸν ἀφήνουν. Ἂν οἱ μεγάλοι διαλυθοῦν σιγὰ σιγά, τὰ παιδιὰ δὲν θὰ φύγουν ἀπὸ κοντά του. Ἀνεβαίνει ὁ Ἰησοῦς στὸ Ναό, μαζί του κι' ἐκεῖνα. Κι' ἐκεῖ πάνω, μὲ τὸν ἴδιο ἐνθουσιασμό, μὲ τὴν ἴδια χαρά, ἀντηχοῦν οἱ ζητωκραυγές τους: «Ὡσαννά! Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος!»

Κι' εἶναι κι' ἐδῶ τόσο θερμὴ ἡ ἀγάπη ποὺ ἐκδηλώνουν τὰ παιδιὰ πρὸς τὸν Ἰησοῦ, ὥστε οἱ φθονεροὶ φαρισαῖοι καίονται μέσα τους ἀπὸ τὴ ζήλεια. Τόσος εἶν' ὁ φθόνος τους, ποὺ δὲ μποροῦν νὰ κρατηθοῦν. Καὶ πλησιάζουν νευρικὰ τὸν Ἰησοῦ. — Πές τους νὰ πάψουν, λένε μὲ ἀγανάκτησι. Κι' ὁ Ἰησοῦς, ἥσυχα κι' εἰρηνικά, τοὺς ἀπαντᾶ: Δὲν ἐδιαβάσατε ποτὲ στοὺς ψαλμοὺς τὸν στίχον ἐκεῖνον ποὺ λέει «Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων καταρτίσω αἶνον;» Ἤθελε νὰ τοὺς πῇ: Ἂν ἐσεῖς, ποὺ ἡ ἁμαρτία σᾶς ἐμόλυνε τὴν ψυχή, κι' ἡ κακία σᾶς ἐμάρανε τὰ καλὰ αἰσθήματα, εἶστε φθονεροὶ κι' ἀρνεῖσθε νὰ μὲ πιστέψετε, μὴν ἐμποδίζετε ὅμως τὰ ἄκακα τοῦτα κι' ἀθῷα παιδιὰ νὰ μοῦ προσφέρουν τὸν αἶνο, τὸν ὕμνο, τὴ δοξολογία, ποὺ βγαίνει ἀπ' τὰ βάθη τῆς ἁγνῆς των ψυχῆς.

Τὴν ἀγάπη αὐτὴ τῶν παιδιῶν ἐκείνων πρὸς τὸν Ἰησοῦ, φροντίστε νὰ θρέφετε κι' ἐσεῖς στὶς ψυχές σας, ἀγαπητοὶ μικροὶ ἀναγνῶσται τῆς «Νεολαίας».

Α. Ι. Γκιάλας

ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ ΣΤΙΣ ΕΡΗΜΙΕΣ

Κουβεντολογόντας περὶ ἀνέμων καὶ ὑδάτων, περπατούσαμε σ' ἕνα μονοπάτι στολισμένο στὶς ἄκρες του ἀπὸ φουντωμένες κουφοξυλιὲς καὶ τρικοκιές, ὅπου ὁ χρυσοβάβουλας, ξυπνημένος ἀπὸ τὴν ἄνοιξι, μεθοῦσε μέσα στὶς λουλουδισμένες φοῦντες. Πηγαίναμε νὰ ἰδοῦμε ἂν ὁ σκαραβαῖος ὁ ἱερός, ὁ κοπρομπούμπουρας, εἶχε κάμει τὴν ἐμφάνισί του πάνω στὴν κοντινὴ λάκκα. Πηγαίναμε νὰ μάθουμε ἂν τὰ τρεχάμενα νερά, στὰ ριζὰ τοῦ βουνοῦ, κρύβανε κάτω ἀπὸ τὰ νερολάπαθά τους, ποὺ στρώνονται σὰ χαλί, νεαροὺς τρίτωνες μὲ σπάραχνα ὅμοια ὅπως μικρούλικα κλαδάκια κοράλλι· ἂν ἡ νεοφερμένη χελιδόνα πετοκοποῦσε ἀγγίζοντας τὰ χαμόκλαδα τοῦ λιβαδιοῦ μὲ τὰ ψαλιδωτὰ φτερά της, βγαλμένη στὸ κυνῆγι τῆς ἀνεμέλας, ποὺ γεννάει τ' αὐγά της χορεύοντας· ἂν ἡ ὁλοπλούμιστη, πράσινη γουστέρα εἶχε ἀρχίσει νὰ ξαπλώνη τὴν ἀρίδα της στὸν ἥλιο, πάνω σὲ κάναν τράφο· ἂν... μὰ φτάνει ὡς ἐδῶ. Γιὰ νὰ μὴν τὰ πολυλογοῦμε, ἂς ποῦμε μόνο πὼς ἄνθρωποι σκέτοι κι' ἁπλοί, ποὺ μεγαλύτερή μας χαρὰ ἦτανε νὰ περνοῦμε τὶς ὧρες μας ἀνάμεσα στὰ ζούδια καὶ στὰ μαμούδια, πηγαίναμε νὰ περάσουμε ἕνα πρωϊνὸ στὴν ἀνείπωτη τούτη γιορτή, ποὺ εἶναι τὸ ξύπνημα τῆς ζωῆς τὴν ἄνοιξι.

Ὅλα τὰ βρήκαμε ἔτσι ποὺ τὰ περιμέναμε. Στὰ νερὰ τῆς ποταμιᾶς, ὁ λύχνος, τὸ ὁλαγκάθιαστο κομψὸ ψαράκι εἶχε φορέσει τὴ γαμπριάτική του στολή, ποὺ ἔχει χρῶμα βυσσινὶ καὶ γαλάζιο. Μόλις πήγαινε νὰ τὸν σιμώση ἡ ρουφήχτρα, μεγάλη, μαύρη βδέλλα μὲ κακοὺς σκοπούς, στὴ ράχι του, στὰ φτερούγια του, στὴν κοιλιά του ἀνατριχιάζανε κάτι σουβλερά, μακριὰ ἀγκάθια σὰν κυβερνημένα ἀπὸ αὐτόματο ἐλατήριο. Μπροστὰ σὲ τέτοια ἀποφασιστικότητα ὁ μαῦρος λωποδύτης τὸ κόβει ἀναίσχυντα λάσπη καὶ χώνεται ἀνάμεσα στὰ βοῦρλα. Τὸ μακάριο γένος τῶν λογῆς λογῆς χοχλιδιῶν — ποδαράτα, νεροσαλίγκαροι, φοῦσες, λιμναῖες — ρουφοῦσε τὸ θαλπερό, ἀνοιξιάτικον ἀγέρα βγαλμένο ἔξω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ. Ἡ παπαδίτσα καὶ τὸ βδελυρὸ σκουλήκι της, ξετελειωμένοι πειρατὲς τοῦ βάλτου, στριφολαιμιάζανε ἔτσι στὰ πεταχτὰ πότε σὲ τοῦτο καὶ πότε σὲ κεῖνο ἐκεῖ τὸ χοχλίδι. Τί χαζοπράματα! Οὔτε τὸ παίρνανε κἂν μυρουδιὰ θάλεγες.

Μὰ ἂς παρατήσουμε τὰ νερὰ κι' ἂς προχωρήσουμε στὸ μονοπάτι μας ἴσαμε πάνω, στὴ λάκκα. Βόδια, γαϊδούρια καὶ μουλάρια βόσκουνε πάντα ἐκεῖ, σκορπίζοντας ἄφθονο τὸ μάννα τῆς κοπριᾶς τους στὸν εὐτυχῆ σκαραβαῖο.

Καὶ νά τα στὸ ἔργο τους τὰ ζούδια αὐτά, ποὺ τοὺς ἔχει ἀνατεθῆ ἡ ὑψηλὴ ἀποστολὴ νὰ καθαρίζουνε τὸ ὕπαιθρο ἀπὸ τὶς βρωμισιές του. Δὲ θὰ κουραζόσουνα ποτὲ νὰ θαυμάζης τὴν ποικιλία τῶν ἐργαλείων ποὺ εἶναι ἐφοδιασμένοι. Σωστὸ τεχνολογικὸ μουσεῖο. Φτυάρια, ἀξίνες, τσουγκράνες, κουμπάσα, — τίποτα δὲν εἶναι ποὺ νὰ τοὺς λείπη. Οἱ ξάδερφοί του οἱ χρυσοβάβουλοι, ποὺ 'ναι λογῆς λογῆς σὲ κάθε τόπο, εἶναι σωστὰ πολύχρωμα καὶ στραφτερὰ κοσμήματα, ἀπὸ τὸ πιὸ λαμπροχρυσοπράσινο ὡς τὸ πιὸ χτυπητὸ ρουμπίνι. Ὁ κοπρομπούμπουράς μας δὲν ἔχει τέτοια στολίδια, εἶναι σκέτος μαῦρος, ἀποπάνω κι' ἀποκάτω. Ἂν δὲν ἔχη ὅμως πλουμίδια ποὺ νὰ χτυποῦνε στὸ μάτι, ἔχει συνήθεια ἀπὸ τὰ πιὸ παράξενα ποὺ μπορεῖ νὰ γινοῦν.

Τί βιασύνη καὶ τί ἐπιδεξιότητα γύρω ἀπὸ ἕνα σωρούλι καβαλίνα! Χρυσοθῆρες, φτασμένοι ἀπὸ τὰ τέσσερα πέρατα τῆς γῆς, δὲ θὰ ἀνέπτυξαν ποτὲ τόση φούρια καὶ τόση δραστηριότητα στὴν ἐκμετάλλευσι κανενὸς χρυσωρυχείου τῆς Καλλιφόρνιας.

Ἡ βόχα τῆς κοπριᾶς ἔσπειρε τὸ χαρμόσυνο ἄγγελμα ἕνα χιλιόμετρο γύρω τριγύρω, κι' ὅλοι τοῦ σιναφιοῦ τρέξανε νὰ κάμουνε τὶς προμήθειές τους. Μερικοὶ ἀργοπορημένοι καταφτάνουνε μόλις τώρα, ἄλλοι πετῶντας ἄλλοι περπατιστοί.

Ποιὸς εἶναι αὐτὸς ὁ βλάμης, ποὺ φτάνει στὸ σωρούλι βιαστικός, σὰν νὰ φοβᾶται μπὰς καὶ δὲν προφτάση; Οἱ ποδάρες του ἀναδεύουνται ἄτσαλα κι' ἀκανόνιστα, σὰν νὰ τὶς κουνάη κανένα μηχάνημα ἀποκάτω ἀπ' τὴν κοιλιά του. Οἱ μουστάκες του παίζουν ἀδιάκοπα στὸν ἀγέρα μὲ λαίμαργη ἀνησυχία, καὶ μόλις φτάνει παίρνει θέσι, σπρώχνοντας πέρα ὅσους τύχη νὰ βρεθοῦν μπροστά του. Αὐτὸς εἶναι ὁ φίλος μας, ὁ σκαραβαῖος ὁ ἱερός, ντυμένος μαύρη βελάδα, — ὁ πιὸ τρανὸς κι' ὁ πιὸ ξακουστὸς ἀσίκης τῆς μπουρμπουλέϊκης γενιᾶς.

Χωρὶς καμμιὰν ἄργητα μπαίνει ἀμέσως μπρὸς ἡ δουλειά. Τὸ κεφάλι, εἶδος φτυάρι καὶ τσάπα, φτυαρίζει καὶ σκάβει, τὰ μπροστινὰ ποδάρια ὅμοια μὲ τσουγκράνες ξεδιαλέγουν τὸ ὑλικό, τὸ μαζεύουν ἀγκαλιὲς ἀγκαλιὲς καὶ τὸ περνοῦν στὰ πισινὰ μηχανήματα, πλαστήρια καὶ κουμπάσα, ποὺ τὸ ζυμώνουνε καὶ τοῦ δίνουνε σφαιρικὸ σχῆμα.

Ἂν πρόκειται νὰ γίνη κουβάρι, ποὺ στὴν καρδιά του θὰ τοποθετηθῆ τὸ αὐγό, τὸ διάλεγμα γίνεται μὲ μεγάλη ἐπιμέλεια, τὸ κάθε ἀχυράκι πετιέται στὴν μπάντα, καί, πρῶτο πρῶτο στρῶμα, τὸ κελλὶ τοῦ αὐγοῦ, εἶναι νὰ ποῦμε ἡ κρέμα τῆς κρέμας ἀπὸ τὴν καβαλίνα. Ὅσο αὐξαίνουν τὰ στρώματα τόσο προστυχεύει καὶ ἡ ποιότητα. Ἔτσι, μόλις σκάση τὸ αὐγό, τὸ σκουληκάκι ποὺ θὰ βγῆ θὰ βρῆ ὑλικὸ κατάλληλο γιὰ τὸ ἀμάθητο στομαχάκι του, κι' ὅσο προχωρεῖ τόσο θὰ δυναμώνη. Γιὰ τὶς ἀτομικές του ἀνάγκες ὁ μπούμπουρας δὲν εἶναι τόσο δύσκολος, εὐχαριστιέται μὲ κάθε ποιότητα καὶ δὲν ξεδιαλέγει. Χωρὶς πολλὲς ἄργητες τὸ κουβάρι εἶναι ἕτοιμο κιόλας πίσω του.

Ὅλοι θὰ 'τυχε νὰ τὸν ἔχουμε ἰδεῖ νὰ τὸ τσουλάη μὲ ἐπιμονὴ καὶ ὑπομονὴ σὲ κάποιο μονοπάτι. Ἀλλὰ τὰ πράματα δὲν εἶναι ὁμαλὰ καὶ γιὰ τὶς μπουμπουρέϊκες συνθῆκες. Ὑπάρχουνε παλιάνθρωποι κι' αὐτοῦ, ἐκβιαστὲς καὶ λωποδύτες κι' ἀπὸ δῶ καὶ μπρὸς ἀκριβῶς εἶναι ποὺ ἀρχίζουν οἱ περιπέτειες.

Β. Δασκαλάκης

(Ἀπὸ τὶς ἀναμνήσεις τοῦ Φάμπρ).

Ἕνας κοπρομπούμπουρας

ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ!!

Μὴ σκοτώνετε τὶς ἀράχνες γιατὶ τρέφονται μὲ τὶς ἐνοχλητικὲς καὶ βλαβερὲς μυῖγες.

★

Μὴ σκοτώνετε τὶς φαρμακερὲς σαῦρες γιατὶ ἐξολοθρεύουν τὰ ποντίκια καὶ τοὺς ἀρουραίους.

★

Μὴν κυνηγᾶτε τὰ σπουργίτια γιατὶ τρῶνε μ' εὐχαρίστησι τὰ ἔντομα τὰ ὁποῖα καταστρέφουν τοὺς ἀγρούς.

★

Μὴ σκοτώνετε τοὺς φρύνους γιατὶ τρῶνε τὰ μυρμήγκια.

★

Μὴ σκοτώνετε τὶς νυχτερίδες γιατὶ καταδιώκουν καὶ ἐξολοθρεύουν ὅλα τὰ ἐπιβλαβῆ ἔντομα.

★

Μὴ στήνετε παγίδες κατὰ τῶν ὑπολαΐδων γιατὶ ἕνα ζεῦγος ἀπὸ τὰ πουλιὰ αὐτὰ συλλαμβάνει τοὐλάχιστον 120.000 ἔντομα καὶ σκουλήκια τὸ χρόνο γιὰ νὰ θρέψη τοὺς νεοσσούς του.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΒΔΟΜΑΣ ΕΙΣ ΤΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΧΡΟΝΙΑ

Τὸ τέλος τῆς τεσσαρακοστῆς ἀποτελεῖ ἡ ἑβδομὰς ἡ ὁποία ἐπειδὴ «μεγάλα τινὰ καὶ ἀπόρρητα τυγχάνει τὰ ὑπάρξαντα ἡμῖν ἐν αὐτῇ» κατὰ τὸν Χρυσόστομον, ὠνομάσθηκε Μεγάλη Ἑβδομάς. Κατ' αὐτὴν «ὁ χρόνιος ἐλύθη πόλεμος, θάνατος ἐσβέσθη, κατάρα ἀνῃρέθη, τοῦ διαβόλου ἡ τυραννὶς κατελύθη, τὰ σκεύη αὐτοῦ διηρπάγη, Θεοῦ καταλλαγὴ πρὸς ἀνθρώπους γέγονεν, οὐρανὸς βάσιμος γέγονεν».

Ἀντιθέτως πρὸς τὴν Δύσιν ὅπου ἡ μεγαλυτέρα ἑορτὴ ἐθεωροῦντο ἀνέκαθεν τὰ Χριστούγεννα εἰς τὴν Ἀνατολὴν τὸ Πάσχα εἶχε πάντοτε τὴν πρώτην θέσιν εἰς τὰ χριστιανικὰ ἑορτολόγια. Ὁ ἑορτασμός του δὲ ἄρχιζε ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων καὶ ἐσυνεχίζετο μὲ τὴν αὐτὴν λαμπρότητα μέχρι τῆς Ἀναστάσεως. Ἀπὸ τῆς ἑσπέρας τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων κόσμος πολὺς κατέκλυζε τὴν Βασιλεύουσα, ἡ ὁποία ὁλόκληρος ἐβυθίζετο εἰς μυστικοπάθειαν. Τὰ πάντα ἀργοῦσαν, καμμιὰ ἐργασία δὲν ἐγίνετο, ἀφοῦ ἄλλωστε καὶ Ἀποστολικὴ διάταξις ὥριζεν ὅπως «κατ' αὐτὴν ἀργείτωσαν οἱ δοῦλοι». Ἀκόμη διέκοπτον καὶ τὰ δικαστήρια καὶ συνάμα «Βασιλικὰ κατεπέμπτοντο γράμματα» πρὸς ὅλην τὴν αὐτοκρατορίαν διὰ τῶν ὁποίων διετάσσετο ἡ ἀπόλυσις ὅλων τῶν κρατουμένων εἰς τὰς φυλακὰς διὰ χρέη εἴτε πρὸς τὸ δημόσιον εἴτε πρὸς ἰδιώτας ἀκόμη δὲ καὶ διὰ μικρὰ ἀδικήματα. Ἀλλὰ καὶ ἂν τὰ γράμματα αὐτὰ δὲν ἐστέλλοντο πάλιν οἱ διευθυνταὶ τῶν φυλακῶν ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ ἀπολύσουν τοὺς κρατουμένους πλὴν τῶν πατροκτόνων, τῶν μοιχῶν καὶ τῶν ἐπιβουλευθέντων τὴν ἀσφάλειαν τῆς αὐτοκρατορίας· διότι δὲν ἦτο ὀρθὸν κατὰ τὰς ἡμέρας κατὰ τὰς ὁποίας «ὁ Κύριος εἰς τὸν σωτήριον ὑπὲρ ἡμῶν ἀπήρχετο θάνατον» διὰ νὰ χαρίσῃ τὴν ἐλευθερίαν εἰς τὸν κόσμον νὰ κρατοῦνται ἄνθρωποι εἰς τὰς φυλακάς.

Ὅπως εἴπαμε ὁ ἑορτασμὸς ἤρχιζε ἀπὸ τὴν Κυριακὴν τῶν Βαΐων. Κατὰ τὸν Κουροπαλάτον ἡ τελετὴ τῶν Βαΐων ἐγίνετο κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον. Ἀπὸ τοῦ κελλίου τοῦ αὐτοκράτορος μέχρι τῆς εἰσόδου τῆς ἐκκλησίας ὁ δρόμος ὅλος ἐκαλύπτετο μὲ φύλλα δάφνης. Μὲ φύλλα καὶ κλάδους δάφνης, μυρτιῶν καὶ ἐλαιῶν ἐκαλύπτοντο ὅλοι οἱ στῦλοι καὶ τὰ δένδρα τῆς διαδρομῆς. Μόλις ἀρχίζει ὁ ὄρθρος εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἀπὸ τὴν εἴσοδον τοῦ κελλίου ἐμφανίζεται ὁ αὐτοκράτωρ. Δὲν φέρει μεγάλην στολὴν οὔτε αὐτὸς οὔτε οἱ ἄρχοντες ποὺ τὸν ἀκολουθοῦν. Ὅλοι οἱ τουρμάχαι καὶ οἱ σχολάριοι καὶ οἱ σπαθαροκανδιδᾶτοι, ὅλοι ἀλλάσσουν τὴν στολήν των καὶ φοροῦν «ἀπέριττον καὶ πενιχρὰν» στολήν. Ὁ βασιλεὺς φορεῖ τὸ στέμμα καὶ ἁπλοῦν σάκκον. Εἰς τὴν δεξιάν του κρατεῖ σταυρὸν εἰς δὲ τὴν ἀριστεράν του τὸ μανδήλιον καὶ κατὰ τὸ ἔθιμον κλάδον ἀκακίας. Ἐμπρὸς ἀπὸ τὸν Βασιλέα βαδίζει ὁ Μέγας Λαμπαδάριος ποὺ κρατεῖ τεραστίαν λαμπάδα καὶ ψάλλει κατευθυνόμενος πρὸς τὴν ἐκκλησίαν τὸ ἰδιόμελον «Ἐξέλθετε Ἔθνη, ἐξέλθετε λαοὶ καὶ θεάσασθε σήμερον τὸν Βασιλέα τῶν οὐρανῶν, εἰς τύπον γὰρ Χριστοῦ τὸ εὐαγγέλιον ἔρχεται». Πίσω ἀπὸ τὸν Βασιλέα ἔρχεται ὁ διάδοχος, ὅστις ἔχει «στέφανον καὶ φιάλην» καὶ ἀκολουθοῦν οἱ δεσπόται, ὁ ἀρχιδιάκονος μετὰ τοῦ εὐαγγελίου, ὁ Πατριάρχης καὶ τέλος πέντε ἱερεῖς ποὺ κρατοῦν ἁγίαν εἰκόνα. Ἡ πομπὴ φθάνει στὴν ἐκκλησία ὅπου ψάλλεται ὁ ὄρθρος καὶ κατόπιν γίνεται ἀμέσως ἡ ἀπόλυσις διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ ὁ Βασιλεὺς μὲ τὴν αὐτὴν πομπὴν εἰς τὸ κελλί. Μόλις ὁ Βασιλεὺς εἰσήρχετο εἰς τὸ κελλὶ ἕνα μικρὸ παιδὶ ἐνεφανίζετο εἰς τὸν «περίπατον» ὅπου ἦσαν τὰ φύλλα τῆς δάφνης καὶ ἥρπαζε ἕνα κλάδον. Ἦταν κι' αὐτὸ μιὰ συμβολικὴ χειρονομία, γιατὶ ἐσήμαινεν ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἐπιτρέπει εἰς τοὺς ὑπηκόους του νὰ πάρουν τοὺς ἁγίους πλέον κλάδους. Ὅλος ὁ λαὸς τότε ἅρπαζε ἀπὸ κάτω καὶ ἀπὸ τοὺς στύλους τοὺς κλάδους καὶ δι' ὀλίγα λεπτὰ ὁ «περίπατος» ἐξεκαθαρίζετο τελείως.

Ἀποκαθήλωσις: Ἐκ τῶν τοιχογραφιῶν τοῦ ναοῦ τῆς Περιβλέπτου ἐν Μυστρᾷ.

∴

Ἀπὸ τὴν Μεγάλην Ἑβδομάδα ἐπανηγυρίζετο ἰδιαιτέρως ἡ Μεγάλη Πέμπτη ποὺ ἦταν ἀφιερωμένη εἰς τὴν μνήμην τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου καὶ τὴν σύστασιν τοῦ μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας. Ὁ αὐτοκράτωρ τὴν ἡμέραν αὐτὴν θὰ μετελάμβανε τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων μετ' αὐτὸν δὲ καὶ ὅλοι οἱ πιστοί. Ἐπίσης ἐγίνετο τὴν ἰδίαν ἡμέραν καὶ ἡ ἑορτὴ τοῦ «Νιπτῆρος», ὡς συμβολικὴ παράστασις τῆς καθάρσεως τῶν μελλόντων νὰ κοινωνήσουν τῶν μυστηρίων τῆς Θείας Εὐχαριστίας.

Ἐκεῖ ὅμως ὅπου ἡ τελετὴ αὐτὴ εἶχε μεγαλυτέραν σημασίαν ἦταν τὸ Παλάτιον. Εἰς αὐτὸ ἀπὸ τῆς πρωίας ὡδηγοῦντο δώδεκα πτωχοὶ τῶν ὁποίων τοὺς πόδας ἔνιπτε, πρὸ τῆς θείας λειτουργίας, μόνος ὁ αὐτοκράτωρ.

Ἡ ἑπομένη ἡμέρα ἡ Μεγάλη Παρασκευὴ διεκρίνετο ἀπὸ τὰς ἄλλας ἑορτὰς ἀπὸ τὴν ἀποχὴν ἀπὸ κάθε ἑορταστικὴν φαιδρότητα καὶ ἀπὸ τὴν αὐστηροτάτην νηστείαν. Ἕνα γενικὸν πένθος κατελάμβανε τὴν Βασιλεύουσαν. Καμμία κίνησις οὐδαμοῦ. Οἱ περισσότεροι μάλιστα ἔφευγαν ἀπὸ τὴν πόλιν καὶ εὑρίσκοντο δι' ὅλης σχεδὸν τῆς ἡμέρας εἰς τὰ κοιμητήρια, ὅπου τὸ πένθος ἦταν περισσότερον ἐκφραστικό.

Τὸ τέλος τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος ἀπετέλει ἡ ἡμέρα τοῦ Μεγάλου Σαββάτου. Ἡ νηστεία ἐξακολουθοῦσε καὶ αὐτὴν τὴν ἡμέρα μὲ τὴν ἰδία αὐστηρότητα τῆς Παρασκευῆς. Τὸ Σάββατο εἰς τὴν ἐκκλησία μετελάμβανε τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων ἡ αὐτοκράτειρα, ἐπηκολούθει δὲ ἡ θεία λειτουργία ποὺ τὴν παρηκολούθει καὶ ὁ Βασιλεύς. Ὅταν δὲ ἐψάλλετο τὸ «Ἀνάστα ὁ Θεὸς κρίνων τὴν γῆν» ὁ Πατριάρχης σκορποῦσε μέσα στὸ ναὸ ἄνθη καὶ φύλλα ἀπὸ δάφνη, ἀρχίζων ἀπὸ τὸ μέρος ποὺ ἦταν ὁ αὐτοκράτωρ.

Τὸ ἑσπέρας τοῦ Μεγάλου Σαββάτου ἡ Βασιλεύουσα διενυκτέρευε καὶ τοῦτο διότι κατὰ παλαιοτάτην παράδοσιν τὴν νύκτα αὐτὴν πρόκειται καὶ πάλιν νὰ ἔλθῃ ὁ Χριστὸς εἰς τὸν κόσμον.

Ἐφωταγωγοῦντο οἱ δρόμοι καὶ τὰ σπίτια, ὅπως λέγουν οἱ χρονικογράφοι. Τῆς διανυκτερεύσεως ταύτης μετεῖχε καὶ ὁ αὐτοκράτωρ καθὼς καὶ ὅλοι οἱ μεγιστᾶνες καὶ οἱ ἄρχοντες οἱ ὁποῖοι ἐπίσης ἀπεῖχον ἀπὸ κάθε τροφὴν μέχρι τῆς δευτέρας ἀλεκτοροφωνίας, δηλαδὴ μέχρι τοῦ μεσονυκτίου.

Τὴν παννυχίδα αὐτὴν περιγράφουν αἱ ἀποστολικαὶ διατάξεις ὡς ἑξῆς: «Τῷ δὲ Σαββάτῳ μέχρις ἀλεκτοροφωνίας ἀγρυπνοῦντες καὶ ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ συναθροιζόμενοι, γρηγορεῖτε προσευχόμενοι καὶ δεόμενοι τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ διανυκτερεύσει ὑμῶν, ἀναγινώσκοντες τὸν νόμον, τοὺς προφήτας, τοὺς ψαλμοὺς μέχρι ἀλεκτρυόνων κραυγῆς καὶ ἀναγνόντες τὸ Εὐαγγέλιον ἐν φόβῳ καὶ τρόμῳ».

Κ. Χ. ΑΓΓ.

ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΑΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

Ὑπὸ Η. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

6. (Συνέχεια)

Ὅταν ἔφτασαν ὁ Βρίγγας καὶ οἱ σύντροφοί του, πολλοὶ ἔστεκαν κιόλας μαζεμένοι στὴ μαρμάρινη ἀποβάθρα καὶ συζητοῦσαν μεγαλόφωνα, ἀρχόντοι καὶ δοῦλοι ἀνάκατα. Ἡ κόκκινη λάμψη τῶν δαδιῶν φώτιζε τὰ πρόσωπα καὶ παιχνίδιζε στ' ἀκίνητα νερά. Πιὸ πέρα ὅμως, ἀπ' ὅπου περίμεναν νὰ προβάλη τέλος πάντων κάτι γιὰ νὰ ξεδιαλύνουν τὴν περιέργεια καὶ τὴν ἀνησυχία τους, ἁπλωνότανε σκοτάδι πηχτὸ κι' ὅλο μυστήριο. Κάπου κάπου μόνο, σὰν ἀστέρια ποὺ κατέβηκαν καὶ περιδιάβαζαν ἀνάμεσα οὐρανοῦ καὶ γῆς, φαινόταν κανένα φῶς ποὺ ἔτρεχε βιαστικὰ ἀπὸ ψαράδικα κι' ἀρχοντικὰ πλεούμενα... Κουρέλια ἀπὸ κουβέντες διάφορες ἔπεσαν στ' αὐτιὰ τοῦ Βρίγγα... Ἄλλοι ἔλεγαν γιὰ τὸν Αὐτοκράτορα σὰ νὰ εἶχε πεθάνει κιόλας καὶ ἱστοροῦσαν περιστατικὰ ἀπὸ τὴ ζωή του, κι' ἄλλοι γιὰ τὰ ἐπακόλουθα ποὺ θὰ εἶχε στὴν ἐσωτερικὴ καὶ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ ἕνα τέτοιο γεγονός.

Ὁ Βρίγγας βρισκότανε σ' ἀπορία τί νὰ κάνη... Νὰ πεταχτῆ μὲ πλεούμενο στὴν ἀπέναντι ὄχτη; Κι' ἂν ὁ Ρωμανὸς γύριζε ἀπ' ἀλλοῦ τὴν ἴδια στιγμή; Στὸ βάθος ὅμως δὲν ἀνησυχοῦσε καθόλου. Ἕνα ἀσήμαντο ἐπεισόδιο δίχως ἄλλο ἀπὸ τὰ συνηθισμένα στὰ κυνήγια τέτοιας λογῆς· παράτολμος καθὼς ἦταν ὁ γιὸς τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Στ' θὰ κιντύνεψε ἴσως, θάπεσε ἀπὸ τ' ἄλογο ποὺ τρόμαξε καθὼς θὰ βρέθηκε ξαφνικὰ μπροστὰ στὸ θηρίο ἢ καὶ θὰ πληγώθηκε... Δὲν ἦταν ἡ πρώτη φορά. Ἀγαποῦσε τὸν ἀθλητισμὸ μὲ μανία καὶ εἶχε τέτοια σωματικὴ δύναμη καὶ ἀντοχὴ ποὺ σὲ μιὰ μέρα κάποτε ἔλαβε μέρος στὶς ἁρματαδρομίες τοῦ Ἱπποδρόμου, δέχτηκε ξένους ἀπεσταλμένους, ἔπαιξε τσιγκάνι[1] τρεῖς ὧρες μὲ ἀρχοντόπουλα τῆς ἀκολουθίας του, σκέφτηκε μὲ τὴ σύγκλητο πάνω σὲ σοβαρὰ ζητήματα τοῦ κράτους καὶ κατὰ τὸ βραδάκι κυνήγησε στὴν ἀπέναντι Ἀσιατικὴ ἀκρογιαλιά. Νέος, βλέπεις, πολὺ νέος ἀκόμα καὶ ἀγαπημένος ἀπὸ τὸν πατέρα του, ἔτσι ποὺ ἔκανε πάντα κεῖνο ποὺ ἤθελε, δὲν ἔμαθε νὰ βάζη χαλινάρι στὶς ὁρμὲς τοῦ κορμιοῦ καὶ τῆς καρδιᾶς του καὶ νὰ τὶς συγκερνᾶ μὲ τὴ φρονιμάδα.

Ὁ Βρίγγας ἀποφάσισε νὰ περιμένη λίγο ἀκόμα.

Ξαφνικὰ μέσα στὸ φωτεινὸ κύκλο ποὺ ἔκαναν τ' ἀναμμένα δαδιὰ στὴν ἀποβάθρα, ἕνα πλεούμενο γλίστρησε ἥσυχα ἥσυχα. Ἀπὸ τὰ χρυσᾶ στολίδια τῆς πρώρας καὶ τὰ κόκκινα πανιά του ποὺ εἶχαν ζωγραφισμένους ἀπάνω δικέφαλους ἀετούς, κατάλαβαν ὅλοι εὐτὺς πὼς ἦταν τὸ αὐτοκρατορικὸ χελάνδιο. Ὁ Βρίγγας ζύγωσε. Οἱ δύο ἀξιωματικοί του ἄνοιξαν θέση ἀνάμεσα στὸ πλῆθος ποὺ σπρώχνονταν περίεργο νὰ δῆ καὶ ν' ἀκούση.

Γιατὶ ἄραγε ἔφτασε χωρὶς φῶτα, αὐτὸ ποὺ συχνὰ ἀστραποβολοῦσε ἀπὸ τὰ κατάρτια ἴσαμε τὸ σκαρί; Ἔτσι δὲν τὸ ἔβλεπαν συχνὰ τὶς καλοκαιρινὲς νύχτες νὰ σκίζη τὰ εἰρηνικὰ νερὰ τοῦ Βοσπόρου καὶ ν' ἀντηχῆ ἀπὸ λαοῦτα καὶ εὔθυμο θόρυβο; Οἱ πολίτες τῆς βασιλεύουσας ἀπὸ τὰ λιακωτά τους, οἱ βιγλάτορες ἀπὸ τὶς ἀψηλὲς κοῖτες τους, ἔλεγαν τότες: «Ὁ Βασιλιᾶς μας κὺρ Ρωμανὸς διασκεδάζει, πολλὰ τὰ ἔτη του!» ἢ «ἡ ὑπεράγια Θεοτόκος ἂς μᾶς βοηθήση νὰ μὴν πληρώσουμε ἀκριβὰ τὰ καμώματα τούτου τοῦ ἀνέμυαλου χαροκόπου ποὺ κάθεται στὸ θρόνο...»

Καὶ ὁ ἴδιος ὁ Βρίγγας μιὰ στιγμὴ ἔνοιωσε νὰ τοῦ σφίγγη τὴν καρδιὰ ἕνα μαῦρο προαίσθημα.

Ὡς τόσο δύο ναῦτες σιωπηλοὶ πήδηξαν ἔξω, μόλις ἡ πρώρα ἄγγιξε μαλακὰ τὰ μαρμάρινα σκαλιὰ τῆς ἐξέδρας καὶ καταπιάστηκαν νὰ δέσουν τοὺς κάβους.

— Ποῦ εἶναι ὁ καραβοκύρης; ρώτησε προστακτικὰ ὁ Βρίγγας.

Ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς δύο ναῦτες ἔδειξε ἀόριστα τὸ σκοτεινὸ κατάστρωμα.

Ἕνα βαρὺ μουρμουρητὸ ἀκούστηκε ἀπὸ τὸ συναγμένο πλῆθος. Δὲ σήκωνε πιὰ ἀμφιβολία...

— Ὄχι μόνο πληγώθηκε ὁ τρισέβαστος μὰ ἴσως καὶ νά... δὲν τολμοῦσαν νὰ τελειώσουν τὴ σκέψη τους.

Μὰ ξαφνικὰ τὸ χελάνδιο πλημμύρισε ἀπὸ φῶτα... Ἀνασηκώθηκαν τὰ βῆλα ἀπὸ τὴ μεγάλη κόκκινη τέντα κι' ἀνάμεσα σὲ δυὸ σειρὲς ἀπὸ νεαροὺς ἀξιωματικοὺς κι' ἀρχοντόπουλα φάνηκε νὰ προχωρῆ ὁ ἴδιος ὁ βασιλιᾶς κὺρ Ρωμανός. Ἡ ὄψη του ἦταν χαρούμενη, πολὺ χαρούμενη. Τὸ ἀθλητικό του ἀνάστημα φάνταζε τρανότερο μέσα στὴ λάμψη τῶν δαδιῶν.

Τὸ πλῆθος ἀπὸ τὴ μεγαλύτερη ἀνησυχία ἔπεσε μονομιᾶς σὲ ἀνεπάντεχη ἔξαλλη χαρά. Γονάτισε... Ζητωκραυγὲς καὶ χαιρετισμοὶ ἀκούστηκαν ὁλοῦθε...

— Δόξα τῷ Θεῷ τῷ σώσαντί σε!

— Φυλάξοι σε εἰς πλῆθος χρόνων ἐν τῇ πορφύρᾳ!

— Σὺν τῇ Αὐγούστᾳ καὶ τοῖς Πορφυρογεννήτοις!

— Χαῖρε, δόξα τῶν Ρωμαίων!

Ἀκόμα καὶ ὁ Βρίγγας ποὺ ὅλα τὰ περνοῦσε ἀπὸ τὸ κόσκινο τῆς λογικῆς καὶ τὰ ζύγιαζε καὶ τὰ ἀξιολογοῦσε ἀπὸ τὴν ὠφέλεια ποὺ μποροῦσε νάχουν, ἔνοιωσε τὰ μάτια του δακρυσμένα.

— Πόσο ἀνησυχήσαμε, Αὔγουστε! εἶπε πλησιάζοντας.

— Ὤ! δὲν ἄξιζε τὸν κόπο, Ἰωσήφ, ν' ἀνησυχήσετε. Ἕνα ἀσήμαντο γρατζούνισμα, εἶπε ἁπλᾶ καὶ πρόσχαρα κατὰ τὴ συνήθειά του ὁ Ρωμανός.

— Ἡ Αὐγούστα...

— Τί κάνει ἡ Αὐγούστα; ρώτησε μ' ἐνδιαφέρον.

— Πρόσταξε νὰ τῆς ἑτοιμάσουν ἕνα χελάνδιο μόλις ἔμαθε πὼς ἔτρεξε δυστύχημα στὴ βασιλεία σου...

Τὸ πρόσωπο τοῦ Ρωμανοῦ ἀστραποβόλησε ἀπὸ χαρά.

— Μόλις κατάφερε ἡ ταπεινότης μου ἐξακολούθησε ὁ Βρίγγας, νὰ τὴν πείσω νὰ μείνη κοντὰ στοὺς Πορφυρογέννητους, γιατὶ αὐτὸ ἀπαιτοῦσε τὸ συμφέρο τοῦ κράτους.

— Ἄχ! Βρίγγα, Βρίγγα... τὸ συμφέρο... Μεριμνᾶς καὶ τυρβάζεις περὶ πολλά.

Ὡς τόσο, ἐξακολούθησε ἀμέσως, σὰ νὰ φοβήθηκε μήπως πικράνη τὸν παρακοιμώμενο μὲ τὰ λόγια του.

— Μποροῦσε νάχη καὶ πολὺ σοβαρὰ ἐπακόλουθα τὸ περιστατικὸ ποὺ μᾶς ἔτυχε. Τ' ἄλογό μου τρόμαξε καὶ τινάχτηκε ἀπάνω, τόσο ἀπότομα, ποὺ δὲν κατάφερα νὰ κρατηθῶ στὴ σέλλα κι' ἔπεσα μπροστὰ στὰ δόντια τοῦ κάπρου...

«Ἀκριβῶς ὅπως τὸ φαντάστηκα» σκέφτηκε ὁ Βρίγγας...

— Σκέψου, Ἰωσήφ, ἐγὼ ὁ καλύτερος καβαλλάρης τῆς αὐτοκρατορίας...

— Ὕστερα ἀπὸ τὸν Δημήτρη Γρηγορᾶ, τρισέβαστε...

Παρατήρησε ἕνας κοντὸς καὶ καμπούρης μὲ πολὺ ὠχρὸ πρόσωπο καὶ ξανθὰ γενάκια ποὺ ἀκολουθοῦσε ἀπὸ κοντὰ τὸ βασιλιᾶ μὲ τόση ἀδιαντρο-

Τ' ἄλογό μου τρόμαξε καὶ τινάχτηκε ἀπάνω.

[1] Ἕνα ἀθλητικὸ παιχνίδι σὰν τὸ σημερινὸ πόλο.

πιὰ ποὺ κιντύνευε νὰ μπλέξῃ τὰ πόδια του ἀνάμεσα στὰ δικά του...

Ὁ Ρωμανὸς στράφηκε.

— Σίμων, Σίμων, εἶπε, εἶσαι πολὺ μοχθηρός. Δὲν τὸ λὲς γιὰ νὰ παινέσῃς τὸ Γρηγορᾶ παρὰ γιατὶ θὲς νὰ μοῦ κινήσῃς τὴ ζήλεια. Ὡς τόσο ἐμεῖς οἱ δυὸ μεθαύριο θὰ λύσουμε τὸ ζήτημα αὐτὸ στὸ Τζιγκανιστήρι...Γρηγορᾶ, ποῦ εἶσαι Γρηγορᾶ; φώναξε...

Ὁ Δημήτρης Γρηγορᾶς ἔτρεξε κοντά του.

Ὁ μοναχογιὸς τοῦ Πρωτοσπαθάρη ἀπὸ τὴ Θεσσαλονίκη εἶναι δεκαοχτὼ χρονῶν πιὰ κι' ὡς τόσο φαντάζει σωστὸς ἄντρας. Δὲν ἔχει τὸ ἀθλητικὸ παράστημα τοῦ Ρωμανοῦ, μὰ εἶναι πιὸ λυγερός, πιὸ δεμένος, σὰ χάλκινο ἄγαλμα... Ξεχωρίζεις τὴν εὐγενικὴ του ράτσα μόλις τὸν ἀντικρύζεις. Στὰ μαῦρα φλογερά του μάτια καθρεφτίζεται ἡ σεμνή, χωρὶς καμμιὰ προσποίηση καὶ σταθερὴ φύση του. Φορᾶ τὴ στολὴ πεντηκοντάρχου τῶν Ἱκανάτων.

Ὁ Βρίγγας πρώτη φορὰ τὸν ἔβλεπε τὸν νεαρὸ ἀξιωματικὸ κι' ὅμως αὐτὸς ὁ τόσο δύσκολος, μὲ τὴν πρώτη ματιὰ ποὺ τοῦ ἔρριξε, ἔμεινε εὐχαριστημένος. Κατάλαβε πὼς ἔχει μπροστά του ἕνα εὐγενικὸ καὶ τίμιο παλληκάρι.

— Ἰωσήφ, εἶπε ὁ Ρωμανός, σ' αὐτὸν ἐδῶ χρωστῶ τὴ ζωή μου. Ἂν δὲν πρόφτανε νὰ περάσῃ πέρα γιὰ πέρα τὸν ἀγριόχοιρο μὲ τὸ κοντάρι του, ἴσα ἴσα τὴ στιγμὴ ποὺ μὲ ἄγγιξε μὲ τὸ βρωμόδοντό του...

— Ὁ ἄρχοντας Βρίγγας τοῦ κάκου θὰ ζητοῦσε τώρα νὰ βρῇ ἕνα τόσο βολικὸ καὶ ἀνοιχτοχέρη ἀφέντη... Χί, χί, χί!

Ἔκοψε πάλι ὁ ἄνθρωπος μὲ τὰ ξανθὰ γενάκια καὶ γέλασε σφυριχτὰ ὅλο χολή. Ἡ σαΐτα αὐτὴ τὴ φορὰ βρῆκε τὸν παρακοιμώμενο. Μ' αὐτὸς ἔκανε πὼς δὲν ἄκουσε καὶ εἶπε μονάχα:

— Ὁ Θεὸς ἔσωσε τὴ βασιλεία σου γιὰ τὸ καλὸ ὅλων μας.

— Σίμων, Σίμων, φώναξε γελῶντας ὁ Ρωμανός, μὴν ἀνοίγῃς λογαριασμοὺς μὲ τὸν παρακοιμώμενο... Πληρώνει πάντα τὰ χρέη του καὶ μὲ τὸ παραπάνω. Πρόσεξε.

— Ἀκριβῶς αὐτὸ σκέφτομαι, Αὔγουστε, πῶς νὰ εὐχαριστήσουμε αὐτὸ τὸ νέο, εἶπε ὁ Βρίγγας κι ἔδειξε τὸ Δημήτρη Γρηγορᾶ.

— Ἐγὼ τὸν ὠνόμασα κιόλας κένταρχο τῆς βασιλικῆς φρουρᾶς. Τοῦ χαρίζω ἀκόμα εἴκοσι νομίσματα χρυσᾶ ἀπὸ τὸ ἰδιαίτερό μου Ταμεῖο γιὰ νὰ διασκεδάσῃ μὲ τοὺς φίλους του στὴν ὑγειά μου... Ἀκόμα τὴ φιλία μου...

— Εἶχα πάντα τὴν ἰδέα πὼς εἶμαι ἄτυχος... Τώρα ὅμως δὲν ἔχω πιὰ καμμιὰ ἀμφιβολία... Εἶπε ὁ Σίμων σιγὰ σὰ νὰ μιλοῦσε μὲ τὸν ἑαυτό του.

— Γιατί; ρώτησε μὲ περιέργεια ὁ Ρωμανός...

— Γιατί; Μὲ ρωτᾶ ἡ βασιλεία σου; Ἂν ἐγὼ λόγου χάρη ἤμουνα κοντά σου κείνη τὴ στιγμή, δὲ θὰ δοκίμαζα τώρα τὴ μεγαλοδωρία σου; Κι ὡς τόσο πάντοτε βρίσκομαι στὸ πλευρό σου, τρισέβαστε, πρόθυμος νὰ σὲ δουλέψω στὸ κάθε τί.

— Αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια, Σίμων... Πάντα βρίσκεσαι μπροστά μου καὶ μόνο ὅταν σὲ χρειάζεται κανεὶς γιὰ κάτι, δὲ σὲ βρίσκει πουθενά.

Μὲ τοῦτα τὰ λόγια ἕνα ἀκράτητο γέλιο ξέσπασε ὁλοῦθε. Ὁ Σίμων δάγκωσε τὰ χείλια του καὶ δὲ μίλησε πιά.

Ἡ νύχτα ἦταν γλυκειά. Ὁ οὐρανὸς γεμᾶτος ἀστέρια φεγγοβολοῦσε. Εἶχαν σβήσει τὰ δαδιὰ καὶ προχωροῦσαν τώρα μέσα ἀπὸ τὰ βασιλικὰ περιβόλια μὲ γοργὸ βῆμα. Τ' ἀγεράκι φυσοῦσε μυρωδᾶτο καὶ δροσερό... Κουνοῦσε τὶς ἀνθισμένες φυλλωσιές, ὄχι ὅμως τόσο ποὺ νὰ ἐμποδίζῃ τ' ἀηδόνια νὰ σκορπίζουν τὸ γλυκό τους κελάδι...

Ὁ Ρωμανὸς ἦταν ἐξαιρετικὰ καλόκεφος. Ἐπίτηδες ἀφῆκε νὰ διαδοθῇ τὸ μικρό του ἀτύχημα στὸ κυνήγι, ἐπίτηδες δὲν ἔστειλε βασιλικὸ μαντατοφόρο γιὰ νὰ ἡσυχάσῃ τὴ γυναῖκα του καὶ τοὺς παλατιανούς.

(Ἀκολουθεῖ)

ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΛΑΥΡΑ

Εἶναι τόσον ὀλίγα τὰ βιβλία τοῦ Ν. Πετιμεζᾶ—Λαύρα καὶ τόσο ξεχωριστὴ ἡ ἐργασία του εἰς τὰ ἑλληνικὰ γράμματα, που νὰ εἶναι δῶρον ἀληθινὸν ἡ ἔκδοσις τοῦ βιβλίου του «Ἕνας Ἔρωτας». Ἀπὸ τὰς στρατιωτικὰς τάξεις προελθὼν καὶ ὁ Λαύρας, ὅπως καὶ ὁ ἄλλος ἐκλεκτὸς ἐργάτης τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας, ὁ ποιητὴς Καρθαῖος, ἔδωσεν εἰς τὸν πεζὸν λόγον καὶ εἰς τὴν ἑλληνικὴν ποίησιν κάτι ἀπὸ τὴν ψυχήν του, ποὺ δὲν πρόκειται νὰ σβήσῃ ὁ χρόνος ἢ οἱαδήποτε ἐξέλιξις τοῦ γραπτοῦ λόγου. Καὶ δὲν θὰ σβήσῃ διότι εἶναι ἡ ἀποκρυστάλλωσις τῆς ὑγείας, τῆς ψυχικῆς ἀνωτερότητος, ἡ ἀληθινὴ λογοτεχνία, ἡ ἀνωτέρα ἔμπνευσις, ἡ σκέψις ποὺ περνᾷ ἀπάνω ἀπὸ τόπον καὶ χρόνον. Τὸ ἔργον τοῦ Λαύρα ἔχει αὐτὸ τὸ κύριον χαρακτηριστικόν: μίαν τρυφερότητα συγκινητικὴν συνδυασμένην μὲ ὀξυτάτην παρατήρησιν καὶ μίαν γλῶσσαν ἡ ὁποία θὰ ἠμποροῦσε νὰ χαρακτηρισθῇ πρότυπος εἰς τὰ νεοελληνικὰ γράμματα. Ἡ φράσις τοῦ Λαύρα δὲν ἔχει θιγῆ ἀπὸ τὸ γλωσσικὸν καὶ μολονότι ὁ ἴδιος «πεπεισμένος» δημοτικιστής, εἰς κανένα βιβλίον του δὲν διαδηλώνει τὴν προσπάθειαν, ποὺ εἶναι καταφανὴς εἰς ἄλλους συγγραφεῖς, νὰ φαίνωνται συνεπεῖς πρὸς τὰς γλωσσικάς των πεποιθήσεις.

Πεζογραφήματα χαρακτηρίζει ὁ ἴδιος ὁ συγγραφεὺς τὰ περιλαμβανόμενα εἰς τὸ βιβλίον του. Πράγματι, διηγήματα μὲ τὴν κυριολεξίαν δὲν θὰ ἠμποροῦσε νὰ εἶναι τὰ δεκαὲξ αὐτὰ λογοτεχνήματα τοῦ βιβλίου. Εἶναι κάτι μεταξὺ διηγήματος καὶ ἐντυπώσεως, κάτι μεταξὺ ψυχολογικῆς ἀναλύσεως καὶ πεζοῦ τραγουδιοῦ, κάτι ὅμως ποὺ ἀφίνει βαθύτατα ἴχνη εἰς τὴν ψυχὴν μετὰ τὸ διάβασμα. Ἴσως διότι ὅλα εἶναι τόσον ἀνθρώπινα καὶ κεντημένα μὲ τὴν μαεστρίαν τοῦ ἀληθινοῦ τεχνίτου εἰς τὸ ἀτλάζι τῆς σκέψεως.

«Η ΗΡΩΪΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ»

Εἰς μίαν νέαν σειρὰν βιβλίων του, κοσμημένων μὲ ἀπειρίαν εἰκόνων, ὁ ἐκδοτικὸς οἶκος Ἰωάννου Σιδέρη ἔδωσε τὸ μυθιστόρημα τοῦ Στεφάνου Ξένου, «Ἡ Ἡρωῒς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως». Τὸ ἔργον ἐπρολόγισε, ὑπεμνημάτισεν, ἀκόμη δὲ καὶ ἐσυγχρόνισε κατὰ τὴν γλῶσσαν ὁ γνωστὸς λόγιος κ. Κώστας Καιροφύλας.

Ἀπὸ τῆς πλευρᾶς, συνεπῶς ταύτης δὲν θὰ εἶχε πολλὰ πράγματα νὰ πῇ κανείς. Ἕνα παλαιὸν κείμενον ἢ πρέπει νὰ ἐπανεκδίδεται ὡς ἔχει καὶ εὑρίσκεται, ἤ, ὅταν ὑφίσταται ἐπεξεργασίαν, νὰ τὴν ὑφίσταται ριζικήν, ὡς αὐτὴ τὴν ὁποίαν ἐφήρμοσεν ὁ κ. Καιροφύλας. Εἰδικώτερον ὅμως διὰ τὸ μυθιστόρημα αὐτό, τὸ ὁποῖον ἐκυκλοφόρησεν ἀφ' ὅτου τὸ πρῶτον ἐξεδόθη εἰς ἀναριθμήτους ἐκδόσεις, θὰ εἶχε πολλὰ πράγματα νὰ παρατηρήσῃ κανείς. Εἶναι τὸ βιβλίον ποὺ ἐδιαβάσθη ὅσον ὀλίγα, ποὺ συνεκίνησεν, ἔφερε τὰ δάκρυα εἰς τὰ μάτια καὶ ἤσκησεν ἐπιρροὴν εἰς ὅλον τὸν Ἑλληνισμόν.

Ὁ Στέφανος Ξένος, τοῦ ὁποίου ἡ ζωὴ ὑπῆρξεν ἕνα ἄλλο μυθιστόρημα, ὑπῆρξε πράγματι ὁ πρῶτος μετὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν μυθιστοριογράφος, εἰς τὴν κυριολεξίαν. Ἄνθρωπος πολιτισμένος, καλλιεργημένος ὅσον ὀλίγοι, ὁ ἐκ Σμύρνης αὐτὸς νεοέλλην, ἠθέλησε νὰ δώσῃ εἰς τὸν ἀναγεννώμενον τόπον τὸν τύπον τοῦ βιβλίου τοῦ Οὐώλτερ Σκώτ, εἰς τὸ ὁποῖον τὸ δραματικὸν ἐνδιαφέρον συνδυάζεται μὲ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἱστορίας. Εἰς τὴν «Ἡρωΐδα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως» ὅλα τὰ μεγάλα γεγονότα τοῦ ἀγῶνος ἐκτυλίσσονται περὶ τοῦ ἥρωος τοῦ τραγικοῦ ἔπους, μὲ παραστατικότητα καὶ μὲ πλήρη προσήλωσιν εἰς τὴν ἀλήθειαν. Ὁ Ξένος μάλιστα βεβαιώνει εἰς πολλὰ σημεῖα τοῦ ἔργου του ὅτι τὰς περιγραφάς του εἶχεν ἀπὸ τὸ στόμα τῶν ἀνθρώπων ποὺ πρωταγωνίστησαν εἰς τὰς μάχας ἢ τὰ γεγονότα καὶ ἔζοῦσαν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του. Ὁπωσδήποτε καὶ αἱ περιγραφαί του καὶ αἱ σκιαγραφίαι τῶν ἡρώων γίνονται μὲ ἐνάργειαν καὶ ἀποδεικνύουν τὸν ἄνθρωπον ὁ ὁποῖος ἤξευρε τί ἤθελε καὶ τί ἐζητοῦσε καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν ἐγράφετο τὸ βιβλίον του. Ὅπως ἐγράφη καὶ ἀνωτέρω, ἂν ὁ «Περιπλανώμενος» καὶ ὁ «Ὁδοιπόρος» ὑπῆρξαν τὰ ἔμμετρα ἔργα ποὺ ἐδιαβάσθησαν ὅσον ὀλίγα ἑλληνικὰ — ἀφοῦ καὶ σήμερα κυκλοφοροῦν εἰς λαϊκὰς ἐκδόσεις — ἡ «Ἡρωῒς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως» ἦτο τὸ ἔργον ποὺ δὲν ὑπῆρξε γωνία τῆς ἑλληνικῆς γῆς εἰς τὴν ὁποίαν νὰ μὴ εἰσέδυσε, τόσον ὥστε ἐπὶ τουρκοκρατίας ν' ἀπαγορεύεται ἡ κυκλοφορία του εἰς τὰ ἀλύτρωτα ἐδάφη. Ἀπὸ τῆς πλευρᾶς ταύτης ἐξήσκησεν ἐπίδρασιν ἡ ὁποία δὲν προσμετρᾶται μὲ λέξεις. Οἱ ἀλύτρωτοι Ἕλληνες εἶχον μὲ τὴν «Ἡρωΐδα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως» τὸ βιβλίον ποὺ τοὺς ἔθελγε, ἀλλὰ καὶ ποὺ τοὺς ἐξησφάλιζε τὴν γνῶσιν τῆς ἱστορίας των. Εἶχαν, κυρίως, τὸ βιβλίον ποὺ ἐδίδασκε τὴν ἱστορίαν χωρὶς νὰ κουράζῃ, ποὺ ἀντιθέτως συνεκέντρωνε τὸ ἀδιάπτωτον ἐνδιαφέρον καὶ τὸν ὡραιότερον πατριωτικὸν παλμόν.

Διὰ τοῦτο καὶ ὁ οἶκος Σιδέρη καὶ ὁ κ. Καιροφύλας εἶναι ἄξιοι συγχαρητηρίων ποὺ ξανάδωσαν εἰς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν ἕνα βιβλίον ποὺ ἤσκησε καὶ δὲν θὰ παύσῃ ν' ἀσκῇ τὴν ὡραιοτέραν πατριωτικὴν συγκίνησιν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

«SOTTO VOCE»

Δὲν εἶναι πολὺς καιρὸς ποὺ ἀπὸ τῆς στήλης ταύτης ἐγράφοντο μερικαὶ γραμμαὶ διὰ τὸ ἔργον ἑνὸς ἄλλου λογοτέχνου, εἰς τὸν ὁποῖον ἁρμόζει — ἂς τὸ τονίσωμεν ἄλλην μίαν φορὰν — κάθε ἔπαινος καὶ κάθε ἐγκώμιον. Διὰ τὸ ἔργον τοῦ Καρθαίου, ἐξ ἀφορμῆς ἑνὸς βιβλίου τῆς κ. Λιλῆς Πατρικίου — Ἰακωβίδου. Πρέπει νὰ ἐπανέλθωμεν, διότι τώρα ὁ ἴδιος ὁ Καρθαῖος μᾶς δίνει εἰς ἕνα τόμον, ὑπὸ τὸν ὑποβλητικὸν τίτλον «Sotto voce», μερικὰ ἀπὸ τὰ τραγούδια ποὺ ἐδημοσίευσεν εἰς τὸν «Νουμᾶν» καὶ εἰς ἄλλα περιοδικὰ ἀπὸ τοῦ 1913. Τί εἶναι οἱ στίχοι αὐτοὶ τοῦ Καρθαίου μᾶς τὸ λέγει ὁ ποιητὴς Μιλτιάδης Μαλακάσης, εἰς ἕνα ποίημά του ποὺ προτάσσεται εἰς τὴν συλλογήν:

Διαβάζοντας δυὸ τελευταῖα σου τραγούδια

Φίλτατε, ἀγαπητὲ Καρθαῖο,
φρέσκο τὸ νέο σου τραγούδι καὶ ὡραῖο,
νοσταλγικό, περίτεχνο, σεμνό,
Μάκόμα παιγνιδιάρικο. — Ἕνα Μάη
λουλουδισμένο μέσα μου σκορπάει.
Μὲ κάποια ἀγκάθια ποὺ κεντοῦν γιὰ νὰ πονῶ.
Πόνος γλυκὸς καὶ πικραμένο χαμογέλιο,
νὰ τὸ τραγούδι σου τὸ τέλειο.

Τί ἄλλα νὰ προσέθετε ὁ ὑποφαινόμενος εἰς ὅσα ἤδη ἐγράφησαν ἀπὸ τῆς στήλης ταύτης διὰ τὸ ἔργον τοῦ πεζογράφου καὶ ποιητοῦ Καρθαίου καὶ εἰς ὅσα λέγει εἰς τὸ τραγούδι του ὁ ποιητὴς Μαλακάσης; Ἴσως μόνον αὐτοὶ οἱ ὀκτὼ στίχοι τοῦ Καρθαίου θὰ ἔλεγαν πολὺ περισσότερα.

ΠΑΤΕΡΑΣ

Τόση γιὰ σένα Βιόλα μου, εἶν' ἡ ἀγάπη μου,
ποὺ καυτερὸ μὲ διαπερνάει βελόνι
σὰ συλλογιέμαι σὲ ποιὰ μέρη σ' ἔφερα
καὶ σὲ ποιὰ μέρη θὰ σ' ἀφήσω μόνη.

Κι' εἶναι, σὰ συλλογιέμαι, τόση ἡ ἀγάπη μου
γιὰ σένα, ποὺ ἡ ὑποψία μου γίνεται ἴση,
εἴτε σκφτῶ τὸ μισεμό μου σύντομο,
εἴτε σκεφτῶ πὼς ἴσως θὰ χρονίσῃ.

Χρ. Ἀγγελ.

Η ΠΟΡΦΥΡΑ ΚΑΙ ΤΑ ΒΑΪΑ

Οι ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἐστόλιζαν μὲ στέφανον ἀπὸ δάφνην ἢ ἀπὸ ἀγριελιὲς τὸν νικητήν. Ἀλλὰ καὶ οἱ ἴδιοι, ὅταν προσέφεραν θυσίας ἔφεραν στέφανον. Καὶ εἰς τὰς διασκεδάσεις ἐστεφανηφόρουν

Καὶ σήμερα στεφανώνομε τοὺς νικητάς. Καὶ τὰ σύμβολα τοῦ γάμου εἶναι στέφανα. Ἀλλὰ ὅσον ἀνατρέχομεν εἰς τὴν παλαιοτέραν ἐποχήν, τόσον βλέπομε τὴν χρησιμοποίησιν τῶν στεφάνων γενικωτέραν.

Τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν λοιπόν, τὸν ἐστεφάνωσαν οἱ στρατιῶται οἱ Ρωμαῖοι. Ἀλλὰ ἦτο ἀκάνθινον τὸ στέφανον, διότι τὸ εἶχαν κάνει οἱ στρατιῶται ἀπὸ εἰρωνείαν. Ἐπειδὴ δὲ οἱ βασιλεῖς περιεβάλλοντο καὶ πορφύραν, τοῦ ἔβαλαν ψεύτικο, δηλαδὴ πρόστυχο πορφυροῦν ἢ κόκκινο φόρεμα. Καὶ λέγει ὁ ψαλμὸς «ψευδῆ πορφύραν περιβάλλεται ὁ περιβάλλων τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις».

Ἐφόρουν οἱ βασιλεῖς καὶ οἱ μεγάλοι ἄρχοντες κόκκινα πολύτιμα φορέματα βαμμένα ἀπὸ πορφύραν.

Εἶναι κοχύλια θαλάσσια αἱ πορφύραι. Λέγονται ἀπὸ τοὺς θαλασσινοὺς ὡς σήμερα πορφύρα ἢ πόρφυρας. Ἔχουν ἕνα γλυκύτατο κόκκινο πρὸς τὸ βυσσινὶ ὑγρό, τὸ ὁποῖον ἔβγαζαν οἱ ἀρχαῖοι, ἀφοῦ ἔσπαζαν τὰ κοχύλια. Ἄφηναν τὸ ὑγρὸ καὶ ὑφίστατο ζύμωσιν. Ὅσῳ ἐπερνοῦσαν τὰ χρόνια, τόσῳ ἡ ὑγρὰ πορφύρα ποὺ ἐφυλάσσετο εἰς πολύτιμα ἀγγεῖα, ἀπέκτα μεγαλειτέραν βαφικὴν δύναμιν. Ὑπῆρχαν πορφύραι μέχρι τριακοσίων ἐτῶν καὶ ἐπωλοῦντο ἀκριβώτερα ἀπὸ ἴσο βάρος χρυσοῦ. Εἰς πολλὰ νησιὰ μας καὶ παράλια, βρίσκονται ἀκόμη σωροὶ ἀπὸ κοχύλια πορφύρας ποὺ εἶχαν ψαρευθῆ πρὸ χιλιάδων ἐτῶν.

Τὸ πορφυροῦν λοιπὸν χρῶμα προέρχεται ἀπὸ ὡρισμένο εἶδος θαλασσινοῦ κοχυλιοῦ. Εἶναι σχεδὸν σὰν νὰ εἰποῦμε τὸ αἷμά των. Ὑπάρχουν καὶ ἄλλα μεγάλα, τεράστια κοχύλια ποὺ λέγονται μπουροῦδες. Αὐτὰ τὰ τρυποῦν εἰς τὴν μύτη καὶ σφυρίζουν οἱ ναυτικοί. Τὴν παλαιὰν ἐποχὴν ἐσφύριζαν μὲ αὐτὰ ὅταν ἔφθαναν τὰ πλοῖα καὶ ὅταν ἔφευγαν. Σιγὰ-σιγά, ὅταν ἦρθε καὶ ἐχρησιμοποιήθη ὁ ἀτμός, ἀντικατεστάθησαν τὰ κοχύλια μὲ τὰς σειρῆνας ἀπὸ τὸν ἀτμόν. Μερικοὶ ναυτικοὶ χρησιμοποιοῦν ἀκόμη τὶς μπουροῦδες.

Εἶναι σχεδὸν ἡ ἰδία λέξις μπουροῦ καὶ πορφύρα.

Καὶ τὸ καλάμι ποὺ ἔδωσαν οἱ στρατιῶται εἰς τὸν Χριστό, ἦτο ἀντὶ τοῦ σκήπτρου. Σκῆπτρον σημαίνει τὴν ράβδον. Ἐπειδὴ οἱ ἀρχηγοὶ τῶν λαῶν ἐκράτουν ράβδον, δι' αὐτὸ κατέληξε σιγά-σιγὰ τὸ σκῆπτρον νὰ εἶναι πολυτελὴς ράβδος ποὺ ἔφεραν οἱ βασιλεῖς. Ἐλέγετο καὶ σκῆπτον. Τὸ ἐκράτουν καὶ οἱ ἄρχοντες, καὶ οἱ δικασταί, καὶ οἱ κήρυκες, καὶ οἱ ποιηταὶ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς. Ἦτο δεῖγμα ἐξουσίας. Λέγουν καὶ σήμερα «κατέχει τὰ σκῆπτρα». Δηλαδὴ ἔχει δύναμιν ἢ ἐξουσίαν ἢ πρωτεύει.

Φαίνεται ὅτι αὐτὸ προῆλθεν ἀπὸ τοὺς ποιμένας ποὺ ἐχρειάζοντο τὴν ράβδον διὰ νὰ περπατοῦν εἰς τὰ βραχώδη μέρη καὶ διὰ νὰ πιάνουν τὰ γιδοπρόβατα. Τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὅμως πρὸς εἰρωνείαν τοῦ ἔδωσαν σκῆπτρον ἀπὸ καλάμι. Εἶναι λοιπὸν ἀπὸ τὴν παλαιοτάτην ἐποχὴν ὡς σήμερα τὰ ἴδια πράγματα καὶ αἱ ἴδιαι συνήθειαι. Τὸ πορφυροῦν χρῶμα διετηρήθη εἰς τὰς ἐπωμίδας τῶν ἀξιωματικῶν. Ἀλλὰ αἱ στολαὶ ἐκστρατείας δὲν ἔχουν τώρα αὐτὸ τὸ χρῶμα, διότι τὸ κόκκινο κτυπᾷ εὔκολα εἰς τὸ μάτι καὶ διακρίνεται αὐτὸς ποὺ τὸ φέρει ἀπὸ τὸν ἐχθρόν. Ἐφόρουν δὲ καὶ ὀλίγον κόκκινο καὶ οἱ στρατιῶται εἰς τὸ περιλαίμιον καὶ εἰς τὰς ἐπωμίδας.

Ὁ στολισμὸς μὲ κλάδους ἀπὸ δάφνην καὶ ἀπὸ μυρσίνας ποὺ γίνεται τὴν ἑορτὴν τῶν Βαΐων, εἶναι ὅπως καὶ ἡ στεφανηφορία πανηγυρικὴ ἐκδήλωσις. Ὑπάρχει ἡ ἔκφρασις «Ἔλαβε τὴν δάφνην». Δηλαδὴ ἐνίκησεν ἢ διεκρίθη. Καὶ ὅταν γυρίσῃ κανεὶς ἀπὸ μίαν ἐκστρατείαν νικητής, λέγομε «ἐπέστρεψε δαφνοστεφής».

Ἡ εἴσοδος τοῦ Χριστοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα τὴν ἡμέραν τῶν Βαΐων ἦτο πανηγυρική. Τοῦ ἔρριπταν κλαδιὰ ἀπὸ δάφνας καὶ μυρσίνας οἱ καλοὶ ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ, ποὺ τὸν ἐπίστευαν. Αὐτὸ εἶδαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι καὶ διέβαλαν τὸν Χριστὸν εἰς τοὺς Ρωμαίους οἱ ὁποῖοι τότε ἦσαν κοσμοκράτορες καὶ εἶχαν καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ὁ Χριστὸς ὡδηγήθη εἰς τὸ μαρτύριον. Ἡμεῖς διατηροῦμεν τὰ παλαιὰ ἐκεῖνα γεγονότα, καὶ τὴν ἡμέραν τῶν Βαΐων αἱ ἐκκλησίαι στολίζονται μὲ βάγια καὶ μοιράζονται βάγια ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς, ὅλην δὲ τὴν Μεγάλην Ἑβδομάδα γίνεται θρησκευτικὴ συγκινητικωτάτη ἀναπαράστασις τῶν θείων παθῶν.

Κ. Φαλτάϊτς

Η ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

Τὸ πρῶτον ἑλληνικὸν γραμματόσημον.

Η πρώτη σειρὰ γραμματοσήμων στὴν Ἑλλάδα ἐκυκλοφορήθη τὴν 1ην Ὀκτωβρίου τοῦ 1861. Τὰ γραμματόσημα αὐτὰ εἶναι τὰ λεγόμενα «Παρισινοῦ Τύπου».

Τὰ γραμματόσημα ταῦτα ἐχαράχθησαν ἀπὸ τὸν Διευθυντὴν τοῦ Νομισματοκοπείου Παρισίων γνωστὸν καλλιτέχνην Μπάρ, καὶ ἐτυπώθησαν ἐκεῖ, ὁπόθεν ἐστάλησαν μαζὶ μὲ τὰ φύλλα τῶν γραμματοσήμων καὶ αἱ πλάκες, τὰ χρώματα τῆς μελάνης καὶ ὁ χάρτης.

Εὐτυχῶς ἀνευρέθησαν πρὸ ἐτῶν αἱ πλάκες αὗται εἰς τὸ Ἐθνικὸν Τυπογραφεῖον καὶ θὰ εἶναι τὸ καλλίτερον στόλισμα τοῦ Ταχυδρομικοῦ μας Μουσείου, τὸ ὁποῖον θὰ ἱδρυθῇ προσεχῶς.

Μὲ τὰς ἰδίας πλάκας ἐξετυπώθησαν ἐν Ἀθήναις ὅλα τὰ γραμματόσημα ἐπὶ μίαν εἰκοσαετίαν μέχρι τῆς ἐμφανίσεως τῶν γραμματοσήμων μὲ τὴν μικρὰν κεφαλὴν τοῦ Ἑρμοῦ, ἐν ᾧ ἡ πρώτη ἔκδοσις καλεῖται συνήθως σειρὰ τῆς μεγάλης κεφαλῆς τοῦ Ἑρμοῦ, ἐκ τῆς ὁποίας ξεχωρίζει ἡ ἐκτυπωθεῖσα εἰς τὸ Παρίσι, ἥτις εἶναι ἡ πλέον καλλιτεχνικὴ σειρὰ γραμματοσήμων ὅλου τοῦ κόσμου.

Εἰς ἕνα διαγωνισμὸν Βελγικοῦ περιοδικοῦ πρὸ ἐτῶν, περὶ τοῦ ὡραιοτέρου γραμματοσήμου, τὰς περισσοτέρους ψήφους ἔλαβε τὸ 5λεπτον τῆς Παρισινῆς αὐτῆς σειρᾶς, ἀσφράγιστον.

• • •

Μόλις ἐνεφανίσθησαν τὰ πρῶτα γραμματόσημα εἰς τὸν κόσμον, ἤρχισε καὶ ἡ συλλογὴ αὐτῶν, ἀπὸ περιέργειαν ἀρχικῶς, καὶ ἔπειτα ἀπὸ ἓν ἁπλοῦν θέλγητρον.

Ὅσον ὅμως τὰ διάφορα Κράτη ἤρχισαν τότε νὰ ἐκδίδουν γραμματόσημα τόσον οἱ συλλέκται αὐτῶν ηὔξανον. Καὶ μαζὶ μὲ τὰ γραμματόσημα τῆς Πατρίδος των συνέλεγον καὶ ξένα. Διὰ τὴν συλλογὴν αὐτῶν ἤρχοντο εἰς ἀλληλογραφίαν μὲ γνωστούς των, φίλους των, ἢ συναδέλφους των εἰς τὸ ἐμπόριον, καὶ ἔτσι μικρὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἐδημιουργήθη ἡ τάξις τῶν συλλεκτῶν τοῦ γραμματοσήμου, οἱ ὁποῖοι κατ' ἀρχὰς προσεπάθουν πῶς ν' αὐξάνουν τὸν ἀριθμὸν τῶν γραμματοσήμων τῆς συλλογῆς των, ἀδιαφοροῦντες διὰ τὴν ποιότητα τοῦ γραμματοσήμου. Μαζὶ μὲ τοὺς συλλέκτας αὐτοὺς καὶ τὰς συλλογάς των ἐδημιουργήθη καὶ τὸ ἐμπόριον τῶν γραμματοσήμων, ἐτυπώθησαν οἱ πρῶτοι κατάλογοι τῶν ἐκδοθέντων γραμματοσήμων, μὲ τὴν ἐμπορικὴν τιμὴν ἑκάστου ποὺ εὑρίσκοντο εἰς τὸ ἐμπόριον, καὶ σήμερον, ὁπότε οἱ συλλέκται μετροῦνται εἰς ἑκατομμύρια ὁλόκληρα (ἐκτὸς τῶν μικρῶν μαθητῶν), ἔχομεν εἰδικοὺς τοιούτους καταλόγους εἰς κάθε Κράτος, καταστήματα μὲ κεφάλαια κολοσσιαῖα διὰ τὸ τοιοῦτον ἐμπόριον, καὶ ἀπέραντα ἐργοστάσια ἀσχολούμενα μὲ κατασκευὴν συλλογῶν καὶ παντὸς εἴδους ὑλικοῦ διὰ τοὺς συλλέκτας.

Διὰ τὸ γραμματόσημον καὶ κυρίως διὰ τὴν ἐμφάνισιν αὐτοῦ ἐνδιαφέρονται ἤδη ὅλα τὰ Κράτη, τὰ ὁποῖα ἔχουσι καὶ ἰδιόκτητα τυπογραφεῖα καὶ καλλιτεχνικὰς τυπογραφικὰς ἐγκαταστάσεις. Φροντίζουσιν ὥστε εἰς αὐτὰ ν' ἀπεικονίζωσιν ὄχι μόνον ἱστορικὰ πρόσωπα, ἔργα τέχνης, ἀλλὰ καὶ τοποθεσίας ἀρχαιολογικὰς καὶ τουριστικάς, ὥστε νὰ προκαλῶσι τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ξένων διὰ νὰ τὰ ἐπισκεφθοῦν.

Τὸ πρῶτον γραμματόσημον τοῦ κόσμου.

Ἡ ἐκτύπωσίς των γίνεται καλλιτεχνική, ἡ ἐκλογὴ τῆς ἀπεικονίσεως ἀρίστη, ἡ χάραξις εἰς τὰς πλάκας ἐπιστημονική, καὶ τὸ γραμματόσημον ἐκ τοῦ τυπογραφείου παρουσιάζεται ἀληθινὸν κομψοτέχνημα, ἕτοιμον νὰ στολίσῃ μίαν πινακοθήκην.

Καὶ πινακοθήκη, πραγματική, μὲ τὰ ἀνάλογα διὰ τὸ Γραμματόσημον πλαίσια εἶναι ἡ συλλογή, δηλ. τὸ λεύκωμα εἰς τὸ ὁποῖον ἐπικολλῶνται τὰ γραμματόσημα ὑπὸ τοῦ συλλέκτου.

Τὸ τηλεγράφημα τοῦ Κ.Ε.Ν. πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν εἰς ἀπάντησιν τῆς Εὐαρεσκείας Του διὰ τὴν ἄψογον ἐκτέλεσιν τῶν Ἑορτῶν τῆς 25ης Μαρτίου.

Διερμηνεύων τὰ αἰσθήματα τῶν στελεχῶν, τῶν Φαλαγγιτῶν, τῶν Φαλαγγιτισσῶν, τῶν Σκαπανέων καὶ τῶν Σκαπανισσῶν Ε. Ο. Ν. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ἀναφέρω ὑμῖν εὐλαβῶς ὅτι βαθύτατα συναισθανόμενοι τὴν ὑψίστην τιμήν, ἥτις προσεγένετο εἰς ἡμᾶς διὰ τῆς ὑμετέρας εὐαρεσκείας, ἀποτελούσης ὑπερτάτην ἠθικὴν ἱκανοποίησιν καὶ ἀνυπέρβλητον κίνητρον πρὸς μείζονα καὶ ἀπεριόριστον ἔντασιν τῆς προσπαθείας ἁπάντων τῶν συναγωνιστῶν καὶ συναγωνιστριῶν, βεβαιοῦμεν ὑμᾶς, τὸν ἀρχηγὸν καὶ πατέρα τῆς Ε. Ο. Ν., ὅτι ἡ ὑπερτάτη ἐπιδίωξις ὅλων μας εἶναι ὅπως ἐν παντὶ καὶ πάντοτε ἀνταποκριθῶμεν μὲ πληρότητα εἰς πᾶσαν ὑμῶν προσδοκίαν.

Χάρις εἰς τὴν ἀπόλυτον πίστιν, ἣν ὑμεῖς ἐνεπνεύσατε εἰς πάντας τοὺς Συναγωνιστὰς καὶ Συναγωνιστρίας καὶ χάρις εἰς τὴν ζωογόνον πνοήν σας καὶ τὴν φωτεινὴν καθοδήγησίν σας ἐγγυώμεθα διὰ μίαν ἀκόμη φοράν, ὡς φορεῖς τῆς 4ης Αὐγούστου, τὴν συνέχισιν τοῦ ἀγῶνος ἀξίαν τῆς ἀποστολῆς εἰς ἣν μᾶς ἐκάματε τὴν τιμὴν νὰ μᾶς τάξητε μὲ καθημερινῶς ἐνισχυομένην τὴν ἀγωνιστικὴν διάθεσιν καὶ ἀπόλυτον πίστιν πρὸς ὑμᾶς καὶ πρὸς τὴν ἰδεολογίαν μας καὶ τυφλὴν ἀφοσίωσιν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος.

Παρακαλῶν ὅπως δεχθῆτε τὴν ἔκφρασιν τῆς ἀπολύτου πίστεως καὶ τῆς βαθυτάτης ἀφοσιώσεως.

Διατελῶ εὐπειθέστατος

ΑΛΕΞ. Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

Κυβερν. Ἐπίτροπος Νεολαίας

Η ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

Ἀλέξανδρον Κανελλόπουλον

Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον Ε. Ο. Ν.

Ἐνταῦθα

Εὐχαριστῶ θερμῶς ὑμέτερον τηλεγράφημα. Ἔχω χάρις εἰς Ε. Ο. Ν. ἀπόλυτον πίστιν διὰ τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδος. Ἐνθουσιασμὸς καὶ φρονήματα Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν, Σκαπανέων καὶ Σκαπανισσῶν εἶναι ἡ καλλιτέρα ἀπόδειξις ὅτι ἡ ἐπερχομένη γενεὰ θὰ συνεχίσῃ τὸ ἔργον ἡμῶν καὶ θὰ ἐξασφαλίσῃ τὸ μέλλον τῆς Πατρίδος. Εὐχαριστῶ αἰσθήματα πίστεως καὶ ἀφοσιώσεως.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ

Πρόεδρος Κυβερνήσεως

Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς Ε. Ο. Ν.

1) Τὸ πατρογονικ
στὰ Κουντουρά
2) Ε.Ο.Ν. "Υδρας
3) Μηχανοκίνητον
ρίνης.
4) Τὸ Ἐπιτελεῖον
"Υδρας.
5) Φαλαγγίτισσες
6) Ὁ Κ.Ε.Ν κ. Ἀ
ομιλῶν μὲ Ἐπ

...ό σπίτι τοῦ Ἀρχηγοῦ
...τα τῆς Κεφαλληνίας.
...κατὰ τὴν 25ην Μαρτίου.
... Τάγμα Ε.Ο.Ν. Κατε-

... τοῦ 5ου Ὑποτομέως

... Ἀργοστολίου.
...λ. Κανελλόπουλος συν-
...ιτελεῖς τῆς Ε.Ο.Ν.

ΣΚΑΠΑΝΑΚΙΑ ΑΠ' ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1) Βασιλάκης Βογιατζής. 2) Μάκης Πετκίδης. 3) Άθαν. Μορφόπουλος. 4) Βαρβάρα Κουτσογιώργη. 5) Τάκης Ζαφειρίου. 6) Γιώργος Κώτσης. 7) Λάμπρος Κατσιμάδης. 8) Κωστάκης Κατσασίνης

1

2

3

4

5

6

7

8

Ε'.

ΤΙΤΑΝΟΜΑΧΙΑ

Ὁ Ἐλευθερωτὴς Δίας, ἑνωμένος τώρα μὲ τοὺς ἀδελφούς του, προετοιμάζεται γιὰ τὸν μεγάλον ἀγῶνα ἐναντίον τῶν Τιτάνων, ποὺ θὰ κρατήσῃ ἀνάστατη τὴν Οἰκουμένη γιὰ δέκα χρόνια. Ὁ ἀγώνας αὐτὸς θὰ εἶναι τραχὺς καὶ δύσκολος γιὰ τὸν Δία. Οἱ ἐχθροί του εἶναι πολλοὶ καὶ κυριαρχοῦν σ' ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ κόσμου. Ὁ Κρόνος πάνω ἀπ' ὅλους εἶναι ἐκδικητικὸς καὶ ἄγριος καὶ τὰ παλάτια του εἶναι ἀπόρθητα. Γι' αὐτὸ ὁ Δίας προτιμᾷ νὰ μεταφέρῃ τὸν ἀγῶνα πάνω στὶς ψηλὲς κορυφὲς τῆς γῆς ποὺ τὴν ἐγνώρισε καὶ τὴν ἀγάπησε.

Ἀπάνω στὴν τρανὴ κορυφὴ τοῦ Ὀλύμπου, ποὺ ξεπερνᾷ τὰ σύννεφα καὶ λάμπει χιονισμένη στὸν αἰθέρα, ἀπάνω στοὺς γυμνοὺς ἄγριους βράχους ποὺ δὲν ἀκοῦν τοῦ ἀνθρώπου τὴ λαλιά, μήτε τοῦ ζώου τὴ βραχνὴ φωνή, ἀλλὰ μονάχα τοῦ ἀητοῦ γνωρίζουν τὸ φτερούγισμα νὰ σχίζῃ, ξαφνικὸ κι' ἀνάλαφρο, τῆς γαλανῆς ἀβύσσου τὸν ἀγέρα, ἔστησε ὁ ἐρίγδουπος Ζεὺς τὸν ἱερό του θρόνο καὶ γύρω του θεμέλιωσε τὰ ξακουστὰ Ὀλύμπια δώματα.

Στὴν ἄγρια αὐτὴ πάλη τῶν Θεῶν καὶ τῶν Τιτάνων τ' ἀπόκληρα τέκνα τοῦ Κρόνου προσπαθοῦν νὰ πάρουν τὸ σκῆπτρο τῆς Ἐξουσίας ἀπὸ τὸ χέρι του καὶ νὰ τὸ προσφέρουν στὸν Δία.

Ὁ Κρόνος ἔπαψε πιὰ νὰ ἐκπροσωπῇ τὴν πρόοδο καὶ τὴν ἐξέλιξι. Τὰ τελευταῖα χρόνια τῆς βασιλείας του τὸν δείχνουν σκληρὸ καὶ ἀντιδραστικὸ Δυνάστη τῆς Δημιουργίας, ἐνῷ ἀπέναντί του ὀρθώνεται ὁ νέος Θεός, στοχαστικὸς καὶ γαλήνιος, ὡπλισμένος μὲ φρόνησι καὶ θάρρος.

Αὐτὸς μονάχα θὰ μπορέσῃ νὰ ἐπιβάλῃ τὴν ὁριστικὴ γαλήνη στὴν Οἰκουμένη, νὰ δαμάσῃ τὶς ἀλόγιστες δυνάμεις ποὺ ὑπονομεύουν τὴν εὐρυθμία τοῦ κόσμου καὶ νὰ ἀναδειχθῇ ὁ ἀνακαινιστὴς τῆς Δημιουργίας.

Οἱ Τιτᾶνες ὁρμοῦν πρῶτοι κατὰ τῶν Ὀλυμπίων, ἔχοντας ὁρμητήριό τους τὴν ψηλοκόρυφη Ὄρθρυ. Δὲν εἶναι ὅμως ὅλοι οἱ Τιτᾶνες καὶ οἱ Τιτανίδες ἀντίπαλοι τῶν Θεῶν. Ἡ Ρέα ἐξακολουθεῖ νὰ βοηθῇ καὶ νὰ προστατεύῃ τὸν Δία. Ὁ Τιτὰν Ὠκεανὸς τὸν ἐνισχύει μὲ τὶς σοφὲς συμβουλές του. Δυὸ ἀκόμη Τιτανίδες, ἡ Θέμις καὶ ἡ Μνημοσύνη, συμμαχοῦνε μὲ τὸν Δία καὶ γίνονται κατόπιν σύζυγοί του.

Ἡ ἀποστασία αὐτὴ τῆς Θέμιδος καὶ τῆς Μνημοσύνης ἀπ' τὴν ἐχθρικὴ παράταξι τῶν Τιτάνων καὶ ἡ συμμαχία μὲ τοὺς Θεοὺς δείχνει πῶς ὁ πάνσοφος καὶ παντεπόπτης Ζεὺς δὲν θέλησε στὸν ἀγῶνά του ἐναντίον τῶν Τιτάνων νὰ καταστρέψῃ καὶ νὰ ἐξαφανίσῃ ὅλες τὶς δυνάμεις τῆς φύσεως ποὺ αὐτοὶ συμβολίζουν, ἀλλὰ μονάχα ἐκεῖνες ποὺ ὄντας ἀτίθασες καὶ βίαιες καὶ καταστρεπτικὲς ἀπειλοῦσαν νὰ ξαναρρίξουν τὸν ἀρτιγέννητο κόσμο στὸ ἀρχέγονο χάος. Καὶ τοῦτο δὲν μπορεῖ νὰ τὸ πράξῃ παρὰ ἀντιτάσσοντας στὶς πανίσχυρες φυσικὲς δυνάμεις ἄλλες δυνάμεις, ὄχι λιγώτερο ἰσχυρές.

Γι' αὐτὸ ἑνώνεται μὲ τὴν Θέμιδα καὶ συμμαχεῖ μὲ τὴν Μνημοσύνη ποὺ δὲν ἐκπροσωποῦν, ὅπως οἱ ὑπόλοιποι Τιτᾶνες, τὶς ἄλογες καὶ ἀρχέγονες δυνάμεις τοῦ Σύμπαντος, ἀλλὰ εἶναι σύμβολα ἰδεῶν καὶ ἠθικῶν ἀρχῶν προωρισμένων νὰ θεμελιώσουν τὴ νέα τάξι τῶν πραγμάτων. Γιατὶ ἡ Θέμις εἶναι ἡ ἰδέα τῆς τάξεως καὶ τοῦ νόμου καὶ ἡ Μνημοσύνη εἶναι ἡ ἱστορικὴ ἀνάμνησι τοῦ παρελθόντος, ποὺ μᾶς δίνει τὴν ἀντίληψι τῆς διαρκείας, τῆς συνεχείας, τῆς προόδου.

Αὐτοὺς λοιπὸν ἔχοντας συμμάχους ὁ νεφεληγερέτης Ζεύς, ἀντιστέκεται στὶς ὁρμητικὲς ἐπιθέσεις τῶν Τιτάνων, ποὺ κρατοῦν τὶς κορυφὲς τῆς Ὄρθρυος καὶ σφεντονίζουν πρὸς τὸν Ὄλυμπο πελώριους βουνίσιους βράχους.

Τὸ θάρρος τῶν Θεῶν εἶναι ἀδάμαστο. Ἡ ὁρμὴ τῶν Τιτάνων ἀκατάσχετη. Ἐπὶ δέκα ὁλόκληρα χρόνια τὰ ἐχθρικὰ στρατόπεδα συνεχίζουν μὲ λύσσα τὸν ἀγῶνά τους. Μανιασμένοι, φοβεροὶ καὶ ἀκατάβλητοι ὁρμοῦν οἱ μεγαλόθυμοι Τιτᾶνες, σείοντας τοὺς βράχους καὶ κραδαίνοντας κορμοὺς ξερριζωμένων κέδρων. Μὰ πάντα ἡ κορφὴ τοῦ Ὀλύμπου λάμπει ἀπόρθητη κι' ἀντανακλᾷ τὴ φαιδρὴν ὄψι τῶν Θεῶν καὶ τὸ γαλήνιο θάρρος των.

Ἔτσι συνεχιζότανε ὁ ἀγώνας ὡς ὅτου σὲ μιὰ κρίσιμη στιγμὴ τῆς πάλης παρουσιάζεται στὸν Ὄλυμπον ἡ Ρέα. Συμβουλεύει τοὺς Θεοὺς νὰ ἐλευθερώσουν ἀπ' τὰ Τάρταρα τοὺς φυλακισμένους ἀδελφοὺς τοῦ Κρόνου, τοὺς Κύκλωπες καὶ τοὺς Ἑκατόγχειρες, γιατὶ μιὰ παληὰ προφητεία τῆς Γαίας ἔλεγε πῶς δὲν θὰ τέλειωνε ποτὲ αὐτὸς ὁ πόλεμος ἂν δὲν βοηθοῦσαν τοὺς Θεοὺς οἱ δέσμιοι τῶν Ταρτάρων.

Στὴν εἴσοδο τοῦ σκοτεινοῦ δεσμωτηρίου περιπολοῦσε ἄγρυπνη ἡ Δρακόντισσα Κάμπη. Αὐτὴν ὁ Δίας κατώρθωσε νὰ πνίξῃ μέσα στὰ αἱματωμένα ρεῖθρα τοῦ Πυριφλεγέθοντος.

Ἀκράτητος πηδᾷ τὸ χάλκινο κατῶφλι, πληγώνει τὴν ἀπαίσια Μέγαιρα καὶ ἀναγκάζει τὴν Ἐρινύα Τισιφόνη νὰ κλειστῇ στὸν σιδερένιο πύργο της. Ἔτσι νικημένο πλέον τὸ κράτος τοῦ Ταρτάρου ἐλευθερώνει τοὺς δεσμῶτές του.

Ἀπὸ τοὺς ζόφους καὶ τὰ βάραθρα τοῦ Ἅδη ἀνεβαίνουν καὶ πάλι στὸ λαμπρὸ φῶς οἱ Ἑκατόγχειρες καὶ οἱ τρεῖς ἀκαταμάχητοι Γίγαντες: Ὁ ἐξαγριωμένος Κότος, ὁ τερατώδης Βριάρεως καὶ ὁ πελώριος Γύης. Πίσω τους ἔρχονται οἱ μονόφθαλμοι Κύκλωπες κρατῶντας τοὺς κεραυνοὺς ποὺ εἶχαν κατασκευάσει μέσ' στὶς φυλακὲς τοῦ Ταρτάρου.

Ὅλοι τους εἶναι ἀσυγκράτητοι... διψοῦν γιὰ ἐκδίκησι, ἀδημονοῦν νὰ λάβουν μέρος στὸν φοβερὸν ἀγῶνα. Οἱ Κύκλωπες εὐγνωμονοῦνε τοὺς Θεοὺς καὶ τοὺς ὁπλίζουν. Δίνουν στὸν Δία τοὺς Κεραυνούς, τὴν Τρίαινα στὸν Ποσειδῶνα καὶ στὸν Πλούτωνα χαρίζουν τὴν «Κυνέην», τὸ μαγικὸ κράνος ποὺ ἔκανε ἀόρατον ὅποιον τὸ φοροῦσε.

... Καὶ τώρα οἱ δυὸ ἐχθρικὲς παρατάξεις πλησιάζουν καὶ συμπλέκονται γιὰ τὴν ἀποφασιστικὴ μάχη ποὺ θὰ κρίνῃ τελειωτικὰ τὸν ἀγῶνα. Οἱ Τιτᾶνες χωρὶς νὰ δειλιάσουν ἀπὸ τὴν ἀπροσδόκητη ἐνίσχυσι τῶν Θεῶν ἔχοντας ἀσάλευτη πεποίθησι στὴν ὑπερφυσική τους ρώμη, δρασκελίζουν μὲ γιγάντια βήματα τὰ βαθίσκιωτα φαράγγια κι' ἀναρριχῶνται στὶς ἀπότομες πλαγιὲς τοῦ χιονισμένου Ὀλύμπου.

Ἀπ' ὅλους πρῶτος σὲ θωριὰ καὶ βῆμα λιονταρίσιο, βαδίζει ὁ Τιτάνας Ἰαπετός, ὁ μυθικὸς γενάρχης τῶν ἀνθρώπων καὶ πατέρας τοῦ μεγαλοφάνταστου Προμηθέα. Σφίγγει γερὰ στὴ φούχτα του χοντροκομμένο ρόπαλο καὶ μ' ἄγριες πολεμόχαρες κραυγὲς προτρέπει τοὺς Τιτᾶνες.

Κάτω ἀπὸ τὸ θρόνο τοῦ Διὸς σμίγουν οἱ ἐχθρικὲς κι' ἀντίμαχες δυνάμεις. Οἱ βράχοι θρυμματίζονται κι' ἐξαφανίζονται μέσα στὶς στιβαρὲς παλάμες τῶν μαχητῶν, ὁ διαμαντένιος θόλος τ' οὐρανοῦ γεμίζει ἀπὸ τὸ θόρυβο τῆς μάχης καὶ τὸ ἔδαφος τρίζει ἀπὸ τὰ βαριὰ χτυπήματα τῶν ἀντιπάλων. Βογγᾷ, μανιάζει, δέρνεται τὸ ὠκεάνειο κῦμα, βράζουν τῆς θάλασσας οἱ σκοτεινοὶ πυθμένες κι' ἀντιβοοῦν τὰ σιδερένια σπλάχνα τοῦ Ταρτάρου.

Κι' ἄξαφνα συνταράχθηκε συθέμελα ἡ γῆ, θερμὸς ἀτμὸς ἀνάβλυσε ἀπὸ τὰ βάθη τῶν ἀβύσσων καὶ φλόγες οὐρανόσταλτες πλημμύρισαν τὸ χάος. Τίποτα πιὰ δὲν ἐξεχώριζε τὸ μάτι καὶ τίποτ' ἄλλο δὲν ἀκούγονταν σ' ὅλη τὴν πλάσι παρὰ μονάχα τῶν Θεῶν καὶ τῶν Τιτάνων ὁ πελώριος βόγγος καὶ τοῦ πολέμου ἡ μυριόστομη ἀντάρα...

Ἦταν ἡ μεγαλόπρεπη ὥρα τῆς ἀμάχης. Ὁ νεφελοσυνάχτης Δίας βλέποντας πιὰ νὰ τοῦ χαμογελᾷ ἡ πολυπόθητη νίκη μπαίνει ἁρματωμένος στὸν ἀγῶνα. Ἀκράτητος κι' ἀπὸ τρανὴ πλημμυρισμένος τόλμη, ἀκέριαν ἐφανέρωνε τὴ δύναμί του. Τίναζε καὶ σφεντόνιζε ἀπὸ τὰ Ὀλύμπια δώματα τὶς ἀστραπές του, τὴ μιὰ πίσω στὴν ἄλλη κι' ἀπ' τὸ δεξί του χέρι τὸ γιγαντοδύναμο οἱ κεραυνοὶ ξεσκίζανε καὶ θέριζαν τὶς δασωμένες ράχες. Καὶ τοὺς Τιτᾶνες τύλιγε καυτὴ πνοὴ καὶ φλόγα κοκκινόγλωσση ἀνέβαινε στὰ μέτωπά τους καὶ νοιώθανε κατάστηθα, ὅσο γενναῖοι κι' ἂν ἦταν, τοῦ Δία τοῦ τερπικέραυνου τὴ φοβερὴ ρομφαία. Αὐτὴ τοὺς τύφλωνε τὰ βλοσυρὰ τους μάτια, αὐτὴ τοὺς ξέσκιζε τὰ στήθη τὰ τετράπλατα καὶ ἡ βροντερή της ἰαχὴ ἐλύγιζε τὴν ἄξια δύναμί τους. Καὶ ἦτανε σὰν νὰ σμίγανε μὲ μῖσος προαιώνιο ἡ μαύρη γῆ κι' ὁ οὐρανὸς ὁ πολυκάντηλος, γιατὶ ἀσφαλῶς δὲ θἄτανε λιγώτερος ὁ θόρυβος ἂν ἐσυντρίβονταν ἡ γῆ μέσα στὰ Τάρταρα κι' ἂν ὁ οὐρανὸς γκρεμιζόταν στὸ χάος. Τόσος γινόταν χαλασμὸς καὶ πάταγος ὅταν ὁ Δίας ὥρμησε στὴ μάχη.

Κ. Ι. Βέρρ.

ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΟΥ HECTOR MALOT

Χωρίς οικογένεια

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Τὸν εὐχαρίστησα καὶ βγῆκα. Ἀλλὰ πρὶν πάω στὴ δίοδο Ἀουστερλίτς, ποὺ ἦταν στὴν ἄκρη τοῦ γεφυριοῦ μὲ τὸ ἴδιο ὄνομα, σκέφθηκα νὰ λάβω πληροφορίες γιὰ τὸν Γαροφόλη καὶ νὰ τὶς πάω στὸ Ματτία.

Ἤμουν ἴσα-ἴσα κοντὰ στὴν ὁδὸν Δελουρσίν, μὲ λίγα βήματα θὰ εὕρισκα τὸ σπίτι, ὅπου εἶχα πρωτοπάει μὲ τὸν Βιτάλη. Κι' ἐπῆγα. Ὅπως τὴν ἄλλη φορά, εἶδα ἕνα γεροντάκο, τὸν ἴδιο γεροντάκο νὰ κρεμᾷ κουρέλια στὸν πρασινισμένο τοῖχο τῆς αὐλῆς. Θἄλεγε κανεὶς ὅτι ἀπὸ τότε δὲν εἶχε διακόψει καθόλου τὴν ἐργασία του.

— Μήπως γύρισε ὁ κ. Γαροφόλης; τὸν ρώτησα.

Ὁ γεροντάκος μ' ἐκοίταξε κι' ἄρχισε νὰ βήχη χωρὶς νὰ μοῦ ἀποκριθῆ. Κατάλαβα, πὼς γιὰ νὰ τὸν κάμω νὰ μιλήση, ἔπρεπε νὰ δείξω πὼς ἤξερα ποῦ ἦταν ὁ Γαροφόλης.

— Εἶναι ἀκόμα 'κεῖ μέσα; εἶπα θαρρετά. Πολὺ θὰ στενοχωριέται ὁ καϋμένος...

— Ὁ καιρὸς ὅμως περνᾷ, μοῦ ἀποκρίθηκε.

— Μὰ ἴσως ὄχι τόσο γρήγορα γιὰ 'κεῖνον, ὅσο γιὰ μᾶς.

Ὁ γεροντάκος ἔκαμε νὰ γελάση μ' αὐτὸ ποὺ τοῦ εἶπα, ἀλλὰ τὸν ἔπιασε βήχας φοβερός.

— Μήπως ξέρετε πότε θὰ βγῆ; τὸν ρώτησα ἅμα ἔπαψε ὁ βήχας.

— Σὲ τρεῖς μῆνες.

Ὁ Ματτίας λοιπὸν μποροῦσε νὰ ἡσυχάση. Σὲ τρεῖς μῆνες οἱ γονεῖς μου θὰ εὕρισκαν τρόπο νὰ τὸν γλυτώσουν ἀπὸ τὰ νύχια τοῦ τρομεροῦ αὐτοῦ π α ν τ ρ ό ν ε.

Ἀπὸ κεῖ, γεμᾶτος ἐλπίδα καὶ χαρά, τράβηξα γιὰ τὸ ξενοδοχεῖο Καντάλ, νὰ βρῶ τὸν Μπαρμπερῆ.

Ἐκείνη τὴ στιγμή, ἀπὸ τὴ χαρά μου βέβαια, ἤμουν ὅλος ἐπιείκεια. Μὲ ὅλ' αὐτά, συλλογιζόμουν, ὁ Μπαρμπερῆς μπορεῖ νὰ μὴν ἦταν ὅσο κακὸς φαινόταν. Στὴ λεωφόρο Μπρετέϊγ, ἂν δὲν βρισκόταν αὐτός, ἐγὼ ἴσως θὰ πέθαινα ἀπὸ τὸ κρύο καὶ τὴν πεῖνα. Ἀλήθεια, μὲ πῆρε ἀπ' τὴ μάνα Μπαρμπερίνα καὶ μὲ πούλησε στὸν Βιτάλη· μὰ δὲν μ' ἐγνώριζε τότε καὶ φυσικὰ δὲν μποροῦσε νὰ αἰσθάνεται στοργὴ γιὰ ἕνα παιδί, ποὺ τὄβλεπε σχεδὸν πρώτη φορά. Ἔπειτα τὸν ἔκανε ἡ φτώχεια, ποὺ πολλὲς φορὲς εἶναι σύμβουλος κακός. Νά τώρα ποὺ μὲ ζητοῦσε, ποὺ φρόντιζε γιὰ μένα, κι' ἂν ξαναβρίσκα τοὺς γονεῖς μου, σ' αὐτὸν θὰ τὸ χρωστοῦσα. Τοῦ ἄξιζε λοιπὸν κάτι καλύτερο ἀπὸ τὴν ἀντιπάθεια ποὺ ἔτρεφα γι' αὐτόν, ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἄφησα τὸ Σιαβανὸ μὲ τὸν Βιτάλη. Ναί, ἔπρεπε νὰ τοῦ δείξω εὐγνωμοσύνη. Αὐτὸ μοῦ ὑπαγόρευε τώρα ἡ συνείδησι.

Ὕστερ' ἀπὸ τὸ Βοτανικὸ Κῆπο ἡ ἀπόστασι δὲν εἶναι μεγάλη ὡς τὴ δίοδο Ἀουστερλίτς· ἔτσι δὲν ἄργησα νὰ φθάσω στὸ ξενοδοχεῖο Καντάλ, ποὺ μόνο τὄνομα εἶχε, γιατὶ δὲν ἦταν πραγματικῶς παρὰ ἕνα ἄθλιο χάνι. Τὸ διατηροῦσε μιὰ γρηά, ποὺ τὸ κεφάλι της ἔτρεμε κι' ἦταν μισόκουτση.

Ὅταν τῆς ἔκαμα τὴ συνηθισμένη ἐρώτησι, ἔκανε τὸ χέρι της σὰν χωνὶ πίσω ἀπὸ τ' αὐτί της καὶ μὲ παρακάλεσε νὰ τὴν ἐπαναλάβω.

— Δὲν καλακούω, παιδί μου, μοῦ εἶπε σιγά.

— Θέλω νὰ ἰδῶ τὸν Μπαρμπερῆ, τὸν Μπαρμπερῆ ἀπὸ τὸ Σιαβανό. Δὲν μένει ἐδῶ;

Χωρὶς νὰ μοῦ ἀποκριθῆ, σήκωσε τὰ δυό της χέρια ψηλὰ μ' ἕνα κίνημα τόσο ἀπότομο, ὥστε ἡ γάτα της ποὺ κοιμώτανε στὴν ποδιά της, πήδησε κάτω τρομαγμένη.

— Ἀλλοί!... ἀλλοί!... ἔκαμε.

Καὶ κοιτάζοντάς με, μὲ τρεμούλιασμα τοῦ κεφαλιοῦ ἀκόμη δυνατώτερο, μὲ ρώτησε:

— Μὴν εἶσαι τὸ παιδί;

— Ποιὸ παιδί;

— Ἐκεῖνο ποὺ ζητοῦσε;

Ζητοῦσε; Ἅμα ἄκουσα αὐτὴ τὴ λέξι, σφίχθηκε ἡ καρδιά μου.

— Ὁ Μπαρμπερῆς! φώναξα.

— Ὁ μακαρίτης!... Ὁ μακαρίτης Μπαρμπερῆς, πρέπει νὰ λές.

Στηρίχθηκα στὴν ἅρπα μου, γιὰ νὰ μὴν πέσω.

— Πέθανε;

— Ναί. Στὸ Νοσοκομεῖο τοῦ Ἅγι' Ἀντώνη. Πᾶνε ὀκτὼ μέρες τώρα.

Ἀπόμεινα σὰν κεραυνωμένος. Πέθανε ὁ Μπαρμπερῆς! Καὶ πῶς θὰ εὕρισκα τώρα τὴν οἰκογένειά μου; Ποῦ ἔπρεπε νὰ τὴν ζητήσω;

— Εἶσαι λοιπὸν τὸ παιδί; ἐξακολούθησε ἡ γρηά. Ἐκεῖνο ποὺ ζητοῦσε ὁ μακαρίτης, γιὰ νὰ τὸ δώση στὴν πλούσια οἰκογένειά του;

— Τὸ ξέρετε;... ρώτησα μὲ μιὰ ἀμυδρή, καινούργια ἐλπίδα.

— Ναί, τὸ ξέρω, γιατὶ μᾶς τἄλεγε. Εἶχε πάρει, λέει, νὰ μεγαλώση ἕνα παιδί, ποὺ ἡ οἰκογένειά του, λέει, ποὺ τὸ εἶχε χαμένο, ἤθελε τώρα νὰ τὸ ξαναπάρη κι' αὐτός, λέει, ἦλθε στὸ Παρίσι γιὰ νὰ τὸ βρῆ.

— Κι' ἡ οἰκογένεια;... Ἡ οἰκογένειά μου;...

— Ὥστε λοιπὸν ἐσὺ εἶσαι τὸ παιδί... τὸ εὐτυχισμένο παιδί, ποὺ ἔχει τόσο πλούσια οἰκογένεια!... Γιὰ νὰ σὲ ἰδῶ!...

Καὶ μὲ κύτταζε τρέμοντας ὁλοένα.

— Σᾶς παρακαλῶ, κυρία... Πῆτέ μου ὅσα ξέρετε! τῆς φώναξα γιὰ νὰ τ' ἀκούση, μὰ μὲ φωνὴ βραχνὴ ἀπ' τὴ μεγάλη μου συγκίνησι.

— Μὰ δὲν ξέρω τίποτ' ἄλλο ἀπ' ὅ,τι σοῦ εἶπα, παιδί μου... θέλω νὰ πῶ μικρέ μου κύριε...

— Ὁ Μπαρμπερῆς δὲν σᾶς εἶπε τίποτα σχετικὸ μὲ τὴν οἰκογένειά μου; Βλέπετε τὴν συγκίνησί μου, κυρία, τὴν ταραχή μου, τὴν ἀγωνία μου...

Σήκωσε πάλι τὰ χέρια της ψηλὰ καὶ εἶπε:

— Τί δρᾶμα! Τί δρᾶμα!

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη μιὰ γυναῖκα ποὺ φαινόταν σὰν ὑπηρέτρια, μπῆκε στὸ δωμάτιο ποὺ βρισκόμαστε. Κι' ἡ ξενοδόχα, ἀφίνοντας ἐμένα, γύρισε σ' αὐτὴ καὶ τῆς εἶπε:

— Τί δρᾶμα! Νά, αὐτὸ τὸ παιδί, αὐτὸς ὁ μικρὸς κύριος ποὺ βλέπεις, εἶναι κεῖνος ποὺ μᾶς ἔλεγε ὁ Μπαρμπερῆς... Ἔρχεται κι' ὁ Μπαρμπερῆς πιὰ δὲν ὑπῆρχε. Φαντάσου δρᾶμα!

— Ὁ Μπαρμπερῆς λοιπὸν δὲν σᾶς μίλησε ποτὲ γιὰ τὴν οἰκογένειά μου;

— Πολλὲς φορές, ἑκατὸ φορές! Μᾶς ἔλεγε πὼς εἶναι πλούσια οἰκογένεια.

— Καὶ ποῦ μένει; Πῶς ὀνομάζεται;

— Ἄ, ὅσο γι' αὐτό, ὁ Μπαρμπερῆς δὲν μᾶς εἶπε ποτέ. Καταλαβαίνεις, παιδί μου, τὤχε μυστικό. Ἤθελε νὰ πάρη μόνος του ὅλη τὴν ἀμοιβή. Ἔ, δίκηο ἦταν!... Καταλαβαίνεις, παιδί μου, γιὰ τὰ λεπτά...

Ναί, καταλάβαινα! Καταλάβαινα πολὺ καλά, δυστυχῶς, τί μοῦ ἔλεγε ἡ γρηά. Ὁ Μπαρμπερῆς, πεθαίνοντας, πῆρε μαζί του τὸ μυστικὸ τῆς οἰκογενείας μου, τῆς καταγωγῆς μου! Καὶ τώρα, ἀντίο ἐλπίδες, ἀντίο ὡραῖα ὄνειρα!

Στηρίχτηκα στὴν ἅρπα μου γιὰ νὰ μὴ πέσω!

— Σὲ σᾶς δὲν εἶπε ὁ Μπαρμπερῆς· ἀλλὰ μήπως σὲ κάποιον ἄλλον εἶπε τίποτα περισσότερο;

Αὐτὴ τὴν ἐρώτησι μοῦ ὑπαγόρευσε ἡ ἀπελπισία μου. Ἀλλὰ ἡ ἀπάντησι ἦταν τὸ ἴδιο ἀπελπιστική.

— Σὲ ποιόν; Αὐτὸς ὁ πονηρὸς μποροῦσε νὰ ἐμπιστευθῆ σὲ κανένα τέτοιο μυστικό;

— Μὰ δὲν εἴδατε ποτὲ κανένα ἀπὸ τὴν οἰκογένειά μου νὰ ἔλθη νὰ τὸν ζητήση;

— Ποτέ.

— Κανένα φίλο δικό του;

— Δὲν εἶχε φίλους ὁ Μπαρμπερῆς!

Ἔπιασα τὸ κεφάλι μου μὲ τὰ δυό μου χέρια. Ἀλλά, ὅσο κι' ἂν ἐσκέφθηκα, δὲν βρῆκα τίποτα γιὰ νὰ ὁδηγηθῶ. Ἔπειτα ἤμουν τόσο συγκινημένος, τόσο ταραγμένος, ὥστε ὁ νοῦς μου δὲν μποροῦσε νὰ δουλέψη καλά.

Ἡ γρηά, ἀφοῦ σκέφθηκε κι' αὐτὴ κάμποση ὥρα, μοῦ εἶπε:

— Μιὰ μέρα ἔλαβε ἕνα γράμμα... ἕνα γράμμα συστημένο.

— Ἀπὸ ποιόν; Ἀπὸ ποῦ;

— Δὲν ξέρω. Ὁ ταχυδρόμος τοῦ τὄδωσε στὰ χέρια του. Δὲν εἶδα τὴ σφραγῖδα.

— Δὲν μποροῦμε ἄρά γε νὰ βροῦμε αὐτὸ τὸ γράμμα;

— Ἀφοῦ πέθανε, ψάξαμε σ' ὅ,τι εἶχε ἀφήσει ἐδῶ. Δὲν τὸ κάναμε βέβαια ἀπὸ περιέργεια, ἀλλὰ γιὰ νὰ εἰδοποιήσουμε τὴ γυναῖκά του. Δὲν βρήκαμε τίποτα. Μὰ καὶ στὸ Νοσοκομεῖο δὲν βρῆκαν στὰ ροῦχά του κανένα χαρτί· κι' ἂν δὲν ἔλεγε πὼς ἦταν ἀπὸ τὸ Σιαβανό, δὲν θἄξεραν νὰ εἰδοποιήσουν τὴ γυναῖκά του πὼς πέθανε.

— Τὴν εἰδοποίησαν λοιπὸν τὴ μάνα-Μπαρμπερίνα;

— Μὰ βέβαια!

Σώπασα. Τί ἄλλο νὰ πῶ; Τί ἄλλο νὰ ρωτήσω; Οἱ γυναῖκες ἐκεῖνες μοῦ εἶχαν πῆ ὅ,τι ἤξεραν. Δὲν ἤξεραν τίποτα! Κι' ἦταν φανερὸ πὼς εἶχαν κάμει ὅ,τι μποροῦσαν γιὰ νὰ μάθουν ἐκεῖνο ποὺ ὁ Μπαρμπερῆς ἤθελε νὰ κρατῆ μυστικό...

Τὶς εὐχαρίστησα κι' ἐκίνησα γιὰ τὴν πόρτα.

— Καὶ ποῦ πᾶς τώρα; μὲ ρώτησε ἡ γρηά.

— Νὰ βρῶ τὸ φίλο μου.

— Ἄ, ἔχεις καὶ φίλο;

— Ἔχω.

— Μένει στὸ Παρίσι;

— Ὄχι, ἤλθαμε μαζὶ σήμερα.

— Καλά· ἂν δὲν ἔχετε ξενοδοχεῖο, ἐλᾶτε νὰ μείνετε δῶ. Θὰ εἶσαστε καλά, γιατὶ τὸ ξενοδοχεῖό μου, ὄχι πῶς θὰ τὸ καυχηθῶ, ἀλλὰ τὴν ἀλήθεια λέω, εἶναι φημισμένο γιὰ τὴν τιμιότητά του. Ἔπειτα, σκέψου κι' αὐτό. Ἡ οἰκογένειά σου, ἅμα βαρεθῆ νὰ περιμένη ἀπάντησι ἀπὸ τὸ μακαρίτη, ποῦ θὰ τοῦ ξαναγράψη; Ἐδῶ βέβαια, ὄχι ἀλλοῦ. Κι' ἂν εἶσαι δῶ ἐσὺ θὰ πάρης τὸ γράμμα καὶ θὰ ἰδῆς καὶ τὴν πόλι καὶ τὄνομα κι' ὅλα. Βλέπεις λοιπὸν πὼς τὸ συμφέρο σου εἶναι νὰ κατοικήσης ἐδῶ. Τί ἡλικία ἔχει ὁ φίλος σου;

— Σχεδὸν τὴ δική μου, λίγο μικρότερος.

— Δηλαδὴ παιδί! Δυὸ παιδιὰ μονάχα στοὺς δρόμους τοῦ Παρισιοῦ! Πόσες κακὲς γνωριμιὲς μποροῦν νὰ κάμουν! Ἂν πέσουν μάλιστα σὲ καμμιὰ λυκοφωλιά, σὲ ξενοδοχεῖο ἀπὸ κεῖνα ὅπου συχνάζουν παληανθρῶποι. Ἄ, τὸ δικό μου εἶναι καλό, τίμιο, ἥσυχο. Κι' ἡ γειτονιὰ εἶναι καλή, πολὺ καλή!

Δὲν πίστεψα πὼς ἡ γειτονιὰ ἦταν τόσο καλή· κι' ὅσο γιὰ τὸ ξενοδοχεῖο, ἦταν βέβαια ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ ἀκάθαρτα καὶ τὰ πιὸ ἄθλια ποὺ μποροῦσε κανεὶς νὰ ἰδῆ στὸ Παρίσι. Ὡστόσο ἡ πρότασι τῆς γρηᾶς δὲν μοῦ φάνηκε ἄσχημη. Ἄλλως τε δὲν ἦταν ὥρα ἀκόμη γιὰ νὰ δειχθῶ δύσκολος, οὔτε εἶχα βρῆ τοὺς γονεῖς μου, τὴν πλουσία μου οἰκογένεια, γιὰ νὰ πάω νὰ καθήσω μαζί της σὲ κανέν' ἀπὸ τὰ ὡραῖα ξενοδοχεῖα τῶν βουλεβάρτων ἢ στὸ παλατάκι ποὺ θὰ κατοικοῦσε, ἂν ἔμενε διαρκῶς στὸ Παρίσι. Στὸ ξενοδοχεῖο «Καντάλ» τὸ ἔξοδό μας δὲν θἆταν πολὺ μεγάλο κι' εἴμαστε ἀκόμα ὑποχρεωμένοι ν' ἀποφεύγουμε τὰ μεγάλα ἔξοδα. Ἄ, τί δίκηο ποὺ εἶχε ὁ Ματτίας ὅταν ἤθελε νὰ κερ-

θίσουμε χρήματα στὸ ταξίδι μας ἀπὸ τὸ Δρεζὺ στὸ Παρίσι! Τί θὰ γινόμαστε τώρα, ἂν δὲν εἴχαμε καμμιὰ εἰκοσαριὰ φράγκα στὴν τσέπη;

— Καὶ πόσο μᾶς νοικιάζετε ἕνα δωμάτιο, γιὰ τὸ φίλο μου καὶ γιὰ μένα; ρώτησα τὴ γρηά.

— Πέντε δεκάρες τὴν ἡμέρα, μοῦ ἀποκρίθηκε· εἶναι ἀκριβά;

— Πολὺ καλά· θὰ ξανάλθω ἀπόψε μὲ τὸ φίλο μου.

— Νωρὶς ὅμως. Τὸ Παρίσι εἶναι ἄσχημο τὴ νύκτα!

Ἔπρεπε νὰ βρῶ τὸ Ματτία γιὰ νὰ γυρίσω μαζί του στὸ «Καντάλ»· ἀλλὰ ἦταν πολὺ νωρὶς ἀκόμη. Καὶ μὴ ἔχοντας τί ἄλλο νὰ κάμω, γιὰ νὰ σκοτώσω τὸν καιρό, μπῆκα στὸ Βοτανικὸ Κῆπο καὶ κάθησα σ' ἕνα πάγκο ὁλομόναχος. Ἤμουν κατακουρασμένος καὶ καταλυπημένος.

Τί ξαφνικό, τί ἄσχημο τὸ πέσιμό μου! Ἔτσι λοιπὸν ἐγὼ θὰ δοκίμαζα ὅλες τὶς δυστυχίες, τὴ μιὰ κατόπιν τῆς ἄλλης, καὶ κάθε φορὰ ποὺ θάπλωνα τὸ χέρι γιὰ νὰ στηριχθῶ, νὰ σταθῶ σὲ μιὰ καλὴ θέσι, ὁ κλῶνος ποὺ ἤθελα νὰ πιάσω, θὰ ἔσπαζε στὰ δάκτυλά μου καὶ θάπεφτα; Κι' ἔτσι πάντα; Μὰ δὲν ἦταν μεγάλη, ἀπίστευτη κακοτυχία γιὰ μένα νὰ πεθάνη ὁ Μπαρμπερῆς τὴ στιγμὴ ἴσα - ἴσα ποὺ τὸν χρειαζόμουν, καὶ νὰ πεθάνη μάλιστα χωρὶς νὰ πῆ σὲ κανένα τὄνομα τοῦ ἀνθρώπου — τοῦ πατέρα μου βέβαια — ποὺ τοῦ εἶχε δώσει ἐντολὴ νὰ ψάξη γιὰ νὰ μ' εὕρη;

Ἐνῷ συλλογιζόμουν τὰ θλιβερὰ αὐτά, μὲ τὰ μάτια φουσκωμένα ἀπὸ κλάματα, ἐκεῖ στὴν ἀπόμερη ἄκρη, κάτω ἀπὸ ἕνα πράσινο δένδρο ποὺ μ' ἐσκέπαζε μὲ τὴ σκιά του, ἕνας κύριος καὶ μιὰ κυρία, ἀκολουθούμενοι ἀπὸ ἕνα παιδάκι ποὺ ἔφερε τὸ καρροτσάκι του, ἦλθαν κι' ἐκάθησαν σ' ἕν' ἄλλο πάγκο, ἀντίκρυ μου. Φώναξαν τότε τὸ παιδάκι, ποὺ ἄφησε τὸ καρροτσάκι του κι' ἔτρεξε κοντά τους μὲ χαρά. Ὁ πατέρας τὸ δέχθηκε στὴν ἀγκαλιά του κι' ἀφοῦ τοὔδωσε στὰ μαλλιὰ δυὸ φιλιὰ ποὺ ἀντήχησαν, τὸ παρέδωσε στὴ μητέρα του, ποὺ κι' αὐτὴ τὸ φίλησε πολλὲς φορές, στὴν ἴδια θέσι καὶ μὲ τὸν ἴδιο τρόπο, ἐνῷ τὸ παιδάκι σπαρταροῦσε ἀπὸ τὰ γέλια, χαϊδεύοντας τὰ μάγουλα τῶν γονέων του μὲ τὰ παχουλά του χεράκια.

Ἐγώ, βλέποντας τὴν εὐτυχία τῶν γονέων ἐκείνων καὶ τὴ χαρὰ τοῦ παιδιοῦ, ἄφησα τὰ δάκρυά μου νὰ τρέξουν. Ποτὲ δὲν μ' ἐφίλησαν ἐμένα ἔτσι· μποροῦσα τοὐλάχιστο νὰ ἐλπίζω πὼς θὰ μὲ φιλοῦσαν μιὰ μέρα; Τότε μοῦ ἦλθε μιὰ ἰδέα· πῆρα τὴν ἅρπα μου κι' ἄρχισα νὰ παίζω σιγὰ ἕνα βάλς γιὰ τὸ παιδάκι, ποὺ κρατοῦσε τὸ χρόνο μὲ τὰ ποδαράκια του. Ὁ κύριος μ' ἐπλησίασε καὶ μοῦ ἔτεινε ἕνα μικρὸ νόμισμα ἀσημένιο· ἀλλὰ ἐγὼ δὲν τὸ δέχθηκα.

— Ὄχι, κύριε, τοῦ εἶπα, σᾶς παρακαλῶ, ἀφῆστέ μου τὴ χαρὰ ὅτι ἐπροξένησα μιὰ μικρὴ εὐχαρίστησι στὸ παιδάκι σας ποὺ εἶναι τόσο χαριτωμένο!

Μὲ κύτταξε τότε προσεκτικά. Ἀλλὰ τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἔτρεξε ἕνας φύλακας ποὺ, μ' ὅλες τὶς διαμαρτυρίες τοῦ κυρίου μ' ἀνάγκασε νὰ βγῶ ἔξω τὸ γρηγορώτερο γιὰ νὰ μὴ μὲ στείλη φυλακὴ ποὺ ἐτόλμησα νὰ παίξω στὸν Κῆπο.

Κρέμασα τὴν ἅρπα μου στὸν ὦμο κι' ἔφυγα, γυρίζοντας κάθε τόσο πίσω μου νὰ βλέπω τὸν κύριο καὶ τὴν κυρία, ποὺ μὲ παρακολουθοῦσαν μὲ βλέμματα γεμᾶτα συμπάθεια. Κι' ἐπειδὴ ἦταν νωρὶς ἀκόμη γιὰ νὰ πάω στὴ γέφυρα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ νὰ βρῶ τὸ Ματτία, περιπλανήθηκα στὶς προκυμαῖες τοῦ Σηκουάνα, βλέποντας τὰ τρεχούμενα νερά του.

Ἐβράδυασε, ἄναψαν τὰ γκάζια. Τράβηξα τότε γιὰ τὴν ἐκκλησία τῆς Παναγίας, ποὺ οἱ θεόρατοι πύργοι της ἔπεφταν μαῦροι στὸν κατακόκκινο τῆς δύσης οὐρανό. Ἐκεῖ ἀπέξω βρῆκα ἕνα πάγκο, ὅπου ἔπεσα κατατσακισμένος, σὰ νὰ εἶχα κάμει ἕνα μεγάλο ταξίδι μὲ τὰ πόδια, καὶ παραδόθηκα πάλι στοὺς θλιβεροὺς μου διαλογισμούς.

Ποτὲ δὲν αἰσθάνθηκα τόση κούρασι, τόση ἐξάντλησι καὶ τόση ἀπελπισία! Ὅλα γύρω μου κι' ὅλα μέσα μου τάβλεπα μαῦρα.

Μέσα στὸ μεγάλο ἐκεῖνο Παρίσι, γεμᾶτο φῶς, θόρυβο, κίνησι, μοῦ φαινόταν πὼς ἤμουν περισσότερο μόνος κι' ἔρημος, παρὰ στοὺς κάμπους καὶ στοὺς λόγγους.

Οἱ ἄνθρωποι ποὺ περνοῦσαν ἀπὸ κοντά μου γύριζαν κάπου - κάπου καὶ μ' ἐκύτταζαν. Ἀλλὰ τί μ' ἔμελλε γιὰ τὴν περιέργειά τους ἢ τὴ συμπάθεια! Ποτέ μου δὲν ἐστήριξα ἐλπίδες στὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀδιαφόρων!

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑΝ

Η ΠΡΟΓΝΩΣΙΣ ΤΟΥ ΚΑΙΡΟΥ

Ὅταν ἀκούωμεν τὴν λέξιν Μετεωρολογία ἢ καὶ Ἀστρονομία, ἀμέσως ὁ νοῦς μας πηγαίνει εἰς τὴν πρόβλεψιν τοῦ καιροῦ καὶ ὅλοι ἔχουν νὰ ποῦν κάτι διὰ τὰς ἐπιστήμας αὐτὰς ποὺ δὲν λέγουν «ποτὲ τὴν ἀλήθεια» καὶ «ὅλο ψέματα γράφουν γιὰ τὸν καιρό», ὅπως συνήθως λέγομεν ὅλοι εἰς τὰς περιστάσεις αὐτάς. Καὶ συμβαίνει πολλὲς φορὲς ὥστε νὰ βρέχη εἰς ἕνα μέρος, ἐνῷ τὸ μετεωρολογικὸν δελτίον γράφει ὅτι ὁ καιρὸς θὰ εἶναι αἴθριος. Γι' αὐτὸ λέγομεν ὅτι «ποτὲ δὲν βγαίνει σωστὴ ἡ πρόγνωσις ποὺ κάμνει τὸ Ἀστεροσκοπεῖον».

Προσθέτουν μάλιστα πολλοὶ ὅτι οἱ γεωργοὶ καὶ οἱ ποιμένες καὶ ἄλλοι ἐργατικοὶ ἄνθρωποι ἠμποροῦν νὰ προβλέψουν τὸν καιρὸν τῆς ἑπομένης καὶ μεθεπομένης ἡμέρας πρακτικῶς καὶ μὲ ἀκρίβειαν πολὺ μεγαλυτέραν ἀπὸ ἐκείνην ποὺ ἔχουν οἱ ἐπιστήμονες μετεωρολόγοι. Καὶ πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ἡ γνώμη αὐτὴ δὲν εἶναι ἐντελῶς ἐσφαλμένη. Διότι ἔχομεν πολλὰ παραδείγματα ἀνθρώπων ἀγραμμάτων, ἀλλὰ πεπειραμένων, οἱ ὁποῖοι προβλέπουν τὸν καιρὸν τῆς ἑπομένης ἡμέρας ἢ καὶ τῆς μεθεπομένης μὲ πολὺ μεγαλυτέραν βεβαιότητα ἀπὸ τοὺς ἐπιστήμονας μετεωρολόγους. Ὄχι ὅμως καὶ ἀπὸ τοὺς ἀστρονόμους. Διότι κακῶς νομίζουν μερικοὶ ὅτι οἱ ἀστρονόμοι παρατηροῦν μὲ τὰ τηλεσκόπια τί καιρὸ θὰ κάμη αὔριον.

Αὐτὸ δὲν εἶναι καθόλου σωστόν. Οἱ ἀστρονόμοι μελετοῦν μόνον τὰ οὐράνια σώματα καὶ φαινόμενα ποὺ γίνονται ἔξω ἀπὸ τὴν ἀτμόσφαιρα τῆς Γῆς καὶ ὄχι τὰ μετεωρολογικὰ τοιαῦτα ποὺ συμβαίνουν μέσα εἰς τὸ ἀεριῶδες περίβλημα ποὺ χωρίζει τὸν πλανήτην μας ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀστέρας. Ἀλλ' ἡ παρεξήγησις αὐτὴ ἔγινε, διότι τὰ ὄργανα τὰ μετεωρολογικὰ εἶναι τοποθετημένα εἰς μέρη ποὺ εὑρίσκονται Ἀστεροσκοπεῖα. Τὰ τελευταῖα ὅμως χρόνια ποὺ ἡ Μετεωρολογία ἔγινεν αὐτοτελὴς ἐπιστήμη τόσον ἀπαραίτητη εἰς τὰς ἀεροπορικὰς συγκοινωνίας, ἱδρύθησαν εἰδικὰ ἱδρύματα ποὺ λέγονται Μετεωροσκοπεῖα.

Ἂς ἔλθωμεν λοιπὸν τώρα εἰς τοὺς μετεωρολόγους διὰ νὰ ἴδωμεν πῶς αὐτοὶ «ἑτοιμάζουν τὸ δελτίον προγνώσεως τοῦ καιροῦ», ποὺ δημοσιεύουν καθ' ἑκάστην αἱ ἐφημερίδες.

Εἰς ὁλόκληρον τὴν Ἑλλάδα ὑπάρχουν πλέον ἀπὸ 100 μετεωρολογικοὶ σταθμοὶ οἱ ὁποῖοι ἔχουν διάφορα μετεωρολογικὰ (ὄχι ἀστρονομικὰ) ὄργανα, μὲ τὰ ὁποῖα παρακολουθοῦν τὰς καιρικὰς μεταβολὰς τοῦ τόπου εἰς τὸν ὁποῖον εὑρίσκεται ὁ σταθμός. Ὁ παρατηρητὴς τοῦ σταθμοῦ παρατηρεῖ π. χ. τὴν θερμοκρασίαν, τὴν ἀτμοσφαιρικὴν πίεσιν, τὴν διεύθυνσιν καὶ ταχύτητα τοῦ ἀνέμου, τὰ διάφορα εἴδη τῶν νεφῶν, τὴν διαύγειαν τῆς ἀτμοσφαίρας κλπ., ὅλα δὲ αὐτὰ οἱ σταθμοὶ τῶν ἐπαρχιῶν τὰ στέλλουν τηλεγραφικῶς τρεῖς φορὲς τὴν ἡμέραν εἰς τὴν Μετεωρολογικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου Ἀεροπορίας.

Οἱ ἐπιστήμονες τοῦ Κέντρου λαμβάνουν ραδιοτηλεγραφικῶς τὴν καιρικὴν κατάστασιν πολλῶν πόλεων τοῦ ἐξωτερικοῦ, ὅλα δὲ τὰ στοιχεῖα (τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ) τὰ ἀναγράφουν συμβολικῶς ἐπὶ ἑνὸς χάρτου, εἰς τὸν ὁποῖον εἶναι τοποθετημέναι αἱ πόλεις ποὺ ἔχουν μετεωρολογικοὺς σταθμούς. Κατόπιν χαράσσουν ἐπάνω εἰς τὸν χάρτην διαφόρους καμπύλας καὶ ὁ ἐπιστήμων μετεωρολόγος βγάζει τὸ «μετεωρολογικὸν δελτίον», τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται εἰς ὁλόκληρον τὴν Ἑλλάδα. Ἑπομένως, εἶναι φυσικὸν νὰ εἶναι κάπως γενικὸν καὶ ἀόριστον. Καὶ συμβαίνει πολλάκις ὥστε νὰ ἐπαληθεύεται τοῦτο διὰ πολλοὺς τόπους, ἐνῷ δι' ἄλλους δὲν βγαίνει σωστόν.

Συμπέρασμα: «Ἄρα οἱ μετεωρολόγοι δὲν ξεύρουν τὸν καιρόν», λέγουν μερικοί. Θὰ εἶχαν δίκαιον εἰς αὐτό, ἂν ἔβγαιναν δελτία προγνώσεως τοῦ καιροῦ ἀναφερόμενα εἰς μικροτέρας περιοχάς, π. χ. κατὰ νομούς, ὅπως συμβαίνει εἰς ἄλλα κράτη, ὁπότε ἡ πρόγνωσις εἶναι περισσότερον βέβαιον ὅτι θὰ πραγματοποιηθῇ. Ὅταν ὅμως τὸ δελτίον προγνώσεως τοῦ καιροῦ περιλαμβάνῃ μεγάλην περιοχήν, δὲν ἠμποροῦμε μὲ εὐκολίαν καὶ μὲ προχείρους παρατηρήσεις νὰ βγάζωμεν ἐσφαλμένας κρίσεις.

Οἱ πρακτικοὶ παρακολουθοῦν ἐπὶ πολλὰ ἔτη τὰς καιρικὰς συνθήκας ἑνὸς περιωρισμένου τόπου καὶ προβλέπουν τὸν καιρὸν διὰ τὸν τόπον αὐτόν, ἑπομένως εἶναι πιθανώτερον ὅτι ἡ πρόβλεψίς των θὰ ἐπαληθευθῇ.

Πρέπει ὅμως νὰ τονίσωμεν ὅτι ἀκόμη ἡ Μετεωρολογία εἶναι σχετικῶς πολὺ νέα ἐπιστήμη καὶ μόλις τὰς τελευταίας δεκαετίας ἤρχισε νὰ ἐξελίσσεται μὲ μεγάλην ταχύτητα καὶ ἠμποροῦμεν νὰ εἴπωμεν ὅτι ἐπέτυχε πολλὰ μέχρι σήμερον, τὰ ὁποῖα διευκολύνουν τὰ ἀεροπορικὰ ταξίδια. Εἰς τὸν τομέα αὐτὸν ἡ Μετεωρολογία προσφέρει σήμερον μεγάλας ὑπηρεσίας. Τὰ ἀεροπλάνα, προτοῦ ἀνυψωθοῦν δι' ὡρισμένον ταξίδιον, περιμένουν τὴν κατάστασιν τοῦ καιροῦ ἀπὸ τὸν μετεωρολόγον, καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ταξιδίου συχνὰ λαμβάνουν ραδιοτηλεγραφήματα σχετικῶς μὲ τὴν κατάστασιν τῆς ἀτμοσφαίρας. Πόσα καὶ πόσα δυστυχήματα ἀποφεύγονται, χάρις εἰς τὴν συμβολὴν τῆς Μετεωρολογίας!

Δὲν πρέπει ἐξ ἄλλου νὰ παραβλέψωμεν καὶ τὴν ἱκανότητα ποὺ ἔχουν πολλοὶ πρακτικοὶ νὰ προβλέπουν τὸν καιρόν. Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ ἡ ἱστορία ἔχει νὰ μᾶς παρουσιάση ἐνδιαφέροντα πράγματα, μὲ τὰ ὁποῖα θ' ἀσχοληθῶμεν ἄλλην φορὰν ἀπὸ τῆς στήλης αὐτῆς τῆς «Νεολαίας».

Σείριος

«Τὰ οἰκονομικά μας εἶναι ἀπόρροια δύο παραγόντων, τῆς παραγωγῆς τοῦ τόπου καὶ τῆς ἐργασίας ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς διὰ διαφόρων μέσων προσκτήσεως πόρων ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου...».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Νέο κορίτσι,
Ἀγαπητὴ Φαλαγγίτισσα,

Μποροῦσε νὰ μᾶς ἐπιρρίψη κανεὶς καλοθελητὴς τὴ μομφή, ὅτι θέλουμε ἐμεῖς οἱ γυναῖκες καὶ τὰ κορίτσια νὰ ἀνακατευώμαστε παντοῦ. Νὰ μᾶς κατηγορήση, ὅτι ἡ περιέργειά μας εἶναι μεγάλη καὶ ὅτι ζητᾶμε νὰ θερίσουμε ἐκεῖ ποὺ δὲν σπείραμε.

Μποροῦσε νὰ μᾶς πῆ, ὅτι οἱ θεσμοὶ καὶ αἱ διατάξεις τοῦ Κράτους εἶναι γιὰ τὸν κόσμο τῶν ἀνδρῶν καὶ ὅτι σὲ μᾶς ἀρκεῖ μόνο τὸ κέντημα καὶ τὸ μαγείρεμα ἢ ἡ μόδα καὶ ὁ κινηματογράφος. Καὶ ὅμως πόσο ἄλλαξαν οἱ καιροί! Τὸ σημερινὸ κορίτσι δὲν ἔχει τόσο περιωρισμένη σκέψι καὶ δρᾶσι, ὅπως πρίν. Ἐνδιαφέρεται γιὰ ὅ,τι γίνεται γύρω του κι' ἔμαθε νὰ κρίνη καὶ νὰ νοιώθη τὴ σπουδαιότητα τῆς ἐποχῆς.

Ξέρει, ὅτι κι' αὐτὸ σήμερα εἶναι ἕνας παράγων μέσα στὸ σύνολο καὶ ὅτι κάθε διάταξι καὶ κάθε νόμος ἀπευθύνεται καὶ σ' αὐτὸ καὶ ζητεῖ τὴν κατανόησι, τὴν ἀντίληψι καὶ τὴ συνεργασία του. Εἴμαστε περήφανες οἱ σημερινὲς γυναῖκες, ποὺ μπήκαμε καὶ μεῖς σὰν σωστὰ μέλη, ὄχι μοναχὰ διακοσμητικὰ κομψοτεχνήματα, στὴ σημερινὴ κοινωνική μας ζωή.

Μὰ γιατί αὐτὸς ὁ μεγάλος πρόλογος; θὰ μοῦ πῆτε.

Μιὰ ἀπόφασι τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν τῆς Ἐθνικῆς μας Κυβερνήσεως ἔγινε αἰτία νὰ μιλήσουμε σήμερα πάλι ἔτσι καὶ νὰ ξαναποῦμε, ὅτι εἴμαστε πάντα μέσα στὸ πλαίσιο κάθε σκέψεως καὶ κινήσεως ποὺ πολεμάει γιὰ τὸ καλὸ τοῦ λαοῦ μας.

Ἡ ἀπόφασι αὐτή, ποὺ εἶναι σὰν ἕνα ψηφὶ στὸ μεγάλο ἐθνικὸ μωσαϊκό, ποὺ φιλοτεχνεῖ ὁ Ἀρχηγός μας μὲ τοὺς ἄξιους συνεργάτες του θέτει σὲ ἐφαρμογὴ τὴν περισυλλογὴ καὶ τὸ μάζεμα κάθε εἴδους ἀπορριμμάτων ἀχρήστου χάρτου, ἀπὸ ἐφημερίδες, περιοδικά, περιτυλίγματα, χαρτόνια.

Καμμιά μας δὲν πρέπει νὰ σηκώση περήφανα τὰ φρύδια καὶ νὰ παραξενευθῆ. Τὸ ζήτημα δὲν εἶναι τόσο μικρό, ὅσο τὸ φαντάζεται κανεὶς στὴν πρώτη ματιά. Εἶναι ἕνα βασικὸ μέτρο οἰκονομίας. Καὶ τὸ σημερινό μας Κράτος ζητεῖ ἀπὸ τὸ κάθε τι νὰ αὐξήση τὴ λαϊκὴ περιουσία, ποὺ εἶναι περιουσία ὅλων μας συνολικά. Ἂν μπορούσαμε νὰ κάνουμε μιὰ πρόχειρη στατιστικὴ τῶν ἀπορριμμάτων χαρτιοῦ ποὺ καταστρέφεται κάθε χρόνο στὴ χώρα μας θὰ βλέπαμε μὲ ἔκπληξι, ὅτι σεβαστὰ ποσὰ χάνονται στὸ δρόμο τῆς καταστροφῆς. Μπορεῖ ἄλλες ἐποχὲς καὶ καλύτεροι καιροὶ νὰ ἐπέτρεπαν τὴ σπατάλη σ' ἕνα σπίτι ἢ σ' ἕνα Κράτος, ὅμως σήμερα μᾶς ἐπιβάλλεται ἡ κάθε δυνατὴ οἰκονομία, ἡ κάθε σοφὴ πρόβλεψι. Ξέρουμε ὅτι τὸ Κράτος μας σήμερα μοιάζει μ' ἐκεῖνες τὶς σφιχτὲς νοικοκυρὲς ποὺ τὸ λαϊκὸ στόμα λέγει ὅτι «κι' ἀπὸ τὸν τράγο βγάζουν γάλα», δηλαδὴ ὅτι κάνουν τὰ ἀδύνατα δυνατά.

Μὲ τὴν ἀπόφασι αὐτὴ ἐγκαινιάζεται ἴσως μιὰ σοφὴ σειρὰ ἀπὸ μέτρα, ποὺ θέλουν νὰ φυλάξουν τὴν ἀνεξαρτησία μας καὶ τὴν κάθε δυνατὴ οἰκονομικὴ μας εὐρωστία.

Ξέρουμε, ὅτι γιὰ τὴν κατασκευὴ χαρτιοῦ μᾶς χρειάζεται ξυλάλευρο καὶ ξυλόπαστα ποὺ εἰσάγουμε πάντα ἀπὸ τὸ ἐξωτερικό. Αὐτὸ δὲν μᾶς ἔμελλε πρίν, ὅπως καὶ στὸ σπίτι μας δὲν μᾶς ἔμελλε τὸ ἀπεριόριστο ξόδεμα τῆς ζάχαρης. Δὲν ξέραμε τὴ ξυλόπαστα καὶ δὲν μαθαίναμε πῶς ἔρχεται ἀπὸ τὴ Σουηδία. Τώρα ὅμως πρέπει νὰ τὸ μάθουμε. Πρέπει ἀκόμα νὰ μάθουμε, πῶς γιὰ μιὰ τέτοια εἰσαγωγή, ποὺ θὰ κάνη δυνατὴ τὴ χαρτοποιΐα στὰ ἐργοστάσιά μας εἴμαστε ἀναγκασμένοι νὰ βγάλουμε συνάλλαγμα, χρῆμα ἑλληνικό, ποὺ σήμερα χρειαζόμαστε γιὰ τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα.

Εἶναι ἀπαραίτητο λοιπὸν νὰ περιορίσουμε τὴν εἰσαγωγὴ τοῦ ξυλάλευρου ἢ τῆς ξυλόπαστας. Γιὰ νὰ μὴ χωλαίνη ὅμως ἡ βιομηχανία μας σ' αὐτὸ τὸ εἶδος εἶναι ἀνάγκη νὰ τὴ βοηθήσουμε ὅσο μποροῦμε, ὅσο εἶναι δυνατό.

Θὰ τῆς δίνουμε τὰ ἀπορρίμματα τοῦ χαρτιοῦ, ποὺ πρὶν πήγαιναν χαμένα. Ἐμεῖς οἱ γυναῖκες, οἱ νοικοκυρές, τὰ κορίτσια, ποὺ νοιώθουν τὴ σοβαρότητα τῶν καιρῶν δὲν θ' ἀφήσουν οὔτε ἕνα κομματάκι χαρτιοῦ νὰ πάη χαμένο. Τετράδια παληά, χαρτόνια ἀπὸ κουτιά, περιοδικὰ διαβασμένα, ἀκόμα ἴσως καὶ... κιτρινισμένες ἐρωτικὲς ἐπιστολὲς τῆς γιαγιᾶς μας ἂς προσφέρουν τὴν ὑπηρεσία τους τὴν πατριωτική.

Νὰ ξέρατε πόσο σοφὴ εἶναι ἡ παροιμία τοῦ λαοῦ: «φασοῦλι φασοῦλι, γεμίζει τὸ σακκοῦλι!». Ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις τῆς Νεολαίας, στὴν ὁποία ἀνετέθη ἀπὸ τὸν ὑπουργὸ τῶν Οἰκονομικῶν ἡ τιμητικὴ αὐτὴ ὑπηρεσία θὰ ἀποδείξη ἀκόμα μιὰ φορὰ πῶς ξέρει τὴ βαθειὰ σημασία τῆς νοικοκυρεμένης αὐτῆς ρήτρας.

Σὰν ἕναν τίτλο θὰ νοιώση τὴν προτίμησι αὐτὴ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ θὰ δικαιώση τὶς ἐλπίδες του. Γιατὶ αὐτὴ ἡ σημερινὴ νεότητα ἀναλαμβάνει μὲ θάρρος καὶ μὲ πεῖσμα φέρει σὲ τέλος ὅ,τι ἀνέλαβε. Ἕνας στρατὸς ἀγωνιστικὸς ποὺ θὰ πολεμήση μὲ ὅλο του τὸν ἐνθουσιασμό, ὅπως συνήθως, στὶς πρῶτες γραμμὲς ὅπου καὶ ὁπόταν καλεῖται, σήμερα στὸ μάζεμα τῶν ἀπορριμμάτων τοῦ χαρτιοῦ, αὔριο σ' αὐτὸ ἢ ἐκεῖνο μὲ μεγάλη αὐταπάρνησι ἀφοῦ πρόκειται γιὰ τὴν ἐθνική μας εὐημερία. Ἐμεῖς τὰ κορίτσια δὲν θ' ἀφήσουμε οὔτε ἕνα κομματάκι χαρτὶ νὰ χαθῆ, ἀφοῦ πρόκειται νὰ βοηθήσουμε τὴν Πατρίδα.

Σ. Καρ.

Γιαλατζῆ ντολμάδες

Τώρα μὲ τὶς νηστίσιμες μέρες τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος δὲν θὰ ἦτανε ἄσχημο νὰ δοκιμάσωμε αὐτὴ τὴ συνταγή:

Δόσις: ½ ὀκᾶ κρεμμύδια, 125 δράμια ρύζι, 100 δράμια λάδι, 100 δράμια κληματόφυλλα, ἄνιθον, μαϊδανόν, ζωμὸν λεμονιοῦ, ἀνάλογον ἁλάτι, πιπέρι, νερό.

Ἐκτέλεσις: Κόβομεν τὰ κρεμμύδια ψιλὰ καὶ τὰ βάζομεν μὲ τὸ λάδι νὰ καβουρδισθοῦν (χωρὶς ὅμως νὰ ξανθίσουν). Ἐν τῷ μεταξὺ θέτομεν τὸ ρύζι νὰ μουσκέψη σὲ νερό, τὸ στραγγίζομεν καὶ τὸ προσθέτομεν, ἀνακατώνοντάς τα καλὰ 4-5 λεπτὰ τῆς ὥρας πάνω ἀπὸ τὴ φωτιά, καὶ προσθέτομεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸ ἀνάλογο νερὸ (ἕως 150 δράμια). Ἀφίνομεν ταῦτα ἐπὶ σιγανῆς φωτιᾶς μέχρις ὅτου ἀπορροφηθῆ τὸ νερὸ καὶ μισοψηθῆ τὸ ρύζι, ὁπότε ρίχνομεν τὸν ἄνιθον, μαϊδανὸν ἢ δυόσμον ψιλὰ κομμένα, ὀλίγον ζωμὸν λεμονιοῦ καὶ τὰ ἀποσύρομεν τῆς φωτιᾶς, ἀφοῦ δὲ μισοκρυώσουν ἔχομεν τὰ κληματόφυλλα (παστὰ ἢ φρέσκα) ζεματισμένα καὶ στραγγισμένα καλὰ καὶ θέτοντες μίαν κουταλιὰν τοῦ γλυκοῦ ἢ καὶ πλειότερον γέμισι εἰς ἕκαστον φύλλον, τυλίσσομεν αὐτὸ χωρὶς ὅμως νὰ τὸ σφίγγωμεν πολὺ διὰ νὰ μπορέση τὸ ρύζι νὰ φουσκώση εὔκολα. Τοὺς θέτομεν κατὰ στρώσεις ἐντὸς καταλλήλου κατσαρόλας, τοὺς ἁλατίζομεν ὀλίγον, ἐπιθέτομεν κατόπιν ἕνα πιάτο ἐπ' αὐτῶν διὰ νὰ τοὺς συγκρατῆ, προσθέτομεν ἀκόμη 100 δράμια σχεδὸν νερό, σκεπάζομεν τὴν κατσαρόλαν καὶ τοὺς θέτομεν νὰ σιγοβράσουν οὕτω, μέχρις ὅτου ἀπορροφηθῆ ὅλο τὸ νερό, προσέχοντες ὅμως νὰ μὴ πιάσουν. Τοὺς ἀποσύρομεν τότε ἀπὸ τὴν φωτιὰ καὶ ἀφοῦ μισοκρυώσουν τοὺς σερβίρομεν ἐντὸς πιατέλας.

ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΦΩΤΙΣΜΟΣ

Τὸ βράδυ ποὺ δὲν ἔχουμε τὸν ἥλιο φωτίζουμε τὰ σπίτια μας ἢ τὰ καταστήματα μὲ διαφόρους τρόπους.

Τὸ μάτι προσαρμόζεται θαυμάσια στὸ διάχυτο φῶς τῆς ἡμέρας, διὰ τοῦτο καὶ καλύτερος τεχνικὸς φωτισμὸς εἶναι ἐκεῖνος ποὺ μοιάζει περισσότερο μ' αὐτό.

Σώματα τὰ ὁποῖα καιόμενα μᾶς φωτίζουν μπορεῖ νὰ εἶναι:

1ον) Στερεά, 2ον) Ὑγρὰ καὶ 3ον) Ἀέρια.

Στὴν πρώτη κατηγορία ὑπάγονται ὅλα τὰ στερεὰ σώματα θάμνοι, κλαδιὰ κλπ. τὰ ὁποῖα καιόμενα μᾶς φωτίζουν.

Ἀλλὰ ὁ φωτισμὸς αὐτὸς ἔχει πολλὰ μειονεκτήματα. Εἶναι πρόχειρον καὶ στιγμιαῖον μέσον φωτισμοῦ. Ὅταν καίγεται ἕνα ἀντικείμενον καταναλίσκει ὀξυγόνον ποὺ εἶναι ἀπαραίτητο γιὰ τὸν ὀργανισμὸ τοῦ ἀνθρώπου καὶ σχηματίζει διοξείδιον τοῦ ἄνθρακος, ἀναδίδει καπνούς, καὶ τέλος ἡ φλόγα εἶναι ἀσθενὴς καὶ τρεμοσβήνει, ἑπομένως κουράζει τὰ μάτια.

Ὑγρὰ καύσιμα εἶναι, τὸ λάδι, πετρέλαιον, οἰνόπνευμα, βενζίνη κλπ. Ὁ λύχνος ποὺ καίγεται μὲ λάδι ἐλαιῶν ἢ καὶ μὲ ἄλλα φυτικὰ λάδια μᾶς δίνει λίγο φῶς ποὺ τρεμοσβήνει καὶ καταναλίσκει τὸν ἀέρα τοῦ δωματίου.

Ἀσετυλίνη. Ἔχει μεγάλη φωτιστικὴ ἱκανότητα, καίει μὲ λευκὸ φῶς καὶ δὲν εἶναι κατάλληλη νὰ φωτίση κλειστοὺς χώρους, διότι μυρίζει καὶ ἐνοχλεῖ τ' ἀναπνευστικὰ ὄργανα. Ὁ δὲ φωτισμός της δὲν εἶναι σταθερός.

Πετρέλαιον. Εὑρίσκεται σὲ μεγάλη ποσότητα σὲ ὡρισμένα μέρη τοῦ ἐδάφους. Ἐξέρχεται ὡς ἀκάθαρτον τὸ ὁποῖον ἐπεξεργάζονται κατὰ ὡρισμένο τρόπο καὶ τότε μόνον εἶναι κατάλληλο γιὰ φωτισμό.

Φωτίζει καιόμενον μέσα σὲ εἰδικὲς λάμπες, ποὺ τὶς χρησιμοποιοῦν σὲ μέρη ποὺ δὲν ὑπάρχει ἠλεκτρισμός.

Γιὰ νὰ λειτουργοῦν καλὰ οἱ λάμπες αὐτές, ἀπαραίτητο εἶναι νὰ καθαρίζωνται καὶ νὰ βράζωνται μὲ νερὸ καὶ σόδα οἱ μηχανές τους, γιὰ νὰ μὴ φράζουν οἱ τρύπες, ὥστε νὰ κυκλοφορῆ ἐλεύθερα τὸ ἀπαιτούμενον ρεῦμα ἀέρος.

Καλύτερες εἶναι οἱ λάμπες μὲ στρογγυλὸ φυτίλι, αὐτὲς δίδουν καλύτερο φῶς. Ἡ λάμπα καταναλισκει τὸν ἀέρα τοῦ δωματίου.

Φωτιστικὸν οἰνόπνευμα. Καίει σὲ λάμπες μὲ φυτίλι ἢ μὲ ἀμίαντο, δίδει λευκὸ καὶ ἄφθονο φῶς. Ἀπὸ ὑγιεινῆς ἀπόψεως εἶναι προτιμότερον τοῦ πετρελαίου, ἀλλὰ κοστίζει ἀκριβὰ καὶ εἶναι ἐπικίνδυνον.

Φωταέριον. Ὁ διὰ φωταερίου φωτισμὸς εἶναι ὁ καλύτερος ἀπὸ ὅσους ἀναφέραμε ὡς τώρα. Δίδει ἄφθονον καὶ λευκὸν φῶς, εἶναι καλὸν καύσιμον γιὰ φωτισμόν, εἶναι ὅμως ἐπικίνδυνον, διότι δύναται ἐὰν ξεφύγη ἀέριον ἀπ' τὸν σωλῆνα νὰ προκαλέση δηλητηρίασιν ἢ καὶ ἔκρηξιν.

Κι' αὐτό, ὅπως ὅλα τ' ἄλλα εἴδη φωτισμοῦ, καταναλίσκει τὸν ἀέρα τοῦ δωματίου.

Εἶναι δυνατὸν ὅμως νὰ ἐξουδετερώσωμεν ἐν μέρει τὰ μειονεκτήματα τοῦ τεχνικοῦ φωτισμοῦ διὰ τοῦ καλοῦ ἀερισμοῦ τῶν δωματίων.

Ἠλεκτρισμός. Τείνει ν' ἀντικαταστήση ὅλα τὰ εἴδη τοῦ τεχνικοῦ φωτισμοῦ. Εἶναι ὁ ὑγιεινότερος φωτισμὸς μετὰ τὸν φυσικόν. Πρέπει μόνον νὰ δίδεται προσοχὴ στὴν καλὴ ἐγκατάστασι, διότι μποροῦν νὰ συμβοῦν ἀτυχήματα.

Τὸ φῶς ἀπ' τὶς φωτιστικὲς πηγὲς τοῦ ἠλεκτρισμοῦ δὲν πρέπει ν' ἀπευθύνεται ἀπ' εὐθείας στὰ μάτια μας, ἀλλὰ πρὸς τὴν ὀροφή, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ νὰ διαχέεται, γιὰ νὰ φωτίζη ὁμοιόμορφα ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ δωματίου (αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἔχουν τ' ἀμπαζοὺρ κι' οἱ γαλακτόχρωμοι λαμπτῆρες). Ἐπίσης ἕνας χῶρος φωτίζεται καλύτερα, ὄχι μὲ μιὰ συγκεντρωμένη φωτιστικὴ πηγὴ (π. χ. μιὰ λάμπα δυνατὴ στὸ μέσον τοῦ δωματίου) ἀλλὰ μὲ περισσότερες φωτιστικὲς πηγὲς μικροτέρας ἐντάσεως.

✱ ΤΟ ΛΑΔΙ ✱

Ἕνα συστατικὸ ἀπαραίτητο γιὰ τὴν συντήρησι τῆς ἀνθρωπίνης μηχανῆς, καθὼς ὅλοι θὰ ξέρετε, εἶναι καὶ τὸ λίπος, οὐσία κατ' ἐξοχὴν θερμογόνος, ἡ ὁποία παρέχει εἰς τὸν ὀργανισμὸν ἐνέργειαν καὶ θερμότητα πολὺ περισσοτέραν ἀπὸ ἐκείνη ποὺ τοῦ δίδουν αἱ ἄλλαι θρεπτικαὶ οὐσίαι.

Τὸ πιὸ εὐκολοχώνευτο καὶ τὸ πιὸ ὑγιεινὸ ἀπὸ ὅλα σχεδὸν τὰ λιπαρὰ εἶναι τὸ λάδι, τὸ ὁποῖον προσφέρει εἰς τὴν διαιτητικὴν μαγειρικὴν ἐν γένει ὅλων τῶν τροφῶν μεγάλας ὑπηρεσίας.

Τὸ λάδι εἶναι οὐσία φυτική, παρασκευάζεται διὰ τῆς συνθλίψεως τῶν ἐλαιῶν, ἡ ποιότης ὅμως αὐτοῦ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ποιότητα τῶν ἐλαιῶν καὶ ἀπὸ τὸν τρόπον τῆς κατεργασίας των. Τὸ καλύτερο λάδι εἶναι ἐκεῖνο ποὺ παρασκευάζεται ἀπὸ ἄγουρες ἐλιές, τὸ ἀγουρέλαιον κοινῶς, τὸ ὁποῖον ἔχει συνήθως χρῶμα ἠλεκτρόχρουν, εἶναι διαυγὲς μὲ γεῦσιν εὐάρεστον, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ κατωτέρας ποιότητος ἔλαιον, τὸ ὁποῖον ἔχει χρῶμα πρασινωπόν, γεῦσιν καὶ ὀσμὴν δυσάρεστον.

Διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν λάδι εὔπεπτο καὶ καλὸ ἀπαιτοῦνται πολλὲς φροντίδες καὶ πρῶτα ἀπὸ ὅλα οἱ ἐλιὲς νὰ εἶναι ὥριμες, φρεσκοκομμένες, γερές, καθαρές, τὸ ἐλαιοτριβεῖον καθαρό, νὰ πιέζωνται οἱ ἐλιὲς χωρὶς ζεστὸ νερό, νὰ ἀποχωρίζεται τὸ λάδι ἀπὸ τὸ κατακάθισμα γρήγορα καὶ νὰ ἀκολουθοῦν πολλὲς μεταγγίσεις. Ἀκόμη νὰ διατηρῆται σὲ δοχεῖα εἴτε πήλινα εἴτε τενεκεδένια ἀλλὰ καθαρά, μακριὰ ἀπὸ κάθε τι ποὺ μυρίζει διότι ἀπορροφᾶ εὔκολα μυρωδιὰ καὶ νὰ βουλλώνεται μὲ φελλὸ τυλιγμένο σὲ πανί.

Κατὰ τὴν διατήρησίν του πρέπει νὰ φυλάσσεται ἀπὸ φῶς, ἀέρα καὶ νὰ διατηρῆται σὲ ἀποθήκη δροσερὰ καὶ εὐάερη. Ἄλλως ἂν δὲν ληφθοῦν αὐτὲς οἱ φροντίδες θὰ ἔχωμεν λάδι κατωτέρας ποιότητος, τὸ γνωστὸ μὲ τὸ ὄνομα τσαγκό, ποὺ καίει στὸ λαιμό, διότι ἔχει μεγάλην ὀξύτητα, εἶναι θολὸ καὶ ἀπαίσιο στὴ γεῦσι καὶ στὴν ὀσμή. Ἡ μεγάλη ὀξύτης του ἐξουδετερώνεται ἂν ρίξωμε στὸ λάδι μαγνησία, ἄσβεστον ἢ ἀμμωνία.

Τὸ λάδι νοθεύεται μὲ ἔλαια κατωτέρας ποιότητος, μὲ σπορέλαια ἰδίως. Τὸ καλὰ παρασκευασμένο λάδι, τὸ ἁγνό, εἶναι ἀσυγκρίτως προτιμότερο γιὰ τὸ δικό μας ἤπιο κλῖμα, ὄχι μόνον ἀπὸ τὸ λίπος τὸ χοιρινὸ ἢ τὸ βόειον, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ ἀπὸ αὐτὰ τὰ βούτυρα τοῦ ἐμπορίου, τὰ ὁποῖα σπανίως βρίσκει κανεὶς σήμερα ἀπολύτως ἁγνά.

Περιέχει ἐκτὸς τῶν διαστάσεων, τῶν οὐσιῶν δηλ. ποὺ διευκολύνουν τὴν πέψιν, ἅλατα καὶ τὴν ἀντιραχητικὴν βιταμίνην Δ, ἡ ὁποία εἶναι τόσο ἀπαραίτητη ἰδίως γιὰ τὰ μικρὰ παιδιά, ὡς βιταμίνη τῆς ἀναπτύξεως, καὶ ἡ ὁποία λείπει μερικὲς φορὲς καὶ ἀπὸ αὐτὸ τὸ βούτυρο τὸ φρέσκο, ὅταν αὐτὸ προέρχεται ἀπὸ ζῶα ποὺ δὲν τρέφονται μὲ χορτάρι πράσινο ἀλλὰ μὲ χόρτο ξηρό.

Τὸ λάδι λοιπὸν εἶναι τροφὴ ἐκλεκτή, τὴν ὁποίαν ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες πρέπει νὰ προτιμῶμεν, ἐφ' ὅσον εἶναι πολὺ φθηνότερη καὶ ἡ πατρίδα μας εἶναι πλουσία σ' αὐτήν.

Πρέπει ὅμως νὰ τρώγεται ὠμὸ σὲ σαλάτες ὠμὲς ἢ βρασμένες ἀκόμη καὶ στὰ ὄσπρια, ψάρια βραστά, καὶ ὅπου ἀλλοῦ εἶναι δυνατόν, νὰ μὴ ρίπτεται τὸ λάδι στὸ βράσιμο, ἀλλὰ ὠμὸ στὸ πιάτο τοῦ καθενός. Τὸ λάδι μαγειρευόμενον χάνει ἀπὸ τὴν ἀξίαν του, διότι λόγῳ τῆς ὑψηλῆς θερμοκρασίας εἰς τὴν ὁποίαν ὑποβάλλεται, καταστρέφονται οἱ διαστάσεις καὶ οἱ βιταμίνες του, γίνεται δὲ ἀκόμη καὶ πολὺ δύσπεπτο.

Τὸ λάδι τὸ ραφιναρισμένο καὶ ἀποστειρωμένο πρέπει νὰ τὸ ἀποφεύγωμε, διότι δὲν περιέχει οὔτε ἴχνος βιταμίνης καὶ εἶναι καὶ δύσπεπτο. Δὲν συμβαίνει ὅμως τὸ ἴδιο μὲ τὸ διυλισμένο. Αὐτὸ ἁπλῶς περνᾶ ἀπὸ στρῶμα βάμβακος καὶ καθαρίζεται ἀπὸ τὶς ξένες στερεὲς οὐσίες.

Η ΠΝΟΗ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΑΛΩΣΥΝΗΣ

Δὲν ξέρω ἂν λογαριαστῆ κανένας ρωμαντικός, σὰν καθίση νὰ μιλήση γιὰ τὴν Ἀγάπη, μέσα σὲ μιὰν ἐποχὴ τυραννισμένη καὶ σκληρή, ποὺ τὸ μῖσος ἐπλήγωσεν ἀγιάτρευτα τὶς καρδιὲς τῶν ἀνθρώπων καὶ τοὺς ἔκαμε ν' ἀκολουθήσουν ἐσφαλμένους δρόμους γιὰ νὰ λύσουν τὶς διαφορὲς καὶ τὰ προβλήματα ποὺ τοὺς βασανίζουν.

Ἤθελα νὰ μποροῦσα νὰ τονίσω ἕνα διθύραμβο πρὸς αὐτὴ τὴν παραμερισμένην Ἀγάπη, ποὺ ξεχάστηκε στὸ περιθώριο, νὰ τῆς πλέξω ἕνα στεφάνι ἀπὸ ἀνοιξιάτικα ρόδα, μὰ νομίζω πὼς αὐτὸ εἶναι δυσκολώτατο. Θὰ χρειαζόνταν ἴσως τὸ ταλέντο τοῦ Μπετόβεν, γιὰ νὰ γράψη κανένας ἐπάνω στὸ πεντάγραμμα, μὲ τὴ θεία γλῶσσα τῶν ἤχων, μιὰ γλυκύτατη συμφωνία, γιὰ κάτι ποὺ εἶναι ἀπίστευτα ὡραῖο κι' εὐγενικό, ποὺ μοσκοβολᾷ, καὶ εἶναι τρυφερὸ σὰν τὰ πρῶτα φθινοπωρινὰ κυκλάμινα.

Μιλῶντας γιὰ τὴν ἀγάπη, στέκεται κανεὶς μὲ ἀπέραντη λατρεία ἐμπρὸς στὴ διδασκαλία, στὸ βίο τοῦ Ὁραματιστοῦ τῆς Βηθλεέμ. Ὁ γλυκὺς Ναζωραῖος ἔκαμε τὴν ἀγάπη κοσμοθεωρία καὶ δὲν κατέκτησε τὸν κόσμο μὲ τὴν ὑλικὴ δύναμι, μόνο ἐσήκωσε ψηλά, πάνω ἀπ' τὰ πλήθη ποὺ τὸν ἀκολούθησαν, τὴν κατάσπρη σημαία της.

Ἐμπρὸς ἀπ' τὰ πλήθη ποὺ κινούντανε πίσω ἀπ' τὸ Χριστό, ἐδιάβαινε τὸ ὑπερούσιο δρᾶμά της καὶ ζέσταινε τὶς καρδιές. Ἐδιάβαινε ἁπλῆ καὶ γλυκειά, ὅλο καταδεχτικότητα, καὶ τὰ χέρια της ἦταν γεμᾶτα ἀπὸ πλούσια δῶρα καὶ ἀπὸ γινομένους καρποὺς τῆς γῆς.

Ἔτσι λοιπὸν ἦρθε. Ἕνα κοπάδι περιστέρια ἐπέταξαν πάνω ἀπ' τὶς στεριὲς καὶ πάνω ἀπ' τὶς ἀκύμαντες θάλασσες, κι' ἐτραγούδησαν γλυκόλογα, κι' ἔγιναν οἱ κάμποι χλοεροί, σιτοφόροι, κι' ἀνάβρυσαν τ' ἄκρατα νερά τους δροσερὲς βρυσομάνες γιὰ τοὺς στρατοκόπους.

Μιὰ αἰώνια ἄνοιξι χαμογέλασε μ' ὅλα τὰ πουλιὰ καὶ τὰ λουλούδια της, κι' ἔκαμε ν' ἀνθίσουν οἱ καρδιὲς τῶν ἀνθρώπων ἄσπρα τριαντάφυλλα. Ἔγινε ἀλήθεια, κάτι σπουδαῖο καὶ σημαντικό, εἶχε ὑψωθῆ σὰν φλογισμένο μετέωρο τὸ εὐγενικώτερο συναίσθημα τοῦ ἀνθρώπου, κι' ἔγινε ἀπὸ κείνη τὴν ὥρα Σύμβολο καὶ Ἰδανικό.

Ἦταν ὁ Χριστός, ποὺ εὐαγγελίζονταν ἕνα νέον κόσμο. Ὁ γαλάζιος ἥλιος τῆς Δικαιοσύνης σηκωνόντανε μεσούρανα, κι' ἔκανε τὰ πάντα ν' ἀστράφτουν καὶ νὰ πεντοβολοῦν ἕνα φῶς χρυσὸ καὶ γαλάζιο.

Εἶνε λυπηρό, ποὺ μέσα στὶς ἀντιγνωμίες τῶν αἰώνων, οἱ ἄνθρωποι, ἀναζητῶντας τὴν αἰώνια ἀλήθεια, πλανήθηκαν σ' ἀπέραντες φλογισμένες ἐρήμους καὶ πέρασαν πλάϊ ἀπὸ θλιβεροὺς γκρεμοὺς καὶ κακοτοπιές.

Ὅμως ὁ Χριστὸς κάθεται ἐν ὀνόματι τῆς Ἀγάπης καὶ τοὺς περιμένει. Εἶναι πάντα γεμᾶτος καλωσύνη καὶ πραότητα, γι' αὐτοὺς τοὺς παραστρατημένους, περιμένει μ' ὁλάνοιχτη ἀγκαλιά, ἕτοιμος νὰ συγχωρέση τοὺς πάντας καὶ τὰ πάντα.

Τί μεγάλο πρᾶγμα εἶναι, λοιπόν, αὐτὴ ἡ Ἀγάπη στὴν πλατειά της ἔννοια. Δὲν ζητᾶ τίποτα γιὰ λογαριασμό της, εἶναι καθαρή, ὅπως τὰ νέα πέταλα τῶν ρόδων, ἀνιδιοτελής, ξέρει πάντα νὰ δίνη καὶ νὰ θυσιάζεται, κι' ὁ ἄνθρωπος προσφέρει ὁλοκαύτωμα τὴν ὕπαρξί του στὴν ἅγια ἰδέα της. Ἂν ἔλειπε ἀπ' τὸν κόσμο, ἡ γῆ θὰ ἦταν θλιβερὰ σκοτεινὴ κι' ἔρημη, θὰ ἦταν σὰν νὰ βασίλευε γιὰ πάντα ὁ ἥλιος, καὶ τ' ἀστέρια θὰ φυλλορροοῦσαν, σὰ φύλλα τὸ φθινόπωρο.

Ἡ Ἀγάπη εἶναι ἕνα στοιχεῖο ἀπαραίτητο μέσα στὴ ζωή μας. Ἔχουμε τόση ἀνάγκη ἀπ' τοὺς ἄλλους. Τὸ ἄτομο ἔξω ἀπὸ τὴν κοινωνία εἶναι, καθὼς ἔλεγεν ὁ Σταγιρίτης φιλόσοφος, ἢ θηρίο ἢ Θεός. Ὅ,τι δὲν μπορεῖ νὰ κάμη ὁ ἕνας, τὸ ἐπιτυγχάνει ἡ συνεργασία τῶν πολλῶν.

Κι' ἡ ἀγάπη εἶναι ποὺ κάνει τὸν ἄνθρωπο νὰ καταπνίξη τὸν ἐγωϊσμό του καὶ τὸ ἀτομικό του συμφέρον, ποὺ ἀντιμάχεται τὶς περισσότερες φορὲς στὸ συμφέρον τῶν πολλῶν.

Ἀπ' τὴν Ἀγάπη ἀναδύθηκαν ὅλα τὰ μεγάλα ἔργα ποὺ ἐσυγκίνησαν τοὺς αἰῶνες, κάθε μεγάλη πρᾶξις εἶχε νομίζω κίνητρο τὴν Ἀγάπη, ὁποια κι' ἂν εἶναι, εἴτε Ἀγάπη πρὸς τὸν ἄνθρωπο εἶναι αὐτή, εἴτε πρὸς τὴν Πατρίδα, εἴτε εἶναι στοργή.

Κάθουμαι καὶ συλλογιέμαι τοὺς ἀνθρώπους ποὺ κλείστηκαν μέσα σ' ἀνήλιαγα ἐργαστήρια, κι' ἀπαρνήθηκαν κάθε πρόσκαιρη ἀπόλαυσι καὶ χαρά, γιὰ νὰ ἀνακαλύψουν ἕνα ἄγνωστο μικρόβιο ποὺ τυραννᾷ τὴν ἀνθρωπινη γενιά, ἢ ν' ἀνακαλύψουν ἕνα φάρμακο ποὺ θὰ ἀνακουφίση χιλιάδες ἀνθρώπους ἀπὸ μιὰ φρικαλέαν ἀρρώστεια. Τὶς πιὸ πολλὲς φορὲς ἀργοπεθαίνουν οἱ ἴδιοι ἐκεῖ μέσα, θυσία στὸ βωμὸ τῆς ἰδέας τους, ὅμως αὐτὸ δὲν ἔχει καμμιὰ σημασία. Εἶναι ἡ Ἀγάπη ποὺ ὁδηγεῖ ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἐπιστήμονες καὶ τοὺς ὁδηγεῖ σίγουρα καὶ φωτεινά, ὅπως μιὰ φορὰ τὸ ἄστρο τῆς Βηθλεὲμ ἐφώτισε τὴ στράτα τῶν Μάγων.

Ἡ Ἀγάπη εἶναι πάλι ποὺ κάνει τὸ δρᾶμα τῆς μοναξιᾶς τοῦ ἀνθρώπου ὑποφερτὸ καὶ ἁπαλώτερο, εἶναι αὐτὴ ποὺ μᾶς βοηθᾷ νὰ σπάσουμε τὰ θλιβερὰ δεσμά της.

Γιατὶ πιστεύω πὼς ἡ τραγικὴ μοῖρα τοῦ ἀνθρώπου εἶναι νάρχεται στὴ ζωὴ ὁλομόναχος, σὰν ἕνα πλοῖο μέσα στὸν ὠκεανὸ καὶ ν' ἀναζητᾷ σ' ὅλη του τὴ ζωὴ ἕναν ἄνθρωπο νὰ ἐπικοινωνήση ψυχικὰ μαζί του. Κι' αὐτὸ ποὺ μᾶς βοηθᾷ νὰ σπάσουμε τὰ δεσμὰ τῆς μοναξιᾶς μας εἶναι ἡ Ἀγάπη καὶ ἡ Τέχνη.

Γιατὶ κι' ἡ Τέχνη εἶναι Ἀγάπη.

Εἶναι οἱ διαλεχτοί, ποὺ ἐσημάδεψεν ὁ Θεὸς μὲ τὴ σφραγῖδα τῆς δημιουργίας, καὶ ποὺ ἐτραγούδησαν μὲ τὸ πεντάγραμμα, μὲ τὴ σμίλη, μὲ τὸ λόγο, καὶ μὲ τὸ χρῶμα, τὶς χαρὲς καὶ τὶς πίκρες τῆς γῆς.

Ἔπειτα ἡ Τέχνη εἶναι ἕνας ἀληθινὸς ἀπόστολος Ἀγάπης. Θυμοῦμαι πάντα τόσο ζωηρὰ τί ἔγραψε σχετικὰ ἕνας Γάλλος Ἀκαδημαϊκὸς στὴν περίφημη Σκανδιναυὴ λογοτέχνιδα Λάγκερλεφ, ποὺ πέθανε τὶς προάλλες: «Ἀγαπῶ τόσο πολὺ τὸν τόπο σου, Σέλμα Λάγκερλεφ, ἔγραφε, ἀπὸ τότες ποὺ ἐδιάβασα τὰ ἔργα σου». Ἕνας δικός μας πάλι λογοτέχνης εἶπε πὼς οἱ καλύτεροι πρεσβευταὶ τῶν κρατῶν εἶναι τὰ βιβλία.

Ἡ Ἑλλάδα, ἡ Χώρα τοῦ ὡραίου καὶ τοῦ καλοῦ, ἔκαμε πάντα τὴν Ἀγάπη σύμβολο καὶ ἰδανικό. Προσωπικὰ πιστεύω πὼς ὁ Παρθενώνας ποὺ ὑψώνει τὸ ἀσημένιο κάλλος του κάτω ἀπὸ τὴν αἰθρία τοῦ ἑλληνικοῦ οὐρανοῦ εἶναι ἔργο Ἀγάπης.

Σήμερα πάλι τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου ἐσήκωσε πάνω ἀπ' τὴν Ἑλλάδα τὴ σημαία τῆς Ἀγάπης καὶ τῆς Συγγνώμης. Μέσα ἀπ' τοὺς λόγους κι' ἀπ' τὰ ἔργα τοῦ Ἀρχηγοῦ φαίνεται αὐτὸ ὁλοκάθαρα.

Καὶ μέσα στὶς ἀτέλειωτες Φάλαγγες τῆς Νεολαίας τὸ δέντρο τῆς Ἀγάπης ἀνθίζει καὶ δίνει τοὺς πλούσιους καρπούς του. Μεθαύριο, σὰν θάρθουν οἱ ἄλλες γενιές, θὰ ἰδοῦν ἔκπληκτες, γεμᾶτες θαυμασμό, τὴν ἱστορία τῆς Νεολαίας, ποὺ εἶναι γεμάτη αὐτοθυσία, αὐταπάρνησι, μ' ἕνα λόγο Ἀγάπη.

ΑΛΚΗΣ ΑΓΓΕΛΟΓΛΟΥ

Η ΣΤΗΛΗ του Γιατρού

ΟΙ ΧΙΟΝΙΣΤΡΕΣ

Ἐὰν γράφω γιὰ τὶς χιονίστρες τὸν Ἀπρίλιο, ἔχω τὸ λόγο μου. Ἂς φαντασθοῦν οἱ ἀναγνῶσται μου τί θὰ τραβοῦσα ἀπὸ τοὺς χιονιστροπαθεῖς, ὅταν χρησιμοποιοῦσαν ἐν μέσῳ χειμῶνι τὶς θεραπευτικές μου ὁδηγίες καὶ ἀπετύγχαναν ἀσφαλῶς. Θὰ διέτρεχα τὸ κίνδυνο νὰ παύσουν νὰ μὲ διαβάζουν, ἐὰν ἀπὸ τὴν μανία των δὲν πάθαινα καὶ τίποτε ἄλλο. Μὲ τὸ δίκηο των δέ, διότι ἐνῶ ἡ χιονίστρες εἶναι μάστιξ πραγματικὴ ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων κατὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνας, ἐντούτοις ἡ ἐπιστήμη δὲν κατώρθωσε μέχρι τῆς στιγμῆς νὰ βρῆ φάρμακο ἀποτελεσματικό. Γράφοντας λοιπὸν ἐγὼ γιὰ τὶς χιονίστρες τὴν Ἄνοιξι, βρίσκομαι σὲ πλεονεκτικὴ θέσι, διότι ὅ,τι φάρμακο καὶ ἂν συστήσω, θὰ ὠφελήση ὡρισμένως, ἐὰν μάλιστα μὲ τὰ φάρμακά μου χρησιμοποιήσουν καὶ λίγο Ἀπριλιάτικο νερό. Ἡ χιονίστρες εἶναι ἀνυπόφορη ἀρρώστεια, φθάνουν πολλὲς φορὲς νὰ γίνωνται πραγματικὸ μαρτύριο γιὰ τὸν πάσχοντα. Εὑρέθηκα κάποτε στὴν ἀνάγκη νὰ κάμω σὲ μιὰ κυρία ἔνεσι μορφίνης γιὰ νὰ τῆς ἐλαττώσω τὴν τρομερὴ φαγούρα καὶ τὸ κάψιμο.

Προσβάλλουν κατὰ προτίμησιν τοὺς νέους καὶ νέας ἀπὸ ἡλικία 10 ἐτῶν μέχρι 30, ἂν καὶ πολλὲς φορὲς ἐπιμένουν καὶ στὴ μεγάλη ἀκόμη ἡλικίαν. Ἡ χιονίστρες ἔρχονται μὲ τὰ πρῶτα ψύχη τοῦ φθινοπώρου καὶ φθάνουν στὸ ζενὶθ τὸν χειμῶνα, ὑποχωροῦν δὲ μὲ τὴν πρώτην πνοὴν τῆς ἀνοίξεως. Ἡ συμπτωματολογία εἶναι εἰς ὅλους γνωστή, ὥστε νομίζομεν ὅτι περιττεύει ἡ περιγραφή της. Θὰ περιορισθῶμεν μόνον εἰς τὴν αἰτιολογίαν τῆς νόσου καὶ εἰς τὴν θεραπείαν αὐτῆς. Πῶς λοιπὸν καὶ γιατί γίνονται ἡ χιονίστρες; Ὑπάρχουν πολλαὶ θεωρίαι γιὰ τὴν αἰτιολογίαν τῆς νόσου, καὶ γιὰ πολλὰ ἄλλα νοσήματα στὴν ἰατρική. Οἱ μὲν παραδέχονται ὅτι ἡ χιονίστρες εἶναι ἁπλᾶ κρυοπαγήματα ὅπως τὸ ἔγκαυμα ποὺ γίνεται ἀπὸ τὸ ἀντίθετον τοῦ ψυχροῦ, ἀναπτύσσονται δὲ σὲ ἄτομα ποὺ ἔχουν εἰδικὴν προδιάθεσιν, ὅπως ἀκριβῶς παθαίνουν ἐγκαύματα τὸ καλοκαῖρι ὅσοι ἔχουν προδιάθεσι πρὸς τοῦτο. Ἐδῶ ὅμως χρειάζεται κάποια ἐξήγησις, γιὰ νὰ μὴ συγχυσθοῦν τὰ πράματα. Ὅσοι ἔχουν προδιάθεσι γιὰ χιονίστρες δὲν εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ἔχουν προδιάθεσι καὶ γιὰ καλοκαιρινὰ ἐγκαύματα καὶ τἀνάπαλιν. Διότι ὑπάρχουν παιδιὰ ποὺ παθαίνουν χιονίστρες καὶ ἐντούτοις τὸ καλοκαῖρι δὲν παθαίνουν ἐγκαύματα, ὁσηδήποτε ὥρα καὶ ἂν ἐκτεθοῦν στὸν ἥλιο. Συνήθως ὅμως παρατηροῦμεν τὴν ἴδιαν προδιάθεσιν στὰ ἴδια ἄτομα τόσο γιὰ τὶς χιονίστρες, ὅσο καὶ γιὰ τὰ ἐγκαύματα.

Ἡ θεωρία αὐτὴ εἶναι ἡ περισσότερον παραδεκτή, ἐπειδὴ τὴν βλέπομε περισσότερο λογικὴ καὶ ἀπὸ τὶς ἄλλες δυό, ποὺ θὰ ποῦμε παρακάτω.

Ἄλλοι παραδέχονται ὅτι οἱ χιονίστρες γίνονται σὲ ἄτομα ἀσθενικά, ἀδύνατα καὶ ἰδίως ὅσα ἔχουν χλωρωτικὴ ἢ λυμφατικὴ κρᾶσι. Τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθές, διότι σὰν παιδίατρος παρατηρῶ πολὺ συχνὰ ὅτι παιδιὰ ποὺ ἔχουν χιονίστρες ἢ κορίτσια, δὲν ἔχουν καμμιὰ σχέσι μὲ τὸ λυμφατισμὸ ἢ μὲ τὴ χλώρωσι καὶ ἀντιθέτως πολλὰ λυμφατικὰ παιδιὰ δὲν παθαίνουν ποτὲ χιονίστρες. Ὥστε δὲν εἶναι ἀπαραίτητον νὰ εἶναι κανεὶς λυμφατικὸς ὅταν βγάζη χιονίστρες, διότι τότε θὰ κατηγορούσαμε ἀδίκως τὰ περισσότερα παιδιὰ καὶ κορίτσια ποὺ εἶναι χαρὰ θεοῦ. Τέλος μερικοὶ δερματολόγοι Εὐρωπαῖοι παραδέχονται ὅτι ἡ χιονίστρες εἶναι μιὰ ἐλαφρὰ φυματίωσις τοῦ δέρματος, ἐπειδὴ πολλὲς φορὲς ἔτυχε νὰ ἰδοῦν χιονίστρες νὰ συνυπάρχουν μὲ ἄλλες ἐκδηλώσεις δερματικὲς φυματιώδους φύσεως. Ἐπίσης διότι παρατήρησαν ὅτι μοιάζουν ἡ ἀλλοιώσεις τοῦ δέρματος, τόσον στὶς χιονίστρες, ὅσον καὶ στὴ φυματίωσι τοῦ δέρματος. Ἀλλὰ τόσον τὸ πρῶτον, ὅσον καὶ τὸ δεύτερον δὲν εἶναι ἀρκετὴ ἀπόδειξις γιὰ τὴ θεωρία των. Περὶ τῆς θεραπείας θὰ μιλήσωμεν εἰς τὸ ἑπόμενον ἄρθρον.

Γ. Μπαμπούρης

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΜΕ ΤΟ ΣΠΑΝΟ

*Ηταν ένας πατέρας πού είχε τρία παιδιά καί τό μικρότερο ήταν κουτσό. Σάν πέθανε ό πατέρας τους, τούς ά-φησε παραγγελία νά μή ξεκινοῦν ποτέ μέ σπανό καί μέ κουτσό σέ ταξίδι. Καλά, πατέρα, τοῦ εἶπαν τά παιδιά. Μιά μέρα κινάει ό μεγάλος νά πάη σέ ταξίδι. Σάν βγῆκε λίγο μακρυά άπό τό σπίτι του, βρίσκει ένα σπανό καί τόν ρωτάει:

— Γιά ποῦ ὥρα καλή;

— Σέ ταξίδι πηγαίνω, τοῦ εἶπε.

— Δέ μέ παίρνεις καί μένα κοντά σου; τοῦ λέει τότε ό σπανός.

— Όχι, δέ σέ παίρνω, τοῦ λέει, γιατί μᾶς ἄφησε έντολή ό πατέρας μας ποτέ νά μή ταξιδεύουμε μέ σπανό.

Πάει παρακάτω καί βρίσκει ἄλλο σπανό. Τοῦ εἶπε κι' αὐτουνοῦ τά ἴδια. Σέ λίγο βρίσκει καί τρίτο σπανό. Τόν ρωτάει ό σπανός:

— Γιά ποῦ ὥρα καλή, παιδί μου;

— Σέ ταξίδι!

— Δέ μέ παίρνεις καί μένα;

Τότες στοχάζεται μέ τό νοῦ του: Έγώ όλο σπανούς βρίσκω άπ' όταν ξεκίνησα καί μπορῶ νά βρῶ άκόμα κι' ἄλλους. Ἂς τόν πάρω! Καί λέει τοῦ σπανοῦ: Ἄιντε νά πᾶμε!

Στό δρόμο συμφώνησαν άναμεταξύ τους πώς άν κανένας άπ' αὐτούς πειραχτῆ άπό κάτι, νά τοῦ κόψη ό ἄλλος τό κρέας άπ' τήν κουμπορραχιά. Ὕστερα ό σπανός τοῦ δίνει ένα καρβέλι ψωμί, καί τοῦ λέει:

Νά! Τοῦτο τό καρβέλι, νά φᾶς καί σύ καί νά δώσης καί τοῦ σκυλιοῦ, άλλά στό τέλος νά τό φέρης άκέριο.

Τότες κι' αὐτός σκέπτεται: Τί νά φάω έγώ; Ποῦθε νά δώσω τοῦ σκυλιοῦ; Καί πῶς νά είναι τό καρβέλι άκέριο;

Είδες, τοῦ λέει ό σπανός, είδες πώς σοῦ κακοφάνηκε; Καί στάθηκε καί τοὔκοψε τό κρέας άπ' τήν κουμπορραχιά, καί τότες έφυγε έκεῖνος, ό καϋμένος.

Τό ἴδιο ἔπαθε κι' ό δεύτερος. Κίνησε κι' ό μικρότερος, ό κουτσός. Στό δρόμο βρῆκε τρεῖς σπανούς, ό-πως κι' οἱ ἄλλοι άδερφοί του, καί μέ τόν τρίτο έκαμε τήν ἴδια συμφωνία.

— Νά τοῦτο τό καρβέλι νά τό φᾶς.

Τότες ό σπανός τοῦ έδωσε τό καρβέλι τό ψωμί καί τοῦ λέει:

— Νά ψωμί, νά φᾶς καί σύ καί τό σκυλί μου καί νά τό φέρης άκέριο.

Τότες αὐτός, ό μάστορας, τί σοῦ κάνει; Πάει κάτω στό κοπάδι τοῦ σπανοῦ, γιατί τὄβοσκε αὐτός, σφάζει ένα άρνί, τό ψήνει καί τό τρώει. Άλυχτοῦσε τό σκυλί, αὐτός όμως τό έπιασε καί τό σκότωσε. Άπό κεῖ περνοῦσε κι' ένα άμάξι μέ βόϊδια πού ένα άπ' αὐτά κόντευε νά ψοφήση. Έκεῖνος τότε ἄλλαξε τά δυό βόδια τ' άμαξιοῦ μέ δυό δικά του καί ρωτάει τ' άφεντικά τοῦ άμαξιοῦ:

— Έχετε ψωμί καί κρασί;

Καί κεῖνοι εἶπαν πώς έχουν. Τότες κι' αὐτός έσφαξε ένα άγελάδι, τό έψησε, κι' έφαγαν καί ἤπιαν.

Κι' όντας γύρισε τό κοπάδι στό σπίτι τοῦ σπανοῦ, άφοῦ εἶδε ό σπανός πώς λείπουν βόδια, δέ μίλησε μόν' εἶπε:

Τώρα βρῆκα τό μάστορά μου.

Άφοῦ ό κουτσός έκανε πολλές φορές τοῦ σπανοῦ τό ἴδιο πρᾶγμα δέ μπόρεσε κεῖνος νά τό βαστάξη καί ρώτησε τόν κουτσό τί γίνηκαν τά βόδια του. Κι' ό κουτσός τοῦ εἶπε: Κατά τή συμφωνία πού έχουμε, δέν πρέπει νά ρωτᾶς' τώρα στάσου νά σοῦ κόψω ένα κομμάτι κρέας άπ' τήν κουπορραχιά σου!

Κι' έτσι τοῦ έκοψε τό κρέας, πῆρε τό βιός τοῦ σπανοῦ καί πῆγε στό σπίτι του.

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

Ο άθλητισμός γιά μᾶς τούς Ἕλληνες δέν άποτελεῖ άπλῶς μέσον ψυχαγωγίας, όπως ἴσως συμβαίνει άλλοῦ ἡ άτομική άπασχόλησι τῶν ὡρῶν τῆς άργίας μας. Ὁ άθλητισμός γιά τή φυλή μας άποτελεῖ μιά μεγάλη έθνική ὑπόθεσι. Άπ' τήν ἱερή χώρα τῆς Όλυμπίας ξεκίνησε ἡ φλόγα «τοῦ ὡραίου, τοῦ μεγάλου καί τ' άληθινοῦ», όπως λέει σ' ένα στίχο του κι' ό μεγάλος μας ποιητής Κωστῆς Παλαμᾶς, γιά νά σκορπίση σ' όλο τόν πολιτισμένο κόσμο καί ν' άποτελέση ένα άπ' τά κύρια στοιχεῖα τοῦ σύγχρονου άνθρώπινου πολιτισμοῦ. Στήν Όλυμπία καί κάτω άπ' τό γαλάζιο ούρανό της πρωτοφανερώθηκε ἡ ἅμιλλα ἡ εὐγενική τῶν νέων γιά τήν κατάκτησι ένός τόσο άπλοῦ καί συγχρόνως τόσο πολύτιμου κλαδιοῦ δάφνης, τοῦ κλαδιοῦ έκείνου πού άποτελοῦσε τήν τρανότερη άπόδειξι τῆς άξίας καί τῆς ὑπεροχῆς. Βέβαια άπ' τήν έποχή έκείνη πέρασαν πολλοί αἰῶνες κι' ἡ χώρα μας δέχτηκε ἄπειρες έπιδράσεις άπό διαφόρων εἰδῶν έπιδρομεῖς, πού κατά καιρούς πέρασαν άπ' τήν ἱερή αὐτή γῆ. Πολλές έπιδράσεις άπό πολλούς κατακτητές. Κι' όμως ἡ φυλή μας δέν έπαψε ποτέ νά συνεχίζη τήν παράδοσι έκείνων πού σκόρπισαν τό πρῶτο φῶς, δέν ξέχασε ποτέ ό Ἕλλην τή γενιά του καί τόν μεγάλο κι' άκατάλυτο δρόμο πού πρέπει ν' άκολουθήση στήν αἰώνια ζωή της ἡ φυλή του. Έτσι, σάν νά μή συνέβη καμμιά έπίδρασι, συνεχιστές τοῦ μεγαλείου έκείνων, οἱ ἥρωες τῆς Έπαναστάσεως, βλέπουμε έπίσης μαζί μέ τίς ἄλλες πολεμικές άπασχολήσεις νά μή ξεχνοῦν καί τόν άθλητισμό, τήν εὐγενική — όπως εἴπαμε — ἅμιλλα γιά τήν κατάκτησι τοῦ πολύτιμου κότινου.

Χορεύουν τά κλεφτόπουλα
[καί ρίχνουν τό λιθάρι,

λέει τό παληό δημοτικό τραγοῦδι καί εἶναι γνωστή ἡ καταπληκτική άθλητική έπίδοσι διαφόρων ἡρώων τῆς Ἑλληνικῆς Έπαναστάσεως. Λένε γιά τόν περίφημο ἥρωα Νικοτσάρα πώς ἦταν τόσο δυνατός στό ἅλμα, πού μποροῦσε νά πηδήξη τόσο ψηλά, πού νά περάση άπάνω άπ' τή ράχι καί τοῦ ψηλότερου άλόγου, όπως έπίσης εἶναι πολύ γνωστή ἡ φήμη τῆς γρηγοράδας στό τρέξιμο τοῦ Όδυσσέως Άνδρούτσου, πού ώνομάστηκε καί «ταχύπους» γι' αὐτή του τήν ἱκανότητα.

Νά γιατί γιά μᾶς τούς Ἕλληνες ό άθλητισμός δέν άποτελεῖ άπλῶς «σπόρ» κι' εὐχάριστη άπασχόλησι, άλλά έθνική ὑπόθεσι. Καί ναί μέν οἱ άρχαῖοι πρόγονοί μας, πού τόσο τούς τιμᾶμε όχι μόνον έμεῖς άλλά καί όλόκληρος ό πολιτισμένος κόσμος, δημιούργησαν αὐτό τό μεγαλεῖο, ὥστε νά ὑπερηφανευώμαστε τόσο γιά τούς προγόνους μας αὐτούς, όσο έπίσης καί γιά τούς νεώτερους ἥρωες προγόνους μας, άλλά αὐτό δέ σημαίνει ότι έδῶ τελειώνει τό δικό μας έργο. Αὐτό δέν σημαίνει ότι άρκεῖ ἡ τιμή καί ἡ δόξα τῶν προγόνων μας γιά νά εἴμαστε ὑπερήφανοι. Έμεῖς οἱ νεώτεροι Ἕλληνες έχουμε περισσότερες καί μεγαλύτερες ὑποχρεώσεις άπό κάθε ἄλλον έναντι ΕΚΕΙΝΩΝ πού μᾶς έδωσαν τά φῶτα. Κι' άκόμα έχουμε ἱστορική ὑποχρέωσι νά σεβαστοῦμε τήν παράδοσι έτσι, ὥστε γιά μᾶς ό άθλητισμός ν' άποτελέση ὕψιστο λειτούργημα. Εἴπαμε ότι ό άθλητισμός άποτελεῖ έθνική ὑπόθεσι. Δέν ταιριάζει λοιπόν σ' Έλληνόπουλα νά δείχνουν μέσα στά άθλητικά στάδια διαγωγή άντίθετη άπ' τήν διαγωγή έκείνων τῶν μεγάλων προγόνων, πού θεωροῦσαν τήν τίμια κατάκτησι τοῦ έπάθλου, τοῦ κλάδου τῆς δάφνης, σάν άπόδειξι τῆς μεγάλης άξίας, τιμῆς κι' εὐγένειας.

Αὐτά, άγαπητοί φίλοι, δέν εἶναι φράσεις άπλές πού γράφονται γιά νά καταλάβουν ὡρισμένο πολύτιμο χῶρο τοῦ ὡραίου περιοδικοῦ μας. Εἶναι φράσεις πού πρέπει όλοι νά τίς βάλουμε καλά στό μυαλό μας άν θέλουμε νά λεγώμαστε Ἕλληνες κι' άντάξιοι άπόγονοι έκείνων.

Ἡ συμπεριφορά στόν άθλητικό στίβο εἶναι ἡ πιό τρανή άπόδειξι τῆς μεγαλοψυχίας καί τῆς εὐγένειας. Δέν ταιριάζει σ' Έλληνόπουλα νά διαπληκτίζωνται, νά φανατίζωνται καί νά χωρίζωνται σέ μερίδες ὑπέρ τοῦ ένός ἡ ὑπέρ τοῦ ἄλλου άθλητοῦ καί ὑπέρ τῆς μιᾶς ἡ τῆς ἄλλης όμάδος.

Αὐτά ταιριάζουν ἴσως σέ λαούς άπολίτιστους, ταιριάζουν ἴσως σ' άνθρώπους πού δέν έχουν καμμιά ὑποχρέωσι πρός τό παρελθόν, δέν ταιριάζουν όμως σέ Ἕλληνες.

Έμεῖς τά Έλληνόπουλα — τό λέμε άκόμα μιά φορά — έχουμε ἱστορική ὑποχρέωσι νά σεβαστοῦμε τήν εὐγενική παράδοσι τῶν προγόνων μας, έκείνων πού χάρισαν σ' όλο τόν κόσμο τό φῶς τοῦ πολιτισμοῦ.

Ο ΦΙΛΑΘΛΟΣ

ὁ κῆπος

Τὸ παραμυθάκι μας.

Η «ΧΕΛΩΝΑ»

Τὴν ἡμέραν ποὺ «ὁ πατὴρ θεῶν καὶ ἀνθρώπων», ὁ τρομερὸς Δίας, θὰ ἔκανε τοὺς γάμους του μὲ τὴν Ἥρα, θὰ ἔκανε καὶ πλούσιο τραπέζι σ' ὅλους τοὺς θεοὺς καὶ τὶς θεὲς καὶ στὶς κατώτερες θεότητες καὶ στοὺς ἥρωας καὶ ἡμιθέους ποὺ θὰ ἀντιπροσώπευαν τοὺς θνητούς.

Τὸ τραπέζι θὰ τὸ ἔκανε στὸν λαμπερὸ Ὄλυμπο, τὴν κατοικία τῶν θεῶν.

Πολλὰ λέγανε οἱ μικρότερες θεὲς γιὰ τὸ τραπέζι τοῦτο. Τί πλούσιο ποὺ θὰ εἶναι καὶ πόσο θὰ διασκεδάσουν! Λέγανε μάλιστα πὼς κάλεσε ὁ Δίας καὶ τὸν μεγάλο τεχνίτη τῆς Λύρας, τὸν Ὀρφέα, ποὺ ὅταν παίζῃ δαμάζει καὶ τὰ ζῷα ἀκόμη, γιὰ νὰ τοὺς διασκεδάσῃ.

Ὅλοι ποθοῦσαν τὴ μέρα τούτη καὶ ἀνυπομονοῦσαν. Περισσότερο ὅμως ἤθελε νὰ παρευρεθῇ ἡ νύμφη Χελώνη, ὄχι τόσο γιὰ τὴ διασκέδασι, ὅσο γιὰ νὰ κοτσομπολέψῃ. Καὶ πόσες ἀφορμὲς θὰ εὕρισκε!

Ἐπὶ τέλους ἦρθε ἡ ποθητὴ μέρα καὶ μαζεύτηκαν οἱ καλεσμένοι. Μετὰ τὸν γάμο κάθησαν ὅλοι στὸ τραπέζι. Τί πλοῦτος! Τί μεγαλοπρέπεια! Πόσα ἄφθονα καὶ ὡραῖα φαγητά!

Μετὰ τὴν πρώτη ἐντύπωσι καὶ τὶς εὐχές, ἀνεκάλυψαν πὼς ἔλειπε μιὰ θεότης. Κοιτάει ὁ Δίας καὶ ἀνακαλύπτει ὅτι λείπει ἡ νύμφη Χελώνη. Μεγάλος θυμὸς τὸν ἔπιασε. Πῶς τόλμησε ἡ Χελώνη νὰ τὸν περιφρονήσῃ! Ἀλλοίμονό της. Διατάζει τὸν Ἑρμῆ νὰ τὴν φέρῃ. Αὐτὸς πάει καὶ τὴ βρίσκει νὰ κοτσομπολεύῃ μὲ μερικὲς θνητές. Τὴν παίρνει καὶ τὴν πάει στὸ Δία.

Αὐτὸς τότε θυμωμένος τὴν καταράστηκε νὰ γίνῃ ἕνα μικρὸ βραδυκίνητο ζῷο. Καὶ οἱ κακίες της πάντα νὰ τὴν κυνηγᾶνε.

Ἦταν βαρειὰ ἡ κατάρα καὶ ἡ Ἥρα παρακάλεσε τὸ Δία νὰ μὴν τὴ κυνηγᾶνε οἱ κακίες της.

Σκέφτηκε ὁ φοβερὸς Δίας. Ξύνει τὸ κούτελό του ἀπὸ κεῖ ποὺ βγῆκε ἡ σοφὴ Ἀθηνᾶ καὶ τέλος ἀνακαλύπτει:

«Νὰ μὴ σὲ κυνηγᾶνε οἱ κακίες σου, λέει, ἀλλὰ νὰ γίνουν ἕνα καύκαλο καὶ νὰ τὸ ἔχῃς πάντα ἀπάνω σου».

Ἔτσι τιμωρήθηκε ἡ Χελώνη καὶ ἔγινε ἡ βραδυκίνητη χελώνα, ποὺ ποτὲ δὲν προφτάνει καμμιὰ γιορτή, μὰ πάντα στὸ τέλος πάει.

Τ. Ζ. Καρτάλος

Τὸ γράμμα τῆς μητέρας

Μιὰ μητέρα Σκαπανέως μοῦ ἔγραψε τὶς ἡμέρες αὐτὲς ἕνα γράμμα, ποὺ λέει μερικὰ πράγματα πολὺ σωστὰ — ὅπως βέβαια πάντα σωστὰ μᾶς μιλᾶνε οἱ γονεῖς μας.

Μοῦ περιγράφει τὸν τρόμο ποὺ τράβηξε μιὰ μέρα ὅταν ἐκεῖ ποὺ ἐκαμάρωνε ἕνα τμῆμα ἀπὸ Σκαπανεῖς ποὺ ἔκαναν τὰς ἀσκήσεις τους, ἄξαφνα ἄκουσε φωνὲς καὶ εἶδε μερικὰ παιδιὰ νὰ τρέχουν τρομαγμένα. Κάποιο παιδὶ εἶχε κτυπήσει μὲ τὸ ποδήλατό του ἕνα ἄλλο πολὺ σοβαρά. Περιγράφει ὕστερα τὴν τρομάρα τοῦ παιδιοῦ μὲ τὸ ποδήλατο, τὴν ἀνησυχία τῶν γονέων του γιὰ τὶς συνέπειες ποὺ θἆχαν καὶ τελειώνει πολὺ σωστὰ πὼς εἶναι ἀνάγκη νὰ προσέχουμε. Πολλὰ παιδιὰ τρέχουν στὰ πεζοδρόμια μὲ τὰ ποδήλατα, ἄλλα κρέμονται στὰ τρὰμ καὶ στὰ αὐτοκίνητα, καὶ φυσικὰ δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ γίνωνται δυστυχήματα. Ἄλλα παιδιὰ χαζεύουν στὴ μέση τοῦ δρόμου τὴν ὥρα τῆς μεγάλης κινήσεως ἢ παίζουν καὶ φυσικὰ ἔχουν τὸ νοῦ τους στὸ παιγνίδι καὶ εἶναι εὔκολο νὰ παρασυρθοῦν ἀπὸ τὰ αὐτοκίνητα καὶ τὰ κάρρα, καὶ πολὺ σωστὰ ἡ καλὴ αὐτὴ μητερούλα λέει πὼς τὶς περισσότερες φορὲς στὰ δυστυχήματα τῶν παιδιῶν φταῖνε τὰ ἴδια τὰ παιδιὰ μὲ τὶς ἀπροσεξίες των.

Καὶ σὲ ἕνα ἄλλο ἄρθρο μου, θυμᾶστε, ἔγραφα πὼς ὁ Ἀρχηγὸς ὡμίλησε πολὺ αὐστηρὰ γιὰ τὰ παιδιὰ ποὺ κρέμονται στὰ τρὰμ καὶ στὰ αὐτοκίνητα. Μὰ αὐτὰ βέβαια τὰ κάνουν τὰ παιδιὰ ποὺ δὲν εἶναι Σκαπανεῖς. Γιατὶ δὲν φαντάζομαι νὰ εἶναι κανένας ἀπὸ μᾶς τόσο ἀπρόσεκτος καὶ τόσο ἄτακτος. Ἔτσι δὲν εἶναι;

ΟΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

3. (Συνέχεια)

Ἔτρεξε ἀμέσως στὸ λύκο, ποὺ ροχάλιζε ἐξαντλημένος, μέσα στὴν κουφάλα μιᾶς βαλανιδιᾶς, ἔσκυψε, τὸν τράβηξε ἀπὸ τὸ μπροστινὸ ποδάρι μὲ δύναμι κι' ἄρχισε νὰ φωνάζῃ:

— Κουμπάρε, ἔ, κουμπάρε, ἔχω μιὰ ἰδέα...

— Λέγε! ἔκανε ὁ λύκος, ποὺ ξύπνησε ἀμέσως κι' ἄρχισε νὰ γλείφῃ τὰ χείλια του. Ἴσια ἴσια τὴν ὥρα ἐκείνη κι' αὐτὸς ὠνειρευόταν ἕνα γάϊδαρο, μεγάλο...

— Λέγε, τῆς λέει, λέγε! Ἔχω κι' ἐγὼ μιὰ ἰδέα πολύ... πολύ... θρεπτική.

Ἡ ἀλεποῦ παραξενεύτηκε. Τί ἐννοοῦσε ὁ Γέρο Λύκος. Μάντεψε μήπως τὸ σχέδιό της; Ἔσκυψε στὸ αὐτί του (ξέχασα νὰ σᾶς πῶ πὼς ὁ Γέρο Λύκος ἦταν λίγο βαρήκοος).

— Τὸ γάϊδαρο; Τὸ γάϊδαρο; ρώτησε μὲ τὴ στριγγιὰ φωνή της.

Ὁ λύκος κατάπιε τὰ σάλια του.

— Ναί, μουρμούρισε στενάζοντας. Ὢ πόσο νόστιμος θὰ εἶναι! Πρόσεξες τὰ μεριά του;

— Ἀμ' ἡ κοιλιά του; Θὰ λειώνῃ σὰν... κοτόπουλο! Καὶ τὰ καπούλια του; Ὤ, ὤ, τί θησαυρός!

— Ὤχ, ὤχ, γρήγορα, γρήγορα, δὲ βαστῶ πιά!

— Ὑπομονή, κουμπάρε, ὑπομονή, εἶπε ἡ ἀλεποῦ. Δύσκολο κυνήγι εἶναι αὐτό. Χρειάζεται πολὺ μαστοριά... Μὴν ξεχνᾷς καὶ τὸ μυλωνᾶ.

— Καὶ τὸ καταραμένο του τὸ ραβδί! φώναξε ὁ λύκος κι' ἄρχισε νὰ τρέμῃ ὁλόκληρος. Τὸ ραβδὶ ποὺ κάνει μπούμ! μπούμ! (Ἤθελε νὰ πῇ ὁ κακόμοιρος ντουφέκι, μὰ δὲν ἤξερε καὶ νόμιζε πὼς ἦταν ραβδὶ ποὺ κάνει μπούμ! μπούμ!)

— Καταραμένο ραβδί! μουρμούρισε πάλι ὁ λύκος. Ποῦ τὸ βρῆκε;

Ἡ κερὰ ἀλεποῦ σήκωσε τοὺς ὤμους.

— Τὰ λόγια εἶναι φτώχια, κουμπάρε! εἶπε μὲ περιφρόνησι. Ἂς ἔρθουμε στὸ ψαχνό.

— Ἀλίμονο, ἀναστέναξε ὁ Γέρο Λύκος. Τί ψαχνό; Δὲν ἔχει πιὰ ψαχνό.

— Θέλω νὰ πῶ κουμπάρε, τὸ γάϊδαρο. Ἄκου: Θὰ σοῦ ἐξηγήσω τὸ σχέδιό μου. Γιὰ σκύψε λίγο... Νὰ μὴ μᾶς ἀκούσῃ κανένας...

Ὁ λύκος ἔσκυψε τὸ κεφάλι κι' ἄκουγε τὴν πονηρὴ ἀλεποῦ νὰ τοῦ ἐκθέτῃ τὸ σχέδιό της. Μόλις τέλειωσε, ὁ λύκος ἀπόμεινε μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα.

— Τί μυαλό! Σπίρτο μονάχο, κουμ-

τῶν σκαπανέων μας

Ἡ μικρὴ Σκαπάνισσα Ἑλλὰς Ἀλεξίου ἐκ Κρήτης.

ἔξυπνα κουτά

Εἰς τὸ σχολεῖο:

Ὁ Δάσκαλος: Πῶς ὀνομάζεσαι, μικρέ;

Ὁ Μαθητής: Μιμῆς Παύλου.

Ὁ Δάσκαλος: Τί ἐργασία κάνει ὁ πατέρας σου;

Ὁ Μαθητής: Ἀπέθανε.

Ὁ Δάσκαλος: Τί ἔκαμνε πρὶν πεθάνῃ;

Ὁ Μαθητής: Ἦταν ζωντανός!

— Πῶς ἤθελα νὰ ἤμουν ἀράπης, φωνάζει ἕνα πρωῒ ὁ μικρὸς Νῖκος.

— Καὶ γιατί; τὸν ἐρωτᾷ ἡ ἀδελφή του.

— Νά, γιὰ νὰ μὴν ἔχω ἀνάγκη νὰ μὲ πλένουν.

Ὁ Κουφιοκεφαλάκης πάει σὲ ἐπίσκεψι τοῦ φίλου του Νίκου, μὰ ὁ Νῖκος λείπει.

— Τὸ ὄνομά σας, ἐρωτᾷ ὁ ὑπηρέτης.

— Ἆ! δὲν πειράζει! Μὲ γνωρίζει πολὺ καλὰ ὁ Νῖκος.

Η ΚΑΫΜΕΝΗ Η ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ

Μιὰ ὡραία πεταλοῦδα
μὲ ὁλόχρυσα φτερά,
στολισμένη στὰ βελοῦδα
φτερουγίζει μὲ χαρά.

Βλέπει φῶς, ὢ συμφορά της!
πέφτει πάνω θαμπωμένη
καίει τὰ χρυσᾶ φτερά της,
ξεψυχάει ἡ καϋμένη.

Ντόρα Λῆ

— Πῶ! Πῶ! Τί κατάστασις εἶναι αὐτή! Ποιὸς ξερρίζωσε ὅλα τὰ ἄνθη ἀπὸ τὸν κῆπο καὶ τὰ ἔφερε μέσα;

— Ἐγώ, μαμά!

— Γιατί, κακόπαιδο;

— Γιατὶ ἔκανε πολλὴ ζέστη, καὶ φοβήθηκα νὰ μὴν καοῦν.

μπάρα! φώναξε. Κοντεύεις καὶ νὰ μὲ φτάσῃς στὴν ἐξυπνάδα. Ναί, ναί, δὲ λέω καθόλου ὑπερβολές. Τὸ σχέδιό σου εἶναι ἔξοχο! Ἔτσι ὁ γάϊδαρος δὲ θὰ μπορέσῃ νὰ μᾶς ξεφύγῃ. Τὸν νοιώθω κιόλας στὸ στόμα μου.

Καὶ ξαφνικά, ἀπ' τὴν πολλὴ χαρά, ὁ Γέρο Λύκος ἄρχισε ἕνα τραγοῦδι γρήγορο, τρελλό, ποὺ θὰ ξυπνοῦσε ὅλο τὸ δάσος ἂν δὲν τὸν πρόφτανε ἡ ἀλεποῦ.

— Σσστ! Τρελλάθηκες, κουμπάρε; τοῦ φώναξε. Τρέχα νὰ ἑτοιμαστῇς

κι' ἂς μὴ χάνομε καιρό. Πάω κι' ἐγὼ νὰ πάρω ὅ,τι μοῦ χρειάζεται...

Καὶ δὲ θ' ἀργήσω διόλου...

Ἡ ἀλεποῦ μόλις τὰ εἶπε αὐτὰ ἄρχισε νὰ τρέχῃ εὐχαριστημένη. Κι' ὁ λύκος, ποὺ ἦταν πιὸ δυσκίνητος, ξαπλώθηκε μπροστὰ ἀπ' τὴ σπηλιά του κι' ἄρχισε νὰ μουρμουρίζῃ τώρα ἕνα παλιὸ ἡρωϊκὸ τραγουδάκι, ποὺ τοῦ ἄρεσε πολύ, γιατὶ τοῦ ἔδινε κουράγιο γιὰ νέες ἡρωϊκὲς ἐκστρατεῖες.

«Μαύρη εἶναι ἡ νύχτα στὰ βουνὰ
στοὺς κάμπους πέφτει χιόνι
κι' ὁ λύκος ξεσπαθώνει ξεσπαθώνει...»

Ἡ ἀλεποῦ σήκωσε τὴν φουντωτὴν οὐρά της κι' ἄρχισε νὰ τρέχῃ. Κοίταξε κατὰ ποῦ φυσοῦσε ὁ ἄνεμος καὶ πῆρε τὸν ἀντίθετο δρόμο.

«Πρέπει πολὺ νὰ προσέχω, συλλογίστηκε. Οἱ καταραμένοι αὐτοὶ ἄνθρωποι καὶ τὰ διαβολεμένα σκυλιά τους ἔχουν τέτοιαν ὄσφρησι! Ἂς πᾶμε καλύτερα ἀντίθετα μὲ τὸν ἄνεμο».

Θυμήθηκε ἡ παμπόνηρη τὶς συμβουλὲς τῆς γιαγιᾶς της, ποὺ ἤξερε ὅλα τὰ μυστικὰ τοῦ δάσους.

«Πρόσεχε, πρόσεχε, παιδί μου, τῆς ἔλεγε, ὅταν βγαίνῃς κυνήγι νὰ μὴν πηγαίνῃς ποτὲ σύμφωνα μὲ τὸν ἄνεμο. Γιατὶ ἐμεῖς τὰ σαρκοφάγα βγάζουμε δυνατὴ μυρωδιὰ κι' ὁ ἀέρας τὴν παίρνει καὶ τὴν πηγαίνει στὰ σκυλιὰ καὶ στοὺς ἀνθρώπους. Κι' ἔτσι τοὺς προειδοποιεῖ κι' ἑτοιμάζονται προτοῦ μᾶς ἀνακαλύψουν μὲ τὰ μάτια τους. Ἡ μύτη τους, ἡ μύτη τους εἶναι ὁ μεγαλύτερος ἐχθρός μας!».

«Καλή μου γιαγιά, δὲ σὲ ξεχνῶ ποτέ!» μουρμούρισε ἡ θειὰ Ἀλεποῦ κι' ἄρχισε τὶς λοξοδρομίες. Ἐπὶ τέλους ἔφτασε καὶ στὸ μύλο. Στάθηκε κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρο τοῦ μυλωνᾶ, τέντωσε τὸ αὐτί. Ὁ μπάρμπα Θωμᾶς ροχάλιζε καὶ γιὰ νὰ ροχαλίζῃ θὰ πῇ πὼς κοιμῶταν. Κι' αὐτὸ εὐχαρίστησε πάρα πολὺ τὴν ἀλεποῦ μας.

— Ὤ, πῶς μοῦ ἀρέσει αὐτὸς ὁ γλυκύτατος θόρυβος! μουρμούρισε. Δὲν ὑπάρχει ὡραιότερη μουσική. Μὰ ποῦ νἆναι ὁ κὺρ Μέντιος;

Ἔψαξε ἐδῶ, ἔψαξε ἐκεῖ, τὸν ἀνακάλυψε τέλος ξαπλωμένο κάτω ἀπὸ τὴν κερασιά. Θυμῶταν τὸ φεγγάρι κι' ἔκανε μελαγχολικοὺς στίχους, μετρῶντας τὸ ρυθμὸ

τόκ - τόκ - τόκ. Τόκ - τόκ - τόκ!

μὲ τὸ δεξί του μπροστινὸ ποδάρι.

Κάπου κάπου τὸν ἔπιανε μεγάλος ἐνθουσιασμός, ξεχνοῦσε πὼς ἦταν μόνος καὶ νύχτα κι' ἄρχιζε νὰ τοὺς ἀπαγγέλλῃ δυνατά, σὰ νὰ εἶχε μπροστά του πλῆθος ἀκροατήριο ποὺ τὸν χειροκροτοῦσε.

— Σᾶς εὐχαριστῶ, φίλοι μου, σᾶς εὐχαριστῶ, ἔλεγε καὶ χαιρετοῦσε δεξιὰ κι' ἀριστερὰ χαμογελῶντας. Ἀφοῦ ἐπιμένετε τόσο πολὺ θὰ σᾶς τοὺς τραγουδήσω. Σιγὰ - σιγὰ ὅμως νὰ μὴν ξυπνήσω τὸν καημένο τὸν μπάρμπα Θωμᾶ ποὺ κοιμᾶται...

(Ἀκολουθεῖ)

Γιὰ νὰ μαθαίνετε

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Παρανόησις.

Ἡ μητέρα (θυμωμένη): Ποῦ εἶναι τὸ βαρόμετρο, Νίτσα;

Ἡ Νίτσα: Μὴ θυμώνης μαμάκα μου. Μοῦ εἶπες ὅτι ὅσο ἀνεβαίνει τὸ βαρόμετρο τόσο καλλιτερεύει ὁ καιρὸς κι' ἐγὼ τὸ πῆγα στὰ κεραμίδια.

Ἀπορία.

Ἡ οἰκογένεια τοῦ μικροῦ Γιώργου κάθεται σ' ἕνα σπίτι ποὺ εἶναι κοντὰ σὲ ἀνθρακαποθῆκες, καὶ ἡ μαμά του παραπονιέται διαρκῶς γιὰ τὴν μουντζούρα.

Προκειμένου ν' ἀλλάξουν σπίτι, ὁ Γιωργάκης ρώτησε:

— Δὲν μοῦ λὲς μαμά μου τώρα ποὺ θ' ἀλλάξουμε σπίτι, μὲ τί μουντζοῦρες θὰ μουτζουρωνώμαστε;

Γραμματική.

Ὁ Δάσκαλος: Πῶς κάνει ὁ δυϊκὸς τοῦ παῖς;

Ἡ Λέλα: Οἱ δίδυμοι, δάσκαλε!

Γιατὶ νὰ τ' ἀλλάξη.

— Κατινούλα ἄλλαξες τὸ νερὸ τῆς γυάλας μὲ τὰ χρυσόψαρα;

— Μὰ μαμά, δὲν ἤπιαν ἀκόμη ἐκεῖνο ποὺ τοὺς βάλαμε χθές!

Αἱ γνώσεις τοῦ Θεοῦ.

Ἡ μικρὴ Τζένυ πῆγε μὲ τὴν μαμά της στὸ Παρίσι. Μιὰ μέρα ἐπισκέφθηκαν μιὰ ἐκκλησία.

— Πές, Τζένυ μου καμμιὰ προσευχὴ στὸ Θεό, τῆς λέει ἡ μαμά της.

Καὶ ἡ Τζένυ σιγά - σιγά.

— Μὰ καταλαβαίνει μαμά ὁ Θεὸς ἐδῶ ἑλληνικά;

Τραγῳδία...

Ὁ Τοτὸς παρουσιάζεται στὸ ταμεῖον τοῦ θεάτρου καὶ ζητεῖ θεωρεῖον.

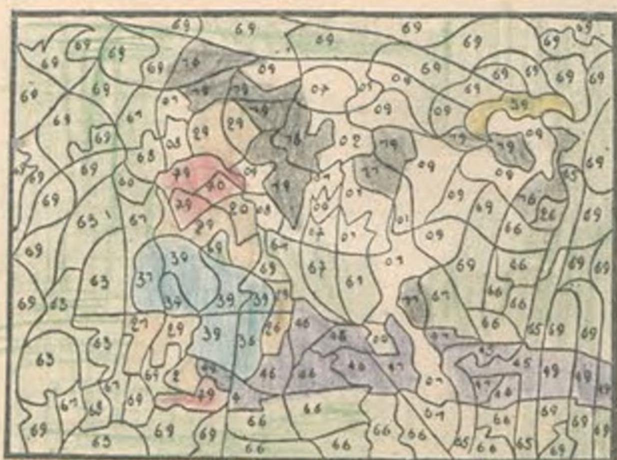
— Γιὰ τὴν Ἠλέκτρα; τὸν ρωτᾷ ὁ ταμίας.

— Ὄχι καλέ, γιὰ μένα!

Ἡ Ἠλέκτρα μας εἶναι ἀκόμη μωρό!

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Στερεώσατε ἕνα διαφανὲς χαρτὶ ἐπάνω στὸ σχέδιο καὶ ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸν πρῶτο ἀπ' τοὺς δύο ἀριθμοὺς

ποὺ ὑπάρχουν στὰ κομμάτια, χρωματίσατε τὰ μέρη τῆς εἰκόνος ὡς ἑξῆς:

Ὅπου ὑπάρχει:

1 μὲ μαῦρο, 2 μὲ καστανό, 3 μὲ μπλὲ σκοῦρο, 4 μὲ βιολετί, 5 μὲ κίτρινο, 6 μὲ πράσινο, 7 μὲ κόκκινο, 8 μὲ κόκκινο ἀνοικτό, 9 μὲ μπλὲ ἀνοικτό. Τὰ μέρη ποὺ ἔχουν Ο, θὰ μείνουν λευκά.

Ἔπειτα στερεώσατε ἄλλο διαφανὲς καὶ χρωματίσατε, ὁδηγούμενοι αὐτὴ τὴ φορὰ ἀπὸ τὸν δεύτερο ἀριθμὸ κάθε κομματιοῦ.

Πυραμίς.

```
      +
     *+*
    **+**
   ***+***
  ****+****
 *****+*****
```

Ὁριζοντίως 1η σειρά: Φωνῆεν, 2α σειρά: Ἅπαντα, 3η σειρά: Κάνω ὅ,τι καὶ οἱ δρομεῖς, 4η σειρά: Πολυτελὲς πάτωμα, 5η σειρά: Ποταμὸς τῆς Πολωνίας, 6η σειρά: Ἥρως τοῦ 1821.

Καθέτως, οἱ σταυροί: Ἀνδρικὸν ὄνομα, ὅπως ἐπεκράτησε νὰ λέγεται.

Μ. ΠΕΚΟΥΣΗ

Αἴνιγμα.

Χωρὶς καμμιὰ μεταβολὴ
τ' ὄνομά μου δυὸ δηλοῖ:
γνωστὸ μεγάλο ποταμὸ
καὶ ζῶο πανάγριο, ὠμό!

Σ. Ε. ΔΕΜΕΣΤΙΧΑ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 28ου ΦΥΛΛΟΥ

Σταυρόλεξον: Ὁριζοντίως 1 Ἰωάννινα, 2 ρὸ—Νάξος, 3 ὕλη—λά, 4 δὲς—ὀκᾶ, 5 ἄρ—σά, 6 Ἴος (Ἰός), 7 ὅσα—Σ.Ο.Σ., 8 μένος—Σῶ, 9 τὸ—ἄρον, 10 Δ.Λ.Σ.—Ἰησοῦς. Καθέτως 1 Ἰουδαῖος, 2 Λέρος—τά, 3 Ἄρης—Σάμος, 4 νό, 5 ναί, 6 ἴνα—δρη, 7 νὰ—Σός, 8 Ἀξιὸς—νό, 9 κακός, 10 Ὄσσα—σῶος.

Δικτυωτόν: Μύκονος, Κάταγμα, Νιγηρία.

Μεταγραμματισμός.

Ἂν κανεὶς δὲν μὲ πειράξῃ
βλέπει Πέρση βασιλιᾶ
Ἂν τὴ μέση μου ἀλλάξῃ
πάει στοῦ πλοίου τὰ βαθειά.

Σ. ΔΕΜΕΣΤΙΧΑ

Τριπλῆ ἀκροστιχίς.

Τὰ πρῶτα γράμματα τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων, ἀποτελοῦν χώραν τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, τὰ δεύτερα γράμματα τοποθεσίαν ὅπου ἐδοξάσθη ὁ Ἀθανάσιος Διάκος καὶ τὰ τρίτα γράμματα Κράτος τῆς κεντρικῆς Ἀμερικῆς.

1) Ἄγριον ζῶον, 2) Προϊὸν τῆς θαλάσσης, ἀλλὰ καὶ ὀρυκτόν, 3) Κοντὸς ἄνθρωπος, 4) Βασίλισσα τῆς Ἑλλάδος, 5) Πόλις τῆς Συρίας, 6) Νῆσος τοῦ Αἰγαίου (δημ.), 7) Ἐξάρτημα τῆς φωτογραφικῆς μηχανῆς καὶ μέρος τοῦ αὐτοκινήτου.

ΑΝ. Α. ΧΑΛΑΣ

Συλλαβόγριφος.

Νότα, αἴσθησις
καὶ γράμμα
κάμνουν πόλιν
ἐν τῷ ἅμα.

Γ. Λ. ΚΑΠΑΚΟΣ

Ὁ κατάσκοπος.

Σὲ κάποιο μεγάλο ἐργοστάσιο ἀεροπλάνων εἶχε ἀνακαλυφθῆ μιὰ σημαντικὴ κλοπή: Ἐκλάπη τὸ σχέδιο τῆς καμπίνας ἑνὸς βομβαρδιστικοῦ ἀεροπλάνου, νέου τύπου. Κάποιος ἐπιτήδειος κατάσκοπος θὰ εἶχε κάνει ἀσφαλῶς τὴν κλοπὴ τοῦ σχεδίου, ποὺ ἦταν χαραγμένο σ' ἕνα χαρτὶ διαστάσεων 2×2 μ. Οἱ ὑποψίες τοῦ ἀστυνομικοῦ ποὺ ἔκανε τὶς ἀνακρίσεις ἔπεσαν ἀπ' τὴν ἀρχὴ ἐπάνω στὸν τροφοδότη τοῦ ἐργοστασίου, τοῦ ὁποίου ἡ κατάθεσις φάνηκε ὕποπτος. Καὶ δὲν ἦσαν ἄδικες, γιατὶ τὸ περίφημο σχέδιο βρέθηκε, διπλωμένο στὰ τέσσερα, σὲ κάποια γωνία τῆς κουζίνας τοῦ τροφοδότη.

Ὁ τελευταῖος ὅμως ἰσχυρίζετο ὅτι εἶναι ἀθῷος.

— Τὸ χαρτὶ αὐτό, εἶπε, μοῦ τὸ ἔδωσε νὰ τὸ φυλάξω κάποιος γνωστός μου, ὁ κ. Σ. Πρὶν τὸ παραδώση σὲ μένα, ποὺ δὲν ἐγνώριζα ἄλλωστε περὶ τίνος ἐπρόκειτο, τὸ εἶχε κρυμμένο μέσα στὸ καπάκι τοῦ ρολογιοῦ του. Γιὰ νὰ χωρέση ἐκεῖ τὸ χαρτί, τὸ δίπλωσε δέκα φορὲς ὅπως φαίνεται ἄλλωστε ἀπ' τὰ σημάδια ποὺ ἄφησε τὸ δίπλωμα.

— Θὰ ἔπρεπε νὰ βρῆτε ἄλλο τρόπο νὰ δικαιολογηθῆτε, εἶπεν ὁ ἀστυνομικός. Σᾶς συλλαμβάνω.

Γιατὶ ἔκρινε ἔνοχο ὁ ἀστυνομικὸς τὸν τροφοδότη;

Μὲ δυὸ ψαλιδιές.

Νὰ κι' ἕνα δύσκολο προβληματάκι!

Τὸ δοχεῖο ποὺ φαίνεται στὸ σχῆμα πρέπει μὲ δύο ψαλιδιὲς νὰ κοπῇ σὲ τρία κομμάτια κατὰ τέτοιο ὅμως τρόπο, ὥστε ὅταν ἑνωθοῦν ἔπειτα τὰ κομμάτια νὰ σχηματισθῆ ἕνα τέλειο τετράγωνο! Τὸ ζήτημα εἶναι ποῦ θὰ γίνουν οἱ ψαλιδιές.

Πρὶν ἀρχίσετε τοὺς ὑπολογισμούς σας, ἀντιγράψατε τὸ σχέδιο σ' ἕνα διαφανὲς χαρτί, κόψτε το γύρω γύρω καὶ ἐργασθῆτε ἐπάνω σ' αὐτό.

Διασκεδάζοντας

Πάντοτε 82.

184	361
176	918

Εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ παιγνίδια ποὺ στηρίζονται σὲ κάποιο «κόλπο» καὶ ποὺ προκαλοῦν τὸν θαυμασμὸ ἀλλὰ κάπου - κάπου καὶ τὴν ἀποδοκιμασία τῶν ἄλλων...

Σ' ἕνα κομμάτι διαφανὲς χαρτί, σχηματίζετε τὶς γραμμὲς καὶ τοὺς ἀριθμοὺς τοῦ τετραγώνου ποὺ παραθέτομεν. Οἱ γραμμὲς θὰ γίνουν μὲ μελάνη καὶ οἱ ἀριθμοὶ μὲ μολύβι. (Προσοχὴ ὅμως. Γράψετε τοὺς ἀριθμοὺς 1 ὅπως τὸ Ι. Ἔχει μεγάλη σημασία).

Ἔπειτα δίδετε στὸ «θῦμα» σας μία γομολάστιχα καὶ τοῦ λέτε:

—Ἔχεις δικαίωμα νὰ σβήσῃς ἕξη ἀριθμοὺς ἀπὸ τοὺς δώδεκα ποὺ ὑπάρχουν στὰ τετράγωνα. Ἀλλὰ πρέπει νὰ τοὺς σβήσῃς κατὰ τέτοιον τρόπο, ὥστε οἱ ἕξη ἀριθμοὶ ποὺ θὰ μείνουν στὰ τετράγωνα νὰ δίδουν, ὁριζοντίως καὶ καθέτως πάντοτε ἄθροισμα 82 (τὸ 82 θὰ βρεθῇ δύο φορὲς ὁριζοντίως καὶ δύο καθέτως).

Ὁ φίλος σας θὰ προσπαθήσῃ νὰ λύσῃ τὸ πρόβλημα, ἀλλὰ χωρὶς ἀποτέλεσμα. Στὸ τέλος θὰ σᾶς καλέσῃ νὰ τοῦ ὑποδείξετε τὴ λύσι. Σβήνετε τότε τὸ 4 στὸ πρῶτο τετραγωνίδιο, τὸ 3 καὶ τὸ 6 στὸ δεύτερο, τὸ 7 καὶ τὸ 6 στὸ τρίτο, τὸ 9 στὸ τέταρτο. Θὰ μείνουν τότε στὰ τετραγωνίδια οἱ ἀριθμοὶ 18 - 1 - 1 - 18 ποὺ εἶναι ἀδύνατον νὰ δώσουν ἄθροισμα 82 (18+1=19, 1+18=19...). Ἀλλά... ἂν γυρίσετε τὸ χαρτὶ ἀπὸ τὸ πίσω μέρος, θὰ δῆτε (ἀφοῦ τὸ χαρτὶ εἶναι διαφανές...) τοὺς ἀριθμοὺς 81-1-1-81...

Προσθέτετε καὶ βρίσκετε πάντοτε ἄθροισμα 82.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Α	Ρ	Τ	Ι	■	Γ	■	Ν	Ε	Ρ	Ο
2	Ρ	Α	■	Ρ	■	Ρ	■		■		
3	Χ	■	Π	Ι	Ν	Α	Κ	Ε	Σ	■	
4	Η	Χ	Ο	Σ	■	Φ	■	Σ	Ι	Ν	Α
5	■	■	Λ	■	Ζ	Ο	Ξ	■	Ν	■	■
6	Β	Ρ	Ω	Τ	Η	Μ	Α	Τ	Ι	Κ	Η
7	■	■	Ν	■	Μ	Η	Ν	■	Κ	■	■
8	Τ	Ρ	Ι	Α	■	Χ	■	Ρ	Ο	Δ	Α
9	Ξ	■	Α	Ρ	Χ	Α	Ι	Ο	Ν	■	Δ
10	Ω	Σ	■	Π	■	Ν	■	Γ	■	Γ	Η
11	Σ	Ω	Μ	Α	■	Η	■	Α	Ρ	Η	Σ

Ὁ ρ ι ζ ο ν τ ί ω ς: 1 Μόλις πρὸ ὀλίγου (ἀρχ. ἐπίρρημα) — Ὑγρὸν ἀπαραίτητον διὰ τὴν ζωήν μας, 2 Αἰγυπτιακὴ Θεότης τοῦ ἡλίου — Πρόθεσις, 3 Ὑπάρχει σ' ὅλες τὶς αἴθουσες τῶν σχολείων, 4 Παράγεται μετὰ τὴν κροῦσιν δύο ἀντικειμένων — Ἐθνικὸς εὐεργέτης (κλητ.) καὶ ἱστορικὴ μονὴ στὴν Ἀραβία, 5 Δικός σου, 6 Εἶδος ἀντωνυμίας, 7 Χρονικὴ ὑποδιαίρεσις, 8 Ἀριθμὸς — Τὸ αὐτοκίνητο δὲν ἔχει μία ἀλλὰ τέσσαρες, 9 Παλαιόν, 10 Καθὼς — Ὁ πλανήτης μας, 11 Οἱ γυμνασμένοι καλὰ ἔχουν ὡραῖον... — Πλανήτης τοῦ ἡλιακοῦ μας συστήματος.

Κ α θ έ τ ω ς: 1 Ἡ ἐξουσία — Πρώην, 2 Ἡ πρώτη λέξις τοῦ 2 ὁριζοντίως — Περίφημος Ἰρλανδὸς συγγραφεύς, 3 Διαλυθὲν κράτος τῆς Εὐρώπης, 4 Ἀγγελιαφόρος τῶν Θεῶν — Μουσικὸν ὄργανον, 5 Υἱὸς τοῦ Νῶε, 6 Μηχανὴ ποὺ κατήργησε τοὺς ἀντιγραφεῖς, 7 Ὁμοιωματικὸν (δημ.), 8 Ἀπαραίτητο στὸ φαγητὸ — Μέρος τοῦ τσαμπιοῦ τοῦ σταφυλιοῦ, 9 Τὸ μεγαλύτερον τεῖχος τοῦ κόσμου, στὴν Κίνα, 10 Μετὰ (δημ.) — Ἡ δευτέρα λέξις τοῦ 10 ὁριζοντίως, 11 Πέρατα — Ὁ κάτω κόσμος.

Γ. ΜΠΑΤΣΑΝΗΣ

Ἀκροστιχίς.

Τὰ πρῶτα γράμματα τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν Διάδοχον Εὐρωπαϊκοῦ Κράτους:

1) Νῆσος τοῦ Αἰγαίου. 2) Βιβλικὸν πρόσωπον. 3) Σῶμα διαφανές. 4) Πόλις Ἑλληνική. 5) Μέρος εὐχάριστον στὴν ἔρημο. 6) Νῆσος Ἑλληνική.

Γ. ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗΣ

Τετράγωνον.

1η σειρά: Νῆσος τοῦ Αἰγαίου πελάγους, 2α σειρά: «Πάτερ...», 3η σειρά: Πρωτεύουσα γειτονικοῦ τῆς Ἑλλάδος Κράτους, 4η σειρά: Εἶναι ὁ πατέρας, ὁ παππούς, ὁ θεῖος κλπ.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Ι. ΚΑΤΣΙΒΑΛΗΣ

Κρυπτογραφικόν.

12345678	= Χώρα Ἀφρικῆς.
7231	= Βασίλισσα.
163678	= Ἑλλ. πόλις.
3121	= Τροφὴ νηπίων.
132161	= Γυναικ. ὄνομα
8457	= Τὸ νέκταρ...
21376	= Δειλὰ ζῶα.
3484678	= Πολλὲς τρίχες.

Α. ΔΡΟΥΚΟΠΟΥΛΟΣ

Δευτεροστιχίς.

Τὰ δεύτερα γράμματα τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν μίαν ἀπὸ τὰς Μούσας.

1) Ἀδελφὸς τῆς Ἰσμήνης καὶ τῆς Ἀντιγόνης, 2) Κράτος τῆς Εὐρώπης, 3) Νομὸς τῆς Πελοποννήσου, 4) Στήνεται κατὰ τὰς ἡμέρας ὑποδοχῶν καὶ ἑορτῶν καὶ περνᾷ κάτω ἀπὸ αὐτὴν ὁ Βασιλεύς, ὁ Πρωθυπουργὸς κλπ., 5) Θεὸς τῶν ἀρχ. Ἑλλήνων, 6) Τὸ σπίτι τοῦ γαϊδάρου, 7) Πρωτεύουσα νησιωτικοῦ κράτους, 8) Ἀδελφὸς τῆς Ἰφιγενείας, 9) Ποταμὸς τῆς Θεσσαλίας.

Μ. ΠΑΠΑ-Ι-ΩΑΝΝΟΥ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 28ου ΦΥΛΛΟΥ

Δ ε υ τ ε ρ ο σ τ ι χ ί ς: Ἡρακλῆς (κΗτος, ΚΡήτη, ΝΑουσα, ἸΚαρος, ΠΛαταιαί, ΜΗλος, ἈΣία).

Τ ε τ ρ ά γ ω ν ο ν: Βάαλ, ἀρνί, ἀνήρ, λίρα.

Μ α γ. ε ἰ κ ώ ν: Βάσω (νὰ διαΒΑΣΩ).

Μ ε σ ο σ τ ι χ ί ς: Σαῦρα (ΘάΣος, τρΑτα, πεΥκο, ΝέΡων, ἈβΑνια).

Κ ρ υ π τ ο γ ρ α φ ι κ ό ν: Μπότσαρης, Ὅμηρος, τόπος, μπότσα, πατάτα, Τάρας, ράσα, δραμα, ποτά.

Μ ε τ α γ ρ α μ μ α τ ι σ μ ο ί: Νέος, δέος, Θεὸς — Κράτος, Ἄκατος, ὁρατὸς — Τάνα, Κανᾶ, Νανᾶ.

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Ὁλόκληρα...

Ὁ Γιῶργος προσελήφθη σ' ἕνα κατάστημα μουσικῶν ὀργάνων.

Μ ί α π ε λ ά τ ι ς: Ἔχετε κομμάτια πιάνου;

Ὁ Γ ι ῶ ρ γ ο ς: Ὄχι κυρία, ἐμεῖς ἔχουμε ὁλόκληρα πιάνα!

Ὑπῆρχε διαφορά.

Ἡ μαμὰ στὴν Ἑλενίτσα:

— Κάποιος χτυπᾷ... πηγαίνω νὰ δῶ, ἀλλὰ μὴν τρέξῃς πάλι ἀπὸ πίσω μου.

— Ὄχι μαμάκα, θὰ τρέξω ἐμπρός σου!

Συνωνυμία...

Ὁ Δ ά σ κ α λ ο ς: Τί γνωρίζεις περὶ τοῦ Ποσειδῶνος;

Ὁ Ν ῖ κ ο ς: Ὅτι μιὰ φορὰ μ' ἐδάγκασε.

Ὁ Δ ά σ κ α λ ο ς: Ποιός;!!

Ὁ Ν ῖ κ ο ς: Ναί, καλέ, ὁ Ποσειδῶν... Τὸ σκυλάκι τῆς θείας μου.

Δύο λύσεις...

Ἡ Γεωργίτσα ρωτᾷ τὴ μαμά της:

— Καλὲ μαμὰ τὰ χέρια μου εἶναι λερωμένα... νὰ τὰ πλύνω ἢ καλύτερα νὰ βάλω τὰ γάντια μου;

Δικαιολογημένη προτίμησις.

— Κωστάκη, ποιὸν ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους βασιλεῖς συμπαθεῖς περισσότερο;

— Τὸν Φαραώ, θεῖέ μου.

— Γιατί;

— Γιατὶ αὐτὸν τὸν ἔμαθα εὐκολώτερα!

Τί ἔβαλε...

Ὁ π α τ έ ρ α ς: Ἔβαλες γνῶσι, Νίκο, νὰ καθήσῃς μέσα;

Ὁ Ν ῖ κ ο ς: Ὄχι, μπαμπᾶ. Ἔβαλα τὰ παπούτσια μου γιὰ νὰ βγῶ ἔξω.

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Η ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν.

ΜΕΓΑΛΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν. ΘΑ ΤΕΛΕΣΘΟΥΝ ΤΟ ΠΑΣΧΑ ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΝΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΟΝ ΣΤΑΔΙΟΝ

ΑΘΛΗΤΑΙ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΡΙΑΙ ΕΞ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦ. ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ

Τὴν ἑβδομάδα τοῦ Πάσχα, ἀπὸ τῆς 28ης 'Απριλίου μέχρι τῆς 5ης Μαΐου, θὰ ἐπιδειχθῇ ἡ εἰς τὸν ἀθλητισμὸν δρᾶσις καὶ ἐπίδοσις τῆς «'Εθνικῆς 'Οργανώσεως Νεολαίας», διὰ τῶν Β' Πανελληνίων ἀγώνων τῆς 'Οργανώσεως.

Εἰς τοὺς ἀγῶνας αὐτοὺς θὰ μετάσχουν οἱ καλλίτεροι ἀθληταὶ Φαλαγγῖται καὶ αἱ καλλίτεραι ἀθλήτριαι Φαλαγγίτισσαι ὁλοκλήρου τῆς 'Ελλάδος ποὺ προεκρίθησαν εἰς σειρὰν ἀγώνων τῶν κατὰ τόπους σχηματισμῶν καὶ μεταξὺ χιλιάδων ἀθλουμένων τῆς Ε.Ο.Ν. μετασχόντων εἰς τὴν δευτέραν ἀθλητικὴν ἐξόρμησιν τῆς 'Οργανώσεως.

Οἱ ἀγῶνες θὰ γίνουν διὰ τὴν ἀνάδειξιν τῶν πρωταθλητῶν καὶ πρωταθλητριῶν τῆς 'Εθνικῆς 'Οργανώσεως Νεολαίας διὰ τὸ 1940, εἰς τὸν ἀθλητισμὸν στίβου, εἰς τὴν σκοποβολήν, εἰς τὸ ποδόσφαιρον καὶ εἰς τὴν ποδηλασίαν.

'Επίσης θὰ γίνουν οἱ ἀγῶνες ἀθλοπαιδιῶν μόνον μεταξὺ ὁμάδων τῶν Διοικήσεων Πρωτευούσης, τῶν Διοικήσεων 'Ανωτάτων Σχολῶν καὶ Ταγμάτων 'Εργασίας.

Αἱ ἀθλήτριαι Φαλαγγίτισσαι θὰ μετάσχουν εἰς ἀγῶνας πρωταθλημάτων ἀθλητισμοῦ στίβου καὶ εἰς ἀγῶνας σκοποβολῆς.

Εἰς τοὺς ἀγῶνας αὐτοὺς θὰ συμμετάσχουν ἀντιπροσωπευτικαὶ ὁμάδες ὅλων τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων 'Αρρένων καὶ Θηλέων, συγκροτηθεῖσαι ἤδη κατόπιν ειδικῶν προκριματικῶν ἀγώνων.

Η ΤΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΕΝΑΡΞΕΩΣ

'Η τελετὴ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἀγώνων μὲ ἐξαιρετικὸν ἑορταστικὸν πρόγραμμα θὰ γίνῃ εἰς τὸ Παναθηναϊκὸν Στάδιον τὴν Δευτέραν ἡμέραν τοῦ Πάσχα.

Τόσον κατ' αὐτήν, ὅσον καὶ καθ' ὅλας τὰς

'Απὸ τοὺς ἀγῶνας τῶν Δ. Α. Σ. 'Αρρένων καὶ Θηλέων.

ἡμέρας τῶν ἀγώνων, ἡ εἴσοδος εἰς τὸ Στάδιον καὶ εἰς ὅλους τοὺς χώρους τῶν ἄλλων ἀγώνων θὰ εἶναι ἐλευθέρα. Οἱ ἀγῶνες εἰς τὸ Στάδιον θὰ γίνουν ὅλας τὰς ἡμέρας ἀπὸ τῆς 29ης 'Απριλίου μέχρι τῆς 5ης Μαΐου. Καθ' ἑκάστην πρωΐαν θὰ γίνωνται οἱ προκριματικοὶ — διότι ἡ συμμετοχὴ εἶναι μεγίστη — καὶ τὰ ἀπογεύματα οἱ τελικοὶ ἀγῶνες.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

Τὴν πρώτην ἡμέραν τῶν ἀγώνων δὲν θὰ γίνῃ τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὴν τελετὴν τοῦ Σταδίου, ἡ ὁποία θὰ εἶναι θεαματικωτάτη καὶ ἀγώνισμα τοῦ δρόμου 2.000 μ. μετὰ φυσικῶν ἐμποδίων.

Τὴν 30ὴν 'Απριλίου θὰ γίνουν ἀθλητικοὶ ἀγῶνες εἰς τὸ Στάδιον καὶ σκοπευτικοὶ εἰς τὸ 'Εθνικὸν Σκοπευτήριον τῆς Ε.Ο.Ν..

Τὴν 1ην Μαΐου θὰ γίνουν ἀθλητικοὶ ἀγῶνες εἰς τὸ Στάδιον, ἀγῶνες ἀθλοπαιδιῶν εἰς τὸ Γυμναστήριον τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ ἀγῶνες σκοποβολῆς εἰς τὸ 'Εθνικὸν Σκοπευτήριον τῆς Ε.Ο.Ν.

Τὴν 2αν Μαΐου θὰ συνεχισθοῦν οἱ ἀγῶνες ἀθλητισμοῦ, ἀθλοπαιδιῶν καὶ σκοποβολῆς καὶ θὰ γίνουν ἡμιτελικαὶ συναντήσεις ποδοσφαιρικοῦ πρωταθλήματος τῆς Ε.Ο.Ν. εἰς τὸ γήπεδον τοῦ Παναθηναϊκοῦ.

Τὴν 3ην Μαΐου θὰ συνεχισθοῦν οἱ ἀγῶνες τοῦ Σταδίου καὶ θὰ γίνῃ τελικὴ συνάντησις τοῦ ποδοσφαιρικοῦ πρωταθλήματος τῆς Ε. Ο. Ν.

Τὴν 4ην Μαΐου θὰ συνεχισθοῦν οἱ ἀγῶνες τοῦ Σταδίου καὶ θὰ γίνῃ ἀγὼν πορείας.

Τέλος τὴν 5ην Μαΐου θὰ συνεχισθοῦν καὶ θὰ λήξουν οἱ ἀγῶνες τοῦ Σταδίου μὲ τὴν ἀπονομὴν τῶν βραβείων, τὴν ἀνάκρουσιν τῶν ὕμνων ('Εθνικοῦ, 4ης Αὐγούστου καὶ Νεολαίας) καὶ τὴν ὑποστολὴν τῆς Σημαίας τῆς Ε.Ο.Ν.

Εἰς τὸ γήπεδον 'Ηρακλείου Κρήτης ἡ ὁμὰς ποδοσφαίρου τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. 'Ηρακλείου ἐνίκησε τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν τὴν ὁμάδα τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Χανίων μὲ 5—0.

ΑΓΩΝΕΣ ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΩΝ

Τὴν πρωΐαν τῆς παρελθούσης Κυριακῆς ἐτελέσθησαν οἱ ἀθλητικοὶ ἀγῶνες τῆς Περι-

'Απὸ τοὺς ἀγῶνας τῶν Δ. Α. Σ. 'Αρρένων καὶ Θηλέων.

φερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων Πρωτευούσης μὲ τὰ ἀκόλουθα ἀποτελέσματα:

Δρόμος 65 μ. Δευτέρας κατηγορίας: 1) 'Αλεξάκη 'Υπ. Νότου. 2) Λαζανᾶ 'Υπ. 'Αθηνῶν 3) Μπαζέα 'Υπ. 'Αθηνῶν.

"Αλμα εἰς μῆκος Β' Κατηγορίας: 1) Λίτου 'Υπ. Νότου. 2) Μπαζεα 'Υπ. 'Αθηνῶν, 3) 'Αλεξανδρίτου 'Υπ. Βορρᾶ.

"Αλμα εἰς ὕψος Β' Κατηγορίας: 1) Σμυρνιάδου 'Υπ. Νότου. 2) Μαρίτογλου 'Υπ. Βορρᾶ. 3) Μυκωνιάτου 'Υποδ. 'Αθηνῶν.

Δρόμος 100 μ. Α' Κατηγορίας: 1) Στρίγγου 'Υπ. Πειραιῶς. 2) Παναγιωτάκου 'Υπ. 'Αθηνῶν. 3) Γαβριηλίδου 'Υπ. 'Αθηνῶν.

"Αλμα εἰς μῆκος Α' Κατηγορίας: 1) Φιλιππῆ 'Υπ. 'Αθηνῶν. 2) Βάρδογλη 'Υπ. 'Αθηνῶν. 3) Μπίσμπα 'Υπ. 'Αθηνῶν.

"Αλμα εἰς ὕψος Α' Κατηγορίας: 1) Σαμπράκου 'Υπ. 'Αθηνῶν. 2) Πλακωτάρη 'Υπ. 'Αθηνῶν. 3) Λινάρδου 'Υπ. 'Αθηνῶν.

Ρίψις πέτσινης σφαίρας: 1) Λομβάρδου 'Υπ. Νότου. 2) Καταχνιᾶ 'Υπ. 'Αθηνῶν. 3) Τσακμασιάν 'Υπ. Νότου.

Τὴν προπαρελθοῦσαν Κυριακήν, παρουσίᾳ τοῦ κ. Νομάρχου ὡς Γενικοῦ 'Επόπτου Ε.Ο.Ν. Νομοῦ Λαρίσης, τοῦ Δημάρχου Λαρίσης καὶ τῆς Περιφερειακῆς Διοικητρίας, ἐτελέσθησαν οἱ προκριματικοὶ ἀγῶνες διὰ τὴν συγκρότησιν τῆς ἀντιπροσωπευτικῆς ὁμάδος κλασσικοῦ ἀθλητισμοῦ Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων Νομοῦ Λαρίσης ὡς καὶ τῆς τοιαύτης σκοπευτικῆς, αἵτινες θέλουν ἀντιπροσωπεύσει τὸν Νομὸν Λαρίσης εἰς τοὺς Β' Πανελληνίους 'Αγῶνας τῆς Ε.Ο.Ν. 'Ελλάδος. Τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀγώνων κρίνονται ὡς ἱκανοποιητικώτατα διὰ τὴν καλὴν ἀντιπροσώπευσιν τοῦ Νομοῦ μας εἰς τοὺς ἐν λόγῳ ἀγῶνας.

ΤΑ ΤΕΛΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

Α' Κατηγορία Φαλαγγιτισσῶν:

I. Δρόμος 100 μέτρων. — 1) Ράλλη Γλυκερία (Λαρίσης) 14''8)10. 2) Καλογήρου Εὐαγγελία (Βόλου) 15''. 3) Ράμου Βασιλική (Βόλου) 15''4)10.

II. "Αλμα εἰς μῆκος. — 1) Καλογήρου

'Απὸ τοὺς ἀγῶνας τῶν Δ. Α. Σ. 'Αρρένων καὶ Θηλέων.

Εὐαγγελία (Βόλου) 4.34. 2) Ράμου Βασιλική (Βόλου) 3.30.

III. "Αλμα εἰς ὕψος. — 1) Λέλα Καστάνου (Βόλου) 1.24.

IV. Ρίψις μπάλας. — 1) Καλογήρου Εὐαγγελία (Βόλου) 31.50.

V. Σκοποβολὴ δι' ὅπλου 'Υπουργείου Παιδείας ἀπὸ 50 μέτρων ἀτομικῶς.— 1) Βελισσαρούλη Πηνελόπη (Λαρίσης) 175. 2) Τελειωνοπούλου Τούλα (Λαρίσης) 170. 3) Κουκούλη Μαρία (Λαρίσης) 168. 4) Γάκου 'Αγγελική (Λαρίσης) 166. 5) Παπαγεωργίου (Λαρίσης) 160. 6) Ριζοπούλου 'Ιωάννα (Λαρίσης) 156.

VI. Σκοποβολὴ ὁμαδικῶς.— Νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ ὁμὰς Α' ἀποτελουμένη ἐκ τῶν 1) 1) Ριζοπούλου 'Ιωάννας, 2) Τελειωνοπούλου Τούλας, 3) Κουκούλη Μαρίας, 4) Παπαγεωργίου, 5) Αὐγουστίνου Αἰκατερίνης. 'Επιτυχίαι 785'.

Β' Κατηγορία Φαλαγγιτισσῶν:

Δρόμος 60 μέτρων. — 1) Τελειωνοπούλου Τούλα (Λαρίσης) 8''4)10. 2) Ράλλη Γλυκερία (Λαρίσης) 8''5)10. Μπάλλα 'Ελευθερία (Λαρίσης) 8''9)10. 4) Μπαξεβάνου (Λαρίσης) 9''. 5) Καραντάου (Βόλου) 9''2)10. 6) Λαζάρου (Λαρίσης) 9''5)10.

"Αλμα εἰς μῆκος.— 1) Τελειωνοπούλου Τούλα (Λαρίσης) 4.57. 2) Ράλλη Γλυκερία (Λαρίσης) 4.49. 3) 'Αβαράκη (Βόλου) 4.12. 4) Μπαξεβάνου (Λαρίσης) 4.11. 5) Τζαμτζῆ (Βόλου) 4.10. 6) Δράκου (Λαρίσης) 3.75.

"Αλμα εἰς ὕψος.— 1) Καραντάου (Βόλου) 1.28. 2) Τζαμτζῆ (Βόλου) 1.24. 3) Καρυώτου (Λαρίσης) 1.23. 4) Καλατζῆ (Βόλου) 1.20.

Σκυταλοδρομία 4×50.— 1) 'Ομὰς Λαρίσης 29''9)10. 2) 'Ομὰς Βόλου 30''2)10.

Ρίψις μπάλας.— 1) Ράλλη (Λαρίσης) 30 μ.

Γενικὴ βαθμολογία:

1) 'Υποδιοίκησις Λαρίσης βαθμοὶ 77.

2) 'Υποδιοίκησις Βόλου βαθμοὶ 59.

Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἀγώνων ἐγένετο ἡ ἀπονομὴ τῶν διπλωμάτων καὶ μεταλλίων εἰς τὰς νικητρίας.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησις

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΙΣΤΕΩΣ ΚΑΙ ΑΦΟΣΙΩΣΕΩΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΡΧΗΓΟΝ ΑΠΟ ΜΕΛΗ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Ἐπὶ τῇ τετάρτῃ ἐπετείῳ ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως τῆς Κυβερνήσεως τῆς χώρας ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου κ. Ι. Μεταξᾶ ἐγένοντο θερμαὶ ἐκδηλώσεις ἀφοσιώσεως καὶ λατρείας πρὸς Αὐτόν, καὶ πίστεως εἰς τὸ μεγάλον του Ἐθνικὸν Ἔργον, ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴν Ὀργάνωσιν Νεολαίας. Ἄπειρα εἶναι τὰ τηλεγραφήματα ἐκδηλώσεως τῶν αἰσθημάτων αὐτῶν τῆς Νεολαίας μας πρὸς τὸν Ἀρχηγόν της, ἀπὸ ὅλους τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς Ε.Ο.Ν., ἀπὸ βαθμοφόρους, ἀπὸ Φαλαγγίτας, Φαλαγγιτίσσας καὶ Σκαπανάκια ἀκόμη.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Κατ' ἐντολὴν τοῦ Ἀρχηγοῦ, δι' ἀποφάσεως τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Κρατικῆς Ὑγιεινῆς καὶ Ἀντιλήψεως συνεστήθη ἰδία ὑγειονομικὴ ἐπιτροπὴ ἐξ ἁρμοδίων ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς καὶ ἐκ στελεχῶν τῆς κεντρικῆς διοικήσεως τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὀργανώσεως καὶ ἐφαρμογῆς συστηματικοῦ προγράμματος, διὰ τὴν ὑγειονομικὴν διαφώτισιν καὶ διαπαιδαγώγησιν τῶν μελῶν τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἤρχισεν ἤδη τὸ ἔργον της, ὡς τοῦτο ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ ὡς γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Κρατικῆς Ὑγιεινῆς καὶ Ἀντιλήψεως.

Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ προγράμματος τούτου θὰ ἐφαρμοσθοῦν ἀφ' ἑνὸς μὲν γενικὰ μέτρα προπαγανδισμοῦ τῆς ὑγιεινῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰδικὰ κατὰ τόπους μέτρα, διὰ χρησιμοποιήσεως τῶν ἑκάστοτε πυρήνων τῆς Ε.Ο.Ν. Τοιουτοτρόπως ἐν τῷ πρώτῳ χρόνῳ ἐνεργείας ἱδρύονται πυρῆνες ὑγειονομικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ ἀγωγῆς νέων ἐν Ἀθήναις, Κομοτινῇ, Καβάλλα, Κοζάνῃ, Λαρίσῃ, Πάτραις, Τριπόλει, Σύρῳ καὶ Ἡρακλείῳ Κρήτης.

Ἀπὸ τοῦ ἑπομένου ἔτους θὰ ἱδρυθοῦν καὶ ἄλλοι ἀνάλογοι πυρῆνες.

Εἰς ἕκαστον πυρῆνα θὰ ὑπηρετῇ εἷς ἰατρός, μία καθηγήτρια οἰκοκυρικῆς καὶ εἷς ἐργοδηγὸς διὰ μικρὰ ἐξυγιαντικὰ ἔργα.

— Τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην, 10ην τρέχ. μηνός, ἔλαβε χώραν μεγάλη συγκέντρωσις φοιτητῶν Φαλαγγιτῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Πανεπιστημίου.

Κατὰ τὴν συγκέντρωσιν ταύτην ὡμίλησεν ὁ πρεσβευτὴς καὶ συνεργάτης Χρυσοῦ Σήματος Ε.Ο.Ν. κ. Β. Παπαδάκης μὲ θέμα «Ἡ Ἑλληνικὴ Πατρίς».

Ἐν ἐπιλόγῳ ὁ ὁμιλητὴς ἐτόνισεν ὅτι «ἡ Ἑλληνικὴ Νεολαία ὀφείλει νὰ συνεχίσῃ τὴν ἀπὸ πέντε χιλιάδων ἐτῶν ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος, ἀκολουθοῦσα τὰς ἀρχάς, αἱ ὁποῖαι ἐτέθησαν ὑπὸ τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου.

— Ὁ Λόχος τῆς Δ.Α.Σ.Α. ἐξέδραμε τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν εἰς Μαλακάσαν μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν διοικητήν του. Ἐπίσης Φαλαγγῖται τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἐθνικοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου ἐξέδραμον τὴν ἰδίαν ἡμέραν εἰς τὴν Λίμνην τοῦ Μαραθῶνος.

Αἱ ἐκδρομαὶ αὗται γίνονται βάσει τοῦ ὑπὸ τῆς Δ.Α.Σ.Α. ἐκπονηθέντος προγράμματος στρατιωτικῆς προπαιδεύσεως καὶ ἰδεολογικῆς διαφωτίσεως.

— Ἔληξαν τὰ μαθήματα τῆς Σχολῆς Ὑγειονομικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς συσταθείσης ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν Ἀρρένων καὶ ἤδη ἀπὸ τῆς προσεχοῦς ἑβδομάδος οἱ παρακολουθήσαντες τὰ μαθήματα τῆς ὡς ἄνω Σχολῆς θὰ ἀρχίσωσι τὰς ὁμιλίας των εἰς ἁπάσας τὰς Ὑποδιοικήσεις τῆς Δ.Α.Σ.

— Τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ὁ Διοικητὴς τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν Ἀρρένων μετέβη καὶ ἐπεθεώρησε τὰ νέα γραφεῖα τῆς Ὑποδιοικήσεως Πανεπιστημίου, ἡ ὁποία ἐγκατεστάθη εἰς τὰς αἰθούσας τῆς Πανεπιστημιακῆς Λέσχης.

ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΙΣ ΛΑΪΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Ὅπως ἀνηγγέλθη ἀπὸ τὸ προηγούμενον τεῦχος, ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης καὶ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ι. Μεταξᾶς ἐνέκρινεν ὅπως τὸ Β' Συνέδριον τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων τῆς Ε.Ο.Ν. Ἑλλάδος συνέλθῃ εἰς Ἀθήνας ἀπὸ τῆς 19ης μέχρι τῆς 28ης Μαΐου.

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ Συνεδρίου, τὴν 28ην Μαΐου θὰ γίνουν τὰ ἐγκαίνια τῆς Ἐκθέσεως τῆς Ε.Ο.Ν. Ἑλληνικῆς Λαϊκῆς Τέχνης εἰς τὸ Ζάππειον.

Εἰς τὴν Ἔκθεσιν αὐτὴν θὰ συμμετάσχουν μὲ ἐκθέματα — ἔργα λαϊκῆς τέχνης ὀφειλόμενα εἰς τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. — ὅλαι αἱ Περιφερειακαὶ Διοικήσεις Ἀρρένων καὶ Θηλέων τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας.

ΔΕΛΤΙΟΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ Ε.Ο.Ν.

Ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις τῆς Ε.Ο.Ν. θὰ ἀρχίσῃ προσεχῶς τὴν ἔκδοσιν τριμηνιαίου Δελτίου Διοικήσεως, τὸ ὁποῖον θ' ἀποτελῇ τὸ βῆμα τῆς ἐκδηλώσεως τῶν σκέψεων τῶν ἐπιτελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τῶν συνεργατῶν αὐτῆς, καθὼς καὶ τὸν συνδετικὸν κρίκον πρὸς συντονισμὸν τῶν κατευθύνσεων διὰ τὴν προαγωγὴν τῆς ἀποστολῆς τῆς Ὀργανώσεως.

Τὸ ἐν λόγῳ δελτίον θὰ πραγματεύεται θέματα ἀφορῶντα τὴν Διοίκησιν ἐν γένει, παιδικὴν ψυχολογίαν, ὑγιεινὴν τοῦ παιδιοῦ, παιδικὴν ἐγκληματικότητα, παιδικὰ δικαστήρια, παιδικὸν θέατρον, παιδικὴν μόρφωσιν, ἐπαγγελματικὸν προσανατολισμόν, προβλήματα ἰδεολογικῆς διαφωτίσεως, προβλήματα ἀφορῶντα τὴν χώραν μας, μελέτας ἐπιστημονικὰς κ. ἄ.

Ο ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΣ ΑΓΡΙΩΝ ΟΠΩΡΟΦΟΡΩΝ ΔΕΝΔΡΩΝ ΑΠΟ ΜΕΛΗ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Ἐπικειμένης τῆς περιόδου τῶν ἐμβολιασμῶν ὀπωροφόρων δένδρων, ἐνετάλησαν οἱ κατὰ τόπους σχηματισμοὶ τῆς Ε.Ο.Ν. ὅπως ἔλθουν εἰς συνεννόησιν μὲ τὰς γεωργικὰς ὑπηρεσίας καὶ μεριμνήσουν διὰ τὴν παρακολούθησιν τῶν μαθημάτων καὶ ἐργασιῶν τῶν μεταβατικῶν σχολείων ἐμβολιασμῶν ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν., ὅπου πρόκειται νὰ καταρτισθοῦν τοιαῦτα.

Οὕτω τὰ μέλη τῆς Ὀργανώσεως θὰ ἐκπαιδευθοῦν εἰς τὴν ἐξημέρωσιν τῶν ἀγρίων δένδρων ἀνεξόδως, ἀργότερον δὲ θὰ δυνηθοῦν νὰ προσφέρουν τεραστίας ὑπηρεσίας εἰς τὴν προσπάθειαν ἐξημερώσεως ἀγρίων δένδρων.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΗΛΕΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Ἡ κίνησις τῆς Π.Δ.Θ.Π. ὅπως πάντοτε εἶναι ζωηροτάτη.

Ὁ Πυρὴν Κοινωνικῆς Προνοίας τῆς Π.Δ.Θ.Π. μετὰ τὴν λῆξιν τῶν θεωρητικῶν μαθημάτων ἤρχισε τὰς ἐπισκέψεις του εἰς διάφορα ἱδρύματα κοινωνικῆς προνοίας μετὰ τῶν ὑπευθύνων κυριῶν Χρυσάφη καὶ Σαββοπούλου.

Ἐπεσκέφθησαν μέχρι τοῦδε:

1) Τὸν Βρεφοκομικὸν Σταθμὸν Μοσχάτου,
2) Τὸν Παιδικὸν Σταθμὸν Ἀδελφῶν Παπαστράτου,
3) Τὸ Κέντρον Νεότητος καὶ Πρότυπον Κέντρον Παιδικῆς Χαρᾶς,
4) Τὸ Δημοτικὸν Βρεφοκομεῖον καὶ
5) Τὴν Παιδικὴν Φωληὰ Χολαργοῦ.

Τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐσωτερικῶν ἀγώνων σκοποβολῆς τῆς Π.Δ.Θ.Π. εἶναι ὡς ἑξῆς:

Ὁμαδικοὶ μὲ καραμπίναν τῶν 22 ἀπὸ ἀποστάσεως 50 μέτρων:

1η) Ὑποδιοίκησις Θηλέων Ἀθηνῶν.
2α) Ὑποδιοίκησις Θηλέων Νότου.

Ἀτομικοὶ μὲ καραμπίνα τῶν 22 ἀπὸ ἀποστάσεως 30 μέτρων:

1) Βελισσαροπούλου Ἑλένη τῆς Π.Δ.Θ.Π. 2) Σιγαλοῦ τῆς Ὑποδ. Θηλ. Ἀθηνῶν. 3) Βαλέκη τῆς Ὑποδ. Θηλ. Ἀθηνῶν. 4) Χρυσοχάρη τῆς Ὑποδ. Νότου. 5) Δημακοπούλου τῆς Ὑποδ. Ἀθηνῶν. 6) Καπώνη τῆς Ὑποδ. Νότου.

Τακτικώτατα γίνονται ἐπιθεωρήσεις εἰς τὰς Ὑποδιοικήσεις ὑπὸ τοῦ Κυβερν. Ἐπιτρόπου μετὰ τῆς Περ. Διοικητρίας Θηλέων Πρωτευούσης.

Εἰς τὸν Πειραιᾶ ἔγινε τὸ μνημόσυνον τῶν ἀπολεσθέντων ναυτεργατῶν, εἰς τὸ ὁποῖον παρέστη ἡ Α. Ε. ὁ Ἀρχηγός μας.

Κατὰ τὴν ἐπίσκεψίν του εἰς τὸν Συνοικισμὸν Δραπετσῶνος ἡ Α. Ε. ὁ Ἀρχηγός μας ἐπεσκέφθη καὶ τὸν Ὑποτομέα τῆς Ὑποδιοικήσεως Πειραιῶς.

Μικρὰ σκαπάνισσα προσέφερεν ὀλίγα ἄνθη εἰς ἔνδειξιν εὐγνωμοσύνης διὰ τὴν τιμὴν ποὺ τοὺς ἔκαμεν ὁ Πατέρας μας.

Τέσσαρες Ὑποτομεῖς τῆς Ὑποδιοικήσεως Νότου ἐξέδραμον τὴν Κυριακὴν 7ην τρέχοντος μηνὸς εἰς Βάρκιζαν, ἀδελφωμένες μὲ πρόσωπα ἀκτινοβολοῦντα ἀπὸ χαρά, γιατὶ θὰ ζοῦσαν μιὰ μέρα ὅλες μαζὶ σὰν μιὰ οἰκογένεια, σὰν ἕνα ἄτομο, σὰν μιὰ ψυχή.

Ἐχόρευσαν ἑλληνικοὺς χορούς, περήφανες Ἑλληνοποῦλες τοῦ Νέου Κράτους, γεμᾶτες σφρῖγος καὶ χαρά, ποὺ τὴν βλέπαν ζωγραφισμένην στὰ πρόσωπά τους, στὶς κινήσεις τους, στὶς φωνές τους. Μὲ τὴν δύσι τοῦ ἡλίου γύρισαν στὰς Ἀθήνας ψάλλουσαι τὰ ὡραῖα τραγούδια καὶ τοὺς ὕμνους τῆς Ε.Ο.Ν. μας.

Εἰς τὸν 4ον Ὑποτομέα τῆς Ὑποδιοικήσεως Βορρᾶ ἐσχηματίσθη μία χορῳδία ἀπὸ Φαλαγγίτισσες μὲ τὶς πιὸ ὡραῖες φωνές, ἡ ὁποία θὰ ψάλῃ τὴν Μεγάλην Ἑβδομάδα εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Ἁγ. Δημητρίου Κηφισιᾶς. Τὴν χορῳδίαν διευθύνει ὁ κ. Δαρίβας, εὐγενῶς προσφερθείς.

Ἡ Διεύθυνσις Τύπου τοῦ ΙΙΙ Γραφείου τῆς Π.Δ.Θ.Π. προκηρύσσει διαγωνισμὸν διὰ τὴν συγγραφὴν πεζοῦ ἢ ποιήματος μὲ θέμα γιὰ τὶς Φαλαγγίτισσες «Οἱ ἅγιες ἡμέρες τοῦ Πάσχα» καὶ γιὰ τὶς Σκαπάνισσες «Ἡ ἄνοιξι».

Η «ΧΙΟΝΑΤΗ»

Μὲ παιδιὰ τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας — Φαλαγγιτίσσας τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων — θὰ δοθῇ εἰς τέσσερες ἕως πέντε παραστάσεις εἰς τὸ «Ρὲξ» ἡ «Χιονάτη» τοῦ Ἄντερσεν. Σκηνοθέτης εἶναι ὁ κ. Μουζενίδης. Ἡ μουσικὴ εἶναι τοῦ κ. Πονηρίδη, οἱ δὲ σκηνικοὶ χοροὶ διδάσκονται ἀπὸ τὰς κυρίας Ματέϊ καὶ Σακελλαρίου. Αἱ δοκιμὰς ἤρχισαν καὶ προχωροῦν μὲ ἐπιτυχίαν.

Η ΣΤΕΓΗ ΤΟΥ ΦΑΛΑΓΓΙΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Συνεκροτήθη ἡ διοικητικὴ ἐπιτροπὴ τῆς Στέγης τοῦ Φαλαγγίτου Πειραιῶς μὲ πρόεδρον τὸν κ. Δ. Παπαλεονάρδον ἐμποροβιομήχανον, ἀντιπρόεδρον τὸν κ. Γ. Ἐμμανουὴλ διευθυντὴν σχολῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως, γ. γραμματέα τὸν κ. Τ. Βουλοδῆμον καθηγητὴν καὶ μέλη τοὺς κ. κ. Ε. Γιαννόπουλον διευθυντὴν Ὑποκαταστήματος Ἐθνικῆς Τραπέζης ἐν Πειραιεῖ, Ε. Λαδόπουλον μηχανικὸν καὶ Π. Κάσσην ἰατρόν.

Ἡ ὡς ἄνω Ἐπιτροπή, ἅμα τῇ συγκροτήσει της, ἀπέστειλε τὸ κάτωθι τηλεγράφημα εἰς τὸν Ἐθνκὸν Κυβερνήτην:

«Ἀρχηγέ,

Αἰσθανόμεθα βαθύτατα τὴν ἠθικὴν ἀνάγκην νὰ ἐκφράσωμεν τὴν ἄμετρον εὐγνωμοσύνην μας εἰς τὴν προσωπικότητά Σας διὰ τὴν ἀνάθεσιν τῶν εὐγενῶν καὶ ἱερῶν καθηκόντων μας ὡς μελῶν τῆς διοικητικῆς ἐπιτροπῆς τῆς Στέγης τοῦ Φαλαγγίτου Πειραιῶς.

Εἰς τὴν ἐξαιρετικὴν αὐτὴν τιμήν, δι' ἧς περιβάλλετε ἡμᾶς, θὰ ἀπαντήσωμεν διὰ τῆς συνεχοῦς καὶ ἐπιμόνου ἐργασίας μας εἰς τὴν ἐθνικὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, τὴν ὁποίαν ἀνελάβομεν μεθ' ὅλων τῶν δυνάμεών μας».

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑΙ ΕΚΔΡΟΜΑΙ

Ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τῆς Πολιτικῆς Διαφωτίσεως καὶ Διαπαιδαγωγήσεως Κεντρικῆς Διοικήσεως ὠργανώθη προχθὲς Κυριακὴν ἐκπαιδευτικὴ καὶ ψυχαγωγικὴ ἐκδρομὴ εἰς Μπογιάτι καὶ Μαραθῶνα 120 Φαλαγγιτῶν τῆς Φάλαγγος τῆς Σχολῆς Μηχανικῶν «Ἀρχιμήδης».

Ἅμα τῇ ἀφίξει των εἰς Λίμνην Μαραθῶνος οἱ φαλαγγῖται ἐπεσκέφθησαν τὰ αὐτόθι ἔργα, γενομένης καὶ εἰδικῆς ὁμιλίας.

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐκδρομῆς ἐπεκράτησε ζωηρὸς ἐνθουσιασμός. Τὴν 2αν μ. μ. ἐπεσκέφθη αὐτοὺς ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος Ε.Ο.Ν. κ. Ἀλέξανδρος Κανελλόπουλος, γενόμενος δεκτὸς ἐν μέσῳ ἐνθουσιωδῶν ἐκδηλώσεων καὶ ζητωκραυγῶν.

Οἱ ἐκδρομεῖς ἐπανῆλθον εἰς Ἀθήνας τὴν 9ην ἑσπερινήν.

— Περατωθείσης τῆς σχετικῆς ἀναδιοργανωτικῆς προεργασίας, ἄρχονται λίαν προσεχῶς τὰ μαθήματα τοῦ Ι Τμήματος τῶν Σχολῶν Πολιτικῆς Διαφωτίσεως Β' Κατηγορίας.

Ἡ Β' Κατηγορία τῶν Σχολῶν Πολιτικῆς

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

Διαφωτίσεως περιλαμβάνει τμήματα συγκροτούμενα ἀπὸ Φαλαγγίτας—μαθητὰς ἢ ἀποφοίτους τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως καὶ μόνον (ἀπὸ Ε΄ Γυμνασιακῆς τάξεως ἢ ἀντιστοίχου τάξεως σχολείων Μέσης Ἐκπαιδεύσεως καὶ ἄνω).

Ἡ μέχρι τοῦδε δρᾶσις τῶν Σ. Π. Δ., βασικὸς σκοπὸς τῶν ὁποίων εἶναι ἡ διαμόρφωσις ἀρτίων στελεχῶν πολιτικῆς διαφωτίσεως, ἀπεδείχθη λίαν γόνιμος καὶ δημιουργική. Ἤδη ἡ προσπάθεια, συστηματοποιουμένη ἀκόμη περισσότερον, βαίνει πρὸς τὴν ὁλοκλήρωσιν τῶν ἐπιδιώξεών της.

Εἰς τὸ I Τμῆμα θὰ συμμετάσχουν ἅπαντα γενικῶς τὰ Τάγματα τῆς Π.Δ.Α.Π. διὰ τριῶν Φαλαγγιτῶν ἢ βαθμοφόρων ἕκαστον, ἅπαντες καταλλήλως ἐπιλεγόμενοι, ὥστε αἱ δυνατότητες τῶν προκρινομένων νὰ ἀνταποκρίνωνται πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ εἰδικῆς φύσεως ἔργου τῆς πολιτικῆς διαφωτίσεως.

— Κατόπιν εὐγενοῦς προσκλήσεως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν, εἰς τὰς 26 λήξαντος μηνὸς ὁμὰς 35 βαθμοφόρων Φαλαγγιτῶν τῶν Περιφ. Διοικήσεων ὅλης τῆς Ἑλλάδος, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τοὺς ἀνωτέρους ἀξιωματούχους τῆς Ε.Ο.Ν., ἐπεσκέφθησαν τὰς ἐγκαταστάσεις καὶ συνεργεῖα τοῦ ἐν Σαλαμῖνι Βασιλικοῦ Ναυστάθμου, ὡς καὶ τὰ ὁρμοῦντα ἐν τῷ Στενῷ τῆς Σαλαμῖνος πολεμικὰ πλοῖα καὶ ὑποβρύχια.

ΔΩΡΕΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Ε.Ο.Ν.

Ἡ Συντεχνία Ἀρτοποιῶν Ἀθηνῶν προσέφερεν ὑπὲρ τῶν σκοπῶν τῆς Ε.Ο.Ν. δραχμὰς δεκαπέντε χιλιάδας (15.000).

— Ἐπίσης ὁ καθηγητὴς τοῦ Α΄ Γυμνασίου θηλέων κ. Ι. Φραγκιδάκης, συνεργάτης Χρυσοῦ Σήματος, ἐδώρησεν εἰς τὴν Ε.Ο.Ν. 150 ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου του «Τὰ Ἑλληνικὰ Ἰδανικά», πολυτίμου βοηθήματος εἰς τὸ ἔργον τῆς ἐθνικῆς διαφωτίσεως.

— Οἱ κάτωθι πολῖται προσέφερον ὑπὲρ τῆς Ε.Ο.Ν. τὰ ἀντίστοιχα ποσά:

Σπῦρος Νιάρχος δραχ. 2.500, Ἐμμανουὴλ Κ. Ἀσαγιάννης ἐξ Ἀκρασίου Λέσβου διὰ τοὺς Ἀκρίτας δραχ. 25, Ἑλένη Φραγκισκάτου δημοδιδασκάλισσα ἐκ Πρεβέζης δρχ. 760. Ἐπίσης ὁ Σύνδεσμος ἐμπόρων γεωργοκτηνοτροφικῶν προϊόντων προσέφερε δραχ. 10.000.

ΑΥΤΟΘΥΣΙΑ ΦΑΛΑΓΓΙΤΩΝ

Πρὸ ἡμερῶν εἰς τὸ χωρίον Σισάνιον Κοζάνης ἐξερράγη πυρκαϊὰ προελθοῦσα ἐκ τοῦ σταύλου τοῦ Γεωργίου Σβίγγου, ὅστις καὶ ἀπετεφρώθη. Τὸ πῦρ ἠπείλησε πρὸς στιγμὴν ὁλόκληρον τὸ χωρίον. Χάρις ὅμως εἰς τὴν ἀποτελεσματικὴν ἐπέμβασιν τῶν Φαλαγγιτῶν Ἐλευθερίου Ρομπόλη καὶ Γεωργίου Λ. Ζιώγου, τὸ πῦρ ἐνετοπίσθη καὶ κατεσβέσθη, ἐσώθησαν δὲ ὑπὸ τῶν διακινδυνευσάντων τὴν ζωὴν των Φαλαγγιτῶν καὶ τρία μεγάλα ζῷα ἐκ τοῦ σταύλου.

Ἡ ἐφημερὶς «Ἑστία» ἐσχολίασε μὲ ἀρθρίδιον τὴν ἐπιδειχθεῖσαν ἀπὸ μέρους Φαλαγγιτῶν τοῦ Σισανίου Σιατίστης αὐτοθυσίαν εἰς πυρκαϊὰν τοῦ χωρίου των.

«Ἂν ἐπρόκειτο — ἔγραψε — νὰ διατυπώσωμεν καὶ ἕνα μόνον σχόλιον, δὲν θὰ κάμωμεν ἄλλο ἢ νὰ συγκρίνωμεν τὰ ἔργα εἰς τὰ ὁποῖα κατεγίνοντο τὰ παιδιὰ πρὸ ὀλίγων ἐτῶν μὲ ἐκεῖνα ποὺ καταγίνονται σήμερα».

Ἀπὸ τὴ δαφνοδρομία Ἀλαμάνας—Λαμίας.

— Πρὸ ἡμερῶν εἰς Παλούκια Σαλαμῖνος ἐκινδύνευσαν νὰ πνιγοῦν δύο κυρίαι, εὑρισκόμεναι ἐπὶ τῆς μικρᾶς γεφύρας τῆς ἀποβάθρας, ἡ ὁποία τυχαίως κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν κατέρρευσεν.

Αἱ δύο κυρίαι θὰ ἐπνίγοντο ἀσφαλῶς ἂν δὲν ἔτρεχον ἐκεῖ οἱ Φαλαγγῖται Ἀντώνιος Καραγιάννης καὶ Ἀθανάσιος Σκαρλάτος, οἱ ὁποῖοι μὲ προφανῆ κίνδυνον τῆς ζωῆς των ἐπεδόθησαν εἰς τὸ ἔργον τῆς διασώσεως.

Πρὸς τοὺς ἐν λόγῳ Φαλαγγίτας ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς Ἀττικοβοιωτίας ἐξέφρασε τὴν εὐαρέσκειάν του.

Π. Δ. Θ. ΑΤΤΙΚΟΒΟΙΩΤΙΑΣ

Ὅλοι οἱ σχηματισμοὶ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων Ἀττικοβοιωτίας ἑώρτασαν τὴν ἐπέτειον τῆς Ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας μὲ πρωτοφανῆ ἐνθουσιασμόν. Ἡ συμμετοχὴ εἰς τὸν ἑορτασμὸν ὑπῆρξεν ἀθρόα καὶ ἐνθουσιώδης τόσον τῶν Φαλαγγιτισσῶν ὅσον καὶ τῶν Σκαπανισσῶν.

ΛΕΒΑΔΕΙΑ.— Αἱ Φαλαγγίτισσαι καὶ αἱ Σκαπάνισσαι τοῦ Σχηματισμοῦ μετέβησαν τὴν πρωΐαν τῆς 25ης Μαρτίου εἰς τὴν δοξολογίαν. Ἠκολούθησε κατάθεσις στεφάνου εἰς τὸ μνημεῖον τῶν πεσόντων ὑπὸ βαθμοφόρου. Κατόπιν ἡ δύναμις, ἀφοῦ ἤκουσε τὸν λόγον τοῦ καθηγητοῦ κ. Τριανταφύλλου, παρήλασε πρὸ τῶν ἀρχῶν τῆς πόλεως.

ΑΦΙΔΝΑΙ.— Αἱ Φαλαγγίτισσαι τοῦ Σχηματισμοῦ εἰργάσθησαν πυρετωδῶς διὰ τὴν διοργάνωσιν τοῦ ἑορτασμοῦ. Τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς μετέβησαν ἐν σώματι εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Κατόπιν κατέθεσαν στέφανον εἰς τὸ Ἡρῷον τῶν πεσόντων καὶ ἤκουσαν τὸν Τοπικὸν Διοικητὴν Ἀρρένων, ὅστις ἐξεφώνησε τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας. Ἠκολούθησε παρέλασις πρὸ τῶν ἐπισήμων καταχειροκροτηθεῖσα. Τὸ ἀπόγευμα αἱ Φαλαγγίτισσαι μὲ ἐθνικὰς ἐνδυμασίας ἐχόρευσαν εἰς τὴν πλατεῖαν ἐθνικοὺς χορούς.

ΚΟΥΒΑΡΑΣ.— Καὶ ἐν Κουβαρᾶ ὁ ἑορτασμὸς τῆς Ἐθνικῆς ἡμέρας ἔγινε μὲ πρωτοφανῆ ἐπισημότητα καὶ ἐνθουσιασμόν. Ἔγινε παρέλασις καὶ στέψις τοῦ Ἡρῴου ὑπὸ τῆς Φαλαγγιτίσσης Σ. Μιχαηλίδου. Τέλος Φαλαγγίτισσαι μὲ τοπικὰς ἐνδυμασίας ἐχόρευσαν ἐθνικοὺς χορούς.

ΣΑΛΑΜΙΣ.— Ἡ δύναμις θηλέων Σαλαμῖνος μετέβη τὴν πρωΐαν τῆς 25ης Μαρτίου εἰς τὸν μητροπολιτικὸν ναὸν καὶ παρηκολούθησε τὴν δοξολογίαν. Ἐπηκολούθησε μεγαλειώδης παρέλασις, κατὰ τὴν ὁποίαν διεκρίθησαν αἱ Φαλαγγίτισσαι. Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας ἐγένετο ἑορτὴ ὑπὸ τῆς Ὀργανώσεως Θηλέων, εἰς τὴν ὁποίαν παρέστησαν οἱ γονεῖς τῶν Φαλαγγιτισσῶν καὶ ἄλλοι πολλοί. Ἀπηγγέλθησαν ποιήματα καὶ ἐτραγουδήθησαν πατριωτικὰ ᾄσματα. Ἡ Διοικήτρια Σαλαμῖνος ἐξεφώνησε τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας.

ΚΑΠΑΝΔΡΙΤΙΟΝ.— Αἱ Φαλαγγίτισσαι μετέβησαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, κατόπιν κατέθεσαν στέφανον εἰς τὸ Ἡρῷον, ὅπου καὶ ἔγινε σεμνὴ τελετὴ μὲ ἀπαγγελίας ποιημάτων ὑπὸ Σκαπανισσῶν καὶ πατριωτικὰ ᾄσματα. Ἐπηκολούθησε παρέλασις. Τὸ ἀπόγευμα ἐχόρευσαν εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ χωρίου ἑλληνικοὺς χορούς ἐν μέσῳ ζωηρῶν ἐκδηλώσεων συμπαθείας καὶ ἐνθουσιασμοῦ.

ΚΕΡΑΤΕΑ.— Τὴν πρωΐαν τῆς 25ης Μαρτίου ἅπασα ἡ δύναμις τοῦ Σχηματισμοῦ μετέβη εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Ἔπειτα παρήλασαν μὲ ὑποδειγματικὴν τάξιν καὶ ζωηρότητα. Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας κατέθεσε στέφανον ἐκ μέρους τῆς Ὀργανώσεως Θηλέων ἡ Διοικήτρια τοῦ Σχηματισμοῦ Κερατέας. Τὸ βράδυ ἔγινε φαντασμαγορικὴ λαμπαδηφορία διὰ μέσου τῶν ὁδῶν τῆς κωμοπόλεως.

ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΣ.— Καὶ ἐν Ἀσπροπύργῳ ἑωρτάσθη ζωηρότατα ἡ Ἐθνικὴ ἡμέρα. Κατὰ τὰς πρώτας πρωϊνὰς ὥρας ἐγένετο παρέλασις μετὰ τυμπανοκρουσιῶν καὶ ᾀσμάτων. Κατόπιν αἱ Φαλαγγίτισσαι μετέβησαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Τὸ ἀπόγευμα κατετέθη στέφανος ὑπὸ βαθμοφόρου, καθὼς καὶ εἰς τὸ μνημεῖον τοῦ ἥρωος Καπετὰν Μελέτη. Τὸ βράδυ αἱ Φαλαγγίτισσαι ἐχόρευσαν εἰς τὴν πλατεῖαν ἐθνικοὺς χορούς.

ΦΥΛΗ.— Μὲ ἀκράτητον ἐνθουσιασμὸν καὶ μεγαλεῖον ἑωρτάσθη καὶ ἐν Φυλῇ ἡ 25η Μαρτίου. Αἱ Φαλαγγίτισσαι ἔδωσαν ζωηρὸν τόνον εἰς τὴν ἑορτήν, μὲ τὴν παρέλασιν καὶ τὰ ᾄσματά των. Τὸ ἀπόγευμα ἔγινεν ὡραία καὶ σεμνὴ πατριωτικὴ ἑορτὴ εἰς τὸ σχολεῖον καὶ τὸ βράδυ ἔγινε λαμπαδηφορία.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ.— Καὶ ἐφέτος θὰ ἑορτασθῇ εἰς τὴν ἱερὰν πόλιν τοῦ Μεσολογγίου ἐπιβλητικώτατα καὶ μὲ κάθε ἐπισημότητα ἡ ἐπέτειος τῆς ἱστορικῆς ἐξόδου.

Εἰς τὸν ἑορτασμὸν τοῦτον θὰ συμμετάσχῃ καὶ ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας μὲ τοὺς σχηματισμοὺς Αἰτωλοακαρνανίας διὰ παρατάξεων, παρελάσεων καὶ πατριωτικῶν παραστάσεων. Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος Νεολαίας κ. Ἀλ. Ν. Κανελλόπουλος θὰ παραστῇ εἰς τὰς ἑορτὰς καὶ θὰ ἐκφωνήσῃ λόγον τὸ Σάββατον τὸ ἀπόγευμα 20ὴν Ἀπριλίου, μετὰ τὴν ἐπιτάφειον δέησιν, εἰς τὸ Μνημεῖον τῶν Ἡρώων.

— Εἰς τὸ «Σπίτι τοῦ Φαλαγγίτου» τῆς ἱερᾶς πόλεως Μεσολογγίου κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα Μάρτιον ὁ Δήμαρχος κ. Χρ. Εὐαγγελάτος ἔκαμε σειρὰν διαλέξεων μὲ θέμα τοὺς ποιητὰς Διονύσιον Σολωμόν, Κώσταν Κρυστάλλην, Γεώργιον Ζαλοκώσταν, Σπυρίδωνα Ι. Τρικούπην, Κωστῆν Παλαμᾶν, Γεώργιον Δροσίνην, Γεώργιον Ἀθανασιάδην—Νόβαν, Ἀθανάσιον Κυριαζῆν καὶ Μιλτιάδην Μαλακάσην.

Ἐπίσης ὁ κ. Εὐαγγελάτος ὡμίλησεν εἰς δύο συγκεντρώσεις τῆς III Φάλαγγος περὶ τῆς ἐξελίξεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους καὶ τοῦ σεβασμοῦ τῶν μαθητῶν πρὸς τοὺς διδασκάλους.

ΛΑΜΙΑ.— Μὲ ἐξαιρετικὸν ἐνθουσιασμὸν ἑωρτάσθη ἡ ἐπέτειος τῆς Ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας εἰς ὅλα τὰ Τμήματα τῆς Περιφ. Διοικήσεως.

Τὸ μουσικὸν τμῆμα Ε.Ο.Ν. Λαμίας εἰς τὰς στήλας τοῦ Ὀλυμπίου Διός.

Κατὰ τὰς προηγουμένας ἡμέρας τῆς Ἐθνικῆς ἑορτῆς παρετηρεῖτο ζωηροτάτη κίνησις εἰς ὅλας τὰς μονάδας. Εἰς τὴν ἕδραν τῆς Περιφ. Διοικήσεως ἰδιαιτέραν ἐντύπωσιν ἔκαμεν ἡ δαφνοδρομία, ἡ ὁποία ἔγινε τὴν παραμονὴν διὰ πρώτην φορὰν ἀπὸ τὴν Ἀλαμάναν μέχρι τῆς πλατείας Διάκου, ὅπου ἔγινεν ἡ στέψις τοῦ ἀνδριάντος.

Τὴν ἡμέραν τοῦ ἑορτασμοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον συμμετέσχεν ἅπασα ἡ δύναμις ἀρρένων καὶ θηλέων, ἐθαυμάσθη τὸ παράστημα καὶ ἡ πειθαρχία τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων καὶ κατεδείχθησαν τὰ ἀποτελέσματα τῆς συντελουμένης εἰς τοὺς λόχους ἐργασίας.

Εἰς τὰς ἕδρας τῶν Ὑποδιοικήσεων καὶ τῶν Φαλάγγων ἐδόθησαν διάφοροι ἑορταί, ἔγιναν ἐπιτυχεῖς παρελάσεις καὶ ἐξεφωνήθησαν λόγοι πανηγυρικοὶ ἐκ μέρους τῆς Ε.Ο.Ν. Ἐπίσης ἔγιναν γυμναστικαὶ ἐπιδείξεις καὶ ἐχορεύθησαν ἐθνικοὶ χοροί. Ὁ ἑορτασμὸς ἔκλεισε μὲ ὡραιοτάτας λαμπαδηφορίας.

ΣΠΑΡΤΗ.— Ἡ Περιφερειακὴ Διοίκησις Σπάρτης ἑώρτασε μὲ ἀφάνταστον ἐνθουσιασμὸν τὴν ἐπέτειον τῆς Ἐθνικῆς μας ἑορτῆς. Ἀπὸ πολλὰς ἡμέρας πρὶν οἱ Φαλαγγῖται καὶ αἱ Φαλαγγίτισσαι κατέβαλον πᾶσαν δυνατὴν προσπάθει-

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακών Διοικήσεων

αν διά τόν λαμπρότερον έορτασμόν τής 25ης Μαρτίου.

Μετά τήν δοξολογίαν έν τῷ μητροπολιτικῷ Ναῷ έπηκολούθησε παρέλασις όλων τών Σχηματισμών, είς τήν όποίαν έθαυμάσθη τό παράστημα καί ή έν γένει έμφάνισις τών Τμημάτων Άρρένων καί Θηλέων.

— Μέ τόν ίδιον ένθουσιασμόν έωρτάσθη ή 25η Μαρτίου είς τάς Ύποδιοικήσεις Γυθείου, Νεαπόλεως Βοιών καί Ξηροκαμπίου, όπου έπαίχθησαν πατριωτικά έργα καί έγένοντο λαμπαδηφορίαι κλπ.

— Φαλαγγίται τού Σχηματισμού Λιβερά προέβησαν κατά τήν παρελθούσαν έβδομάδα είς τήν δενδροφύτευσιν 2.000 πεύκων, 300 κυπαρίσσων καί 300 άμυγδαλεών. Έπίσης έκαλλιέργησαν άγρόν παραχωρηθέντα είς αύτούς.

— Είς τό χωρίον Βαφειό Φαλαγγίται καί Σκαπανείς έκαλλιέργησαν έκτασιν 2½ στρεμμάτων διά σίτου.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΚΑΣΤΟΡΙΑ. — Ύπό τής Ύποδιοικήσεως Καστοριάς έωρτάσθη μέ έξαιρετικόν ένθουσιασμόν ή Έθνική μας έορτή.

Τήν παραμονήν τής μεγάλης ήμέρας ώμίλησεν είς μεγάλην συγκέντρωσιν Φαλαγγιτών καί Σκαπανέων ό Διοικητής τής Ύποδιοικήσεως.

Μετά τήν δοξολογίαν έπηκολούθησεν ώραιοτάτη παρέλασις Φαλαγγιτών, Φαλαγγιτισσών, Σκαπανέων καί Σκαπανισσών, μετά δέ τήν παρέλασιν ώμίλησεν ό κ. Γενικός Έπόπτης.

Τό έσπέρας έλαβε χώραν λαμπαδηφορία. Έπ' εύκαιρίᾳ τής Έθνικής έορτής έγένοντο θεατρικαί παραστάσεις είς Δενδροχώριον, Ίεροπηγήν, Άργος Όρεστικόν, Μεσοποταμιάν καί Βυσσινιάν.

— Ή 167η Φάλαγξ Θηλέων παρακολουθεί μέ ζωηρόν ένδιαφέρον μαθήματα οίκοκυρικής, ύγιεινής κλπ.

ΔΡΑΜΑ. — Κανονικώς λαμβάνουν χώραν αί τακτικαί συγκεντρώσεις τών Φαλαγγιτών καί Σκαπανέων τής Περιφερειακής Διοικήσεως Δράμας.

Ό Γενικός Έπόπτης τής Ε.Ο.Ν. Δράμας Νομάρχης κ. Κ. Δήμας, συνοδευόμενος ύπό τού Περιφερειακού Διοικητού κ. Σ. Δημητρίου καί τού Α' Έπιτελούς τής Περιφερειακής Διοικήσεως, μετέβη είς τούς Σχηματισμούς Προσωτσάνης, Μικροπόλεως καί Γραμμένης, όπου έξήτασε τάς άνάγκας τών τμημάτων τής Ε.Ο.Ν.

Τήν 28ην Μαρτίου έλαβον χώραν συγκεντρώσεις τών έργαζομένων Φαλαγγιτών τών ύπ' άριθ. 243ης καί 281ης Φαλάγγων.

ΚΑΒΑΛΛΑ. — Τήν Κυριακήν είς τήν Καβάλλαν έγένοντο, παρουσίᾳ τού Γενικού Διοικητού Θράκης κ. Καλαντζή, τά έγκαίνια τής Στέγης Φαλαγγιτίσσης.

Μετά τά έγκαίνια ό κ. Καλαντζής άπέστειλε πρός τόν Γενικήν Έπιθεωρητήν τής Ε.Ο.Ν. κ. Ι. Μεταξάν τό κάτωθι τηλεγράφημα:

«Άναφέρων τέλεσιν παρουσίᾳ μου έγκαινίων Λέσχης Φαλαγγιτίσσης έν Καβάλλᾳ, ύποβάλλω αίσθήματα εύγνωμοσύνης Περιφερειακής Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων». Ύπουργός - Γενικός Διοικητής Ε. Καλαντζής.

Παρέλασις Φαλαγγιτών Σύρου τήν 25ην Μαρτίου.

ΚΟΜΟΤΙΝΗ. — Μέ μεγάλον ένθουσιασμόν έωρτάσθη ύπό τής Περιφερειακής Διοικήσεως Ροδόπης ή έπέτειος τής Έθνικής μας Παλιγγενεσίας.

Τήν 24ην καί περί ώραν 5ην άπογευματινήν σύσσωμος ή Νεολαία τής πόλεώς μας παρετάχθη πρό τού Δημαρχείου, ένθα έγένετο ή έπαρσις τής σημαίας. Τό θέαμα τό όποίον παρουσίαζεν ή σφριγηλή Έλληνική νεότης μέ τό κυανούν καί λευκόν χρώμα ήτο συγκινητικώτατον.

Μετά τήν κατάθεσιν στεφάνου έπηκολούθησεν έμπνευσμένος λόγος καθηγητού συνεργάτου τής Ε.Ο.Ν., τόν όποίον έκάλυψαν ζωηραί ζητωκραυγαί τών παρισταμένων.

Τό άπόγευμα τής ίδίας ήμέρας έλαβε χώραν είς τήν Λέσχην τής Ύποδιοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων έορτή μέ πλούσιον πρόγραμμα.

Τήν έορτήν έτίμησαν διά τής παρουσίας των ή Α. Ε. ό Ύπουργός Γεν. Διοικητής Θράκης, ό κ. Δήμαρχος καί άπαντες οί βαθμοφόροι άρρένων καί θηλέων.

Τήν 25ην Μαρτίου άπό τής 8ης πρωϊνής ώρας ή Ε.Ο.Ν. Άρρένων, συνοδευομένη ύπό τής μουσικής, περιήλθε τάς κεντρικωτέρας όδούς παιανίσασα τό έωθινόν.

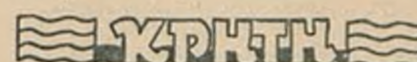
Τό άπόγευμα καί περί ώραν 3ην μ. μ. είς τό Στάδιον έγένετο ποδοσφαιρικός άγών μεταξύ ομάδων Ροδόπης—Καβάλλας, όστις έληξε μέ νίκην τής ομάδος Κομοτινής.

Μετά τόν άγώνα έπηκολούθησε τελετή είς τό Γυμνάσιον Άρρένων, τήν όποίαν έτίμησε διά τής παρουσίας του ό κ. Ύπουργός - Γενικός Διοικητής Θράκης, ώς καί άντιπρόσωποι όλων τών άρχών.

Τό πρόγραμμα, πλουσιώτατον άπό πάσης πλευράς, ένεθουσίασε τούς παρακολουθήσαντας θεατάς, οίτινες έξητωκραύγασαν καί κατεχειροκρότησαν τούς έκτελεστάς.

Είς τήν Ξάνθην έδόθη ύπό τής Ε.Ο.Ν. Άρρένων καί Θηλέων μέ έπιτυχίαν έξαιρετικήν τό θεατρικόν έργον «Έλλάς».

Έορταί καί παρελάσεις έλαβον χώραν έπίσης είς όλους τούς Σχηματισμούς τής Περιφερειακής Διοικήσεως.

ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ. — Είς τήν πόλιν μας ό έορτασμός τής Έθνικής μας έορτής ύπήρξεν ένθουσιώδης καί μεγαλοπρεπής. Κατά τήν παρέλασιν τήν γενομένην τήν ήμέραν τής 25ης Μαρτίου παρήλασαν πλέον τών 5.500 Φαλαγγιτών καί Φαλαγγιτισσών, Σκαπανέων καί Σκαπανισσών.

— Μέ τήν ίδίαν μεγαλοπρέπειαν καί ένθουσιασμόν έωρτάσθη ή Έθνική μας έορτή καί είς ολόκληρον τήν ύπαιθρον τού Νομού Ήρακλείου.

Κατά τήν 27ην Μαρτίου, πρωΐαν τής Τετάρτης, έγένετο συγκέντρωσις Φαλαγγιτών καί Φαλαγγιτισσών είς τό θέατρον Πουλακάκη, κατά τήν όποίαν έγένοντο ομιλίαι έθνικού περιεχομένου.

Ό Περιφερειακός Ύποδιοικητής Άνατολικών Έπαρχιών Ήρακλείου συναγωνιστής Φραγκάκης, συνοδευόμενος ύπό τού Φαλαγγάρχου τής 322ας Φάλαγγος Καστελλίου Πεδιάδος καί τού Ύποφαλαγγάρχου, έπεθεώρησεν άπαντας τούς Σχηματισμούς τής Φάλαγγος.

ΡΕΘΥΜΝΟΝ. — Τήν προπαρελθούσαν Κυριακήν έγένετο ένώπιον τού κοινού καί τών μελών τής Ε.Ο.Ν. διάλεξις ύπό τού συνεργάτου Σκουρίτου μέ θέμα: «Ή Ε.Ο.Ν. καί ή έντονη ζωή». Είς τήν διάλεξίν του ό κ. Σκουρίτης κατέδειξε τήν άνάγκην τής άγωνιστικής, τής έντόνου ζωής διά τήν σταδιοδρομίαν τού άτόμου. Ή Ε.Ο.Ν., προσέθεσε, άποτελεί τό κατάλληλον Σχολείον διά τήν προπαρασκευήν καί τήν συνήθειαν είς τήν ζωήν αύτήν. Τήν αύτήν ήμέραν ό Ύποδιοικητής τής Περιφ. Διοικήσεως μετά τού Διευθυντού τού ΙΙΙ Γραφείου έπεθεώρησε τούς Σχηματισμούς Ε.Ο.Ν. Άρρένων Μαρουλά, Άδελε, Πηγής, Λούτρας, Μέσης, Κυριάνας καί Άμνάτου.

Είς τάς διαφόρους αύτάς συγκεντρώσεις ώμίλησεν ό Ύποδιοικητής περί τού προορισμού τής Ε.Ο.Ν., περί τών καθηκόντων τών μελών της καί έδωσεν όδηγίας διά τήν έν γένει έκπαίδευσιν καί έμφάνισιν τών Φαλαγγιτών.

— Τήν 3ην Άπριλίου έγένετο είς τήν πλατείαν Βασιλέως Γεωργίου Β' ή τακτική έκπαιδευτική συγκέντρωσις τής Α255 Φάλαγγος. Τήν γενικήν έποπτείαν τής έκπαιδεύσεως είχεν ό λοχαγός τού 44ου Συντάγματος Δανδουλάκης Ίωάννης.

— Τό άπόγευμα τής ίδίας ήμέρας έγένετο μάθημα τοπογραφίας είς τούς άνωτέρους βαθμοφόρους τής Ε.Ο.Ν. Άρρένων καί είς τήν αίθουσαν έκπαιδεύσεως τού Συντάγματος ύπό τού ταγματάρχου κ. Παναγιωτάκη.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

ΛΑΡΙΣΑ. — Ή 25η Μαρτίου έωρτάσθη ύπό τής Περιφερειακής Διοικήσεως Άρρένων Λαρίσης μεγαλοπρεπώς. Άπό τής 24ης ή πόλις είχε σημαιοστολισθή, είς διάφορα δέ σημεία τής πόλεως έτοποθετήθησαν ώραιότατα πανώ, τά όποία παρίστανον τάς κατακτήσεις καί τάς προόδους τής Ε. Ο.Ν. Λαρίσης.

Κατά τήν δοξολογίαν άπασα ή δύναμις παρετάχθη έξωθι τού μητροπολιτικού Ναού, μετά ταύτα δέ έπηκολούθησε μεγαλειώδης παρέλασις τών τμημάτων πρό τών έπισήμων.

Μέ τόν αύτόν ένθουσιασμόν ή Έθνική μας Παλιγγενεσία έωρτάσθη καί είς τάς Ύποδιοικήσεις Άλμυρού, Έλασσώνος, Τυρνάβου καί Φαρσάλων.

ΣΥΡΟΣ. — Ή Έθνική μας έορτή έωρτάσθη μεγαλοπρεπώς ύπό τής Περιφερειακής Διοικήσεως Σύρου.

Μέ τόν αύτόν ένθουσιασμόν έωρτάσθη καί ύπό τής Ύποδιοικήσεως Άνδρου, Νάξου, Πάρου καί Σερίφου.

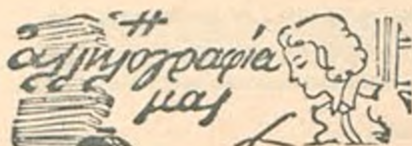
Παντού έγιναν δοξολογίαι, μεγαλειώδεις παρελάσεις, άνεβιβάσθησαν ώραιότατα θεατρικά έργα καί έγένοντο λαμπαδηφορίαι.

ΧΑΛΚΙΣ. — Ή έθνική έορτή έωρτάσθη μέ ένθουσιασμόν καί μεγαλοπρέπειαν ύπό τής Ε. Ο. Ν. Χαλκίδος. Ολόκληρος ή Εύβοια έδονήθη άπό ένα ένθουσιώδη παλμόν, τόν όποίον έδημιούργησεν ή Έθνική Όργάνωσις Νεολαίας μέ τάς παρελάσεις της, τάς έορτάς, τάς λαμπαδηφορίαις της κλπ.

Μετά τήν γενομένην δοξολογίαν είς τόν μητροπολιτικόν Ναόν Χαλκίδος έπηκολούθησεν ώραιοτάτη παρέλασις τριών χιλιάδων Φαλαγγιτών, Φαλαγγιτισσών, Σκαπανέων καί Σκαπανισσών. Ίδιαιτέραν έντύπωσιν προεκάλεσαν αί ομάδες είδικοτήτων. Τό άπόγευμα ή Φιλαρμονική καί ή χορῳδία τής Ε.Ο.Ν. περιήλθον τήν πόλιν παιανίζουσαι διάφορα έμβατήρια.

Φαλαγγίτισσαι Λίμνης κατά τάς έορτάς τής 25ης Μαρτίου.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σ 451 «25η Μαρτίου», ποίημα ὑπὸ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΠΑΝΑΓΑΚΟΥ. — Σ 452 «Ἑλλάδα!..», ποίημα ὑπὸ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ ΜΑΚΡΥΧΩΡΙΤΗ. — Π 270 «Τὸ ἰτεάκι», πεζό. Σ 453 «Αὐγουστιανὸ ἀστέρι», ποίημα ὑπὸ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ. Σ 454 «25η Μαρτίου 1821», ποίημα ὑπὸ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΓΚΕΛΛΑΡΗ. — Σ 455 «Στὸ βωμὸ τῆς 25ης Μαρτίου», ποίημα ὑπὸ ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΠΗΛΙΩΤΗ. — Σ 456 «Εἶμαι μικρὴ περήφανη», ποίημα ὑπὸ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΑΛΕΞΑΚΗ. — Σ 457 «Στοὺς ἥρωας», ποίημα ὑπὸ Ε. Ν. ΜΟΣΧΟΥ. — Σ 458 «Ἡ γῆ ἡ Ἑλληνίς», ποίημα. Ἐστάλη ὑπὸ Ν. Γ. ΠΑΡΧΑ. — Π 271 «Ἀπὸ τὰ χρόνια τῆς σκλαβιᾶς», διήγημα ὑπὸ Β. ΚΑΝ. Σ 459 «Διὰ τὴν ἀρχαίαν καὶ ἱστορικὴν Μαρώνειαν», ποίημα ὑπὸ ΦΩΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ. — Σ 460 «Στάδιον ζωῆς». Σ 461 «Στὸν Ἀρχηγόν», ποιήματα ὑπὸ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΕΤΤΩΝΗ. — Σ 462 «Ὁ πληγωμένος», ὑπὸ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΓΑΛΑΝΗ. — Π 272 «Ἀγωνιστὲς τοῦ 21», ἄρθρο ὑπὸ ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΤΕΡΓΙΟΥ. — Σ 463 «Διὰ τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα», ποίημα. ΑΝΩΝΥΜΟΣ. — Π 273 «Μελισσοκομία», πραγματεία ὑπὸ ΔΗΜΟΥ ΛΑΖΟΥ (γιὰ τὰ γεωργικὰ θέματα ἀσχολεῖται μόνον ὁ εἰδικὸς συντάκτης τοῦ περιοδικοῦ. Τὸ χειρόγραφό σας θὰ σᾶς τὸ ἐπιστρέψωμε εὐχαρίστως — ἂν τὸ χρειάζεσθε καὶ τὸ ζητήσετε — λόγῳ τῆς μεγάλης ἐκτάσεώς του. Γράψατέ μας σχετικῶς). — ΖΗΚΟΝ ΚΩΝΣΤ. Ἡ κωμῳδία σου «Εὔθυμα ἐπεισόδια» ἔπρεπε νὰ ὑποβληθῇ στὴν ἁρμοδία ὑπηρεσία τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως καὶ ὄχι στὴ «Νεολαία». Τὴν διεβιβάσαμε ἐμεῖς. — ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΝ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΝ. Ἐλάβαμε τὴ χειρόγραφη ἐφημερίδα σου. Τὴν ἐδιαβάσαμε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὥς τὸ τέλος. Ἔξυπνα γραμμένη. Συγχαρητήρια. — ΤΗΛ. ΜΑΛΙΝΟΝ. Στεῖλε μας κάτι ἄλλο συντομώτερο. Τὰ μακρὰ ποιήματα — 82 δεκαπεντασύλλαβοι — καὶ καλὰ ἂν εἶναι, δὲν μπορεῖ νὰ δημοσιευθοῦν λόγῳ οἰκονομίας χώρου. — ΔΗΜ. ΚΟΥΤΡ. Καθηγητὴν Γυμνασίου, Λιδωρίκιον. Ἐλάβαμε τὸ ποίημα τοῦ μαθητοῦ σας Ἰωάννου Κοκμωτοῦ, καθὼς καὶ τὴν φωτογραφίαν του. Ἐδιαβάστηκε στὴν Ἐπιτροπή, ἡ ὁποία συγχαίρει τὸν νεαρὸν ποιητὴν γιὰ τὰ πατριωτικὰ αἰσθήματά του καὶ τὴν πίστιν του πρὸς τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου. Ἡ δημοσίευσίς του στὴν «Νεολαία» εἶναι δύσκολη λόγῳ τοῦ μήκους του. Συστήσατε στὸν μαθητή σας ν' ἀποφεύγῃ τὶς ἀκροστιχίδες, ποὺ ἐνῷ δὲν προσφέρουν τίποτε ἀπολύτως στὴν ἀξία ἑνὸς ποιήματος, προβάλλουν δυσκολίες στὴν ὅλη τεχνικὴ τοῦ ποιήματος καὶ δεσμεύουν τὴν ἔμπνευσι τοῦ ποιητῆ. — ΙΑΣ. ΔΕΠΟΥΝΤΗΝ. Ἐλάβαμε τὰ τρία πεζά: «Στὸ εἰκονοστάσι», «Δυὸ φάμπρικες» καὶ «Ὁ τραγουδιστής». Δημοσιεύομε στὴ στήλην αὐτὴ τὸ δεύτερο:

> **ΜΑΘΗΤΑΙ**
>
> Ὅσοι εἴσθε συνδρομηταί, μὴ ξεχάσετε νὰ μᾶς γνωρίσετε ἐγκαίρως τὴν ἀλλαγὴ τῆς διευθύνσεώς σας ὅταν θὰ ἀρχίσουν αἱ θεριναὶ διακοπαὶ τῶν σχολείων.

ΔΥΟ ΦΑΜΠΡΙΚΕΣ

Κοντὰ στὴ μεγάλη φάμπρικα τοῦ σκοινιοῦ ἔστησε τὰ σύνεργά του κι' ὁ κὺρ-Στάθης ἀπ' τὸν Ἀνεμόμυλο. Πίσω ἀπὸ τὸ φράχτη τοῦ δρόμου, σ' ἕνα χωράφι κοντὰ στὸ σπιτικό του δουλεύει ὁλημερὶς κι' ἔχει καὶ παραχέρι τὶς δυὸ κοπέλλες του.

Γυρίζανε 'κεῖνες τὶς ρόδες κι' ὁ πατέρας νοιαζότανε τὸ σκοινὶ στὸ γινομό του... Καὶ τραγοῦδι λέγανε νησιώτικο καὶ τὸ σκοινὶ καλοδουλεμένο, ἀγοραζότανε ἀπ' τὰ γύρω μαγαζιά... Εὐλογία Θεοῦ στὸ σπιτικὸ τοῦ κὺρ Στάθη, τοῦ καλοῦ νοικοκύρη.

Μεσημέρι. Χαρούμενη ἡ σφυρίχτρα ἀκουότανε ἀπ' τὴ μεγάλη φάμπρικα. Κοπέλλες κι' ἄλλο κοπέλλες ντυμένες μὲ ἁπλότη γιομίζανε τὸ φόρο κι' ἄλλες στὴ χώρα πηγαίνανε κι' ἄλλες στὸ προάστι. Τρέχανε μὲ γέλιο οἱ πιὸ μικρὲς κάτου ἀπ' τὰ δέντρα καὶ χαρούμενες τὶς κουβέντες τῶν πιὸ μεγάλωνε ἀγκάλιαζε ἡ θάλασσα. Κάθε μεσημέρι ὄξω ἀπ' τὴ μεγάλη φάμπρικα καὶ σ' ὅλο τὸ φόρο ἤτανε πανηγῦρι... Τὸ μεροδοῦλι ἄξαινε, γιατὶ τὸ σκοινὶ καλοδουλεμένο, ἀγοραζότανε ἀπ' τὶς μεγάλες ἀγορὲς στὴ Μεσόγειο.

Κοντὰ στὴ μεγάλη φάμπρικα τοῦ σκοινιοῦ ἔστησε τὰ σύνεργά του κι' ὁ κὺρ-Στάθης ἀπ' τὸν Ἀνεμόμυλο. Φάμπρικα κι' ἀργαστῆρι δουλεύουνε ὁλημερὶς τὸ στέρεο σκοινί. Ἡ φάμπρικα μὲ τὶς σύγχρονες μηχανές της καὶ τ' ἀργαστῆρι μὲ τὰ πρωτόγονα μέσα του. Κι' ὁ Θεὸς τῆς Δουλειᾶς εὐλογεῖ καὶ τὰ δυό. — ΚΑΝΕΛΛΟΝ ΛΕΩΝΙΔΑΝ. Τὰ ποιήματά σου καὶ τὸ διήγημά σου «Ὁ θαλασσόλυκος» εἶναι γραμμένα στὸ ἴδιο χαρτὶ καὶ τὸ χειρότερο καὶ στὶς δύο ὄψεις. Γράψε τα τακτικὰ καὶ ξαναστεῖλέ τα. — ΜΗΝΑΝ ΜΑΤΣΑΚΗΝ. Σὰν ἕνας ἀπὸ τοὺς τακτικωτέρους ἀναγνῶστες καὶ συνεργάτες τῆς «Νεολαίας» ἔπρεπε νὰ ξέρῃς πόσην ὕλη καὶ γράμματα λαβαίνομε κάθε μέρα ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ νὰ μὴ βιάζεσαι νὰ πάρῃς ἀπάντησι. Ὅ,τι μᾶς στέλλεται παίρνει τὴ σειρά του — μάλιστα μὲ αὔξοντα ἀριθμό — διαβάζεται προσεκτικά, μ' ἐνδιαφέρον καὶ ἀγάπη καὶ κρίνεται μὲ τὴ μεγαλύτερη ἐπιείκεια. Τὸ τελευταῖο γράμμα σου, τῆς 20ης Μαρτίου, δὲν θὰ τὸ ἔστελνες, ἂν εἶχες ὑπ' ὄψιν σου ὅλ' αὐτά. Ὄχι, οἱ περιλήψεις καὶ οἱ μεταφράσεις τῶν χαρακτηριστικωτέρων περικοπῶν τῶν ἀρχαίων δραμάτων δὲν ὀφείλονται στὸν κ. Γρυπάρη, ὅπως γράφεις, ἀλλὰ στὸν τακτικὸ συνεργάτη τῆς «Νεολαίας» κ. Μιχαὴλ Ἀναστασίου, καθηγητὴν καὶ ἐξαίρετο λογοτέχνη, συγγραφέα τοῦ μυθιστορήματος «Μὲ τὸν Νικηφόρο Φωκᾶ» καὶ τοῦ «Οἱ τρεῖς φίλοι». Δημοσιεύομε ἐδῶ τὸ ποίημά σου «Πόθος»:

Ἂς ἤταν πάλι νὰ διαβῶ πάνω σὲ μιὰ βαρκοῦλα
πελάγη μακρυνά,
τ' ἀγαπημένου μου νησιοῦ νὰ φτάσω μιὰν ἀκροῦλα
σὲ γνώριμα βουνά...

Τοῦ κάμπου ν' ἀφουγκράζωμαι τὸ σάλαγο, κι' ἀν-
[τάμα
τοῦ πέλαου τὴ βοὴ
κι' ἔτσι βουβὰ κι' ἀθέλητα νὰ πάρῃ μὲ ἕνα
[κλάμα
σὰν ἄνεμου πνοή.

Νὰ 'νειρευτῶ σε σπίτι μου ποὺ ρημαγμένο
[στέκεις
στὸ κᾶμα, στὴ βροχή,
λὲς καὶ τοῦ χρόνου ποὺ περνᾶ τὸ νῆμα σὺ ἀρ-
[γοπλέκεις
μ' αἰώνια ἀπαντοχή.

Στὸ νοῦ νὰ μοῦρθουν θύμισες τῆς περασμένης
[νιότης
ἡ πρωτινὴ ζωή,
νἆμαι μακρι' ἀπ' τὴν ξενητιὰ μὲ τὸν πικρὸ καϋμό
[της
τὴ μισερὴ χλαλοή.

Ὢ! μιὰν αὐγή, χαρούμενα σὰν ἔρθουν χελιδόνια
καὶ βγάλ' ἡ γῆς ἀνθό,
καὶ κελαηδοῦν πονετικὰ τὴν ἄνοιξι τ' ἀηδόνια,
— νησί μου, 'πὰ στὰ κλώνια —
κοντά σου θὰ βρεθῶ.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΝ ΠΡΟΒΑΤΑΝ. Ἀπὸ τὸ ποίημά σου «Εἰς τὴν μαγεύτραν Κέρκυραν» δημοσιεύομε τὸ πρῶτο τετράστιχο:

Ὢ σὺ πανέμορφη θεά, τοῦ κάλλους τῆς ἁρμο-
[νίας,
τριγύρω σου χαρὰ σκορπᾶς, ἀγάπη, εὐωδιά,
κοιμᾶσαι στ' ἀναφυλλητὰ στῆς θάλασσας τσ'
[ἀγκάλες
κάτου στοὺς κάμπους σου πετᾶ ἀφράτη μυρωδιά.

Πρόσεξε τὸν πρῶτο στίχο: «Τοῦ κάλλους τῆς ἁρμονίας». Πῶς σοῦ κτυπᾶ στ' αὐτὶ τὸ «τσ' ἀγκάλες»; Τὸ ἐπίθετο «ἀφράτη» δὲν στέκει στὴ θέσι ποὺ τὄβαλες. Χαρακτηρίζομε ὡς ἀφρᾶτο κάτι ποὺ πιάνομε ἢ τρώγομε (ἀφή, γεῦσις), ὄχι ὅμως κάτι ποὺ ὀσφραινόμαστε. Τὸ «Ὁ γέρο σκαφτιᾶς» εἶναι γραμμένο καὶ στὶς δύο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ. — Ζ. ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗΝ. Τὸ διήγημά σου «Ὁ γέρο-Δημητρός» ἀκατάλληλο γιὰ τὴ «Νεολαία». Στεῖλε μας κάτι ἄλλο χωρὶς «ταβέρνες», «διαζύγια», «αὐτοκτονίες» καὶ ἄλλα τέτοια. — Δ. Ν. ΠΛΑΤΗΝ. Τὸ ποίημά σου «Πατρίδα μου» πρέπει νὰ τὸ ἐπεξεργασθῇς. Πρόσεξε τὸ τελευταῖο ἑξάστιχο. Ἂν τὸ ξαναστείλῃς σημείωσε κάπου Σ 468. — ΚΑΛΛ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ. Οἱ «μαγικὲς εἰκόνες» ἐδόθησαν στὸν ἁρμόδιο συντάκτη. — Μ. ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΝ. Ἀπὸ τὸ ἄρθρο σου δημοσιεύομε στὴ στήλην αὐτὴ τὸ τελευταῖο μέρος:

«Τὰ παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος, ὁδηγούμενα ἀπὸ τὸ φωτεινὸ φάρο τοῦ νέου μας πολιτισμοῦ, ἀνακαλύπτουν κι' ἀποφεύγουν κάθε παγίδα ποὺ θὰ τοὺς ἔφε..ε στὴν καταστροφή. Αὐτὴ εἶναι ἡ σημερινὴ νεολαία, δημιούργημα τοῦ μεγάλου μας Κυβερνήτου! Ἂς καυχᾶται λοιπὸν ὁ Ἀρχηγός μας γιὰ τὸ ἔργο του καὶ ἂς στηρίζῃ μ' ἐμπιστοσύνη ὅλες του τὶς ἐλπίδες στὰ παιδιά του. Ἡ Ἑλληνικὴ νεότης θὰ ἀποδείξῃ ἄλλη μιὰ φορὰ τὴν εὐγενῆ της καταγωγή».

ΜΙΜΗΝ ΓΑΛΑΤΑΝ. Περιμένομε κάτι καλύτερο. — Β. ΠΑΤΟΥΝΑΝ. Γιὰ ὅλ' αὐτὰ ποὺ μᾶς γράφεις γιατὶ δὲν ἀπευθύνεσαι στ' ἁρμόδια γραφεῖα τῆς Διοικήσεως; Ἂν βρισκόσουν στὴν ἐπαρχία τὸ πρᾶγμα κάπως θὰ ἐδικαιολογεῖτο. Ἐφ' ὅσον ὅμως εἶσαι ἐδῶ, μπορεῖς νὰ πᾷς ὁ ἴδιος αὐτοπροσώπως νὰ συζητήσῃς μὲ τοὺς ἁρμοδίους ἢ νὰ στείλῃς μιὰ σχετικὴ ἀναφορά. Ἡ «Νεολαία» δρᾷ μέσα σὲ καθωρισμένα πλαίσια. Ὅσον γιὰ τὸ σύστημα τῆς «προτεραιότητος», τοῦτο ἀφορᾷ ἀποκλειστικῶς τὴν σύνταξι τοῦ περιοδικοῦ. — ΓΕΩΡΓ. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΝ. Τὸ δημοσιεύομε σ' αὐτὴ τὴ στήλη:

ΣΤΟΝ ΑΡΧΗΓΟ ΜΑΣ

Λαμπρὸ τ' ἀστέρι σου ἔφεξε
τὴν ἅγια τούτη μέρα,
τὰ θρέμματα τ' αὐριανὰ
νὰ ὁδηγῇ πατέρα.

Ἡ κάθε μιὰ ἀχτίδα του
δίνει χαρὰ κι' ἐλπίδα,
κι' ὅλα τριγύρω μᾶς μιλοῦν
γιὰ Σέ, γιὰ τὴν Πατρίδα.

Ἄνθισες τὴν Ἑλλάδα μας,
τὴν ἔκαμες λουλοῦδι
κι' ὅλοι γιὰ Σένα τραγουδοῦν
τ' Αὐγούστου τὸ τραγοῦδι.

ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΠΥΡΟΚΑΚΟΝ. Τὸ ἄρθρο σου «Τὸ μεγάλο ψάρι τρώει τὸ μικρὸ» εἶναι γραμμένο καὶ στὶς δύο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ. Τὸ «Ἐντυπώσεις ἀπὸ τὴ διαμονή μου στὴ Σῦρο» χωρὶς γενικὸ ἐνδιαφέρο. Κάπου γράφεις: «Ἀνέπνευσα βαθειά. Ἔρριξα μιὰ τελευταία ματιὰ στὸν οὐρανό, στὴ θάλασσα, στὸ ἄπειρο καὶ πῆρα πάλι τὸ δρόμο γιὰ νὰ ξανάβρω τὴ ρουτίνα τῆς ζωῆς κάτω στὴν πόλι τοῦ Ἑρμοῦ, στὸ ἄστυ τοῦ θορύβου καὶ τῆς σκόνης». Ἐδῶ σοῦ παρατηροῦμε ὅτι στὴν Ἑρμούπολι οὔτε θόρυβος ὑπάρχει, ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει μεγάλη κίνησις τροχοφόρων (τράμ, λεωφορεῖα, αὐτοκίνητα, κάρρα, ποὺ δημιουργοῦν τὸν θόρυβο τῆς πόλεως) κι' οὔτε σκόνη, ἐπειδὴ ὅλοι οἱ δρόμοι τῆς Ἑρμουπόλεως εἶναι πλακοστρωμένοι. Γιὰ θυμίσου καλύτερα. — ΜΑΘΗΤΡΙΑΝ ΣΤ' ΤΑΞΕΩΣ τοῦ πολυταξίου προτύπου τῆς Ραλλείου Παιδ. Ἀκαδημίας Θηλέων Πειραιῶς. Ἐνεγράφητε. Σᾶς εὐχαριστοῦμε γιὰ τὸ περιεχόμενο τῆς ἐπιστολῆς σας. — ΦΩΚ. ΡΑΫΜΟΝΔΟΝ. Γνωρίσατέ μας τὸν τίτλον τοῦ διηγήματός σας. Ἐπροσέξατε τὴν στήλην τῆς ἀλληλογραφίας; Εἶναι πολὺ δύσκολο νὰ ληφθῇ κάτι καὶ νὰ μὴ ἀπαντήσωμε σχετικῶς. — ΚΥΡΙΑΚΟΝ ΜΕΛΙΣΣΟΥΡΓΟΝ. Τὸ μαθηματικὸ παιγνίδι διεβιβάσθη στὸν ἁρμόδιο συντάκτη, ὁ ὁποῖος θὰ σοῦ ἀπαντήσῃ σχετικῶς. Τὸ «Ἡ σημασία τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ διὰ τὴν ἀνθρωπότητα» λαμπρὸ ὡς ἔκθεσις. — ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ ΚΑΤΣΙΜΠΡΑΚΗ. Ἐλήφθη τὸ πεζοτράγουδο «Πρὸς τὴν γλυκειὰ Ἑλλάδα μου». Μὴ βιάζεσαι νὰ δημοσιεύσῃς. Γράφεις: «Καὶ ὅταν ἀκούω νὰ πετᾷς εἰς τὸν καταγάλανον οὐρανόν σου σὰν νὰ πετᾷ ἡ ψυχή μου πρὸς τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν». — ΖΩΗΝ ΜΠΙΡΔΑ. Τὸ ποιηματάκι ποὺ μᾶς ἔστειλες φανερώνει ὅτι δὲν ἔχεις διαβάσει ποτὲ κανένα ποίημα. Οὔτε τὸ «Εἰς τὸ βουνὸ ψηλὰ ἐκεῖ». — ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΝ ΑΧ. ΤΣΙΠΑΡΗΝ. Οἱ πνευματικὲς ἀσκήσεις ἐδόθησαν στὸν ἁρμόδιο συντάκτην. Τὸ ποίημά σου δημοσιεύεται ἐδῶ:

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Σὲ εἶπαν ζωή, καὶ πνεῦμα μὲ ἅγιο πόθο
Καὶ φωτοδότρα ἀνέσπερη λαμπάδα,
Μὰ ἐγὼ σὲ βλέπω μ' ὅλα αὐτὰ καὶ νοιώθω,
Ὅτι ἐσὺ σαι μόνον, καὶ μόνον ἡ Ἑλλάδα.

Ἑλλάδα, τὸ μυστήριον καὶ τὸ θᾶμα,
Ἑλλάδα, ποὺ στὰ στήθη σου θὰ νοιώσῃς,
Ἀμόλυντο καθάριο τ' ἅγιο νᾶμα,
Ἀπ' τὸ ναὸ τῆς τέχνης καὶ τῆς γνώσης.

Σὰν τὸ σκοτάδι ὁ πόνος μου στὰ στήθη,
Μὲς τὴν ψυχή μου γιγαντώνει,
Στ' ὄνομα αὐτὸ σκορπάει καὶ βρίσκει λήθη,
Τὴν χαραυγὴ γλυκὰ ποὺ ξημερώνει.

Πεθαίνεις· καὶ στὴν γῆν σου τὴν ἁγία,
Ποὺ κρύβεις τὸν χρυσὸ πολιτισμό σου,
Φυτρώνει, ξαναθίζει ἡ ἐλευθερία,
Πηγὴ ζωῆς κι' αὐτὸς ἀκόμ' ὁ θάνατός σου.

Σὲ εἶπαν ζωή, καὶ πνεῦμα μὲ ἅγιο πόθο,
Καὶ φωτοδότρα ἀνέσπερη λαμπάδα,
Μὰ ἐγὼ σὲ βλέπω μ' ὅλα αὐτὰ καὶ νοιώθω,
Ὅτι ἐσὺ σαι μόνον, » μόνον ἡ ΕΛΛΑΔΑ.

ΝΙΚ. ΜΟΣΧΟΒΟΝ. Ὡραῖα γραμμένο. Δημοσιεύομε στὴ στήλη αὐτὴ ἕνα μέρος. Στεῖλε μας κάτι πιὸ σύντομο.

Σημαία!... Ἔνδοξη κληρονομιὰ ἀπὸ τοὺς προγόνους, σύμβολον ἐθνικῶν ἰδανικῶν καὶ πό-

(Συνέχεια τῆς ἀλληλογραφίας)

θων, δεῖγμα ἀτέλειωτων καὶ ὑπέρτατων θυσιῶν γιὰ τὴν ἐπίτευξι τῶν ἰδεωδῶν τῆς φυλῆς, στ' ἀντίκρυσμά σου κάθε πατριωτικὴ καρδιὰ σκιρτᾶ κι' ἀγάλλεται. Στὶς γαλανόλευκες πτυχές σου, ποὺ ἡ αὔρα χαϊδευτικὰ κυματίζει, σὰν νὰ γνωρίζῃ ὅτι εἶσαι τὸ πιὸ ἀτίμητο πρᾶγμα, βλέπω νὰ κλειοῦνται τὰ ἐθνικὰ ἰδεώδη. Τὸ ἐλαφρὸ θρόϊσμά σου εἶναι ἡ γλυκειὰ φωνὴ ποὺ διηγεῖται τὴν ἔνδοξη ἱστορία σου. Τὸ γαλανὸ σου χρῶμα μοιάζει μὲ κομμάτι ἀπ' ἀνοιξιάτικο καὶ ξάστερο οὐρανό, ὁ λευκός σταυρός σου σ' ὁδηγεῖ ἀπὸ νίκη σὲ νίκη, μὲ τοὺς ἁγνοὺς σκοποὺς ποὺ διέκριναν τ' ἀθάνατα ἔργα τῶν ὑπερασπιστῶν σου. Εἶσαι τὸ σύμβολο ποὺ θυμίζει τὴ φοβερὴ καὶ μεγάλη ἀπόφασι τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς: «Ἐλευθερία ἢ θάνατος». Ἐσὺ ἐνεψύχωσες τοὺς γιγαντομάχους τῶν Ἐθνικῶν ἀγώνων. Ναί, Σὺ ἐδημιούργησες τοὺς ἀθάνατους πολεμιστὰς τοῦ Μεσολογγιοῦ, Σὺ ἔδιδες δύναμι στοὺς Σουλιῶτες, ὅταν σὰν σκελετοὶ γυρνοῦσαν τὸ ἔνδοξο χωριό τους, χωρὶς τροφή, χωρὶς νερό, χωρὶς μπαροῦτι' μὰ ἦταν τόση ἡ ἀγάπη κι' ἀφοσίωσί τους σ' ἐσὲ τὴ γλυκειὰ Πατρίδα, ποὺ μόνον ὅταν σ' ἐνεθυμοῦντο ξεχνοῦσαν κάθε ἄλλο. Τὸ ἡρωϊκὸ Ἀρκάδι ἀνετινάχθη σκεπασμένο ἀπὸ Σέ, τὴν πανώρηα σημαία, ποὺ ἐκυμάτιζες τρισένδοξη. Μὲ σένα στὰ μάτια οἱ μαχητὲς τοῦ 12 καὶ 13 πέρασαν στ' ἀπάτητα βουνὰ τῆς Μακεδονίας νικηταὶ καὶ τροπαιοῦχοι. Ποτίσθηκες ἀπὸ τὰ αἵματα ποὺ σὰν ποτάμια ἐχύθηκαν καὶ ἀπὸ τὰ μητρικὰ δάκρυα ποὺ κύλησαν στ' αὐλακωμένα μάγουλα γιὰ νὰ στερεώσουν τὸ μεγαλεῖό σου. — Β. Α. ΤΣΙΓΓΛΙΦΗΝ. Σ' εὐχαριστοῦμε καὶ σὲ συγχαίρομε γιὰ τὸ μακροσκελὲς γράμμα σου. — ΑΝΔΡ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΝ. Στεῖλέ μας κανένα μικρὸ παραμυθάκι τοῦ τόπου σου. Τὸ προτιμοῦμε. Ἡ στήλη αὐτὴ γράφεται ἀπὸ ἁρμόδιο συντάκτη. — ΔΗΜΗΤΡ. ΦΡΟΣΥΝΑΚΗΝ. Γιατί καὶ στὶς δυὸ ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ; Σχεδὸν κάθε φορὰ συνιστοῦμε στοὺς ἀναγνῶστες, ποὺ μᾶς στέλλουν συνεργασία, νὰ γράφουν μόνον ἀπὸ τὴ μιὰ ὄψι τοῦ χαρτιοῦ. Δὲν τὸ διάβασες ποτέ; — ΔΗΜΗΤΡ. ΜΑΓΟΝ. Σὲ παραπέμπομε στὴν ἀπάντησί μας πρὸς τὸν Ἀνδρ. Ἀνδρεάδην. — ΑΘ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΝ. Θὰ δημοσιευθοῦν μερικὰ ἀπὸ τὰ «ἔξυπνα καὶ κουτά» ποὺ μᾶς ἔστειλες. — Ν. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΝ. Μὲ λίγη περισσότερη ἐπίδοσι θὰ γράφῃς καλύτερα. Διάβασε τραγούδια δοκίμων ποιητῶν. Γράφεις:

—Ἐξημέρωσε; Πὸ πότε;
Τρίβει ὁ γεωργὸς τὰ μάτια
κι' ἑτοιμάζει τὰ δεμάτια
νὰ τὰ δώσῃ τοῦ φαρή.

Πρόσεξε τὸν πρῶτο στίχο: «πὸ πότε». Τὸ ποιηματάκι ποὺ μᾶς ἔστειλες μὴ τὸ ἀφήσῃς. Δούλεψέ το. Τοῦ ἀξίζει. Θὰ γίνῃ ἀσυγκρίτως καλύτερο, ἂν ὁ τέταρτος στίχος τοῦ 3ου καὶ 4ου τετραστίχου ἔχῃ τὴν τελευταία συλλαβὴ τονουμένη. Νὰ ἔχῃ τὸν ἑξῆς ρυθμό: λά-λα λά-λα λά-λα λά. (= Ξεκινῶ γιὰ τὸ χωριό). Δηλαδὴ ὅπως τὸν 4ο στίχο τοῦ πρώτου καὶ 2ου τετραστίχου. 3½ τροχαῖοι καταληκτικοί. — Π. ΤΖΑΒΑΡΑΡΑΝ. Σᾶς εὐχαριστοῦμε γιὰ τὸ γράμμα σας τῆς 27ης Μαρτίου. — ΠΑΝ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΝ. Τὸ «Στὰ περασμένα» θυμίζει τοὺς ἀνόητους ψευτορωμαντικοὺς στίχους τῶν διαφόρων «παγκό». Στεῖλέ μας κάτι ἄλλο κατάλληλο γιὰ νὰ διαβαστῇ ἀπὸ ἀνθρώπους ψυχικῶς καὶ σωματικῶς ὑγιεῖς. — ΜΑΡΙΟΝ ΒΑΛΑΒΑΝΙΔΗΝ. Τὸ «Ἡ αἴτησις» στερεῖται ἐνδιαφέροντος. — ΒΑΡΒΑΡΑΝ Δ. ΒΕΡΓΗ. Τὸ «Στὴ σημαία» ἐλήφθη. Τί θέλεις νὰ πῇς μ' αὐτὸ τὸ τετράστιχο:

Τί νἆν' αὐτὸ ποὺ μέσα του
ἔχει ζωγραφισμένο
ἐκεῖνο ποὺ τὸ ὄνομα
σταυρὸ τὄχουν δοσμένο.

ΘΩΜΑΝ Κ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ. Συγκινητικὸ καὶ γεμᾶτο ἀγάπη τὸ γράμμα σου. Ἐδιαβάσαμε τὸ «Μιὰ παράξενη σύμπτωσις». Πράγματι ἀξιοσημείωτο γεγονός. — ΣΟΦΙΑΝ ΑΝΤΖΑΚΑ. Τὸ διήγημά σου «Ἕνα πάθημα, ποὺ ἔγινε ὅμως μάθημα» θὰ εἶχε θέσι στὸν «Κῆπο τῶν Σκαπανέων», ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν μπορεῖ νὰ δημοσιευθῇ, ἐπειδὴ εἶναι πολὺ μεγάλο. — Κ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΝ. Τὸ ἔντυπο «Ἀνοιξιάτικο πρωϊνό» καλογραμμένο. — ΒΛΑΔΙΜΗΡΟΝ ΦΑΡΜΕΛΑΝ. Τὸ «Οἱ ναυτικοί μας» πάει καλὰ ὡς τὸ 3ο τετράστιχο, ἀλλ' ἀπὸ κεῖ καὶ κάτω!

Χίλια μύρια κουβαλοῦν
καὶ στὰ ξένα τὰ πουλοῦν
ὅπου βροῦν ἀγορασταὶ
ποὖναι καλοπληρωταί!

ΣΕΡ. ΚΑΡΒΟΥΝΗΗΝ. Τὸ παραμυθάκι σου θὰ δημοσιευθῇ στὸν «Κῆπο τῶν Σκαπανέων». — ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΚΑΡΤΕΡ. Τὸ δημοσιεύομε σ' αὐτὴ τὴ στήλη:

Στοὺς ἀθάνατους νεκρούς μας

Εὐλαβικὰ ἐρχόμαστε νὰ ψάλουμε μπροστά Σας
μιὰ προσευχὴ καλλίφωνα, μὲ μάτια βουρκωμένα
Μὲ δάκρυα νὰ βρέξουμε τὰ τιμημένα ὀστᾶ Σας
ἀθάνατοι μας ἥρωες! νεκροὶ τοῦ εἰκοσιένα.

Ἐρχόμαστε νὰ σκύψουμε μπροστά σας τὸ κεφάλι
γιατὶ ποτὲ — πιστεῦτε μας — ποτὲ δὲν λησμονᾶμε
πὼς τ' ἀγαθὰ τῆς λευτεριᾶς καὶ τῆς χαρᾶς τὰ κάλλη
σὲ Σᾶς μόνον τρισένδοξοι πατέρες μας χρωστᾶμε!

> ΜΑΘΗΤΑΙ
>
> Ὅσοι ἀγοράζετε τὴ «ΝΕΟΛΑΙΑ» ἀπὸ τὸ σχολεῖο, φροντίσετε γιὰ τὶς διακοπὲς νὰ ἐγγραφῆτε συνδρομηταί. Ἔτσι ἡ «ΝΕΟΛΑΙΑ» θὰ σᾶς ἔρχεται κάθε ἑβδομάδα στὸ σπίτι σας.

> ΜΑΘΗΤΑΙ
>
> Μὴ ξεχνᾶτε ὅτι ἡ «ΝΕΟΛΑΙΑ» πρέπει νὰ εἶναι ὁ ἀχώριστός σας σύντροφος στὶς καλοκαιρινὲς διακοπές.

Ὁδηγίαι διὰ τὴν οἰκιακὴν αὐτοπροστασίαν κατὰ τοῦ κινδύνου τῶν ἐμπρηστικῶν βομβῶν.

Ὑπὸ τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως Ἀντιαεροπορικῆς Ἀμύνης ἐδόθησαν πρὸς δημοσίευσιν αἱ κάτωθι ὁδηγίαι διὰ τὴν οἰκιακὴν αὐτοπροστασίαν κατὰ τοῦ κινδύνου τῶν ἐμπρηστικῶν βομβῶν:

A'.

Ἡ χρῆσις τῶν ἐμπρηστικῶν βομβῶν κατὰ τοὺς ἐναερίους βομβαρδισμοὺς ἔχει γενικευθῆ καί, δύναταί τις εἰπεῖν, αἱ βόμβαι αὗται ἀποτελοῦσι τὸν μεγαλύτερον κίνδυνον τῆς ἀπὸ τοῦ ἀέρος ἀπειλῆς. Ὁ κίνδυνος οὗτος εἶναι περισσότερον ὑπολογίσιμος εἰς χώρας, ὡς ἡ ἡμετέρα, αἵτινες ἔχουσι πόλεις πυκνοκατῳκημένας, μὲ οἰκίας καὶ ἐν γένει κτίρια κεραμοσκεπῆ, μὲ σκελετὸν ξύλινον καὶ πεπαλαιωμένα καὶ αἱ ὁποῖαι ἐπὶ πλέον στεροῦνται πυροσβεστικῆς ὑπηρεσίας ἢ διαθέτουσι τοιαύτην μὲ περιωρισμένα ἐντελῶς μέσα. Ὁ κίνδυνος οὗτος δύναται ν' ἀντιμετωπισθῇ ἀποτελεσματικῶς ἐὰν ληφθῶσιν ἐγκαίρως ἀποτελεσματικὰ μέτρα καὶ ἐὰν ἐμποτισθῇ ὁ ἄμαχος πληθυσμὸς μὲ τὴν ἰδέαν τῆς ἀτομικῆς πάλης κατὰ τοῦ πυρὸς καὶ πεισθῇ περὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς πάλης ταύτης, χωρὶς τὴν βοήθειαν πυροσβεστικῆς ὑπηρεσίας.

Ἵνα ὅμως ἐπιτευχθῇ τοῦτο ὁ πολίτης πρέπει νὰ γνωρίζῃ: Τί εἶναι ἐμπρηστικὴ βόμβα γενικῶς, δηλ.: σύνθεσις αὐτῆς, τρόπος λειτουργίας, δυνατότητες ἃς κέκτηται, τρόπος προσβολῆς δι' αὐτοῦ. Τίνα εἶναι τὰ ληπτέα προληπτικὰ μέτρα. Τίνα μέσα ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν καταπολέμησίν της καὶ τὸν τρόπον τῆς καταπολεμήσεως αὐτῆς. Ἡ ἀνάπτυξις τῶν ζητημάτων αὐτῶν ὅσον ἀφορᾷ τὴν οἰκιακὴν αὐτοπροστασίαν καὶ ἡ παροχὴ σχετικῶν πληροφοριῶν συνιστῶσι τὸν σκοπὸν τῆς κοινοποιήσεως τῶν παρουσῶν ὁδηγιῶν διὰ τὴν καθοδήγησιν ἀφ' ἑνὸς τῶν ὀργάνων τῆς Π. Α. καὶ ἀφ' ἑτέρου διὰ τὴν διαφώτισιν τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ.

ΕΜΠΡΗΣΤΙΚΑΙ ΒΟΜΒΑΙ

α) Γενικὰ περὶ ἐμπρηστικῶν βομβῶν. Τοιούτων βομβῶν ἔχουσι κατασκευασθῆ καὶ ἔχουσι δοκιμασθῆ πολλοὶ τύποι εἰς διάφορα μεγέθη καὶ βάρη καὶ μὲ διαφόρους συνθέσεις ἐμπρηστικῶν οὐσιῶν. Ἐνταῦθα θ' ἀσχοληθῶμεν κυρίως μὲ τὴν ἐλαφρὰν βόμβαν μαγνησίου, ἥτις ἔχει ἐπικρατήσει λόγῳ τῆς ἀποτελεσματικότητός της καὶ τῆς ὁποίας γίνεται χρῆσις ὅταν ἡ ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ ἔχῃ ἀποστολὴν νὰ δημιουργήσῃ πληθὺν πυρκαϊῶν εἰς μίαν περιοχὴν (πόλιν), περίπτωσιν ἥτις κυρίως ἐνδιαφέρει τὸν ἄμαχον πληθυσμόν. Αἱ μεγαλυτέρου διαμετρήματος βόμβαι χρησιμοποιοῦνται διὰ τὴν ἀνάπτυξιν πυρκαϊῶν εἰς ὡρισμένους στόχους σημαντικῆς σπουδαιότητος καὶ οὐχὶ κατὰ μεγάλων περιοχῶν. Ἡ ἀντιμετώπισις τούτων ἀποτελεῖ ἀντικείμενον τῆς πυροσβεστικῆς ὑπηρεσίας καὶ τῶν πυροσβεστικῶν μέσων δι' ὧν πρέπει νὰ εἶναι ἐφωδιασμέναι πᾶσαι αἱ ἐμφανίζουσαι μέγα ἐνδιαφέρον διὰ τὸν ἐχθρὸν ἐγκαταστάσεις.

β) Σχῆμα, διαστάσεις, βάρος. Τὸ σχῆμα τῆς βόμβας μαγνησίου εἶναι κυλινδρικόν. Εἰς τὸ ὀπίσθιον μέρος φέρει οὐρὰν μὲ πτερύγια διὰ τὴν ὀρθὴν τήρησίν της εἰς τὴν ὀρθὴν θέσιν κατὰ τὴν διαδρομήν της μέχρι τοῦ στόχου. Ἡ κυρίως βόμβα ἔχει μῆκος 0,23 μ. καὶ διάμετρον 0,05 μ. Ἡ οὐρὰ ἔχει μῆκος 0,125 μ. Τὸ βάρος της ἐν συνόλῳ εἶναι περίπου 1 χιλιόγρ.

γ) Σύνθεσις τῆς βόμβας μαγνησίου. Αὕτη ἀποτελεῖται: 1) Ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸν περίβλημα, 2) Ἀπὸ τὸ γέμισμα. 3) Ἀπὸ τὸν ἐπικρουστῆρα.

1) Ἐξωτερικὸν περίβλημα. Τοῦτο εἶναι εἷς σωλὴν μὲ παχέα τοιχώματα, κλειστὸς κατ' ἀμφότερα τὰ ἄκρα καὶ φέρων κατὰ διαστήματα ὀπὰς ἀερισμοῦ. Ὁ σωλὴν οὗτος εἶναι κρᾶμα μαγνησίου καὶ μικρᾶς ποσότητος ἀργιλίου (ἀλουμινίου), συνιστᾷ δὲ τὴν κυρίως ἐμπρηστικὴν οὐσίαν τῆς βόμβας. Τοῦτο καιόμενον ἀναπτύσσει θερμοκρασίαν 1300ο Κελσίου, ἡ δὲ καῦσις του διαρκεῖ 15 λ. τῆς ὥρας.

2) Γέμισμα. Ἐσωτερικῶς ἡ βόμβα πληροῦται διὰ μίγματος καλουμένου θερμίτου. Ὁ θερμίτης εἶναι καὶ αὐτὸς κρᾶμα ἀργυλίου (ἀλουμινίου) καὶ ὀξειδίου τοῦ σιδήρου ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς ἄλλα μεταλλοξείδια εἰς διαφόρους ἀναλογίας. Ὁ θερμίτης ἀποτελεῖ τὴν ἀναφλεκτικὴν ὕλην τῆς βόμβας, ἀναφλεγόμενος δὲ ἀναπτύσσει θερμοκρασίαν 2500ο Κελσίου καὶ ἡ ἀνάφλεξίς του διαρκεῖ 50'' τῆς ὥρας (ἓν περίπου λεπτὸν τῆς ὥρας). Εἰς τὸ ἐσωτερικὸν γέμισμα δύνανται νὰ ἔχωσι παρεντεθῆ καὶ ἄλλαι ἐμπρηστικαὶ οὐσίαι, ὡς π. χ. φωσφόρος, θειϊκὸν νάτριον, σκληρὸν μῖγμα πετρελαίου καὶ παραφίνης καὶ ἄλλα.

3) Ἐπικρουστήρ. Ἐσωτερικῶς ἡ βόμβα αὕτη φέρει ἐπικρουστῆρα, ὅστις λειτουργῶν κατὰ τὴν πρόσκρουσιν αὐτῆς διὰ τῆς ἀδρανείας τῆς ὕλης μεταδίδει τὸ πῦρ εἰς τὸ ἀναφλεκτικὸν γέμισμα.

δ) Λειτουργία τῆς βόμβας μαγνησίου. Ἅμα προσκρούσῃ ἡ βόμβα ἐπὶ τοῦ στόχου δὲν ἐκρήγνυται, ἀλλ' ἀναφλέγεται τὸ ἀναφλεκτικόν της γέμισμα καὶ λόγῳ τῆς ἀναπτυσσομένης θερμοκρασίας τήκει καὶ ἀναφλέγει τὸ ἐξωτερικὸν περίβλημα καὶ ἐκ τῶν ὀπῶν ἀερισμοῦ ἐκτινάσσει πρὸς πάσας τὰς διευθύνσεις τεμάχια πολτοποιημένης μάζης ἀναφλεγομένης καὶ κατακαιομένης μέχρις ἀποστάσεως 15 μ. καὶ πλέον. Τὴν μεγίστην δραστηριότητα ἡ βόμβα αὕτη τὴν παρουσιάζει κατὰ τὸν χρόνον τῶν πρώτων 50'', καθ' ὃν ἀναφλέγεται ὁ θερμίτης ὑπὸ πίεσιν ἐντὸς τοῦ περιωρισμένου χώρου τοῦ ἐκ μαγνησίου ἐξωτερικοῦ περιβλήματος, ἔπειτα συνεχίζεται ἡ καῦσις τοῦ τελευταίου, ἥτις δύναται νὰ ὑπερβῇ καὶ τὰ 15'. Συμφώνως πρὸς ταῦτα ἡ βόμβα αὕτη δὲν εἶναι εὔκολον νὰ καταπολεμηθῇ κατὰ τὰ πρῶτα 50' καὶ ἡ προσέγγισίς της δέον νὰ γίνηται μετὰ προφυλάξεως.

ε) Δυνατότητες. Ἡ βόμβα μαγνησίου ἔχει περιωρισμένην διατρητικὴν ἱκανότητα, δύναται δηλαδὴ νὰ διατρήσῃ μίαν κεραμοσκεπῆ στέγην ἢ στέγην ἐκ πλακῶν στηριζομένην ἐπὶ ξυλίνων δοκῶν ἢ καὶ στέγην ἐκ κυματοειδοῦς σιδηροῦ ἐλάσματος (λαμαρίνης), ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ διαπεράσῃ στέγην ἐκ σκυροκονιάματος ἢ ἐκ σιδηροπαγοῦς τοιούτου. Διὰ νὰ ἔχῃ τὴν δυνατότητα αὐτήν, ἡ βόμβα αὕτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀπὸ μεγάλου ὕψους, τοὐλάχιστον 1500 μ. Ὅταν διατρήσῃ μίαν τῶν ἄνω στεγῶν, ἡ βόμβα χάνει πλέον τὴν ῥύμην της καὶ θὰ σταματήσῃ ἐπὶ τοῦ πρώτου δαπέδου ὅπερ θὰ συναντήσῃ. Ἔχει ἀπὸ σκοποῦ κατασκευασθῇ οὕτω ἡ βόμβα αὕτη, ἵνα δημιουργῇ πυρκαϊὰς εἰς τὰ ὑψηλότερα μέρη τῶν κτιρίων, διότι αἱ πυρκαϊαὶ αὗται δυσκόλως γίνονται ἀντιληπταὶ καὶ δυσκόλως καταπολεμοῦνται. Ἡ βόμβα μαγνησίου μεταδίδει ταχέως τὸ πῦρ εἰς πᾶσαν ἀναφλέξιμον ὕλην, ἥτις θὰ εὑρίσκετο πλησίον της καὶ εἰς ἀπόστασιν 1—1½ μ. ἀπ' αὐτῆς, ξύλινον δὲ δάπεδον τὸ καίει ἐντὸς 5 λ. καὶ πλέον τῆς ὥρας καὶ διὰ τῆς διανοιγομένης ὀπῆς πίπτει εἰς τὸ κάτωθεν δάπεδον.

(Εἰς τὸ προσεχὲς τὸ Β' μέρος)

Ἡ Νεολαία

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 29 (80)
20 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1940 – Ε!